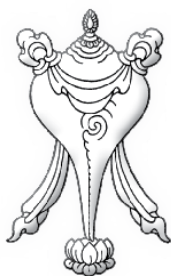

ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་

A photograph of the Castillo de San Marcos, a large, multi-story stone fortress with many windows, situated on a hill. The building is constructed from light-colored stone and features numerous rectangular windows of varying sizes. The top of the building has a flat roof with some small, arched openings. The sky is clear and blue.

A small, white, rectangular building with a red roof and four windows, situated in a barren, mountainous landscape. The building appears to be a simple structure, possibly a shrine or a small house, with a flat roof and a small chimney. The surrounding environment is dry and rocky, with steep, brown mountains in the background. The sky is clear and blue.

A photograph of a small village with a prominent red building with a yellow roof, situated at the base of a large, rugged mountain range under a clear blue sky.

ལ་དྲགས་མང་སྟོང་ལྔ་པ་བརྒྱན་ཤར་མྱིང་ཆེས་ཤོང་མྱིང་ནི། ལ་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྟོན་ས་ཤར་སྟོང་ལྔ་གས་ལྔ་ལམ་ཐག་གི་ལོ་མི་ལྟར་ ༥༦ ཅམ་གྱི་སར་ཆགས་
ཤིང་། དེའི་མཆོང་ལྷན་པ་ཤར་ཤར་གྱིས་དུས་རབས་བརྒྱ་པའི་སྟེང་ཆར་བྱག་བཀྲའ་བར་མངོན། ལྔ་མང་ཅིང་གི་སྐྱ་དུས་ནས་ལ་དྲགས་རྒྱལ་པོས་
དཔོན་ལག་དང་བཅས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱར་བརྒྱན་པའི་ཆེད་སྟེང་ལུང་ཞིང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་ལ་དྲགས་ཆོས་རྒྱལ་པོས་ཤོན་གྱིས་ཆོས་གཞི་ལུང་ནས་ཉམས་
གསོ་བྱ་བ་སྟེང་ལོགས་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་མཛད་པ་དང་། རོར་ལེ་མོ་ཆོས་ལྷན་སོགས་དཔུས་གཙང་གི་ས་སྐྱའི་གདན་ན་ནས་ལྔ་མང་མེས་མེད་ས་ཀྱིས་མཛད་
ཤིན་པ་སྐྱུངས། རོང་དུ་དུས་བརྒྱུད་བྱུང་རྗེས་ལྔ་པའི་ཆོད་སྐྱ་མྱིང་མཁན་པོ་ཆེ་ལྔ་གས་ལམ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་སྟེང་ལྔ་པའི་མཛད་པ་སྟེང་ལྔ་པའི་མཛད་
པ་ཞིང་པ་ཞིན་པ་ཡིན། མང་སྟོང་དུས་མཆོང་ནག་རང་ཞེས་པ་ནི་གང་སར་སྐྱོན་བླགས་ཆེ་ཞིང་། དཔོན་དཔེ་ཡན་ལག་སྐྱིད་མང་པོ་ཆེན་མྱིང་དང་། སྤྱི་ཏེ་གོག་མིག་
དཔོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ལོ་རྒྱ་ས་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཞིང་། དེ་མིན་དཔེ་བྱ་གྲི་ཁང་དང་། སྟོན་པ་མཁོན་སོགས་ཀྱང་མཆོས་སོ། །

ཕྱུག་པ་རྒྱུ་ལོ་

༢༠༡༠ ལྷིའེ་འདོན་ཐེངས། ༤

གཙོ་གཞིར།

ཚེས་དྲུང་དཀར་པོ་ཚེས་ཕྱི་ལ་ཁང་།

ཚེས་ཕྱི་ལ་པ།

ཕྱུན་ཡངས་རྒྱ་མཚོ།

མཁེན་རབ་བཟང་པོ།

ཐོ་གསལ་དོན་གྲུབ།

ཨ་འདུས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པར་གཞི་ཕྱི་ལ་སྒྱུར།

ཚེས་དྲུང་དཀར་པོ་ཚེས་ཕྱི་ལ་ཁང་།

པར་སྒྱུན་དང་འབྲེམ་ཐེམ།

ཚེས་དྲུང་དཀར་པོ་ཚེས་ཕྱི་ལ་ཁང་།

Cho Dung Karpo
(Sakya Literary Magazine)
Gongkar Choede Monastery
Laldang Tibetan Colony
Plot. Brotiwala, P.O. Vikasnagar
Dehradun, Uttarakhand (INDIA)
Email; lhokhalosal@yahoo.co.in

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་འབྲིན།

ཟུ་ཆེའི་ཚུམ་པ་པོ་དང་སྒྲིག་པ་པོ་ལྟན་ཟུམ་ལ་ཁྱེ་རྒྱུ་ད།
ཁྱེད་ནམ་པས་སྒྲིག་པ་ཁྱེད་ཆེན་པོས་ད་དབར་《ཆེས་དྲུང་དཀར་པོ་》དུས་དེའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་བར་
ང་ཆོས་སྒྲིག་པ་མེ་ཆེ་ཁྱེ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཆོས་《ཆེས་དྲུང་དཀར་པོ་》ཐོག་མཉམ་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པའི་སྐབས་དུས་
དེའི་འདི་《ཞིབ་འཇུག་གི་དུས་དེའི་》ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། འོན་ཏེ་སྐབས་དེའི་གང་སྤྱིའི་
གནས་བབ་ལ་བརྟེན་ང་ཆོའི་གོམ་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་འགོ་འཇུག་སྤྱིས་བ་ཡིན། དེ་རིང་ཁྱེད་ནམ་པའི་
ཟུམ་སྒྲིག་པ་འོག་ང་ཆོའི་རེ་བ་དེ་མེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་མཉམ་དུ་དེའི་ཆེད་གོམ་གང་མཐུན་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་
སེམས་ཀྱང་ཉེད་བྱུང་། ང་ཆོས་གོམ་པ་གསར་བ་དེ་སྤར་བས་དོན་སྤྲོད་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་ཆོན་བྱང་བ་ཞིག་
ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་མ་ཟད། དེས་ཁ་ཕྱོགས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་ཁྱེད་སྐབས་པའི་རེ་བ་ཡང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་
བས་དུས་དེའི་འདིའི་འདོན་ཐེངས་མེས་མ་ནས་བཟུང་གཙོ་བོ་དང་རབས་བོད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་
ཞིབ་འཇུག་གི་བརྩམས་ཆོས་གཙོ་སྒྲིག་བྱེད་པའི་འབད་བཅོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྐད་དུས་དེའི་ཀྱི་ལེ་
ཆན་ལེགས་སྒྲིག་དང་བསྐྱར་བཅོས་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་གཤམ་གསལ་ལྟར་ལགས་པས་ཟུ་ཆེའི་ཚུམ་པ་པོ་ལྟན་
ཟུམ་གྱིས་དགོངས་མངའ་ཡོང་བ་དང་། དེ་འབྲེལ་ཚུམ་ཡིག་གནང་བའི་རེ་འདུན་སྤྲོད་ནས་ཁྱེ་རྒྱུ་ཡིན།

- བར་དོན་རིག་པ་དང་། རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་སྤྱོད་།
- དགོན་སྡེ་དང་མི་སྣ་རྩོད་སྤྱོད་དང་། དེ་འབྲེལ་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་།
- དཔེ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ། དཔེ་དེབ་གསར་ཐོན།
- བསྐྱར་ཚུམ།
- ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་སྒྲིག་རྒྱལ་ཡིག་མཛོད་སོགས་རྩོད་སྤྱོད་།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ།

ཡབསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཡསྟུབས་རྗེ་གར་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་
བཞེས་ཀྱིས་བལ་སྒོར་བདུན་སྟོང་ཐམ་པ་ཞལ་འདེབས་སུ་སྦྱལ་གནང་བྱུང་བར་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་འདིན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
རིག་གནས་སྤྱི་བའི་དབང་སྒྲིག་མཁས་དབང་ར་ཀ་ར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ལོ་བསྟུད་མར་ང་ཚོར་སྒྲུང་དོར་གྱི་བཀའ་སྒྲོབ་དང་།
ཆོས་ལོར་གཉིས་ཐད་ནས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཞལ་འདེབས་འཕོར་ཆེན་སྦྱལ་བར་འདི་ག་ཅུ་ཕྱིག་ཁང་ནས་བཀའ་འདིན་རྗེས་བྲན་ཞུ་
བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་འཆོ་བར་ཡུན་རིང་ཐབ་ཞུགས་བྱས་པའི་བྱུང་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཅལ་དུ་བཏོན་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་ཅོམ་རིག་དབྱེད་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི་བྲལ་སྒོག་དབུགས་གསར་པ་ཞིག་གི་ཆོལ་གྱིས་
སྤྲད་དེ་སྟན་ཞིང་འདེབས་པའི་《ཆོས་དྲུང་དཀར་པོ་》འི་སྤྱི་དབྱེད་སྤྱི་ཆེའི་སྒོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཕྱོས་སྒོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་སྤྱེས་
སུ་སྒྲོགས་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བསྐྱལ་དང་བཅས།

ཆོས་དྲུང་དཀར་པོ་ཅོམ་སྤྱིག་ཁང་ནས།

༣༠༡༠ སྤྱི་འདོན་ཐེངས། ༩

ལྷ་རིགས་རྒྱུད་གཙུག་གི་ལ་བསྟོན་པ།	101
གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་བསྟགས་པ།	104
བསྟོན་པ་ཆུ་ཐིགས་ལྷ་མོ།	106
གསོལ་འདེབས་དང་པའི་རྒྱབས་འབྲེང་།	107
ཆུ་འཛིན་བྲལ་བའི་དྲུང་རྒྱ།	109
རོལ་དབྱངས་ཤིག་གི་འགྱུར་ཁུག	111

རྒྱག་ཚུམ།

མོས་བསྐྱངས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན།	116
པའི་བླ་རོགས་ཀྱི་འོད་སྣང་རྒྱང་རྒྱུང་།	118
པའི་སྤྲོད་དབྱས་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་ལྷ་མོ།	122

བཅར་འབྲི།

བདེན་དོན་འཆོལ་དཔྱོད་ལ་ཕྱིན་པ།	123
-------------------------------------	-----

སྟན་ངག།

དགོང་ཤོད་འཆར་སྤྲང་།	132
ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ལ་བསྟགས་པ།	133
བསྟོན་ཆེག་མ་བཅོས་རང་མདངས།	135
ཕྱིར་བློ་སྤྲོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་འཛུལ་ཞལ།	137
རྗེས་བློ་བློ་སྤྲོད་ངག་གི་རོལ་མོ།	139
དྲུང་སེམས་ཀྱི་ཁྱ་འཕྲིན།	141
ངས་ཡང་ཡང་འབོད་སྤྱོད་པའི་རྗེ་བཙུན་སྒྲིལ་མ།	143
གངས་སུལ་གྱི་མེ་རྟོག་།	145
འཕྲེང་ཞེན་གྱི་སེམས་པ།	147
མི་ཡུལ་གྱི་རྩ་སྤྲུལ།	148
མས་པའི་དྲར་ཁོད།	149

དབུང་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་མ་ དགག་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིག་འབྲི་ཐབས་སྒྲོར་བ་འདད་པ།

༡༡། ། འདི་བསམ་པར་དགག་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིག་སྒྲོར་གི་གཏམ་
སྒྲེང་འགོ་མ་ཚུགས་པའི་གོང་དུ་དགག་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིག་
གི་བ་ལ་དགོ་མཆོན་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་ཞིག་རེད་སྟེ། ང་ཚོ་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བའདད་ན་
ཀུན་སྒྲོང་ཡང་དག་ཅིག་དང་གཟབ་གཟབ་ཅིག་གེད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད་
པ་རེད། དཔེར་ན། བཀ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་
རེད། སེམས་ཅན་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ། །མང་པོའི་ནང་དུ་སྤྱོད་ཞེན་དང་།
།ཆོས་ལ་སྒོད་པ་འབྱུང་ཉི་ཡི། །ཅེད་མོ་ག་ཞེའི་ཆེད་དུ་ཡང་། །བརྟམ་སྒོད་
ནས་ཡང་བྱ་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིག་གི་ཀུན་
སྒྲོང་ཡང་དག་ཅིག་མིན་ན་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། །ཡང་
ཀུན་སྒྲོང་ཡང་དག་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགག་སྐྱབ་ཚུལ་
ཡིག་སྒྲེལ་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ནི། །རྗེ་ས་བཀ་གྱིས། དམ་ཆོས་འཁུལ་དང་མ་
འཁུལ་བ། །སྤྱི་བ་གཏན་གྱི་གོས་ཡིན་པས། །འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱད་
པ་ལ། །སྤང་ཞེས་སྒྲ་ན་རང་སྒྲོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། བོན་གྱི་མཁས་པ་དབྱ་
སྟོན་བརྗོད་ཏེ་སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། བསྟན་པ་ཡང་དག་

ལམ་དང་ལྷ་རྒྱུ་ལྟེ་ལ། །ཁྱད་པར་སྤྱད་ནས་མཆོག་དང་
 མཆོག་མེན་དུ། །བསྐྱབ་པ་རིགས་པ་སྤྱད་པའི་ལྟེ་ལ་ཡིན་
 པས། །འདི་ལ་སྤང་ཞེན་སྤྱད་པ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱོད་མཇུག་མགོན་ས་པཎ་
 གྱིས་སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་བྱེད་ཅམ་བཅམས་བྱུང་དུས་
 མི་རྣམས་གྱིས་ས་པཎ་གྱིས་ཕྱོགས་རིས་གསུང་གི་འདུག་
 ཅེས་ཁ་བཏང་བ་ལ་ཉེ་གནས་གྱིས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་མི་བཅམས་
 རོགས་ཞུས་དུས་ངས་བཅམས་ན་མི་མ་དགའ་ནའང་། མ་
 བཅམས་ན་ལྷ་རྒྱུ་མི་དགའ་བར་འདུག་པས་བཅམ་དགོས་
 གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་རེད།

དགག་སྐྱབ་ཚེས་ཡིག་ཅེས་པ་ནི་དབྱང་གཏམ་
 གྱི་མང་གཞིའི་སྤྱི་དུ་པ་རོལ་པོའི་ལྷ་ཕྱོགས་བགག་ནས་
 རིགས་པ་དང་སྤྱི་དང་པ་ཡང་དགག་གིས་རང་གི་སྤོ་རྒྱུ་འཐད་
 པ་བསྐྱབ་པའི་ཚེས་རིག་ཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐོག་མར་
 དབྱང་བརྒྱུད་ཚེས་ཡིག་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་པ་ལོན་ན་དགག་
 སྐྱབ་ཚེས་ཡིག་གི་རྣམ་པ་དང་ཐག་གཅིན་ཏུ་ཉེ་བ་ཡིན།

ཆོད་ལྷན་གྱི་དབྱང་གཏམ་འབྲི་བ་ལ་༡༥འོང་
 ས་མཆོག་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་འདི་གཞི་ཅའི་མང་
 གཞིར་བཟུང་དགོས། དེ་ཡང་《༣༠༠༤ལོའི་སྤྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ལོ་
 ༣༠ཉིན་པོ་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་བསྐྱོར་སྐབས་》དགེ་
 སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་དགོས་བསམ་ནས་ཅུད་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན་
 བ་སྤྱོད་པའུ་པོར་མ་གནས་པར་སྤོ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱད་བ་ཞིག་
 ཆགས་ཆར་བ་རེད། ཅུད་གཅོད་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་
 དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱད་ཆ་གང་ཡང་མེད་པར་གང་ལྟར་བ་དེ་ག་
 ཅུད་གཅོད་བྱས་ན་སྤོ་ཕྱོགས་པོར་གནས་པ་རེད། སྤོ་ཕྱོགས་
 པོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ཅུད་གཅོད་བྱས་ཏེ་དངོས་ཡོད་
 གནས་ལྟེ་གང་ལྟར་བ་ཤེས་ཐོན་པའི་ཐེས་ལ་དེར་པན་
 གཞིན་གང་ཡོད་དབྱང་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། ང་
 ཆོས་དབྱང་གཏམ་དང་དགག་སྐྱབ་ཚེས་ཡིག་གང་ཡིན་
 ཡང་དོན་འབྲས་ཡོད་པའམ་དངོས་ཡོད་རང་བཞིན་དང་
 ལྷན་པའི་དབྱང་སྤྱོད་ཞིག་སྤེལ་བ་ལ་བཀའ་འདི་ཉིད་ལས་

ནས་ཡང་འདེམ་མི་རུང་བ་ཡིན། །

དབྱང་གཏམ་མམ་དབྱང་སྤྱོད་ཞེས་པའི་དབྱང་
 པ་ལ་རིགས་གཉིས་ཆོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་དབྱེ་ཞིབ་
 དང་། གཏེར་འཛིག་ཅེས་པ་དེ་གཉིས་ཡིན། དབྱང་སྤྱོད་
 ཞེས་པ་དོན་དུ་ནང་དོན་བསྐྱར་སྤྱོད་དང་། རོ་སྤྱོད་། གཞུང་
 འཛིན་བཅས་སུ་ཆུད་ཡོད་སྤྱོད་ལ། དགག་སྐྱབ་ཅེས་པའི་
 དོན་ནི་ལྷ་རྒྱུ་མི་ཁས་ལེན་ནས་སྤོ་རྒྱུ་པའི་མཐའ་
 གང་ཞིག་གི་ལྷ་བ་དང་རྒྱུ་མཆོན་དང་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་
 བཅས་པར་དགག་པ་ཡང་དག་པ་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། རིགས་
 པ་དང་རྒྱུ་མཆོན་ཡང་དག་གས་ཆོན་རིག་《ཁུངས་སྤེལ་
 ར་སྤྱོད་ཡོད་པ་》དང་མཐུན་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་དོན་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁ་གསལ་གོ་བདེའི་ལམ་ནས་ཆུར་
 བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་ཐེར་བ་ཡིན། དེ་མཐར་གཏུག་ན་ལྷ་བ་ལ་
 འདུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བརྒྱུད་གཞི་གང་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་
 འཛིན་ལྟེ་དང་ལངས་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན།

དགག་སྐྱབ་ཚེས་ཡིག་རི་ལྷ་རྒྱུ་མི་པའི་ལྟེ་ལ་ནི་
 དོན་གནད་གང་ཞིག་དམིགས་གྱིས་བསམ་པ་བ་དང་། དེ་
 དག་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་། དོན་དངོས་ཐོག་ཐག་གཅོད་
 བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱི་དགོས་པ་ཡིན་པས་དོན་
 རབ་རིབ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགག་སྐྱབ་ཚེས་ཡིག་གི་སྤྱད་
 བྱེད་གཅོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་ཐབས་ཏེ་
 ཕྱོགས་གཉིས་ཆོད་དགོས་པས་སྤོ་མ་ནི་ཆོད་མ་རིག་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་ཉམས་ཡང་དག་ཅེས་པའི་སྤྱོད་
 དང་འབྲ། ང་ཆོས་དོན་གནད་སྤོ་མ་ཞིག་ཐོག་མར་ཉམས་
 པ་ལ་ཉམས་ཡང་དག་དགོད་དགོས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་
 སྤྱི་དོ་ལས། མཐར་གཏུག་ན་ཐེ་མེད་པའི་རིགས་པ་
 ཉིད་གྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་
 མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྤྱབ་པ་པོ་ཆོད་མའི་སྤྱོད་ལྷ་རྒྱུ་མི་རུང་
 བའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པས་
 སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་འཆོལ་དགོས་
 ལུགས་ཡིན། སྐྱབ་བྱེད་ནི་གནད་ལ་ལེགས་པོ་ཞིག་དགོས་

བ་ལས་འབྲེལ་མེད་དང་ཉོག་གཏམ་གྱི་རིམ་སྤངས་ན་རྩོམ་
སྟོན་དུ་འཁོ་བ་ལས་འོས་མེད། སྐབས་བྱེད་དེ་དོན་དངོས་
སམ་ཁྱེད་འཕེར་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ཡོད་ཀྱི་བཟོན་བ་འཕྲོག་
ཏེ་མཁས་བ་མགྱ་བ་སྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འཁོ་བ་
ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐབས་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་
ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པོས། ཟླགས་
ཆོས་དེ་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཆེགས། ཞེས་གསུངས་
པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ནམ་ཉགས་ཀྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་ན། རྩོམ་
པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། འཐད་
པས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཅས་
བཞི་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་སྤངས་སྐབས་ཐབས་ལ་
དབྱེ་ན། དཔེ་མཚོན་གྱི་སྐབས་ཐབས་«མི་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
སྲུང་ལུས་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་གསལ་
བཤད་བྱེད་པ།» ལུང་གི་སྐབས་ཐབས་«གྲགས་ཅན་རྩོམ་པ་
པོའི་གསུང་རྩོམ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དངོན་གྱི་གཏམ་
བརྗོད་སོགས་ཆེགས།» །རིགས་པའི་སྐབས་ཐབས་«རིགས་པ་
བཞི་ལྟ་བུ།» མཚུངས་སྤྱར་གྱི་སྐབས་ཐབས་«རིགས་གཅིག་
པའམ་དུས་སྐབས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་ཞིབ།» འཕྲོས་དོན་གྱི་སྐབས་ཐབས་«སྤར་
སྐབས་བྱེད་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་གིས་
འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་»བཅས་སོ། །

རྩོམ་ཡིག་ཅིག་གཞིར་བཟུང་ནས་དགག་
སྐབས་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་རྩོམ་ཡིག་དེའི་མགོ་ནས་
མཐུག་བར་ཆ་ཆང་བ་ཞིབ་འབྲི་བྱེད་མི་དགོས་ལ། དེའི་
སྟོན་གྱི་མདོ་འགག་ལ་བཅོར་བཟུང་བྱས་ཏེ་དགག་ནས་
ཕྱོག་ཕྱོགས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དཔེར་ན། སྤུང་ལ་སྤོང་ཐུན་
དང་། མིག་ལ་མཛུབ་ཐུར་གྱི་ཚུལ་དུ་དགག་སྐབས་བྱེད་
དགོས་ལ། དཔྱད་གཞི་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་རིགས་འབྲེལ་
།ཆོག་ཆོགས་ཉུང་ཞིང་དོན་དག་པས་ལྟགས་ཆེ་བ་ཞིག་
དགོས་པ་དཔེར་ན། འབྲེལ་ན་འཆིང་ཞིང་བྲམ་ན་རྣམ་པར་
གྲོལ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཐུང་དུ་དེའི་ནང་དུ་བདེན་བཞིའི་
རྣམ་གཞག་སྟོན་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་དཔེ་མཚོན་རེད། སྐབས་

འགར་པ་རོལ་པོའི་ཆོག་སྒྲ་ཕྱི་ལ་འགལ་བ་གཏོང་སྟེ་
དགག་པ་དཔེར་ན། དགོ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་པད་
མ་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཡིག་འགོག་པའི་རྩོམ་ཡིག་ནང་དུ།
གནས་ཡིག་ནང་གནས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་དུས་གནས་
དེར་འབྲེལ་རིགས་ས་གཞི་གང་བ་དང་། རྒྱ་རོ་རེ་ལ་འབྲེལ་
རིགས་སྤྱི་ ༡༥ ཅམ་སྟེ་བ་དང་། ཡང་ལུས་དེའི་མི་རྣམས་
ཀྱིས་བཟའ་བཏུང་ལ་ཡོངས་སྤྱི་དམི་དགོས་པར་བཤད་པ་
ལ། རོ་ན་འབྲེལ་རིགས་སྟེས་པ་མེད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་
པའི་སྟོན་བཏང་བ་ལྟ་བུ། །ཡིད་ཉོན་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་
ཆད་མར་བཟུང་བ། ཟེར་སྟོས་ཆད་མར་བཟུང་བ་སོགས་
མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞུང་ནང་དུ་ཉོན་པ་
བཞི་ཞེས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་རྩ་བར་འཛིན་དགོས་པ་གཞི་
ཅིའི་ཡིད་ཉོན་བྱེད་ཚུལ་ཡིན། ཉོན་པ་བཞིའི་ཚུལ་འདི་
ནི་སྤྱི་དང་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། རྩོ་སྤོས་མི་
བཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བར་གསུངས།
མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། གཙུག་ལག་«དོན་ལ་»བསྟན་པའི་
ཆོས་«ཆོས་ལ་»དང་ནི། །དེའི་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང་ནི།
།ངས་དོན་ཆད་མ་ལྟན་«ངས་དོན་ལ་»པ་དང་། །དེའི་དོན་
བརྗོད་མེད་ཐོབ་«ཡེ་ཤེས་»པའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་
སོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ས་ནང་དུ་ཉོན་པ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱས་པོ་
བསྟན་ཡོད་པ་རེད། །

དེ་བཞིན་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་
ཀུན་ཁྱབ་ལས། འཇམ་བྱེད་ཐུན་མོང་བྱང་ངས་དགོངས་
ཕྱེས་དགོངས། །ཉོན་དང་རིགས་པ་བཞི་རྣམས་གཙོ་
མོར་གྱུར། །ཅེས་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་
«རྒྱས་བཤད་དེའི་ངོས་ ༡༡ ལས་གསལ་»དཔྱད་རྩོམ་
སྤྱི་དང་དགག་སྐབས་རྩོམ་ཡིག་གི་བ་ལ་ལག་བསྟར་ཚུལ་
མཐུན་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་ཡིན། །དེ་དང་ཕྱོགས་
མཚུངས་སྟོན་པའི་མཁས་པའི་གདམས་ངག་ལའང་། ཆོས་
ཀྱི་རྩེ་ས་པཌ་ཀྱིས། ལེགས་བཤད་བྱས་པ་དག་ལས་ཀྱང་།
།མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། །དེ་ཞེས་འབྱུང་ན་རི་
དུགས་ཀྱི། །ལྟེ་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ཆེ་ལེན། །ཞེས་དང་། གངས་

རིའི་ཁྱོད་ཀྱི་མཁས་མཆོག་ཉ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་དཔལ་
 གྱིས། །ལེགས་ན་དག་པོའི་དགའ་ལའང་འཇུག་དགོས་ལ།
 །སྟོན་དང་བཅས་ན་བཤེས་ཀྱི་དགའ་ལའང་མིན། །དུག་ཚུའི་
 རྒྱན་འབབ་གསེར་རིའང་འདོར་དགོས་ལ། །སྤང་ཅི་འབྱུང་
 ར་ཆེར་མའི་ཤིང་ཡང་བསྟེན། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟོན་
 བ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟག་གསུངས་པ་རེད་
 འདུག དེ་བཞིན་དུ་གཏམ་བྱང་པོ་སྟེ་བ་ལ་བསྟེན་དགོས་
 བའམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི། རྩེ་བཅུན་རེད་མདའ་བས།
 འཁྲུག་པོར་སྟེ་ལ་གཞན་དག་བརྒྱུད་པོར་སེམས། །དག་
 གི་བཅུན་པ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་མེན་པས། །གྲ་གྱའི་སེམས་
 དང་དེ་ཡི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །གསོང་པོར་སྟེ་ལ་ཁོ་པོ་རྟག་
 ཏུ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་འདུག དེའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྟོན་ངོས་འཛིན་དུས། མཁས་མཆོག་འཇུ་མི་པམ་འཇམ་
 དབྱངས་རྣམ་ཀྱུལ་གྱིས། ཆགས་སྤང་སྟེམས་པ་མཐོ་བའི་
 ཁ་ཕྱར་དང་། །གཞན་ལ་རྒྱན་ལྟོངས་འདེབས་པའི་སྟུན་
 སྟུལ་དང་། །སྤངས་མིན་རང་བསྟོན་ཆེ་བའི་ཆོག་འབྲུལ་
 རྣམས། །གཟུ་པོས་དབྱང་ན་གཏམ་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དབྱང་རྩོམ་ཆད་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་
 བའམ་རྩོམ་སྟོན་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་པ་རེད། །

ཆོས་ལུགས་ནང་དུ་སྟོན་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་
 དཔེར་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་
 ཚུལ་ལ་སྟོ་སྟར་བྱས་ཏེ་དགག་སྟེ་ཆོས་ཡིག་སྟེལ་ན་ཆད་
 གཞི་མ་ཡོངས་པའི་ཁར་ང་ཆོ་ཆོས་ཉམས་སྟེ་ལེན་མཁན་
 ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བཅུན་
 བྱམས་པས། མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལ་མི་རིག་ན། །ཐེ་
 ཆོས་ཟེ་བའི་ཆོས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་བཏང་སྟེམས་
 བཞག་ལེགས་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་རེད། །

དགག་སྟེ་ཆོས་ཡིག་འབྲི་བའི་དགོས་ངེས་ཀྱི་
 ཆ་རྒྱུན་ཁག་ཅིག་གཤམ་དུ་བརྟེན་ཆུ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་
 ཡང་དག་པ་འཛིན་པ། བརྟེན་བྱའི་ཕྱོགས་ལ་གོ་རྟོགས་
 ཆད་ལྟན་ཡོད་པ། བརྟེན་གཙོད་པ་ཆད་མ་རིག་པའི་

རྒྱ་ཆད་ཡོད་པ། །རིགས་འདེད་གཏོང་བ། དུས་ཆོད་ངེས་
 ཅན། ཁ་གསལ་གོ་བདེ་ཆོས་ལེན་དགོས་མིན། བཅི་
 འཛིན་དགོས་མིན། རྩོམ་དགོས་མིན། །རབ་རིབ་
 ཅམ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ལེན་ཆོག་ཐག་ཆད་པ། །དགའ་
 སྤང་གི་ལྟ་བ་གསལ་བ་ཆོས་ལེན་ཕྱོགས་མཛོན་གསལ་
 རྟོན་པོ་ཡིན་པ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
 པ། །《དབྱང་འབྲས་གཙོ་བོ་དེ་སྟེ་མའི་མཁས་པའི་དབྱང་
 རྟོན་བསྟར་བ་མ་ཡིན་པ། །སྟེ་བྱེད་ཁུང་བཅན་ཞིག་
 ཡོད་དགོས་པ་ཆོས་ལེན་ཡིག་ཆ་དང་སྦྱང་བྱུག་སྟེ་སྟེ་
 རིམ་ཆགས་དམ་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ཆོས་ལེན་ཕྱོགས་པ་དང་
 ཉོག་བཤད་བྱས་པ། །གནད་ལ་ཁེལ་པོ་ཞིག་དགོས་པ།
 མཛོར་བསྟེན་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལྟན་པ་ཆོས་ལེན་བསྟེན་
 རྟོན་གསལ་བ། །གསོན་ཉམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལྟན་
 པ། གོ་བསྟོན་ཆོ་འགྲུག་གི་རུས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་ཡོད་
 དབང་འགྲུག་པའི་རུས་པ་དང་ལྟན་པ། །དགག་ལུལ་དང་
 འཁོག་པ་པོའི་དགག་སྟེ་བྱེད་པའི་གཞི་གཅིག་ཡིན་པ།
 དགག་ལུལ་གང་ཟག་གི་འདོད་པ་ཆ་ཆད་རྟོགས་དགོས་པ།
 ཕྱོགས་སྟེ་བརྟེན་པའི་སྟེ་རྟོན་ནམ་ཐ་སྟེ་བཀོལ་སྟེ་
 བྱས་པ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་སྟེ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་པ། །
 ཐེལ་ཆོག་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་བཀོལ་ཏེ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་
 པ། །སྟེ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་རྟེན་པའི་
 ཡིག་ཆ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ། ཁུངས་བཅན་
 ཞིག་ཡིན་དགོས་པ། །《ཆོན་རིག་དང་མི་ལྟན་པར་སྟེ་
 ཀྱི་བཤད་ཡམ་རྟེན་པ་ཅམ་ལ་ལད་སྟོང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ།
 ལྟན་པ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་རིག་པ་ལ་ནག་གསུབ་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པ་བཅས་ལ་ངེས་པར་དེ་སྟེ་དབྱང་དགོས་པ་ཡིན།

རྩོམ་ཡིག་ཅིག་ལ་དབྱང་རྩོམ་སྟེལ་བའི་ཆེ་ན་
 རྩོམ་ཡིག་དེའི་ཆ་ལས་གང་ཞིག་ཟུར་དུ་བཏོན་ཏེ་དབྱང་
 བ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ལས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་
 བརྟེན་དང་དབྱང་བ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན། རྩོམ་པོད་ཀྱི་
 གཤམ་ཅན་རྩོམ་པ་པོ་ཁག་ཅིག་གིས་དགག་སྟེ་ཆོས་
 ཡིག་གི་བའི་ཆེ་ན་འཁོག་རྒྱའི་རྩོམ་ཡིག་དེའི་བརྟེན་བྱ་

དང་རྫོང་བྱེད་པལ་མོ་ཆེ་ལ་དགག་པ་བརྫོང་པ་མ་ཟད་
ཁ་བྱང་དང་བཅས་པ་ལ་དགག་པ་བརྫོང་པའི་ཚུལ་ཡོད།
《དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་སྤྱ་སྤྱབ་དགོངས་རྒྱན་
ལ་དགག་པའི་ཚུལ་ཡིག་ལྟ་བུ་》གོ་རིམ་གྱི་ཆ་ལ་ངེས་པ་
མེད་པ་ནི། དགག་སྤྱབ་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་དང་ཐོག་རང་གི་ལྟ་
བ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་རྗེས་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་
ལ་སྤུང་འབྲེན་བྱེད་པའོ། ཡང་ན་དང་ཐོག་པ་རོལ་པོའི་
ལྟ་བ་བཀག་ནས་དེ་རྗེས་རང་གི་ལྟ་བ་བསྐྱབས་པའི་གོ་
རིམ་གཉིས་ཡོད་ཆོག་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡིག་ཆ་ཚུལ་སྤངས་ཁག་ཅིག་ལ་དགག་བཞག་སྤྱོད་
གསུམ་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཐོག་མར་པ་
རོལ་པོའི་ལྟ་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་
ཚུལ་བཞག་དེ་ནས་རང་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་
ཚོད་པ་འབྱུང་མིན་ན་སྟོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་ཚོད་སྤྱོད་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་
བཤད་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཆོག། དབུང་བརྫོང་ཚུལ་ཡིག་གང་ཞིག་
ལ་དགག་སྤྱབ་ཀྱི་འབྲི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ནས་འགོ་དགོས་པ་
ཞིག་ཡིན་ཀྱང་པལ་ཆེར་བྱུང་བ་མེད་ཤས་ཆེ།

འདིར་དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་གི་རིགས་ཁག་
ཅིག་འདེན་རྒྱ་ཡིན་པས་འདི་ལ་རིགས་བསྟེན་དེ་ཆོས་
དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་གི་མཚན་གཞི་ན་ཞིབ་རོས་འཛིན་
ཆོག་པ་ཡིན། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཆོར་བ་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་དང་།
ལས་དོན། ཤེས་ཆད། ཉམས་སྦྱོང་སོགས་ལ་ཞན་ཆ་དང་
ལེགས་ཆ་བརྫོང་ནས་རྗེས་སུ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གཡོལ་
བར་བྱེད་པའི་ཐུང་བྱ་བཏོན་ཏེ་བཅམས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་
དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་ ཆན་རིག་གི་དབུང་ཐབས་ཀྱིས་
ཉམས་སྦྱོང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པོའི་ཐོག་ནས་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་བའི་བྱུང་དོན་ཡང་དག་པ་ཚུར་བསྐྱབས་ནས་སྤྱ་མའི་
ལྟ་བའི་འཛིན་སྤྱོད་ལ་དགག་རྒྱག་བྱེད་པའི་ཆན་རིག་
དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་མང་གཙོ་ལ་སོགས་པའི་ཆབ་སྤྱོད་
ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལེགས་ཉེས་རྣམས་པར་དབུང་ནས་སྤེལ་བའི་

ཚུལ་ཡིག་ལ་ཆབ་སྤྱོད་དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་ རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་དང་། ལྟ་བུ། བྱུང་མཐའ་སོགས་ལ་རང་གི་
སྤང་ཚུལ་དང་སྤྱར་ནས་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་བརྫོང་པའི་
དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་ སྤྱི་ཚུལ་ཚུལ་ཡིག་སོགས་དཔེ་
དེབ་གང་ཞིག་དང་། བརྟན་འཕྲིན། རྫོས་གར་སོགས་
ལ་སྤྱི་ཆོགས་གང་ཞིག་གི་འཆོར་བའི་ངོ་བོ་དང་སྤང་ཚུལ་
ལ་ཡང་དག་ཏུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བརྫོང་པའི་ཚུལ་རིག་ལ་
དབུང་པའི་དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་ ལྟ་བུ་སོགས་པའི་
གང་ཟག་གཅིག་གི་སྤྱར་བཤོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཏེན་
བསྐྱར་ཡོད་མེད་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཏེན་བྱུང་ཚུལ་གང་ཞིག་
ཡིན་པ་དབུང་བརྫོང་སྤེལ་བའི་དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་ སྤྱི་
བོ་གང་ཞིག་སྟོ་སྟོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ་
མཐར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱུང་ཚུབ་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྟ་རྒྱ་ཡོད་མེད་ལ་དབུང་པའི་དགག་སྤྱབ་ཚུལ་
ཡིག་ སེམས་ཅན་གང་ཞིག་གི་ལུས་སེམས་ལ་འཆོར་བའི་
བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པའི་
དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་ པ་རོལ་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་
སྦྱོང་སྤུང་འབྲེན་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྦྱོང་དེ་
ཡང་དག་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ལུགས་དགག་སྤྱབ་
ཚུལ་ཡིག་ ཆོས་ལུགས་སོགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལུལ་
བྱུང་ཡིན་པར་བརྫོང་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སྤུང་འབྲེན་བརྫོང་པའི་
དགག་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིག་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་འཛོག་ཆོག་པ་ཡིན།

དབུང་ཚུལ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་
གོ་དོན་ནི། ཚུལ་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་འཛིན་དོན་དང་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་
བྱུང་པར་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དབྱེ་གསལ་བྱས་པའི་
བརྒྱུད་རིམ་ལ་བརྫོང་པ་དང་། གཤེད་འཛོག་ཅེས་པ་ནི་དེའི་
འབྲས་བུ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བརྫོང་ཆོག་པར་སྤེལ།
དབྱེ་ཞིབ་དང་གཤེད་འཛོག་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དོན་དམ་
དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན། གཤེད་
འཛོག་ཅེས་པའི་ཆོག་ནི་ཐད་ཀར་གོ་བ་ལེན་ཆེ་མཐོང་
ཆེན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་སྟོས་མེད་ཐོག་ ང་ཆོས་
བཅམས་ཆོས་གང་ཞིག་ལ་དབུང་པ་བཏང་སྟེ་དབྱེ་ཞིབ་

ཡང་དག་ཅིག་བྱས་མཐར་བཅུམས་ཆོས་དེར་དབྱེད་འབྲས་སུ་གདེང་འཛོག་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན།

མཐའ་དོན་ནི། ཆོས་ཡིག་དེར་གདེང་འཛོག་ཐོབ་པའི་དོན་ནི་གཞུ་བོར་གནས་པའི་
དཔྱེད་ལྡན་དག་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། བྱོན་པ་རེ་བའི་གང་
ཟག་འགའ་ཞིག་དགའ་སྤངས་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་རིག་ལ་རིན་ཐང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཚུལ་
འདི་ནི་ལས་སྤྲོ་བོ་ཞིག་མིན་ལ། ཆོས་རིག་དབྱེད་ཞིབ་བྱེད་པའམ། ཆད་ལྡན་གྱི་མཐའ་དཔྱེད་
པའི་བྱ་བ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྤྱོད་ལུལ་ཏུ་དེ་བས་ཀྱང་མ་གྱུར་ཏོ། །དེའི་བྱིར་ང་ཆོས་དབྱེད་ཆོས་གྱི་
མིང་བཏགས་ཏེ་ལེ་ཆུང་རིང་ཐུང་རིང་ལྟར་བྱིས་ཀྱང་རང་བྱོན་གྱི་བསམ་ཚུལ་
གཉིས་ཀར་རྒྱས་ལོན་དང་དབྱེད་ཞིབ་གསལ་ཁ་སོགས་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་
བཅོམ་བྱས་ཏེ་དབྱེད་ཆོས་དེ་ཉིད་ལེགས་བཤད་རིན་ཐང་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་གཞུ་བོར་
གནས་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་ལ་ཆོས་ཡིག་གི་ལེགས་སྐྱེས་མད་ཏུ་བྱུང་བ་འབྲུལ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ནས་མའི་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྤོངས་ཐུབ་པའི་
ལག་ཁྲེས་འཛོག་པ་ནི་ང་ཆོས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཅས་ང་ཆོས་
བརྒྱུད་རིམ་འདི་དག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་མཐུག་བསྟུ་བའི་ཆོག་གོ།

རོང་སྟོན་སྤྱ་བའི་སེངྒེའི་འཁྲུངས་ལུལ་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ།

མཁན་པོ་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཆོ། {བོད་འབྲུར་ཚིམ་ཡིག}

ཏུ་ དང་པོ། མཛད་ཀྱིས་མདོ་ཙམ། དེ་ཡང་ཁོང་ཅུང་དུའི་དུས་ཀྱི་མཆོན་ལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་དང་། ཕྱིས་རོང་སྟོན་གྲུ་ཀྱུ་ཀྱུ་ལ་མཆོན། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀྱུ་རིག་ རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀྱུ་གཟིགས། རོང་སྟོན་སྤྱ་བའི་སེངྒེ། རོང་སྟོན་པ་སོགས་མཆོན་གྱི་ནམ་གངས་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནི། ཤར་ཀྱུ་མོ་ཆ་བ་རོང་དུ་རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་མེ་ལུག་༡༣༤༡ལོར་སྤྱི་འཁྲུངས། དགྲང་ལོ་བཙུང་བཟུང་བར་དབྱས་སྤྱ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱུ་ལྷན་པའི་ཆོས་གྲར་ལྷན་པའི་གསལ་བསམ་གྱི་ཆེར་མཛད། མི་རིང་བར་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར།

༡༽ མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་པ་མཛད་ཚུལ། དགྲང་ལོ་ཉིར་གཉིས་པར་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བོས་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆད་མ་རྣམ་དེས་གསུངས་པ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཆེ་གང་བོར་ཆོས་སྤྱན་ཉིན་གཅིག་ལ་འང་མ་ཆག་པར་གཞུང་ཆེན་བྱུག་སྤྱུགས་དང་བཅས་པ་རྒྱན་དུ་འཆད་པས་བསྟན་པ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི། གངས་ཅན་མཛེས་པའི་རྒྱན་བཟུང་དང་མཆོག་གཉིས། མཛད་སྤྱོད་མཆོངས་པའི་བྱ་ཆེན་གསུམ། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བཅུ་བྱུག་བྱ་ཆེན་གསུམ་པ་ཅན་བཞི་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྤྱོད་འཛིན་པའི་བྱ་སྟོབ་ཀྱིས་ས་སྟེང་གང་བ་བསྐྱུངས། དེ་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལས་གཞུང་ལུགས་ཤེས་པའི་སྟོབ་མ་མང་བ་མེད་པར་གྲགས།

༡༽ ཚྭ་པ་མཛད་ཚུལ། གསང་ཕྱོགས་སྤྱི་བུ་གསུམ་སྤྱི་བུ་ལེ་འཛིན་ཆོས་ཐོག་སོ་སོར་པར་ཆད་བསྐྱུ་གསུམ་གྱིས་མཛོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱུངས་ལ་ཚྭ་པ་ནི། དེ་དུས་ཀྱི་ཚྭ་པའི་ཁྱུ་མཛོག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་འགྲན་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། གྱིས་ལུལ་དབུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་སོ་སོ་ཏུ་ལར་རྩེ་རིན་སོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་དང་པར་ཕྱིན་ལས་བཟད་པ་དང་། མོ་དོང་པར་ཆེན་སྟོ་བཟན་དང་འདུལ་བའི་མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་སོགས་ལ་བཟད་པ། གསང་ཕྱོགས་ལྷན་མ་སྟོ་རྒྱུ་དང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་བཟད་པ། ཡང་གསང་ཕྱོགས་ཆད་མ་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་སོགས་བཟད་པ། འཕན་ལུལ་དུ་དྲགས་སོ་བག་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་མ་ཁྲབ་སོགས་བཟད་པ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་ཤིན་ཏྲོག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆོ། དབུད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཁས་ལེན་མི་ལེན་བཟད་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་རེ་རེ་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སུན་བྱུང་སྟེ་ཡང་དག་པའི་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་སོ་ཆེ་གསལ་པར་མཛད།

༢༽ གཞུང་ཚྭ་པའི་ཚུལ་སོགས། དགྲང་མོ་ཉེར་གཉིས་པར་རྣམ་ཤེས་རྟེན་མཛད་པ་ནས་བཟུང་གཞུང་ཆེན་སོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་གི་རྟེན་གཙོས་གཞུང་ཆེན་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ལྷག་བཅུ་མས་ཉེ་གངས་རིའི་ལྗོངས་འདྲིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་མཛད། གཞན་ཡང་། སྤལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་མང་སོར་དགེ་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་འཛོག་པ། དེས་ལན་གནང་པ། དགོན་སྟེ་དང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ། ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་མཛོད་པ། མཛོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྱུང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། མཛོད་མས་དྲག་ཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་དོག་དང་བརྣམས་བཅོས་རྩེད་ཀྱང་མེད་པས་སྤྱི་བུ་དེའི་འཛིག་རྟེན་ཆེ་བར་རྫོང་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་དང་དཔོན་

སོ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་སོ་འདིའི་ཞབས་བད་སྤྱི་བོས་ལེན་པ་སོགས་སྤྱི་ཆེ་གང་སོར་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་དོ། །

མ་གཉིས་པ། ཁོང་གི་འབྲུངས་ལུལ་སོགས་ལ་དབུད་པ།

༡༽ ཁོང་འབྲུངས་ལུལ་རྒྱལ་མོ་ཆ་བ་རོང་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་མོད། རྒྱལ་རོང་གི་ས་ཆ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་རྣམས་ཐར་དག་ལས་གསལ་ཁ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་ཚུལ་སྟོན་ཆོག་ཤིག་མཆིས། ཉེ་ཆར་ས་སྤྱི་མཐོ་སྟོབ་ཀྱི་ཨ་མའོ་བ་འགས་རྒྱལ་རོང་ས་སྤྱིའི་དགོན་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་འབྲུངས་ལུལ་ཅད་གཅོད་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། བདག་ཀྱང་ཆེད་དུ་རྒྱལ་རོང་གྲོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་སོང་སྟེ་དེའི་སྟོར་དེས། དེ་ཡང་སྟོན་སྟེས་གཉེར་དགོན་གྱི་སྒྲ་མ་མ་ཁི་བ་འཕྲིན་ལས་ཟེར་བ། ལྷ་ལེན་གྱི་ལྷ་ས་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་པ་མི་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ཨ་ཁུ་འཕྲིན་ལས་དང་འོད་གསལ་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་དོས་སུ་ཐོས་ཟེར།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ ༢༠༠༤/༤/༡༤ ཉིན་བདག་དང་འོད་གསལ་སོགས་མི་ལྷ་ཆུ་ཆེན་རབ་བཟན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་སོགས་བརྒྱུད་དེ་པ་མི་ལུལ་ཆོ་རུ་ཡོང་། དེར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཆེན་གོང་འོག་གཉིས་ཡོད་པའི་རྩེའི་རྩྭ་པ་ད་དུང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་འཛིག་པར་རི་གདོང་ཞིག་ཏུ་ཡོད། ལུལ་མི་དག་ལ་དེས་པར་པ་མི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱུད་ཆད་ནས་བྲག་སྟེང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བར་རུས་ཉན་ཟེར་བ་དེ། པ་མི་ཆང་ལ་བྱ་དོད་ལ་སོང་མོད་དེ་ཡང་རྣམས་ཉེ་ཁྱུན་ཏུ་སམ་ཡ་ཨན་ཞིག་ཏུ་ངལ་གསོ་བྱས་ནས་ཡོད་མོད་དེས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་སོགས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཟེར། དེར་པ་མི་དགོན་ཞེས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སོང་། དེར་སྤྱི་ལུལ་ར་བ་ནས་ཡིན་པ་པ་མི་མཁན་སོ་སྤྱི་ཕྱིར་དུག་པ་སྟོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་སྟོན་འདི་

མོན་དགོན་ཞིག་ཡིན་པའི་བཤའ་སྒོལ་འདུག། ད་དུང་སྒྲ་
ཀན་ཞིག་ད་ལྟ་གཤེགས་ནས་མེད་ཀྱང་ཁོང་གིས་དགོན་
འདི་ས་སྤྱིའི་སྒྲ་ཆེན་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཚུལ་རྒྱུན་པར་
གསུང་མེད་དོ་སྒྲ་ཆེར་མ་བྱས་པས་བརྟེན་ཟེར། ང་ཆོས་
གཤེགས་ཟིན་པའི་སྒྲ་ཀན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་མང་པོ་
ཞིག་ལ་ངེས་ཀྱང་ཁུའི་རྩེ་རྩེ་སྟོན་ཤིང་མཁན་ཞིག་མ་
ཉིད། དེ་ནས་ཕྱིར་འབར་ཁམས་སུ་ལོག་གོ། །

ཡང་ད་ལྟ་གཤེགས་ཟིན་པའི་བྲག་བར་དཔལ་
ལྷན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་རྩོད་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་གིས་
ཡོད་པའི་ནང་། རྩོད་སྟོན་པ་མི་རྒྱལ་པོར་འབྱུངས་བར་
བཤའ་བྱང་ཁོ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ངེས་པར་ཆེར་བཤའ་བྱ་མི་
འདུག་ཟེར། བཞ་ཆེན་ཤྲ་མཆོག་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་
རྩོད་སྟོན་ཆས་ཐར་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་འབྱུངས་
ཡུལ་ནི། སྤུལ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བེ་རོ་ཅ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་མོར་
བཞུགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ས། ཤར་རྒྱལ་མོ་
དཔལ་རྒྱུད་འགམ་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་དགེ་མཆོན་དང་ལྷན་པ་
ཞིག་གོ། རིགས་ནི་རུས་ཆེན་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡབ་ནི་པོན་
ཐེག་པ་རིམ་དགུ་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས་ཤིང་རྒྱ་འབྲུལ་སྟོན་
རུས་པ་གེ་གོད་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བའོ། །ཡུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་རྒྱ་གར་སྤྱན་ཞེས་བའོ།
།མེ་མོ་རྟའི་ལོ་ལ་ལྟས་བྱུང་བར་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་
ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་། མེ་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་རོ་མཆོར་པའི་
དགེ་མཆོན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུངས་པ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལ་དཔགས་ན། བ་མི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་
སྟེ། རྒྱལ་ས་དེ་རྒྱལ་མོ་དཔལ་རྒྱུད་འགམ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་
དང་། བ་མི་དགོན་དང་རྒྱལ་པོ་དེ་སྟོན་ཐོན་པོ་ཡིན་པ་དང་།
རྣམས་ཀྱི་བྲག་ཡིན་པ་སྒྲ་མ་མཆི་བ་ཕྱིན་ལས་དང་བྲག་བར་
དཔལ་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་
བྱུང་རྒྱལ་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་མེད་སྟེ་མོ། །

ལོན་བཞ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཡབ་གེ་གོད་རྒྱལ་པོ་
གསུངས་པ་ལས་པ་མི་མ་གསུངས་སྟེ་མ་ན། བ་མི་ཞེས་པ་

རྒྱལ་རྒྱུད་སྤྱིའི་མིང་དང་གེ་གོད་ཞེས་པ་ཁྱེ་བྲག་གི་མིང་སྟེ་
བ་མི་རྒྱལ་པོ་གེ་གོད་ཅེས་པ་ཡིན་ཆོག་པས་དེས་སྟོན་མེད་
དེ། མདོ་སྤྱད་ཆོས་འབྱུང་ལས། བ་མི་རྒྱལ་པོ་དགོན་མཆོག་
ཆོ་བརྟན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་མཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ལོན་
ཀྱང་སྤྱིར་ཁོང་པ་མི་རྒྱལ་པོ་ཆང་ཡིན་མིན་དེ་ཅུས་གྱིས་
ཐག་བཅད་དགོ། །

སྟེ་སྤང་བཤའ་བྲག་གསར་དུ་འདེབས་པ་པོ་མཁས་
དབང་ཅ་རྩ་ཆོས་བྲགས་ཆང་གིས་ནི། རྩོད་སྟོན་འབྱུངས་
ཡུལ་འབར་ཁམས་རྩོད་ཅོག་ཅེ་ཡུལ་ཆོའི་བེ་རོ་ཅ་ནའི་སྤུལ་
གནས་ཀྱི་ཉེ་འགམ། དེ་ལ་ཀུན་མཁུན་རྩོད་སྟོན་སྟགས་སྒྲ་
ཆེན་མང་པོ་འབྱུངས་ཚུལ་དང་། ད་ལྟ་རྒྱལ་རྒྱུད་ཆད་ནས་
མེད་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་ཡུལ་མི་རྒྱན་པ་དག་གིས་ཤེས་ཚུལ།
རྒྱལ་པོའི་ཁང་ལུང་ད་ལྟ་འདེབས་པ་པོར་ཡོད་ཅིང་དེར་རྒྱ་
མིག་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མལ་པ་ཆོས་ཁང་ས་དེ་མི་ནོན་ཚུལ་
སྟགས་གསུངས། ད་དུང་ཁོང་གིས་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས་ལ། ཀུན་
མཁུན་རྩོད་སྟོན་བྲམས་པའི་རྣམ་སྤུལ་ཡིན་པས་དེའི་གདན་
ས་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་སྤྱོད་ན་ཤིང་བྱིན་གྱི་དོན་རྟོགས་
པར་པན་ཞེས་གསུངས་པར་བརྟེན་ཁོང་གི་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས་
གནས་དེར་བྱིན་ནས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚུལ་སྟགས་ཁོང་གི་སྒྲོ་བ་མ་
འབར་ཁམས་གཡུ་འབྲུག་ནས་ཡིན་པ་མཁན་བསྟན་འཛིན་
རྒྱ་མཆོས་བདག་ལ་སྟོན་ཞིག་ནས་དངོས་སུ་བཤའ་སྟོང་།
དེར་བདག་གིས་ས་སྤྱིའི་རྒྱན་བྲག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་བསྐྱུས་པ་ཞིག་གིས་པའི་རྩོད་སྟོན་འབྱུངས་ཡུལ་རྒྱལ་
རྩོད་འབར་ཁམས་ཡིན་ཞེས་གིས་མོད་ཕྱིས་ཞིབ་དུ་དབུང་
ཆོད་ཡང་ཐག་གཅོད་དགོ། །

ཡང་ཉེ་ཆར་ཁ་དབར་གྱི་ལམ་ནས་མཁན་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོར་བསྐྱར་དུ་ངེས་པར་སྤེལ་བ་ཞིན་ཟེར། དེར་
བདག་གིས་རྣམ་ཐར་ལས་རྒྱལ་མོ་དཔལ་རྒྱུད་ཉེ་འགམ་
གསུངས་ལས་དེ་གའི་ཟངས་རྒྱུམ་སོ་མང་རྒྱུད་འགམ་
དུ་འབྱུངས་པར་མ་བཤའ་བས་དེ་མིན་པ་འདྲ་ཞེས་བཤའ་
བར། ཁོང་གིས་སྟོན་པ་དེའི་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་དེ་ལ་

ཀླུ་མོ་དབྱུང་ཆུ་ཞེས་འབོད་ཆུ་ལ་སོགས་པ་བཤད། ཆུ་ལ་དེ་
 གཞན་ལ་དེས་པར་འབར་ཁམས་གཡུ་འབྲུག་ནས་ཡིན་པ་
 ཨོ་ཀླ་ཐེར་བའི་སྒྲ་ཆུ་ཞེས་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད། ཡང་
 དེའི་སྒྲོར་པའི་རྩ་ལ་བཤད་ཀྱི་མཁན་པོ་སྤྱུ་སྤྱོད་རྩ་
 ལོ་ཆང་ལ་ཁ་བར་ལས་དེས་པར་ཁོང་གིས། ཡུལ་དེའི་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་རོང་སྟོན་ཞེས་དེས་ན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མོད། དེ་
 གཤི་ཆུ་ལ་དག་གི་དག་རྒྱུ་ལ་པའི་རྩ་ལ་བཤད་ཀྱིས་དང་
 ཉེ་བའི་མཛེད་ཆུ་ལ་བར་མཁར་ལུ་ཤོང་འོག་གསུམ་ཡོད་
 བའི་བར་མ་དེ་ཀླུ་ལོ་ཞེས་གི་མཁར་ལུ་ཡིན་ལ། ཀླུ་
 ལོ་དེ་ཆང་གི་མིང་ལ་གཤི་ཤོང་ཆང་ཐེར། སྟོན་གཤི་ཤོང་ཆང་
 ལ་སྒྲ་ཆེན་ཞེས་འབྲུངས་ཤིང་། དེ་དབྱུང་གཙང་དུ་སོང་སྟེ་
 མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཀྱང་ཕྱིར་ཀླུ་ལོ་རྩ་མ་ཐེབས་
 ཆུ་ལ་བཤད། དེའི་མི་རྒྱུད་ད་ལྟ་ཆུ་ལོ་བཟེས་མོ་ཞེས་ཡོད་
 པ་དེས་ཆད། ཡུལ་མི་ཆོས་སྟོན་གྱི་དུས་ནས་ཁོང་ཆོ་བན་
 དེ་ཡིན་ཐེར་མོད་ཡུལ་དེར་བོན་དགོན་གྱི་ལུང་དང་དེ་ནས་
 བོན་གྱི་མཆོད་རྩལ་སོགས་རྟེན་པས་སྟོན་བོན་པོ་ཡིན་པར་
 མཛོན་གསུངས། དེས་ན་ཡུལ་དེ་སྟོན་བོན་པོ་ཡིན་པ་དང་།
 ཀླུ་ལོ་འཛིན་ལ་གཤི་ཤོང་ཆུ་ལོ་རོང་སྟོན་གྱི་ཡལ་དང་མཆོན་
 མཐུན་པ། དེར་སྒྲ་ཆེན་ཞེས་འབྲུངས་པ་དབྱུང་གཙང་ནས་
 མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིར་མ་ཐེབས་པ། མཁན་ཆོས་
 གྲགས་དང་སྤྱུ་སྤྱོད་ལོ་གཉིས་ཞལ་མཐུན་ཆུ་ལོ་སོགས་
 དཔག་ན་རོང་སྟོན་འབྲུངས་ཡུལ་གནས་དེ་ལོས་ཡིན་སྟེ་
 པ་ཞེས་འདུག་གོ།

ཡང་འགའ་རེས་འབར་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱི་རུ་
 འབྲུངས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཡང་མཛོད་སྟོན་ཆོས་འབྲུང་
 ལས་ཀྱང་། གྲུ་ཀྱི་ཐེར་བའི་སྟེ་ཁོང་ནས་རོང་སྟོན་ཆེན་
 པོ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་རེག་དང་། ལྷ་འཛོལ་མཁར་ཀླུ་ལོ་མཆོན་
 སོགས་ཀྱང་འབྲུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རོང་སྟོན་
 ཆེན་པོའི་གདན་ས་ན་ལེ་རྒྱ་ནས་ཨ་མདོར་ཐེབས་པ་ཆོས་རྩེ་
 ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ་དང་། རྩེ་དབོན་ཀྱན་དགའ་རྣམས་ཀླུ་
 རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱི་རུ་སྤྱི་དགོན་པ་འགའ་བཟུང་
 པ་སོགས་ལ་དཔག་ན་གནས་འདི་ལའང་འབྲེལ་བ་ཞེས་

འདུག་སྟེ་པས་དོན་ལ་འབར་ཁམས་མཛེད་ཆོ་དང་། དམ་
 པའི་པ་མི། འབར་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་
 དང་། ཡང་ན་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་ཡིན་མཁའ་ལྡན་དག་གིས་
 ལེགས་པར་དབྱུང་དགོས་སོ། །

༡༩ རོང་པ་མཛེད་ཆུ་ལོ་ཡུང་ཐེན་དབྱུང་པ།

དེ་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཞེས་དང་
 རོང་པ་མཛེད་ཆུ་ལོ་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་བ་ཤོང་སྟོན་
 ལྟར་བ་ཡིན་ལ། དགེ་ལུགས་པའི་གྲ་པའི་དགེ་བཤེས་མང་
 པོའི་དག་རྒྱུ་ལ། ཁོང་དང་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
 བཟང་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རོང་པ་མཛེད་པར་རོང་སྟོན་གྱིས་
 མཁས་གྲུབ་རྩེ་མ་ཐུབ་པར་ཁོང་སྟོན་ཉེ་རོང་པའི་བྱམས་
 ཆེན་གྱི་ཐུགས་ཁར་ཐིམ། དེར་མཁས་གྲུབ་རྩེ་འགྲོད་ཅིང་
 དད་དེ། བྱམས་ཆེན་མེ་ཡིས་ཞེ་སྤང་བྱུང་ཤིང་བསྟེགས།
 སོགས་གསུང་བཞེན་ཐུག་མཛེད་པའི་ཆོ། རོང་སྟོན་ཆེན་
 པོའི་དབྱུང་བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་
 ལ་ཐུག་བྱས་སོང་གསུངས་པར། མཁས་གྲུབ་རྩེ་མ་དགའ་
 ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཆམ་ལོ། ཞེས་དགའ་ལྟར་ན་
 བཞུགས་པའི་བྱམས་པར་ཐུག་བྱས་པ་ལས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་
 བྱས་པ་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཆུ་ལོ་དང་། ཡང་ལ་
 ལས། ཁོང་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་རོང་པ་མཛེད་པར་མཁས་གྲུབ་
 ཀྱིས་རོང་སྟོན་མ་ཐུབ་པས། མཁས་གྲུབ་རྩེ་མུགས་ཀླུ་
 བཞེས་ཉེ་རོང་སྟོན་གྱི་ཞལ་རོང་འགམ་ལྷག་གཞུས་པར།
 རོང་སྟོན་བྱམས་པའི་སྤྱུ་ལ་པ་ཡིན་པས་ཁོང་གི་ཞལ་མ་
 སྤྱངས་པར་རོང་པའི་བྱམས་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྱངས་ཞེས་ཐེར་
 བའང་ཐོས།

ཡང་ཀྱན་མཁའ་འཛུགས་དབྱུངས་བཞད་པའི་
 འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྲུང་ལས། རོང་སྟོན་གྱིས་སྟོན་མཁས་
 གྲུབ་རྩེར་རོང་པར་བྱེད་ཅེས་ཡི་གེ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ཀྱང་
 དུས་ལ་བབས་ཆེ་རོང་སྟོན་གྱིས་རོང་པ་ཐོད་པར་གཡོ་
 ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱི་ལུ་ཆུ་ལོ་སོགས་གསུངས། ཡང་

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་གིས་མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་
དང་དངོས་སྤྲོ་མ་བཅད་ཀྱང་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་ཤིན་
ཏྲུག་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ། དབྱང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
ཁས་ལེན་མི་ལེན་སོགས་པ་བཅད་པར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་
ལུང་རིགས་གྱིས་ཀློང་མ་རྩལ་པར་ཆོག་དན་གྱི་སྤྲོ་ཆེན་པོ་
ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱགས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སོགས་པ་
བཤད་ཚུལ་མང་པོ་མཆིས་ཀྱང་ས་ལ་གནས་པའི་འཕགས་
ཆེན་དག་ལ་ད་རྒྱལ་དང་ཐག་དོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མང་
ཞིང་། དེ་མེད་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱར་ཡུན་རིང་གནས་པའི་ཕྱིར་ཅོད་
པ་དག་ལ་ནི། བདག་དང་བདག་ལྟ་བུའི་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་
གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་དག་ལ་
ཆགས་སྤང་དང་། སྦྱོ་འདོགས། སྦྱར་འདེབས་སོགས་རང་
འཕྲུང་བའི་ལས་ལ་འཇུག་མི་རིགས་སོ།

༣༽ འདས་ལོ་དང་དགྲང་ལོ་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ།

ཁོང་གི་ཞབས་པད་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བསྟེན་པ་
པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྡན་གྱིས། མེ་མོ་ལུག་གི་«ཕྱི་ལོ་
༡༣༤༡»ལོ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་
ཉེ་འབྲངས་པས། ཞེས་དང་། ཡང་དགྲང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་
ལ་རྒྱལ་ལོ་ཆེན་པོའི་གདན་སར་སྦྱོར་དཔོན་སྦྱོ་གྲོས་ཆོས་
སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ལྟ་ལ་ཆད་མ་རྣམ་པར་ངེས་
པ་གསུངས་པ་ནས་བཅས་ཉེ། བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་«ཕྱི་
ལོ་༡༤༤༩»ལ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་བར། ཞེས་དང་།
འགོས་ལོ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱིས་དེབ་སྟོན་ལས། ད་སྦྱོར་
དཔོན་དགེ་རྒྱལ་གྱི་མོ་མེག་ཏུ་མི་ཆུད། གྱེན་ཅི་བྱུང་ཡང་ལོ་
བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་སྟོན་གསུངས། གསུང་རིམ་ལ་བཞིན་
དུ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་ས་མོ་སྤྲུལ་ལ་«ཕྱི་ལོ་༡༤༤༩»
ལ་ཞི་བར་གཤེགས། ཞེས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ལུག་«ཕྱི་
ལོ་༡༣༤༡»ལོར་འབྲངས་པ་དང་། དགྲང་ལོ་གྲགས་པ་
རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྤྲུལ་«ཕྱི་ལོ་༡༤༤༩»ལོར་ལྷ་དན་
ལས་འདས་པར་གསུངས།

ཕྱིས་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྐྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལས་དེ་
བཞིན་འབྲུང་བ་ནི། པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་
སྤྲུལ་བྱུང་བ་དང་འདྲ། དཔལ་མང་ཐོས་སྤྲུབ་ཀྱི་མཆོད་
བསྐྱར་ཅིས་ལས། གྲག་གཉིས་པར་གཤེགས་གསུངས་ཀྱང་།
དེ་ནི་ལོ་རིལ་གྲག་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་གོང་གི་དེ་
གཉིས་དང་འགལ་བ་མེད་དོ།

ཡང་ཁོང་གི་དངོས་སྦྱོར་རྣམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་
གིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་བསྐྱས་པ་ལས། དགྲང་ལོ་ཉེ་ལྷ་ཙ་
གཉིས་ལ་རྣམ་ངེས་གྱི་ཉིག་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགྲང་
ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲག་ལྟེ་བར་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
ཆོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི། དགྲང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲག་
བཞུགས། ཅུང་ཟད་ཞལ་མི་མཐུན་པ་ནི། དགག་དགོས་གྱི་
དགྲང་སྟོང་གསུང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་གྲག་ལྟེ་བར་སྦྱེས་
བྱ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་གཞོན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་གཞོན་ཏུ་
ལེགས་གྲུབ་པ་གཉིས་གྱི་གསུང་ལས་འཐད་པ་དང་བཅས་
ཉེ་ལེགས་པར་ཐོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འབྲངས་ལོ་
རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྲུལ་«ཕྱི་ལོ་༡༣༤༤»ལོ་ཡིན་པ་
དང་། དགྲང་ལོ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲག་ལྟེ་བར་བཞུགས་
དགོས་པས། པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་དང་རྣམ་མཁའ་དཔལ་
བཟང་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་གི་དངོས་སྦྱོར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པ་དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་ཡང་ཁོང་དང་དུས་
མཉམ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དབྱད་དགོས་མོད།
སྤྲུ་གེགས་སོགས་དགག་དགོས་གྱི་དགྲང་སྟོང་སྤྲུལ་ཡིན་པ་
གསུང་སྟེ་ཐུན་མོང་ལ་ལུག་ཅས་གྲགས་པ་ཡིན་པས་འགལ་
བ་མེད་སྟུང་མོ། རྣམ་ཐར་ལས། ཁོང་གི་མ་ལུ་མ་གྱི་མཚན་
ལ་རྒྱ་གར་སྤྲན་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་། ཁོང་གི་འཕྲིན་ཡིག་
ལས་མ་ལུ་མ་ལ་འཕོ་བ་གནང་བའི་དབྱར་ཨ་མ་བྱང་ཆུབ་
འབྲུམ་གྱི་ཡི་གེ་རྟེན་དང་བཅས་པ་འཕྲོད། ཅས་རྒྱ་གར་སྤྲན་
དང་བྱང་ཆུབ་འབྲུམ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྲུང་ཡང་ཁོང་
ལ་མཚན་གཉིས་ཡོད་ཆོག་པས་འགལ་བ་མེད་དོ།

ཏ་ནག་སྐལ་བཟང་ཕྱང་ཕྱིག་ {བལ་ཡུལ།}

མཇུག་མཐའི་སློབ་བྱུན་གཅིག

ལས་མཐོང་བའི་རང་ཉོངས་དང་འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས་ཤིག

❖ མཇུག་མཐའི་སློབ་བྱུན་གཅིག་གི་ཚུལ་ལ་པོ་མེ་ཆེ། 《ཨར་མེན་སི་ཏྲུ་ཏེ་ ༡༩༩༠- ༡༩༩༡》 ལྟ་རན་སིའི་དངོས་ཡོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཚུལ་ཚུལ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ལྟ་རན་སིའི་སློབ་ཀྱི་པར་མང་ཅི་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་གཞིས་མོར་ཆོང་བ་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དུ་སྤྱེས། ལྟ་རན་སི་ནས་དབུལ་པོངས་ཀྱིས་མནར་ཏེ་ཕྱིར་འབྲུམས་ནས་རང་ཁ་རང་གསོ་མི་བྱེད་ཀྱི་མེད་བྱུང་། ལོ་བདུན་ནས་བཟུང་ལ་ལི་གོང་ཁྱེད་དུ་འཆོ་བ་རན་ཏོན་ལ་བསྐྱེན་ནས་ཚུལ་རིག་གསར་ཚུལ་གྱི་འགོ་བཙུགས། ༡༩༩༩ ལོར་ཁོས་སྤྱད་བྱུང་ཕྱིགས་བསྐྱེགས་དང་པོ་དཔར་སྤྱད་བཀྱིས་པས་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་།

❖ དང་པོ་ 《མཇུག་མཐའི་སློབ་བྱུན་གཅིག་》 གི་བརྗོད་དོན་བཟུས་འབྲི། 《མཇུག་མཐའི་སློབ་བྱུན་གཅིག་》 གིས་པོ་ལིན་ནས་ཨར་ས་སི་དང་པོ་ལིན་གྱི་སློབ་གྲུང་དེར་ཕྱིན་འཇར་མན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཁྱིད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲབ་བཏང་ཅིན་རྗེས་ཀྱི་སྤྱད་རན་སིའི་སྐད་ཡིག་གི་《མཇུག་མཐའི་སློབ་བྱུན་གཅིག་》 གི་མཐོང་སྡེ་གསུམ་ལས་གྲུབ་ཡོད་པར་བཤད་ཆོག་སྟེ།

△དང་པོ་ནི། “ཁྱོད་ཆོས་པ་མེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཅག་གི་སློབ་སྦྱང་ལ་གཅིགས་འཛིན་མི་བྱེད་པར་སློར་མོ་མང་ཅམ་འཐོབ་ཆེད་དཔེ་དཔེ་པར་གཡུགས་ཏེ་ཞིང་ཁ་དང་འཁེལ་ཐག་བཟོ་གྲུང་བསྐྱུལ། བདག་ལ་མཆོན་ནའང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་ལས་ལ་འཁང་ར་བྱེད་འོས་པའི་གནས་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། རས་དུས་རྒྱུན་མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་རའི་ནང་དུ་རྒྱ་

སྐྱེལ་དུ་བཅུག་པ་དང་། ངས་ཉ་འཛིན་འདོད་པའི་སྐབས་སུ་
ཁྱིད་ཅག་ལ་སློབ་ཁྱིད་མ་བྱས་པར་ཉིན་ཉིལ་པོར་དགོངས་
པ་སྤང་པ་མ་ཡིན་ནམ། “ཞེས་པ་ལྟར། མི་སྣ་གཙོ་བོ་དག་
ཀྱན་ཉན་མེར་གྱི་རང་ཉོངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་འབྲེལ།

△གཉིས་པ་ནི། “ངས་ད་དུང་ཚོས་རྒྱག་
རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་གོང་ལྷ་རན་སེའི་སྐད་ཡིག་སློབ་
པའི་སྐལ་པ་ཆད་དེ་རང་སེམས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ནམ།
སློབ་ཆད་ངས་སློབ་སྦྱང་ལ་འབད་བཅོམ་མ་བྱས་པར་སློབ་
ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱིར་སོང་ནས་བྱ་ཆད་བསྟོགས་པ་དང་།
དགུན་དུས་ཨར་ས་གཙང་པོའི་སྟེང་འབྲུགས་ཤུད་ཆོད་
པ་སོགས་སློབ་བྱས་ནམས་སེམས་ལ་ཤར་བས་ང་རང་ཉ་
ཅང་གཞོང་ཞིང་འབྱོད་པ་བྱུང་།” ལྷ་བུ་སློབ་བྱུག་སྟོང་ལང་
ཕྱིའི་སྣ་འབྱོད་ཀྱི་སྟེན་གྱི་ཀུན་སྟོད་དང་འབྲེལ།

△གསུམ་པ་ནི། “ང་ཚོས་ཅེས་ཀྱང་རང་གི་
སྐད་ཡིག་རང་གི་ཡིད་ལ་དམ་པོར་བཅངས་ནས་དུས་
གཉན་དུ་བརྗེད་མི་བྱུང་། རྒྱལ་ཁབ་འཕུང་ནས་བཅོད་དུ་
གྱུར་པའི་མི་དམངས་ལ་ཆ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་ལ་སྟེང་ནས་བཅོམ་པར་བྱས་ན་ནི། བཅོམ་ཁང་གི་
སློང་འབྲེད་པའི་ཕྱེ་མིག་ལག་དུ་འབྱོར་བ་དང་མཆུངས་པ་
ཡིན།” རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་དར་རྒྱུད་དེ་སློབ་གསོའི་འཕེལ་
འབྱེལ་ལ་ཐུག་པའི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་ལྷ་རྒྱལ་དང་
འབྲེལ་ཡོད། བྱུང་རིམ་གྱི་ཆ་ནས་བལྟས་ན་འདྲ་སྟོབ་ལ།
དབྱེ་ཆོག་གི་མི་བ། སློབ་གྲྲ། དག་ཀྱན། འཛིན་བྲ་ལྷ་བུའི་
སློབ་གསོ་དང་མི་འབྲེལ་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་
བདམས་ཤིང་། དེའི་ཁྱོད་དུ་རིག་གཞུང་བཅོན་འཇུག་གྱི་
སྟོ་གར་དང་། དེ་ལས་འཛོམས་པའི་འཕུས་སྟོ་མི་ཆང་པའི་ལྷ་
རན་སེའི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་སོགས་སྤྱད་སྟེ་གཅིག་
གིས་སྟེལ་བར་བྱས་ཡོད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་དོར་རབས་སྤྱི་
ཆོགས་དཔུང་བརྗོད་པ་ཞོགས་དུང་གིས་”རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
གི་དར་རྒྱུད་ནི་མིས་ཐག་གིས་ཆོད་ཅིང་། མི་བྱའི་དར་རྒྱུད་
ནི་སློབ་གསོས་ཐག་གིས་ཆོད་དེ་འདུག་ སློབ་གསོའི་དར་

རྒྱུད་ནི་ཐད་ཀར་དག་ཀྱན་ལ་རག་ལས་འདུག་པས། ང་
ཚོས་དག་ཀྱན་གྱི་ལས་རིགས་དེ་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་མི་བཅི་རང་བཅི་རེད་”^[1] ཅེས་བསྟན་པ་ལྟར་
མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱུ་གྱི་འབྱུང་ཆ་གཙོ་བོ་དེ་སློབ་གསོ་
ལ་སྟོས་ཡོད་མྱིང་《མཇུག་མཐའི་སློབ་ཐུན་གཅིག་》གི་
བརྗོད་དོན་གདམས་གསེས་ནི་ཉ་ཅང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ།

❖ གཉིས་པ། དུས་རབས་དང་མི་གཤིས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་སེམས་ཁུལ།

ངས་གངས་རིའི་བ་རོལ་ལ་གནས་འཆའ་དུས་
《མཇུག་མཐའི་སློབ་ཐུན་གཅིག་》ཅེས་པའི་རྒྱལ་མེ་
བའི་བཅམས་ཆོས་ཤིག་གི་སྟུན་གྲགས་གོ་སྟོང་ཡོད།
བཅམས་ཆོས་འདི་སློབ་རྒྱུད་སློབ་མའི་སློབ་ཁྲག་ནང་
དང་། སློབ་འཁྱིད་སློབ་མའི་ཐེན་བྱིས་ནང་། སློབ་ཆེན་སློབ་
མའི་བསམ་སྟོང་རོས་ནས་ནས་ཡང་འབོར་ཐབས་བྲལ་
བའི་རྒྱལ་མེ་བའི་བསམ་སྟོང་ཞིག་རེད་ཅེས་སོས་སྟོང་
ཡོད། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་། ང་རང་མའི་བསམ་སྟོང་དང་མའི་ཤེས་
རབ་ལ་བཅི་མཐོང་མེད་པའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ནས་ལང་ཆོ་
རྒྱས་པས། བག་ཆགས་ཤིག་གི་འཁོར་རྒྱུན་ལས་ངས་
བཅམས་ཆོས་གྲགས་ཅན་དེའི་ཞལ་དོས་སུ་མཇུག་པའི་
དུས་ཆོགས་ཤིག་ལ་རེ་སྟེགས་བྱེད་སྟོང་མེད། ཁ་སྟོབས་
ཅི་ཡང་མེད་པའི་ངའི་བསམ་སྟོང་རྒྱུད་འཆུབ་འདྲ་བོ་དེས་
ང་པ་ཡུལ་དང་བར་ཐག་ཉ་ཅང་རིང་པའི་མི་ཡུལ་གྱི་གྲུ་ག་
འདིར་བརྗེད་པའི་ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་། ངས་མི་བྱུ་ཤེས་
རབ་ཅན་དེ་དག་གི་འགན་འཁྱིལ་དང་རང་རྒྱུགས་ཀྱི་བསམ་
སྟོང་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཤིང་། འོད་སྟོང་འབར་བའི་ཁོར་ཆོའི་
གཤེགས་ལམ་ལ་སྟེང་ནས་རེ་སྟེན་བྱས་པ་ཡིན། རེ་སྟེན་
དེའི་ཁྱོད་དུ་《མཇུག་མཐའི་སློབ་ཐུན་གཅིག་》 དང་རེད་
གཉིས་མ་རོ་བུ་འབྱོད་པ་ལྷ་བུའི་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་ཞིང་།
ང་རང་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོ་སར་འབྱོར་དུ་འཇུག་པ་མཁན་

[1] དོགས་སྟོང་སྟེང་སྟོབས་ལས་བྱུངས།

ཆབ་བྲག་ལྷ་མོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེད་འབྲེལ་ལས་
ངས་བརྩམས་ཆོས་འདིའི་བསམ་སྒྲུའི་སྤང་བརྟན་ཐོག་
མར་མཐོང་ཞིང་། ལྷ་རན་སིའི་ཆེད་ཚུལ་པ་ཨར་ཐུན་སི་ཏུ་
ལགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཞེ་ཁ་ཐོག་མར་ཐུངས་པ་ཡིན།
གཤེགས་ཟེན་པའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་མི་བྱ་ཤེས་རབ་ཅན་དེ་
དག་གིས་ཁོང་ཆོའི་ཕྱི་རབས་པ་དག་གི་འཆོ་གནས་ཉེན་
སྒྲིབས་སྤང་དུ་མྱེད་ཏིག་ཏིག་གི་བསམ་སྒྲུ་རེ་བཞག་ནས་
ཞི་བར་གཤེགས་ཟེན་རྗེས། ང་ཆོས་ཁོང་ནམ་པའི་སྐབས་
ཆེན་གྱི་ནམ་དཔྱད་མཆོན་ཀྱས་པའི་བརྩམས་ཆོས་རེར་
ཐོད་པ་གཏུགས་སྐབ་སོང་བ་འདིའང་ཁྱ་ཅག་གི་བསོད་
ནམས་ཤིག་ཅི་ལ་མིན།

གཟའ་འཁོར་གཅིག་རིང་གི་ཚུལ་རིག་སྒྲོབ་
ཐུན་ལ་བརྩམས་ཆོས་འདི་སྒྲིག་འབྲེལ་བྱས་བྱུང་རྗེས་
ང་ཡང་བསྐྱར་བསམ་གཞིག་འབར་མ་ཞིག་གི་གཡང་ལ་
སྤང་སོང་། སྤུ་བུན་ཏོར་ན་རེས་ (Schopenhauer
1788-1860)^[2] དཔེ་ཆ་བསྐྱབས་ལ་བསམ་གཞིག་མ་
བྱས་པ་སྒྲོ་སྒྲིད་གཏན་ནས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་འཛེར་རོ། །
ཁོ་བོ་ན་རོ། བསྐྱར་བྱང་ལག་ཏུ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྱང་བོ་ཅི་
ཡང་མེད་དོ། །

འཇར་མན་པས་སྤྱ་རན་སི་བ་ནམས་ལ་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་མེད་སྤྱད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བྲུབ་བཏང་
རྗེས་ཨར་ས་སིའི་ཡུལ་མི་ཆོར་བྱང་པའི་རང་ལྷོངས་དང་།
འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས་དེ་ནི་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཁྱ་བྱ་ཅག་
གི་མི་རིགས་ཉམས་ཀྱབ་ལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱང་བསྐྱར་ཞིག་
ཅི་ལ་མིན། ང་ཆོས་《མཐུག་མཐའི་སྒྲོབ་ཐུན་གཅིག་》གི་
སྐྱད་གི་ནང་རིམ་སྒྲོག་ཡོད་དུས་དགེ་ཆུང་ཞིག་གི་མི་ཆེ་
མཐོང་ཐུབ་ནའང་། དགེ་ཆུང་ཁོང་གིས་ད་དུང་སྤྱི་རན་སི་
ཉམས་ཀྱབ་འགྲོ་བཞིན་པའི་འབྱུང་ཅིའི་སྐྱད་སྤྱི་གཅིག་དགེ་
ཆུང་ཁོང་ལ་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལུགས་

ཆེན་བསྐྱར་ཡོད་པ་དེས་ད་གཞོད་དགེ་ཆུང་གི་འགན་འཁུ་
ནི་ཐད་ཀར་ཀྱལ་ཁབ་ཉམས་ཀྱབ་ལ་རགས་ལས་པའི་ཉེན་
བད་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་ལྟའང་། མི་རང་ཉིད་ནས་མགོ་ཚུལ་
རྒྱར་མི་དགའ་བའི་ཁྱ་ཆང་གི་དགེ་ཆུང་དེ་ཆོའི་བྱས་ཉེས་
ནི་རི་བོ་ཐེ་ཏུན་ལས་སྤྱི་ནའང་ཁོ་ཆོར་རང་ལྷོངས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་སྤྱོདས་ལ། སྤྱ་འགྲོད་ཕྱི་སྒྲོམ་གྱི་ཀྱན་སྤྱོད་ཟེར་བ་ལེ་
ནས་མེད།

སྤྱ་རན་སིའི་《མཐུག་མཐའི་སྒྲོབ་ཐུན་གཅིག་》
ལས་སྐབས་ཆེ་བའི་དགེ་ཆུང་ཞིག་གི་སྤྱང་བརྟན་མངོན་
གསལ་གྱིས་མཐོང་ཐུབ་པས་བདག་གིས་གཤམ་དུ་དགེ་
ཆུང་ཉམས་མེར་དང་ཁྱ་ཆང་གི་དགེ་ཆུང་དག་གི་མི་རིགས་
སྒྲོབ་གསའི་འདུ་ཤེས་རོབ་ཅམ་བསྐྱར་ན། ༡༽ དགེ་
ཆུང་ཉེན་མེར་ལ་རང་ལྷོངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཏིང་ཐབ་ལ།
སྤྱ་འགྲོད་ཕྱི་སྒྲོམ་གྱི་ཀྱན་སྤྱོད་ཐུན་པ། ༢༽ ཁྱ་ཆང་གི་
དགེ་ཆུང་ཆོས་རང་ལྷོངས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། བྱས་ཉེས་
ལ་འགྲོད་བཤགས་མི་བྱེད་པ། ༣༽ དགེ་ཆུང་ཉེན་མེར་
གྱིས་རང་གི་སྐྱད་ཡིག་གི་གཡང་ཆེན་རང་བཞིན་རྟོགས་
ཤིང་། སྤྱ་རན་སིའི་སྐྱད་ཡིག་ལ་ཆག་ཐོག་མི་མངའ་བ།
༤༽ ཁྱ་ཆང་གི་དགེ་ཆུང་ཆོས་རང་གི་སྐྱད་ཡིག་མེད་
མེད་དུ་ལྟ་ཞིང་། མོད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་འབྲི་སྒྲིག་གི་ཆད་ལས་
བཀའ་མེད་པ། ༥༽ དགེ་ཆུང་ཉེན་མེར་གྱིས་སྤྱ་རན་སིའི་
མོ་རྒྱས་དང་། བརྟ་སྤྱོད་ཡིག་གཟུགས་བཅས་བྱང་ཆུབ་
པར་ཁྱེད་ཤེས་པ། ༦༽ ཁྱ་ཆང་གི་དགེ་ཆུང་ཆོས་རྒྱུ་དཔེ་
གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་བྱང་བར་ཅམ་ལ་ཡང་སྤོངས་ཤིང་
མགོ་འཁོར་ནས་ཅི་བཤད་འདི་བཤད་མེད་པ། ༧༽ དགེ་
ཆུང་ཉེན་མེར་གྱིས་རང་གི་མི་རིགས་ལ་མོ་རོ་བཞི་བཅུའི་
རིང་ལ་བྱང་བདེན་ཐོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ཞབས་འདེགས་
བསྐྱབས་པ། ༨༽ ཁྱ་ཆང་གི་དགེ་ཆུང་ཆོས་རང་གི་ཁེ་
ལན་གྱི་ཆེད་དུ་མི་རིགས་སྒྲོབ་གསའི་ལས་དོན་དོ་བཞིན་
འདོར་ཞིང་། རང་གི་ལས་རིགས་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཁལ་
མངོན་སྤྱི་བཅས་དང་འགྲོ་ཐབས་འདུག་ཐབས་བྱེད་པ།
༩༽ དགེ་ཆུང་ཉེན་མེར་གྱིས་ཀྱལ་ཁབ་འབྱུང་ནས་བྱན་

[2] འཇར་མན་པས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་བ་དང་།
ཀྱན་གཞི་ཁོ་ན་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་ཕྱེད།

དུ་ལྷུང་པའི་མི་དཔངས་ལ་ཆ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་
ཡིག་ལ་སྤྱང་ནས་བཅོན་པར་བྱས་ན་ནི། བཅོན་ཁང་གི་སྒྲོ་
འབྲེད་པའི་ཐྱེ་མིག་ལག་དུ་འཕྱོར་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་
པའི་གནས་ལུགས་སྟེད་ཡོད་པ། ༡༠༽ འུ་ཆང་གི་དགོ་
ཆན་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་འཕུང་ནས་བྲན་དུ་འལྱར་བཞིན་ཡོད་
ནའང་། སྤྱང་སྟོབས་ཞན་ཞིང་། བྲན་གཤེས་ཆེ་བ། བསམ་
གཞིག་མེད་པ། སྒྲོ་སྒྲུ་ཐུང་བ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། རང་
གཅེས་ཆེ་བ། འདོད་རྒྱུས་ཆེ་བ། མི་ཤེས་ནའང་ཤེས་
ཁུལ་བྱེད་པ། འགྲེལ་ལོག་རྒྱག་པ་བཅས་སོ། ། ༡༡༽ དགོ་
ཆན་ཉན་མེར་ལ་སྟོབ་ཐུག་ཆོར་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བའི་
ཀུན་སྟོད་མེད་ཅིང་། སྟོབ་མ་རང་ཉིད་ལ་བསམ་གཞིག་གི་
རྒྱས་པ་འདོན་དུ་འཕྱག་པའི་རང་དབང་སྟོད་པ། ༡༢༽ འུ་
ཆང་གི་དགོ་ཆན་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བ་དང་མི་མཐུན་
པའི་སྟོབ་མའི་བསམ་གཞིག་གི་རྒྱས་པ་མེག་མེད་དུ་
གཏོང་ཞེ་སྐབ་ལྟ་བ་སོགས་སོ། །

“དཔལ་ཡོན་ལྷན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་དགོ་
ཆན་ནི་མིའི་སྒྲོ་སྒྲུ་གི་བྱེད་པོ་རེད་ཅེས་བསྐྱུགས་བརྗོད་
བྱེད་ཅིང་ཐོབ་ཐང་མི་དཔན་པ་སྟོད་དོ”ཞེས་དེར་རབས་
ཤེས་རིག་སྒྲུ་བ་ཁག་ཅིག་གིས་བཤད་ལ། དང་མོར་བཤད་
ན་འུ་ཆང་གི་དགོ་ཆན་ཆོ་དགོ་ཆན་གྱི་ལས་རིགས་ལ་
གཉན་ནས་མི་དགའ་ཞིང་། ཁོ་ཆོས་དགོ་ཆན་གྱི་ལས་
རིགས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བྱེད་
ཙམ་དུ་བཅེས་ཏེ་ནམ་ཡིན་ཡང་འགྲོ་ཐབས་འདུག་ཐབས་
དང་ཁལ་མངོན་སྒྲོ་བཅོས་ཁོ་ན་བྱེད་པས་ཁོ་ཆོར་མིའི་སྒྲོ་
སྒྲུ་གི་བྱེད་པོ་ཞེས་གདགས་པ་ལས་མིའི་སྒྲོ་སྒྲུ་གི་
གཤེད་མ་ཞེས་གསོལ་ན་དོན་དང་ལྷན་ནོ། །

དེར་རབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་དབྱེད་བརྗོད་པ་
ཞོགས་དུང་ན་རེ་”ཁོ་ཆོས་ལས་ཀ་དེ་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་
མི་རིགས་ཤིག་གི་དར་རྒྱུད་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་

ཅེས་བཤད་ཆོག”^[3] ཅེས་འཛེར་ལ། ཉེ་ཆར་གོང་ས་
མཆོག་གིས་ཆེད་མཁས་པ་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག་བཀའ་སྟོབ་
གཟབ་ནན་གྱིས་མེབས་དགོས་པའི་འབྱུང་ཅ་ཡང་མིའི་སྒྲོ་
སྒྲུ་གི་གཤེད་མ་འུ་ཆང་གི་དགོ་ཆན་དེ་ཆོར་སྐབ་ཡོད་དོ། །

དེ་སྟོན་དགོ་ཆན་གྱི་ལས་ཀ་གཉེར་སྟོང་མཁན་
བདག་གི་བྲོགས་པོ་ཞིག་གིས་ཁོ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་ན།
ཁོའི་དགོ་བྲོགས་ཤིག་གིས་ང་ཆོར་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་
མ་འཐུང་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱར་ཐག་བར་
ཐག་བྱས་ཀྱང་ཁོད་ལ་སྐྱས་ཀྱང་བསྟོད་པ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་
ཅེས་པ་དེའོ། ། མི་རབས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཆོ་སྟོག་དང་
འབྲེལ་བའི་དོན་བྱ་རྒྱལ་ཆེན་དེའང་གཞན་ཞིག་གིས་
བསྟོད་པ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབ་བཞིན་པའི་འུ་ཆང་གི་
དགོ་ཆན་དེ་ཆོ་ནི་སྟོབ་ཁང་ནང་གི་ཉི་མེར་རེད་ཅེས་
བཤད་ན་དོན་དང་མཐུན་ནོ། །

ངོ་མ་བཤད་ན་མིའི་《བསམ་སྒྲོ་དཔར་བསོད》
གཏོར་མཁན་གྱི་འུ་ཆང་གི་དགོ་ཆན་དེ་ཆོར་མངོན་སྟོག་
གང་རུང་ནས་བསམགས་པའི་བྱས་ཉེས་དེས་སྟོབ་མའི་
ཤེས་རབ་དང་། རང་དབང་། ཅིས་མཛོང་། རྒྱལ་ཞེན་གྱི་
འདུ་ཤེས་ཡོད་ཆད་ཆེག་མེད་དུ་བཏང་ཆར་འདུག་པས།
《བསམ་སྒྲོ་དཔར་གསོད》ཆེན་མོ་ནི་《ཆོ་སྟོག་དཔར་
གསོད》ལས་ཀྱང་མཐུ་ཆབ་ཆེ་བའོ། །

❖ གསུམ་པ། སེམས་འཁྲུལ་གྱི་ཁོད་དུ་
འཕྱག་བསྐྱབ་པ།

ཁྱུ་ཅིན་སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོས་ (Oxford Uni-
versity) དེ་སྔ་ནི་བོལ་གཞིངས་རྟགས་ཐོབ་མཁན་གྱི་
སྟོབ་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་དང་། དབྱེན་ལན་གྱི་ཆན་རིག་ཆེད་
མཁས་པ་མི་བརྒྱ་དང་སྐུ་ཅུ། ད་དུང་ཆེས་གཞིངས་སྐྱ་

[3] དོགས་སྟོང་སྟོབ་སྟོབས་ལས་དངས།

དབུ་མེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཁོ་

ཐོན་པའི་ཆབ་སྲིད་དབུ་མེད་པ་མང་པོ་སྐྱེད་སྲིད་བྱས་པ་དང་། ཉ་ཟ࿳་སློབ་གྲྭ་
 ཆེན་མོས་ (Harvard University) ཨ་རིའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྲོད་གི་སྲིད་འཛིན་དབུ་
 སྐྱེད་སྲིད་བྱས་པ་དང་། རོ་པའི་གཞི་རིམ་རྟགས་ཐོབ་མཁན་གྱི་མི་སྣ་རྒྱ་བས་ཆེ་
 ཞོས་སུ་མ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་། ཐོ་པའི་ཆེ་བྱ་དགའ་ཐོབ་མཁན་གྱི་མི་སྣ་སུ་མ་ཅུ་
 སོ་གཉིས། རྒྱལ་མང་ཀྱང་ཟེའི་སྤྱི་ཁྱབ་པ་མི་བཅུ་དང་། ཡེ་ལོ་ལུ་ (Yale Uni-
 versity) སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོས་རོ་པའི་གཞི་རིམ་རྟགས་ཐོབ་མཁན་གྱི་མི་སྣ་བཅུ་
 གསུམ་སྐྱེད་སྲིད་བྱས་པ་དང་། ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་མི་བཞི་སྐྱེད་སྲིད་བྱས་ཡོད་
 པར་རེད། དཔེ་བཞིའི་འདིའི་ངོས་ནས་བལྟས་ན་ཅུ་ཆང་གི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བ་
 ཆོར་སུམ་རྟགས་སོགས་སྤྱིར་བཏང་གི་མང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་ཅམ་གྱིས་སོངས་
 ཤིང་དབུ་མེད་འདུག་པ་ནི་མིའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆེད་གཞི་ལ་ཐུག་པ་མིན་པར་མིའི་སླ་
 སློབ་གྱི་བཟོ་བཀོད་པར་བཅི་བའི་དགོ་ཆུན་དེ་ཆོའི་བྱས་ཉེས་མ་རུང་བ་དེ་ལ་
 ཐུག་པ་རེད། ང་རང་མི་སེར་པལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཅུ་ཆང་གི་དགོ་ཆུན་
 དེ་ཆོར་ཀྱན་སྐྱོད་མི་འདུག་ རྒྱ་འབྲས་མི་འདུག་ མི་གཞི་མི་འདུག་ཅེས་ཁ་རྒྱུང་
 ཅམ་གཏོང་བ་ལས་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཆགས་ཤིང་། ཁོ་ཆོ་ནི་ལོ་རྒྱུས་
 གྱི་ཉེས་ཅན་པ་རེད་ཅེས་ནོངས་འགྱོད་གྱི་གཤུང་བ་ཅམ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་
 མེད་པ་ལྟར་འདུག་གོ།

༢༠༠༩/༡༢/༡༣ ཉིན་གྱིས།

ལ་དྲགས་སྤྱ་བསྐྱོད་པའི་ཟིན་ཐོ།

ཐོག་མཐའ་དོན་གྲུབ། {གོང་དཀར།}

འགྲུལ་བཞུད།

དེང་སྐབས་ཚན་རིག་པ་ནམས་ཀྱིས་མི་ནི་ལྷ་ལག་ཡོངས་སྤྱ་ཚང་བའི་འགྲུལ་འཁོར་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཟེར་བ་ནི་དངོས་གནས་བདེན་པར་འདུག བསམ་གཞིགས་བྱས་ཆེ་་་ ང་ཚོ་རང་ཉིད་འགྲུལ་འཁོར་ཞིག་ལྟར་སོ་སོའི་མི་ཆའི་ལམ་དུ་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ནམ་ཞིག་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལག་ཞིག་སྟེ་ལས་མཆམས་བཞག་ཆེ་དག་ཐོན་མི་ཆའི་མཐའ་འདུག་ཏུ་སྒྲེབས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྟོན་པས་མིའི་མི་ཆེ་ནི་མགོན་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་པ་སྤངས་པ་དང་གོ་དོན་མཐུན་པ་འབྲ། འོན་ཏེ་ང་ཚོ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་སའི་དམིགས་ཚད་ལ་བར་ཁྱད་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། འོ་ཞིག་གི་དབྱར་ཁ་ང་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལྗེ་ལི་བོད་པའི་འགྲུལ་ཁང་དུ་ཞག་སྒྲོད་བྱས་པ་ཡིན། ལྗེ་ལི་ལོད་པའི་བོད་མིའི་གཞིས་སྤར་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱན་འགྲུལ་ཁང་གིས་ཁོངས་པ་མ་ཟད། དེར་ཡོད་པའི་མི་ནམས་འགྲུལ་པ་ལ་སྟུག་ཡིན་པའི་སྤང་བ་འཆར། འོན་ཏེ་འགྲུལ་པ་དེ་དག་དང་ང་ཡི་དམིགས་ལྷུ་ལ་ནི་ཐད་དེ་ཕྱོག་ཕྱོགས་སྤྱ་གྱུར་འདུག་ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་དེང་རབས་ཅན་དང་། ཡར་ཐོན་ལ་ཕྱོགས་ནས་མདུན་ཕྱོགས་སྤྱ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ང་གཅིག་སྤྱ་སྟོལ་རྒྱན་དང་རྗེས་ཤུལ་ལ་ཕྱོགས་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྤང་བ་འཆར། དེ་བས་ངའི་སེམས་ནང་རང་ཉིད་ལམ་ཞོར་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ནི་ལས་དབང་གི་གདམས་ཀ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གཏིང་གི་རེ་འདུན་ཡང་ཡིན་ངེས།

མོ་དེའི་ཕྱི་རྒྱ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༠ ཡི་ཞོགས་པ་དང་གོགས་པོ་གཉིས་གནས་གྲུང་བསྐྱད་ནས་མང་ཡུལ་
 ལ་དྲགས་ཀྱི་དོགས་སུ་ཁ་སྐྱོགས་ནས་འཕྱར་བ་ཡིན། ང་ཚོ་ད་ལྟ་རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་དྲུབ་དང་། ཆ་བའི་སྐྱུག་
 ཞགས་ཀྱིས་བརྟམ་པའི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལི་ནས་ཐག་རིང་གི་མཁའ་དབྱེངས་སུ་སྐྱེའམ་ཐེན་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་མེ་
 འོལ་ལས་གོལ་བ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྐྱོད་སྐྱེས་བྱུང་། གནས་གྲུང་ཞུགས་པའི་རྒྱ་གར་ཡུལ་བསྐྱོར་བ་དེ་དག་གི་ངོ་
 གདོང་ལ་ལྟ་སྐབས་ངོ་མཆར་གང་ཞིག་མཐོང་བར་ངང་སྐྱུག་མི་བྱུང་བར་གྲུར་འདུག དུས་ལྟར་གང་ཅམ་སོང་
 རེས་ཁོང་ཚོ་ཆང་མ་གནས་གྱི་སྐུ་ཁུང་གི་སྐྱོགས་སུ་ཁ་སྐྱོགས་ནས་དགའ་འཛོད་བྱེད་པར་བལྟས་ན་ངོ་
 མཆར་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་དེ་མདོན་དུ་གྲུར་བ་འདྲ། ངས་ཀྱང་ད་ལྟ་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་དཀར་གཙང་ཁ་བས་
 གཡོགས་པའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་དེ་དག་མཐོང་བྱུང་། བརྗེད་ཉམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་དེ་
 དག་ནི་ད་དུང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་དུ་རྒྱུངས་དང་། ཆ་སྐྱོད་འཕེལ་ཤུགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དེའི་ནང་ཚུད་མེད་པ་ལྟར་
 (ཡིན་ན་ཡང་ཕྱིས་སུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ལྟར་ན་འདི་མཐོང་ཚུལ་དེ་ཐད་དེ་ནོར་འདུག)ཆུ་ཤེལ་པོ་བྱང་བསྐྱར་
 དུ་སྐྱིག་པ་བཞིན་འོད་ཟེར་ཀུན་ནས་འཕྲོ་བཞིན་འདུག སྐབས་དེར་ངར་དགའ་སྐྱོའི་ཆོར་སྐྱང་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་
 ཞིག་གིས་མཐོན་པ་མཆི་མས་བརྒྱངས་བྱུང་།

མང་ཡུལ་གྱི་གནས་མཆོག་དེར་གོམ་པ་ཐོག་མ་སློ་སྐབས་ང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་ཡུལ་དུ་སྐྱེའམ་པའི་
 ཆོར་སྐྱང་ཞིག་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་རིམ་བཞིན་མིག་ལམ་དུ་མདོན་པའི་མཐའ་མཆོམས་དཔག་སྐྱར་དེ་དག་
 གིས་ངར་གི་པ་ཡུལ་འཛིགས་སྐྱག་འོག་ཚུད་ཐེན་པ་མ་ཟད། ཉེན་ཁའི་རྒྱབས་རྒྱུན་སྐྱོགས་སུ་མཆོད་བཞིན་
 ཡོད་པའི་བྲན་བསྐྱེལ་བྱེད་བཞིན་འདུག ང་ཚོ་སུ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདའ་བར་མི་རུས་ཤིང་། དེ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤུགས་རྒྱན་དང་ལེན་མ་བྱས་པར་གནས་ཐབས་མེད་པ་འདྲ། སློན་ཆད་མང་ཡུལ་ལ་དྲགས་ནི་དགྲུན་
 ཀྱི་ཁ་བས་བརྟམ་ཞིང་། དབྱར་གཞུང་སྐྱང་ཆར་ཐེལ་མ་བབ་པའི་དྲངས་གཙང་གི་དཔེན་པའི་གནས་མཆོག་
 གཅིག་ཡིན་མོད། འོན་ཏེ་དེ་རིང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱད་སྐྱོད་དང་། དུ་རྒྱུངས་ཀྱིས་གནས་འདིའི་སྤྱིང་འཇགས་
 དཀོག་ཅིང་། འབག་བཙོག་དུ་གྲུར་བ་མ་ཟད། གནའ་པོའི་རིག་གཞུང་རྒྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་བཞིན་ཉམས་
 བྱུང་དུ་གྲུར་ཏེ་དེར་རབས་ཀྱི་དར་སྐྱོལ་གསར་པས་ཁེངས་བཞིན་འདུག འོན་ཏེ་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་སྐྱོ་མོའི་རིག་
 གཞུང་དེ་དག་གི་ཆབ་གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་རུས།

ངའི་འབྲུལ་བཞུད་དེའི་ལས་དོན་ནི་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་དང་། དཔེ་རྙིང་ལ་ཞེས་འབྲུག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་
 ཞིང་། ལ་དྲགས་མང་སློ་དགོན་པ་ནི་ཁུལ་དེའི་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་རྙིང་ཤོས་དང་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད། དགོན་པ་དེ་
 རྒྱལ་ས་སྐྱེ་ནས་ཤར་ལྷོའི་སྐྱོགས་སུ་ལམ་ཐག་གི་ལོ་མི་ཉར་ཉི་ཤུ་ཅ་དུག་གི་སར་སེལ་གཙང་པོའི་གཡོན་
 རིའི་འདབས་སུ་ཆགས་ཤིང་། མང་སློ་གོང་ཚོ་དེ་ཡང་དགོན་པའི་འདབས་ཞོལ་དུ་ཁྱེལ་གསེང་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་
 མཆིས། ངས་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་དགོན་རྙིང་དེ་མཇུག་སྐབས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་
 སྐྱེས་བྱུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློམ་སྦྱོར་དང་། འཆད་ཉན་གནང་བའི་གནས་མཆོག་དེའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བས་ཤེས་
 འདོད་རི་ཆེར་འཕྲོ་བཞིན་འདུག ལ་དྲགས་སུ་བདུན་ཕྲག་གཉིས་སྟོན་རིང་དཔེ་རྙིང་པར་ལེན་དང་། ཐེན་གྱིས་
 རྒྱག་པ་ཕུད་དུང་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྐྱོང་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན། མང་སློ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་
 རྒྱུ་ལྟར་དུ་ཡོད་མེད་དུ་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་ངས་དགོན་པ་དེའི་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔུང་གཞི་གལ་ཆེན་

ཞིག་ལྟ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་བྱུང་། དེ་ནི་ལ་དྲགས་ཚས་རྒྱལ་རིམ་པས་དགོན་པ་དེར་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་ཤོག་རྣམས་
ཡིན་ཞིང་། བཀའ་ཤོག་དེ་རྣམས་ནི་དགོན་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཐད་ལ་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབུང་
གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་མ་དགོས། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་གཅིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ལ་དབུང་བ་བྱས་
པའི་རྟེན་དོན་རྩི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་མིན་དུས་ཆོད་ཐུང་དུ་ཞིག་ནང་ང་ཚོས་བརྗོད་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། ཡིན་
ན་ཡང་། བཀའ་ཤོག་དེ་ཆོད་ནང་མང་སྟོ་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ངས་ཤེས་པ་རྣམས་
གཤམ་དུ་འབྲི་རྒྱ་ཡིན།

ལ་དྲགས་མང་སྟོ་དགོན།

ཐོད་ཀྱི་བཅན་པོ་སྐྱང་དར་མ་བཤོངས་ཏེ་ལོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་འདས་པའི་ས་སྐྱང་པོར་ཁབས་ཁུལ་
ནས་འབངས་ཀྱི་ལོག་གི་མེ་ལྷེ་དབུས་སུ་མཆེད། དེའི་ཆེ་མངའ་བདག་པོ་དེ་སྐད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་པ་སྦྱིད་
སྡེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་བློས་ཤིང་། དེར་པོར་མ་ཐོགས་པར་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱུད།^[1]
དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ལྷག་འདས་པའི་རྗེས་ཚས་རྒྱལ་གྲགས་པ་འབུམ་ལྡེས་ལ་དྲགས་སྐྱེར་
མངའ་མཛད་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་གསུམ་མང་དུ་བཞེངས་ཤིང་། ལྷག་པར་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སྐྱེའི་ཡུལ་
ལ་གནོད་པའི་རི་རྟུ་(དེའུ་)མེར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་དབྱིབས་སུ་མཛད་ཅིང་། རང་ལྟ་ཁང་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་པ་རོ་མཆར་ཅན་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་^[2]མཆོད་རྟུ་(དེའུ་)བཀའ་ཤིས་འོད་འཕྲོ་གསལ་ཞེས་
ལོ་རྒྱུས་ཡི་གེར་འཁོད།

གོང་གསལ་མཆོད་རྟེན་དེའི་རབ་གནས་ཆོ་ག་སྒྲ་ཆེན་བྱང་པ་རྫོ་རྩེ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་^[3]པའི་
བཤད་སྟོལ་ལྟར་ན་ལ་དྲགས་མང་སྟོ་དགོན་^[4]ནི་དུས་སྐབས་དེར་བྱུག་བཏབ་ཟེན་པ་དང་། མང་སྟོ་དགོན་
བྱུག་འདེབས་མཁན་ནི་སྐྱ་ཆེན་བྱང་པ་^[5]རྫོ་རྩེ་ཡིན་པ་^[6]རོར་ནས་དགོན་པ་དེར་གནང་བའི་བཅའ་ཡིག་ཏུ་
གསལ། དེ་མིན་ལ་དྲགས་ཚས་རྒྱལ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་^[7]ཞིག་གི་ནང་། མང་སྟོ་དགོན་
གཡོག་བཅས་གོང་གསལ་བཞིན་སྐར་ཡབ་མེས་གོང་མའི་བྱང་པ་རྫོ་རྩེ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་

[1] ལ་དྲགས་རྒྱལ་རབས། ཐོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ཤོག་ངོས། ༩༡-༩༢

[2] ལ་དྲགས་རྒྱལ་རབས། ཐོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ཤོག་ངོས། ༩༥

[3] མཆོད་རྟེན་སྟོན་དཔོན་ཀླན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཚས་རྒྱལ་གྲགས་པ་འབུམ་ལྡེས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་སུ་སྐྱ་
པ་བྱང་པ་རྫོ་རྩེ་སྟུན་བྱངས་ཚུལ་འཁོད་པའི་བཀའ་ཤོག་ཞིག་མང་སྟོ་དགོན་ན་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་བདག་ལ་མ་རྟེན།

[4] དགོན་པ་དེའི་མིང་དངོས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་གཅིགས་སོགས་ན་མང་སྟོ་ཚས་འཁོར་ཤར་གླིང་ཞེས་དང་། ཡང་ཤར་གླིང་ཚས་འཁོར་ཞེས་
བྲིས་འདུག།

[5] བྱང་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོད་རྒྱ་ཆེག་མཛོད་ཆེན་པོ་ན་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་དགེ་བཤེས་རིམ་པ་དང་པོའི་མིང་ཞེས་སྟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་
བྱང་པ་མ་འབྲམས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱུས་ཡིན་ནམ་སྟུན།

[6] མང་སྟོ་དགོན་པར་རོར་ནས་གནང་བའི་བཅའ་ཡིག་ཞིག་གི་ནང་། མལ་གྲོས་དགོན་བྱང་པ་རྫོ་རྩེ་བཟང་པོས་བཏབ་ཅེས་གསལ།

[7] ཚས་རྒྱལ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་དེ་ནི་མེ་ལྷག་ཐ་སྐར་རྒྱ་བའི་གལ་ཆེས་ལ་པོ་བྱང་རབ་བརྟན་ལྷ་ཅེན་པ་བསྐྱལ་བ་ཞིག་
རེད།

མང་སྡོད་པོ་ཀྱི་དཔོན་ལག་སྤྱིད་མང་^[10]དང་། སྤྱི་ཉི་ཤོག་མིག་དཔོན་གཉིས་ནི་མཁན་ཆེན་པ་བཟང་པོས་ཕྱག་བཏབ་བ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད། དེ་ཡང་དོར་ནས་གནང་བའི་བཅའ་ཡིག་ཅིག་གི་དམངས་(སྤྱིད་མང་)དཔོན་མཁན་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་བཏབ་”ཅས་གསལ་བ་དང་། ཡིག་ཞན་ཞིག་གི་ནང་”ས་དཔོན་དོར་གྱི་དཔོན་ལྷག་གོག་མིག་ཟེར་བ་འདི་ནི་ལྷ་མོ་རང་ནི་མཁན་ཆེན་པ་བཟང་པོས་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་ལ་”ཞེས་སོགས་གསལ། འོན་ཏེ་ཁོང་གི་བཀའ་འོག་དེར་པོན་དཔོན་ལག་དང་བཅས་པ་དྲུང་པ་དྲི་རྩེ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་བཟུང་ས་སྐུར་ཕུལ་ཚུལ་པ་ལྟར་ན་མཁན་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་སུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དུས་ནས་གྱི་ཆེ་བྱོན་པ་ད་དྲུང་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་། བཀའ་འོག་ཐུན་མོང་ལས་གནས་ཚུལ་གཅིག་གསལ་ཤིས་ཐུབ་པ་ནི། སྤྱིད་གོག་མིག་དཔོན་གཉིས་པོ་མང་སྡོད་དཔོན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་རྒྱན་གནས་བྱུང་བ་དེ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱལ་ན་གྱི་དཔོན་པ་དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་འོག་ཡོད་ཆད་མང་སྡོད་དུ་གནང་ནས་ལས་སྡོན་

[10] དགོན་པ་དེའི་མིང་དངོས་སྒྲིད་མང་རིན་ཆེན་སྒྲིང་ཞེས་ཡིག་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་གསལ་ལ།

དང་ཐག་གཅིད་མཛད་ཅིང་། དགོན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གཞི་མཆོད་རྒྱན་གང་ཡོད་ཀྱང་མང་སྤོར་གནང་བ་
ལས་སོ་སོར་རྩལ་དུ་གནང་རིགས་མེད། ལྷག་པར་མང་སྤོར་དགོན་ལག་སྤྱི་ཉི་གོག་མིག་དགོན་དང་འབྲེལ་
བའི་བཀའ་གཅིགས་ཀྱི་འབྲུ་དོན་དེ་རྣམས་ལས་སྤྱི་ཉིའི་ཁུལ་དེ་ཡུན་རིང་ལ་དུགས་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་དུ་
གནས་པ་ཡང་ཤེས་ཀྱས་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་སྤྱོད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལྷན་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་རྣམས་ཡིན་
ཞིང་། ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལྷན་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་^[11] ཞིག་གི་ནང་”མང་སྤོར་དགོན་འཛིན་མེ་མེ་ཆོས་ཀྱི་
ཆོ་གས་ལ་ཡ་རྒྱལ་པོ་གདན་རིམ་ནས་མང་སྤོར་དགོན་པ་.....ཆོས་གཞི་མཆོད་ཁང་ཕུལ་ནས་སྤྲད་འཆོར་མ་
བྱེད་པ་གནས་བཅུག་གསུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རིམས་པར་འདུག་པའི་ད་ལམ་ཀྱང་རྒྱ་མཚོན་འདི་བཞིན་སྐྱེ་མ་ཀྱན་
དགའ་དཔལ་ལྷན་ལ་གནང་ཡོད་”ཅེས་གསལ་བ་ལས་རྒྱལ་པོར་མང་སྤོར་དགོན་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་བཀའ་ཤོག་
གཞན་ཡོད་པ་གསལ། བཀའ་ཤོག་དེའི་ནང་མཆོད་སྤོར་པའི་མང་སྤོར་དགོན་འཛིན་མེ་མེ་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་གས་ནི་
སྐྱེ་མ་རྩལ་པ་རྩེ་རྩེ་ཕྱད་པའི་དགོན་འཛིན་སྐྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུམ་ཤིག་ཡིན། དེ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལྷན་ཡབ་
སྐུ་རང་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་མ་ཀྱན་དགའ་དཔལ་ལྷན་དང་། དབུས་གཙང་ནས་བྱོན་པའི་སྐྱེ་མ་དཔལ་
ལྷན་འཕྲིན་ལས། ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མ་དགོན་མཆོག་བསྐྱེད་འཛིན། ཆོས་རྒྱལ་
བདེ་སྤྱོད་རྣམས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐབས་སྐྱེ་མ་ལྷན་བྱུང་ཆོས་འཕེལ། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱན་ཆོགས་རྣམས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐབས་སྐྱེ་
མ་ཤུག་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་ནི་བཀའ་ཤོག་སོ་སོར་གསལ་བའི་རྒྱལ་པོར་རིམ་པའི་མང་སྤོར་སྐྱེ་མ་
རྣམས་ཡིན་ཞིང་དེ་མིན་དགོན་པ་དེར་སྐྱེ་མ་རིམ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་ཞིབ་པ་ད་དུང་དབྱེད་རྒྱུར་ལུས།

ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་གྱིས་མང་སྤོར་ཆོས་གཞི་མཆོད་རྒྱན་སྤར་ཡོད་སྤྱི་བཟན་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་
སྤྱད་བཀའ་ཤོག་རིམ་པ་བསྐུལ་བ་དེས་རྒྱལ་པོར་རིམ་བྱོན་གྱིས་མང་སྤོར་དགོན་པར་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་
བསྐུལ་བ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དགོན་གསུམ་པོར་འདབ་འབྲེལ་གྱི་ཕུ་སྤྱང་གང་ས་ནས་རྩ་ཤིང་།
ས་ཞིང་། ཞིང་གཡོག་ཁང་བྱ་དང་རྩེན་པ། བྱག་སྤྱོད་བྱང་པ་སོགས་ཏ་ཅང་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་ཀྱང་དེ་
དག་གི་ས་ཁོང་ཞིབ་ཐུག་ཤེས་དགོས་ན་ས་ཁུལ་རང་དུ་བསྐྱོད་དེ་དབྱེད་པ་བྱེད་དགོས་པ་འདུག །

སྤྱོད་དགོན་པ་དེ་གསུམ་དར་རྒྱུད་རིམ་ལྷན་བྱང་བའི་སྤོར་ཞིབ་པར་མ་ཤེས་མོད། འོན་ཏེ་གོང་
གསལ་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ ༡༠ དེའི་ནང་”བར་སྐབས་དུས་ཟིངས་སྐབས་ཐོར་གྲག་
དུ་སོང་བ་སྤྱང་ཡང་ཡལ་ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་(ས་)ཀྱང་བཀའ་ཤོག་སྐུལ་འདུག” སོགས་གསུངས་
པར་བལྟས་ན་དགོན་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཟིངས་སམ་དཔག་འབྲུག་སྐབས་འཐོར་གྱི་དུ་སོང་བ་གསལ་ཞིང་། དེ་
བཞིན་ཉམས་ཆག་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ཡང་ཡོད་སྤྱིད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་ཀྱི་བཀའ་
ཤོག་^[12] གཞན་ཞིག་གི་ནང་། “མང་སྤོར་དགོན་པ་དེ་སྤྱོད་ཆོས་གཞི་མཆོད་ཁང་སོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དར་རྒྱས་

[11] བཀའ་ཤོག་དེ་ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལྷན་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་ཁྱི་ལོ་རྒྱུ་ ༥ ཆོས་ ༥ ལ་སྤྱེ་མཁའ་ནས་བསྐུལ། ལུ་བ་པོ་བཀའ་ཆོན་ཤུག་མཆོ་
ཡིན།

[12] བཀའ་ཤོག་དེ་ལྷགས་སྤང་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལྷན་སྤྱོད་(དེང་སྐབས་སྤྱོད་ཤེས་བྱེ་)མཁའ་ནས་གནང་བ་ཞིག་རེད།

ཡོད་འདུག་ཀྱང་། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་སྤྲོད་མཁུ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞི་མཆོད་ཁང་ནམས་དང་ཡབ་
 མེ་(མེས་)ཤོད་མའི་བཀའ་ཤོག་དང་བཅས་པ་ཐོག་(ཐོར་)ཀྱང་དང་། མཆོད་གཞི་རྣམས་བྱུང་མཐའ་གཞན་ལ་
 ཤོར་གོད་ཆེ་བས་ཡགོད་མའི་བཀའ་ཤོག་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་སྟོང་པ་ལས་མི་འདུག་སྟེ། སྤྲོད་ཡང་མེས་ཆེན་
 བདེ་ལྷན་རྣམ་ཀྱུལ་དང་། ཡབ་བདེ་ལེགས་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་(གྱིས་)དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བའི་བསྟན་པའི་བསྟན་རྒྱུན་
 ལ་སྤྱང་(སྤྱི་)ཞུ་ལ་དགོངས་པའི་དགོན་པ་གསར་བཙུགས་ལྟ་བུ་ནས་ཉམས་གསོ་མཛད་འདུག་པ་དང་། གང་
 དག་གི་འགོ་འདྲན་དང་། དེད་རང་ནས་ཀྱང་དེ་མུས་ཡིན་ཞིང་།” སོགས་གསལ་བ་ལྟར་ན་བར་སྐབས་མང་སྟོ་
 དགོན་དེ་ཉིད་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་ཡབ་མེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་ལྷན་དང་བདེ་
 ལེགས་རྣམ་ཀྱུལ་ཡབ་སྲས་གྱི་སྐབས་ཉམས་གསོ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལྷན་ཡབ་སྲས་གྱི་
 སྐབས་ཉམས་གསོ་བྱེད་མཁུ་ཞི་དབུས་གཙང་ནས་བྱོན་པའི་སྤྲོད་པའི་ལྷན་འཕེལ་ཡོད་པ་དང་། ད་
 དུང་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྤྲོད་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཡར་
 རྒྱས་རིམ་ཆེར་མཛད་པ་བཀའ་ཤོག་དེར་གསལ།

དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་སྲས་ཆོས་རྒྱལ་བདེ་སྟོང་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་^[13] ཞིག་
 གི་ནང་”མང་སྟོ་ཆོས་འཁོར་ཤར་སྤྱང་དགོན་ནི་སྤར་སྤར་མའི་དུས་ཆོས་གཞི་མི་མེར་བཅས་ཕྱོགས་ཐམས་
 ཅད་ན་མང་པོ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། བར་སྐབས་ནས་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཆག་ཏུ་གྱུར་བས་དགོན་པའི་མིང་ཅན་
 ལས་མ་ལུས་པ་བྱུང་འདུག་པ་མེ་མེ་^[14] རྒྱལ་པོ་བདེ་ལྷན་རྣམ་ཀྱུལ་དང་བདེ་ལེགས་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་སྐྱུ་དུས་སུ་
 བཀའ་སྟོན་ལྟའི་ཞུ་སྟེ་སྤར་ནས་དབུས་གཙང་ནས་སྤྲོད་པའི་ལྷན་འཕེལ་ལས་གཞན་འདྲིན་ཞུས་ནས་རིམ་
 པའི་(པས་)དགེ་འདུན་རྣམས་དབུས་གཙང་ལ་རྒྱུད་(རྒྱུད་)བའི་སྤྱོད་སྟོང་(གཏོད་)།^[15] བྱ་ཞིང་རྣམས་བསྐྱུ་
 སོགས་དང་རྩ་ཐུག་གི་རྒྱུན་བཙུགས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་གལ་མ་གཙང་དུ་བཏང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་
 མིག་རྒྱུན་དུ་མན་པ་དང་སྐྱུ་རིམ་དུ་འགྱུར་བ་བྱུང་འདུག་པ་དང་།” ཞེས་གསལ་བར་སྤྲོད་པའི་སྐབས་བྱ་རྒྱུན་
 དབུས་གཙང་ལ་སྤྱོད་གཉེར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་གཏོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་བར་སོགས་དང་། སྤྱི་ཐབས་གསོལ་
 ཆས་འབྲལ་བའི་རྒྱུན་བཙུགས་ཉི་སྤྱི་གུན་སྟོང་དཔེ་དོན། དེ་བཞིན་ཆོས་གཞི་མཆོད་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་
 བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་གྱི་སྐབས་གང་ཡོད་སོར་རྒྱུད་པ་བྱུང་།^[16] བ་བཅས་ཉམས་གསོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་
 པོ་མཛད།

འོ་ན་ཉམས་ཆག་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་ནམ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་བདེ་ལྷན་ཡབ་
 སྲས་གྱི་མེས་ཆེན་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནམ་སྟུང་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་འཇམ་
 དབྱངས་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་སྐབས་ལ་དྲགས་སུ་སྤེལ་ཏིང་དཔག་ཞུགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཐམས་ཅད་བཤིག་པ་

[13] ཆོས་རྒྱལ་བདེ་སྟོང་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་དེ་ནི་ས་པོ་ལུག་གི་སྤྱི་དུག་རྒྱ་བའི་གཤམ་ཆོས་ལ་སྟེ་མཁུ་ལྷན་བསྐྱེད་ཞིང་། ཞུ་བ་པོ་
 བཀའ་སྟོན་ཀུན་དགའ་ལུན་ཆོགས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྩི་རྩེ་གཉིས་ཡིན།
 [14] མེ་མེ་ནི་ལ་དྲགས་ཀྱི་ལུལ་སྤྱད་ཡིན་ཞིང་། དབུས་གཙང་པས་སྟོ་པོ་ཞེས་འབོད་པ་དང་མཚུངས།
 [15] རོར་ནས་ཨ་མྱེར་ཞེས་པ་རྒྱ་པོ་སྤེལ་སྟེ་བཞིན་རྒྱ་བའི་ཡར་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཅའ་ཡིག་དེར་”བྱ་གསར་རྣམས་ཀྱང་པོ་ཆོད་དང་བསྐྱུན་
 བྱ་ས་ལ་ཆད་མེད་འོད་དགོས་”ཞེས་ཀྱང་གསལ།
 [16] ཆོས་རྒྱལ་བདེ་སྟོང་རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཏུ་”དགེ་སྟོང་བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་གྱི་སྐབས་བདག་ཏུ་བཟུང་རིགས་གང་ཡོད་ལྟར་རྒྱུན་
 ད་འཇགས་དང་།” སོགས་གསལ།

དང་། གསུང་རབ་མེར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་^[17] མོགས་ཉམས་ཉེས་ཆབ་ཆེ་བྱང་བའི་ཁྱོད་དགོན་
 བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚུད་ཡོད་མིད་པ་སྟེ། བོད་གི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཅུང་དང་། བར་སྐབས་དུས་
 ཟེངས་སྐབས་ཐོར་གྲག་ཏུ་སོང་བ་^[18] ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་རྒྱལ་
 གྱི་སྐུ་དུས་དང་དེའི་སྤུངས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མེད་
 ཅིང་། ལྷག་པར་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་^[19] ཞིག་གི་ནང་། མེས་ཆེན་བདེ་ལུན་རྣམས་རྒྱལ་དང་།
 ཡལ་བདེ་ལེགས་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་ལྷན་ས་སྐུ་པའི་བསྟན་པའི་བསྟན་རྒྱུ་མིད་ལྷུ་ལ་དགོངས་པའི་དགོན་
 བ་གསར་བཅུགས་ལྟ་བུ་ནས་ཉམས་གསོ་མཛད་འདུག་པ་དང་། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཉམས་གསོ་དེ་ཅམ་བྱས་མེད་པར་སྤང་། དེ་མིན་ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལུན་ཡལ་སྤུངས་ཀྱི་སྐུ་དུས་སུ་
 བྱུང་བའི་སྐུ་མ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྷན་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ཅམ་ཆགས་ཚུད་མེད་པར་སྤང་། དེ་ཡང་ཆོས་
 རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་^[19] ཞིག་ནང་། སྟོན་སྐུ་མ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྷན་གྱི་དུས་གོ་མ་ཆོད་ལྟ་བུའི་
 (བྱས་)བྱ་ཞིང་(སྤྱིད་མང་གི་བྱ་ཞིང་)མི་ནག་སར་བཏང་བ་སོགས་བྱས་ཡོད་འདུག་པ། དེ་རིགས་བསྟན་རྒྱུན་
 ལ་གཞོད་པ་མ་ཟད། དག་འདུན་གྱི་དགོང་ལ་འབག་པའི་རང་གཞན་གཉིས་སྤང་གི་རྒྱུར་སོང་འདུག་ཅེས་
 གསལ་བ་ལས་སྐུ་མ་དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉམས་ཆག་བྱུང་བར་སྤང་།

རྒྱལ་པོ་སྟེ་རྣམས་རྒྱལ་ནས་རྒྱལ་རབས་གཉིས་ཅམ་ཟེས་སྤྱིད་མང་པའི་ཆོས་གཞིས་མང་པོ་
 འབྲུག་པའི་ལག་ཏུ་ཤོར་ཉེ་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མའི་སྐུ་དུས་སུ་ས་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྐབས་ཉི་མ་སྐུ་མ་དེ་ཟེ་
 འཛིན་པ་དང་། མང་སྤྱིའི་སྐུ་མ་དགོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཆོས་པ་ནང་འབྲིག་ལ་བཀའ་ཁྲོན་ཀུན་དགའ་
 ལུན་ཆོགས་ཀྱིས་གཟུ་དཔང་མཛད་དེ་འབའ་ཡིག་འཁྱུར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཉེ་བ་གནས་ཀྱང་སྤང་
 ཡང་འབྲུག་པའི་དབང་འོག་ཤོར་ནས་ཡལ་སྤྱང་ལ་ལྷག་པའི་གཞོད་ཆེ་བྱས། ཆོས་རྒྱལ་ཆེ་དཔང་རྣམས་རྒྱལ་
 གྱི་བཀའ་ཤོག་ཀྱང་འཕྲོག་ཉེ་ལ་དྲགས་སྟོད་ཤམ་གྱི་ཆུན་མང་བྱང་སྐུ་བ་གཅིག་ལ་ཀྱོད་གཏུགས་མཐར་རང་
 གཡོག་རང་གིས་བདག་པ་བྱུང་ཚུལ་ཡིག་ཆགས་ནང་གསལ་བ་དང་། བཀའ་ཤོག་མང་པོའི་ནང་དེའི་སྟོར་
 འཁོད་པར་གཞིགས་ན་སྤྱིད་མང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞི་ས་ཁྲོན་རྣམས་ནི་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་རིང་གི་རྩོད་
 རྟོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིད་གཞུང་ནང་གི་ས་འབྲུག་ཆོས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དད་གྲུས་འཕེལ་
 གྱིབ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

གོག་མིག་སྟོར་ཡིག་ཆགས་ཞིག་གི་ནང་། ས་དགོན་ངོར་གྱི་དགོན་ལྷག་གོག་མིག་ཟེར་བ་འདི་ནི་སྤ་
 མོ་རང་ནི་མཁན་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་ལ་ལ་དྲགས་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཤིས་རྣམ་

[17] ལ་དྲགས་རྒྱལ་རབས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུང་ཁང་། ཤོག་གངས། ༩༩-༡༠
 [18] ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་ཤོག་དེ་ལྷགས་སྤང་སྐུ་བ་ ༣ ཆོས་ ༥ ཉིན་སྤེམ་མཁར་ནས་བསྐུལ་ཞིང་། ལུ་བ་པོ་གུང་ཁྲོན་བསོད་
 རྣམས་ལྷན་གྱུབ་རེད།
 [19] ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་དེ་ལྷག་ཆོ་འབྲུལ་སྐུ་བའི་ཡར་ཆེས་ ༣ ལ་སྤེམ་མཁར་ནས་བསྐུལ་ཞིང་། ལུ་བ་པོ་བསོད་
 རྣམས་ལྷན་གྱུབ་དང་། ཀུན་དགའ་ལུན་ཆོགས།

ཀྱུལ་^[20] གྲིས་ཐུགས་བཅེ་བས་བསྐྱངས། དེ་ནས་གྲུ་གེ་ཆོས་ཀྱུལ། དེ་ནས་གཞུང་^[21] ཆོས་ཀྱུལ་དགའ་ལྗན་
ཆེ་དབང་^[22] དཔལ་བཟང་སོས་བཅེ་བས་བསྐྱངས། དེ་ནས་སྤྱི་ཉི་ཤོ་རྩེ་སོགས་ཆོས་ཀྱུལ་རིམ་ལྗར་དུ་བྱོན་
བ་རྣམས་ཀྱིས་གོག་མིག་ཆོས་གཞིས་འདི་རྣམས་ཐུགས་ལ་བཏགས། སོགས་གྲིས་པར་དཔག་ན་ཀྱུལ་པོ་
རིམ་བ་དེ་དག་གིས་སྤྱི་མཐུན་ཆོས་གཞིས་གནང་སྟེ་ལྷ་རྟོག་མཛད་པ་ཤེས་ཀྱས།

སྤྱི་དམངས་དང་གོག་མིག་ཕུད་དུ་མང་སྤྱོད་ཡན་ལག་གཞན་ཡོད་པ་ནི་དེ་ཉི་ཤུ་དང་། སྤེ་གྲུང་
མགོན་གཉིས་ཡིན། དེ་ཉི་ཤུ་ཁྱི་ཁང་ནི་བཀའ་ལློན་ལྷན་འཁུར་གཞིམ་ཁང་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་ན་སྤོན་ཆད་ཀྱུལ་པོའི་
སོ་བྱང་གྲིས་བཀའ་ལློན་གྱི་གཞིམ་ཁང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དེ་ཡང་དེ་ཉི་ཤུ་དགོན་པར་བཞུགས་པའི་
དཀར་ཆག་ཞིག་^[23] ཉུ་མ་(བ)ཅིགས་ལྷན་གྲུབ་དོན་རྩལ་གི་མཁེར་(མཁར་)། ཀྱུལ་པོའི་སོ་བྱང་དེ་ཉི་ཤུ་ཁྱི་
ཁང་འདིར། ཀྱུལ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་བཞེངས་སྟེ་དཀར་ཆག་^[24] ཞེས་པའི་ནང་
དུ་ཡང་། སོ་བྱང་ཁྱང་འཕགས་དེ་ཉི་ཤུ་ཁྱི་ཁང་འདི། ལྷ་བསྟོད་གངས་རི་དང་དཀར་གཡོལ་(ཡོལ་)བ་འབྲ།
མཛད་ན་རྟོན་འདྲིལ་བུ་མོ་གཡུ་གོས་གྱོན། ལམ་ན་འབྲུ་བཅུད་སྤྱི་དམངས་པོའི་ངང་མོ་འཁྱུངས། ཀྱུལ་རིམ་ལྗར་
དོན་རྩལ་གི་སྟེང་། དེའི་ནང་འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བཟུལ་གིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཀ་
བྱག་འདིར། སྤོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་ཀྱུལ་ཁྱང་བོན་གྱིས། རོ་བོ་སྤྱན་དངས་བསྟན་བ་ཁྱི་དར་མཛད། དེ་ལྟའི་དུས་
ན་གཤམས་ལྷན་འབྲུལ་སྤོན་མཆོག། ལྷག་ལྷར་མཛདས་ལ་སེང་ལྷར་དཔའ་བཞེད་ཆེ། རོག་མར་ཆེ་བ་མང་སོས་
བཀུར་བའི་གདུང་། ལམ་དུ་ཆེ་བ་སྤྱི་རྩལ་པའི་གདུང་། ར་མར་ཆེ་བ་ལྷ་ལྟོང་དཀར་པོའི་གདུང་། མཆོན་
དང་དོན་མཐུན་ལྷན་ཀྱུལ་མཆོལ་། འགྲུ་ཆེ་རིང་ལྷག་བསམ་དག་པ་ཡིས། རིགས་མཆོག་ཆོས་ཀྱུལ་མཛད་
བ་རིམ་ཞིན་དུ། རོ་མཆོར་མཛད་བྱུང་མཛད་བ་རྩེས་ཡི་རང་། ཀྱུལ་པོའོ།

གོང་གི་དཀར་ཆག་ནང་གསལ་ལྟར་ན་དེ་ཉི་ཤུ་ཁྱི་ཁང་ནི་སྤོན་ལྷ་མ་ཁྱང་བོན་གྱིས་རོ་བོ་སྤྱན་དངས་
པའི་གནས་དང་། ཆོས་ཀྱུལ་བདེ་ལྗན་རྣམས་ཀྱུལ་གྱི་སྤྱི་དུས་སྤོན་ཆེན་ལྷན་ཀྱུལ་མཆོལ་བཞུགས་གནས་ཡིན་པ་
གསལ། དཀར་ཆག་དེའི་ནང་། ཆོས་ཀྱུལ་བདེ་ལྗན་རྣམས་ཀྱུལ་དང་། ལྷ་སྤྱི་ཉི་ཤེས་རྣམས་ཀྱུལ་གྱི་སྤྱི་བས་བཀའ་
ལློན་ལྷན་ཀྱུལ་མཆོལ་མཆོན་གཞན་ལྷན་ཆེ་རིང་དང་ལྷ་མཁེས་རབ་ཆོས་འདོམ་སྟེང་ཞལ་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་

[20] ལ་དྲགས་ཆོས་ཀྱུལ་བཟུལ་གིས་རྣམས་ཀྱུལ་ནི་ཆོས་ཀྱུལ་གཤམས་པ་འབྱུང་སྟེ་ཆ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་(ཁྱི་མོ་ ༡༥༠༠-༡༥༣༠) བར་སྤྱི་
བཟུང་བར་མཁས་དབང་བཟུལ་གིས་རབ་ཀྱིས་ཀྱི་ལ་དྲགས་སྤོན་རབས་སུ་བཤད། ཤོག་གངས། ༡༥༠

[21] གཞུང་ཞེས་པ་ནི་ཞང་གཞུང་ཞེས་པ་ཆོག་བསྟན་ནས་གྲིས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

[22] ཀྱུལ་པོ་དགའ་ལྗན་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཞེས་འཁོད་པའི་བཀའ་གཅིགས་ཀྱི་ཡིག་གེ་ཉུ་དུ་ཞིག་ནང་། མངའ་འོག་གི་གཞེར་(སེར་)སྤྱི་དང་
ཁྱི་བྱག་ཉི་ཤོ་སོག་ལྷ་བོད་ཁམས་འཕྲོག་སྤྱི་རངས་པ་ཐ་དག་གི་དེས་བསྐྱར། མ་གྲོའི་(མང་སྤྱིའི་)མགོན་(དགོན་)ལྷག་སྤྱི་ཉི་ཤོ་(གོག་)
མིག་ཟེར་བ་དེ་ཆོའི་མི་རྟོན་ཁང་གསུམ་ལ་ཁྱོད་གཤག་(དག)ཞན་སུས་ཀྱང་སྤྱད་ཅེར་ཟ་འདོད་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱི་རྣམས་(ཅམ་)མ་བྱེད་ས་བདེ་བར་
སྤྱོད་བཅུག་ཆེ། ༩ ཆོས་ཤལ་གྲིས་། ཅེས་གསལ།

[23] ཆོས་ཀྱུལ་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་དུས་དཔོན་པོ་དགའ་འོད་ཀྱིས་ཨོ་རྒྱན་བསྐྱར་རྣམས་ཐར་ཞལ་ཐང་། གྲོག་སེར་གསུམ། མན་ཐང་གདུང་རྟེན་
སོགས་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་ཞིག་ཡིན།

[24] དཀར་ཆག་དེ་ཆོས་ཀྱུལ་བདེ་ལྗན་རྣམས་ཀྱུལ་དང་། ལྷ་སྤྱི་ཉི་ཤེས་རྣམས་ཀྱུལ་གྱི་སྤྱི་དུས་བཀའ་ལློན་ལྷན་ཀྱུལ་མཆོལ་སྟེང་ཞལ་གྱིས་སྤྱི་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་ཡིན།

བ་པོ་ཉི་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐལ་བཟང་བྱ་ཉི་གཉིས། གཟུངས་མདོ། མདོ་འབྲུག། ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ།
རྫོང་བཀོད་མི་ཉི་ལྔ་ཆོ་གསུམ་སོགས་བཞེངས་པར་སྒྲ་མ་དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཀྱེ་རྫོང་མེ་ལྷོ་ནས་རབ་
གནས་མཛད་པ་ཡང་འཁོད་འདུག།

བཀའ་གྲུང་སྟོན་ཤྱུ་རྒྱ་མཆོ་ནི། ལ་དྲགས་རྒྱལ་རབས་སུ་”དེ་དུས་ལ་^[25] སྟོན་པོ་ཤྱུ་རྒྱ་མཆོས་
དཔག་འགོ་བྱས། རྒྱ་མོ་སྒྲུང་ལོར་ལ་དྲགས་ཀྱི་དཔག་རྒྱལ་ནས། ཁར་བྱ་ནས་པོ་མོ་མང་པོ་བཅོན་དུ་བྱོངས།
ཉི་ནས་ཀྱང་དང་སྟག་རྩེ་ཡང་པལ། མངའ་འོག་ཏུ་བཅུ་གཞིས་ལ་གཅིག་གཉན་ལ་དཀར་བཅག་ནས་ཡོད་པ་པ་རི་
ལ་དཔག་ཁྱེར། ཡོད་མཁར་དང་ཞིང་གི་སྟོན་ཐོག་ནས་བསྐྱུས་ནས། འོག་སྟེ་སོང་བ། སུམ་འབྲང་ལ་དཔག་
རྒྱལ་ནས་པལ། དེ་ནས་དཀར་རྩེ་ལ་དཔག་བརྒྱལ་ནས་པལ་སྟེ། རྫོང་གི་སུམ་ཏན་འཁྲིད་བྱངས། ཤིང་པོ་སྟག་
ལོར་ཁ་སྐྱ་ལུང་དཔག་བརྒྱལ་ནས་ཆོད་འབད། མཐོ་ཅེ་མཁར་པལ། ཡུལ་ནས་ཏ་ཏམ་ཁན་དང་སུམ་ཏན་
ཁན་ཨ་ཡི་ཁན་གསུམ་ལ་བལོས་ནས་གནང་བ་ཡིན།”^[26] སོགས་གསལ་བར་གཞིགས་ན་རྒྱུན་རིང་དཔག་
ཐབ་ནང་ཞུགས་ཉི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་སྒྲུངས།

གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་ནས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་^[27] ཞིག་གི་ནང་། “རང་གི་བཀའ་སྟོན་ཆེན་
ཤྱུ་རྒྱ་མཆོ་དེ་ཉིད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རང་རེ་ཡབ་མེས་རྒྱལ་རབས་བཞི་ངར་བཅོར་བ་ལ་བྱག་གི་བར་
ཕྱི་ནང་གི་ལ་རྒྱུའི་ཁུར་ལེན་ཆན་ཁུར་སོགས་གང་ཅི་སར་ཡང་སྟོ་རྩལ་ཆེ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་ཁུར་བསམ་མ་སྒྲུང་
པའི་བྱས་ཅན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གནད་ཆེན་ཡིད་ཀྱི་གཏོད་སར་གྱུར་བ་གཅེས་པངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཆོགས་བསོག་སྒྲིག་བྱང་དུ་དམིགས་པའི་མ་ངོ་དགོན་དུ་ས་ཞིང་ཞིག་སྟོར་མདུན་འདུག་པ་
དེ་སྐར་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལས་དུ་ཡུས་འདུག་པར། ད་ལས་འདི་ཁ་ནས་བྱས་ཤེས་འིན་དུ་བཟོ་
བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འགྲེལ་དག་རྩེ་ལོ་ལོ་བཞེན་གྱི་སྒྲིན་དུག་སྒྲ་བའི་ཆོས་དུག་རིམ་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱན་རིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནས་ཚུལ་བཞེན་གནད་པའི་གཞི་བརྟེན་དུ། མི་ལིག་གི་རྩ་པར་ཁ་དབེན་རྩེ་
བཅས་ན་ལྷགས་ཤེ་ཁལ་གསུམ་གྱིས་དང་། ཆོས་ཆེ་རིང་གི་རྩ་པར་ཁ་ལས་ཞིང་བཅས་ཁལ་ལྷའི་ས་ནས་
དང་། ཤིང་རྗེ་ཁོར་གྱི་ཁང་མལ་གང་ཡོད་བཅས་རི་སྤྱིད་སྐལ་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མ་ངོ་དགོན་པར་སྟོར་འཇགས་
བྱས་པ་ཡིན་”ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་ཁོང་ནི་སྟོ་བོས་ཆེ་ཞིང་དཔལ་མཛད་ས་བརྒྱལ་པོད་ལྡན་པའི་སྟོན་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་རབས་བཞིའི་རིང་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱུང་གིས་རྒྱལ་ཁམས་སྟོང་བར་ལྷག་བསམ་དང་
ལར་ཞེན་ཆེན་པོས་གཞིགས་འདེགས་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཐོག་རིམ་པས་སྟོ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་བྱ་ཡུལ་དུ་
གྱུར་བ་ཅན་དུ་མ་ཟད། ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་ལ་བཀའ་འདིན་རྗེས་འདྲན་སྒྲུང་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་དགོ་རྒྱུན་བཅུགས་
པ་སོགས་བྱས་པ་གསལ་བོ་ཡིན།

མདོར་ན་དབྱེ་གྲ་ཁྱི་ཁང་གི་སྟོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་བཞེན་མ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལྡན་ནས་

[25] ཆོས་རྒྱལ་བདེ་ལྡན་ནས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་ཡིན།
[26] ལ་དྲགས་རྒྱལ་རབས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ཤོག་གངས། ༥༧-༥༩
[27] ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་ནས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་དེ་ནི་ལྷགས་འབྲུག་མགོ་རྒྱ་བའི་ཡར་ཆོས་ལ་སྟེ་མཁར་ནས་བསྐལ་བ་ཞིག་རེད།

ཀྱལ་སྐབས་བཀའ་སློན་ལྟུང་བཞགས་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱལ་རབས་མང་པོའི་རིང་གནས་ཤིང་།
 བྱེས་མང་སྟོ་དགོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ། གང་ལྟར་མང་སྟོ་དགོན་དང་བཀའ་སློན་ལྟུང་།
 རྒྱ་མཚོའི་དབར་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི། གོང་གསལ་བཀའ་ཤོག་ནང་བཀའ་སློན་ལྟུང་།”དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཆོགས་བསོག་སྤྱི་བ་བྱང་དུ་དམིགས་པའི་མ་ངོ་དགོན་དུ་ས་ཞིང་ཞིག་སྟོར་མཐུན་འདུག་པ་དེ་
 ལུང་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཐུར་བ་”སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་བཞེངས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་རབ་
 གནས་སུ་མང་སྟོའི་སྐུ་མ་དབལ་ལྟ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོན་པ་སོགས་ལས་ཤེས་ཀྱས་སམ་སྟེ། སྟེ་ལུང་དགོན་
 ཡང་བཀའ་སློན་ལྟུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྟོལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ལག་སོན་
 རིགས་མ་བྱུང་།

མང་སྟོ་དགོན་པའི་མིང་ནི་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་རིགས་ཁག་ཏུ་མང་སྟོ་དགོན་དང་། མ་ཕྱོ་དགོན། མ་ངོ་
 དགོན། མ་ཕྱོས་དགོན། མ་ངོས་དགོན་སོགས་ཅི་རིགས་པ་གྲིས་ཤིང་། བཀའ་ཤོག་པལ་ཆེར་དུ་མང་སྟོ་དགོན་
 ཞེས་གྲིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་པ་འདྲ། དེ་བཞིན་མང་སྟོ་དགོན་པའི་མིང་དངོས་”མང་སྟོ་ཤར་སྤྱིང་ཆོས་འཁོར་
 ”ཞེས་བཀའ་ཤོག་ནང་ཡང་ཡང་གསལ་བར་འཁོད་པ་ལས་དེ་དུགས་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་ནས་མིང་སོགས་ཚུལ་
 དེ་ནི་དག་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། ཡང་ཡ་མཚན་སྟེ་བའི་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི།
 བོད་གཞུང་ནས་མང་སྟོའི་སྤྱང་མ་རོང་བཅན་གཉིས་ལ་གསེར་གྱི་ཕུད་ཀོང་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་འགོ་
 བརྗོད་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཡི་གེ་དེའི་ནང་”ཀྱལ་བསྐྱུན་སྤྱང་ཞིང་སྟོང་མཛད་མ་ངོས་གནས་བདག་གང་དེད། ཆེད་
 དུ་གསོལ་བ།” ཞེས་གྲིས་པ་དེས་”མ་ངོས་དགོན་”ཞེས་གྲིས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་སྤྱད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 མང་སྟོའི་སྤྱང་མ་རོང་བཅན་གཉིས་ནི་མཚོ་མ་ངོས་པའི་གནས་བདག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་གནས་གཞིར་མ་ངོས་
 དགོན་ཞེས་སོགས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཆགས་སམ་སྟེ།

གོང་གསལ་མང་སྟོ་དགོན་གྱི་སྟོར་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཀྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲིས་པ་ཞིག་
 ཡིན། འོན་ཏེ་ད་དུང་ང་ཚོས་བཀའ་ཤོག་དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཀྱལ་
 རབས་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་མ་རིམ་ཕྱོན་གྱི་ལོ་ཆོགས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་ལྷག་ནས་ཅོམ་ཡིག་འདིའི་ནང་འགོད་
 པ་མ་ཐུབ་ནི་ཆོ་གཡངས་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་ཡིན། དེ་མེན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག་དང་། རྟེན་མཚན་
 ཅེས་སྟོད་ལེན་གྱི་ཐོ། འབའ་ཆད་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ད་དུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་ལྷག་ཡོད། ང་ཚོས་
 དེ་དག་ཞིབ་འཇུག་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་མང་སྟོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་གི་ཆོག་པ་འདུག །

མཐའ་མ་ངས་བརྗོད་ཐབས་བྲལ་བའི་འབྲུལ་བཞུད་འདིར་རོགས་རམ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་
 ཆང་མར་བཀའ་བློན་རྗེས་བློན་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་སྐུལ་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱང་ཚུལ།

སྐུལ་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས་ནི་བོད་དར་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མེན་གྱི་ཁྱད་
ཚོས་ཡིག་རྟེན་ཅེས་བཤད་ན་པལ་ཆེར་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་མེན་གྱི་ནང་བསྐྱེད་ཁྱད་
ཚོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་བཤད་སྐྱོང་བྱས་ན་མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་གོ་
གང་འདུན་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་འཛིན་དང་ཤེས་རྟོགས་བཅས་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པེས་པས། ཡང་སྤྱི་
དོན་འཛིན་གྱི་སྤོང་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུ་དེའང་དཔེ་མཚོན་གྱི་དོན་སྤྱི་
ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དོན་འཛིན་བྱས་ཏེ་གིས་པ་ཞིག་ཡིན།

དང་པོ། ནང་པའི་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། སྤྱིར་བཏང་སྐུལ་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས་
གཞི་སངས་རྒྱལ་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དང་། བསམ་
བཞིན་སྤྱི་བར་སྤྱེ་བ་བཞེས་པའི་བྱང་སེམས་ལྟ་བུའི་རིགས་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཏེ། དཔེར་
ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྐུལ་སྐྱེར་འདོད་ཅིང་དེའི་སྐུལ་གཞི་མཐར་ཐུག་དེ་སྐབ་པ་གངས་
ཅན་མཚོ་རྒྱལ་ཞེས་གནས་པའི་པོ་ལོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཁོངས་སྤྱོད་དང་། དེའི་སྐུལ་
པ་མི་མཛད་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སྤྱི་ལོག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་། བྱུང་མཐའ་
སྐབ་བསྐྱེད་ལྟན་པོའི་མཛེས་རྒྱལ་ལས་^[1] “སྐུལ་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་ཁོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་དེ་
ལས་ནས་བར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲོ་བ་ནས་
ཀྱི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་སྐྱེ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་”ཞེས་གསུངས། དེ་
ན། བཟོ་བོ་སྐུལ་སྐྱེ། སྤྱེ་བ་སྐུལ་སྐྱེ། མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱེ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་འདི་ལྟེ་རྒྱལ་
པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་པོ་མང་མཁན་གྱི་གཟུགས་སྐུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

[1] བྱུང་མཐའ་སྐབ་བསྐྱེད་ལྟན་པོའི་མཛེས་རྒྱལ། ཡོག་གངས། ༣༥ ཡུང་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས་པར།

བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལྟ་ཡི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་ལྟ་
བུ། གསུམ་པ་ནི་གྲོ་ཏ་མ་བུ་ལྟ་ལྟ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རྒྱ་མཚན་མ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་གཞི་གཙང་མ་ལ།
།ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྤྱི་
ཡི་གཞུགས་བརྟན་འཆར། ཞེས་གསུངས།

སྤྱལ་སྤྱལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྤྱལ་
སྤྱི་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་
ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ཙམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ས་
མཆོམས་ཤིག་བཞག་དགོས་པར་སྦྲམ་སྟེ། མདོ་ལུགས་
ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིར་ལམ་ནས་དང་། སྤྱགས་
ལུགས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱེས་པ་ནས་སྤྱལ་སྤྱིའི་
ས་མཆོམས་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས། བསམ་
བཞིན་སྲིད་པར་སྤྱེ་བ་མཛད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་
སྤྱལ་སྤྱིར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་མདོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་
ལེན་པ་དང་། །ཞེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་པ་རྣམས་བསམ་
བཞིན་སྲིད་པའི་ཞིང་དུ་སྤྱེ་བར་མཛད་པར་གསུངས་པ་
དང་། སྤོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དན་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱལ་པའི་
སྤྱིའི་གངས་སུ་འཛིན་པ་བོད་དུ་གྲགས་ཐེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
མཆོན་དེས་ན་བོད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་དོས་འཛིན་ལམ་ལུགས་
འདྲིའི་ཁྱད་སྤྱུགས་ས་གཙོ་བོ་ནི་ནང་པའི་ལྟ་བུ་ལས་
མ་འདས་སོ། །

གཉིས་པ། སྤྱལ་སྤྱལ་སྤྱལ་སྤྱལ་གཞི་གཙང་། གཞུང་
རྒྱུད་ལ་སྤྱལ་སྤྱལ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་བོད་
དུ་སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་མིང་འཛིན་པ་ཤོན་སྤྱལ་པ་ནི་ཀམ་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་། མདོ་རྟེན་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།
ང་འདས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་ན། །གདོང་དམར་ལུལ་དུ་བསྟན་
པ་འབྱུང་། །སྤྱིན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཞུང་བྱར་འབྱུང་། །དེ་
ཡི་བསྟན་པའི་སྤྱིགས་མ་ལ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་པ་སྟེ་
སྤྱ། །ཀམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་། །རྟེན་འཛིན་དབང་ཐོབ་
འགྲོ་བ་འདུལ། །ཞེས་ལུང་གིས་ཐེན་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་

སྟེ་མཉམ་མེད་དག་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ལྟ་སྤྱུགས་སྤྱུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ་ཁམས་པ་དབྱ་སེ་ཁྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༡༡༠ ལོར་ལུལ་
མདོ་ཁམས་ཉེ་མོད་གངས་ཀྱི་ར་བ་ཞེས་པ་དཀར་མཛེས་
ར་སྤྱག་སྟེང་སྤྱི་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ཐེབས་པ་ན་
ཁམས་རི་བོ་ཆའི་ཕྱོགས་སུ་ཀམ་པ་སྟེང་ཞེས་པའི་གནས་
དེར་ཀམ་པ་སྟེང་དགོན་པ་ཞེས་བྱས་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་
ལུལ་མིང་གང་ཟག་ལ་ཐོགས་ཏེ་ཁོང་གི་མཆོན་ལ་ཀམ་
པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་ཁོང་ནི་ཀམ་པ་ལྟ་ནག་སྤྱི་སྟེང་དང་པོ་
དེ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༡༥༥ ལོར་སྟོད་ལུང་དུ་མཆོར་
བུ་དགོན་བྱས་བཏབ་སྟེ་དེའི་གནས་གཞི་བཟུང་བའི་སྟོབ་
བརྒྱུད་ལ་ཀམ་པ་གཞུང་བརྒྱུད་ཅེས་པ་དེ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་གྲུ་
གསུམ་ཐེབས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༡༨༣ ལོར་ལྟ་རྒྱུ་ལས་འདས་
པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱན་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་གཅིག་པོར་བསྟེ་ཕྱི་ལོ་
༡༣༠༤ ལོར་ཀམ་པ་སྤྱི་འཁྱུངས། ཁོང་ཀམ་པ་དུས་གསུམ་
མཁེན་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་དོས་འཛིན་གནང་བ་དེ་བོད་ཀྱི་
སྤྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་ད་བར་ལོ་ངོ་དགུ་བརྒྱ་ལྟ་
གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིད།

དེ་རྗེས་འབྲི་གུང་སྤྱི་ལུང་རྒྱུད་ཆད་པར་
བརྟེན་ཡང་སྲིད་དོས་འཛིན་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱི་ལུང་གུང་
རྒྱུད་དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི་ཡང་སྲིད་དོས་འཛིན་
གནང་བ་དེར་འབྲི་གུང་རྒྱུད་ཆད་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་སྟེ་མའི་
ནང་དུ་འདྲེས་དཔོན་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡོན་
ཏན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ཉིང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་སོགས་
བྱུང་། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་
དངོས་སྟོབ་མཁས་བླ་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་
ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༤༣༩ ལོར་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་གསུམ་པའི་
མཛད་འཁུར་གནང་ཐུས་སུ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་
གཤེགས་རྗེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༤༣༩ ལོར་དེའི་ཡང་སྲིད་དུ་
གྲགས་པ་པཎ་ཆེན་སྤྱི་སྟེང་གཉིས་པ་དོས་འཛིན་གྱིས་
ལུགས་སྟོལ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་ནང་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་
བ་སོགས། རིམ་བཤ་སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་དེ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཅ་བ་རྒྱུགས་པ་ཙམ་མ་ཟད་

འཕུས་སྒོ་ཆང་ཞིང་མ་ལག་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བྱུང་བའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་ཤིག་རང་བཞིན་གྱི་
བྱུང་ཡོད་པར་མཛད། འོན་ཀྱང་ཡང་སྤྱི་དོན་འཛིན་སྒོལ་
གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་གཞི་འཛིན་ས་དང་བསམ་
ཚོར་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟོན་ས་དང་ཞིབ་འཇུག་གེད་
མཁན་པལ་ཆེར་མེད་པ་རེད།

ལས་ལུགས་འདི་ནི་པོད་དུ་པོ་མོ་གཉིས་ཀའི་
ནང་ཁྱད་མེད་དུ་བྱུང་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱའི་ཐོག་
མ་ཡར་འཕྱོག་བསམ་སྤྱངས་རྩེ་རྩེ་པག་མོ་ལྷ་བ་དེ་ཡིན་
ཅིང་། དང་པོའི་མཆོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལྷ་བ་དང་དེའི་
སྤྱི་ཐེང་གཉིས་པ་གོང་ལུལ་དུ་འཁྲུངས་ནས་ཐང་སྤྱང་རྒྱལ་
པོས་ངོས་འཛིན་གནང་ནས་མཆོད་ལ་ཀུན་དགའ་བཟང་མོ་
ཞེས་གསེལ་ཞིང་དེ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱའི་ཐོག་མ་རེད།
ད་ལྟ་སྤྱི་ཐེང་བཅུ་གཉིས་པ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལྷ་བ་
བཅོད་བྱོལ་དུ་མེབས་སྤྱོད་བ་མ་ཐང་ད་སྐབས་པོད་དུ་ནང་
བསྟན་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་གནང་བཞིན་ཡོད།

པོད་ལུལ་དུ་དེས་མཆོན་པའི་བྱད་མེད་སྤྱལ་སྤྱ་
མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། ཨ་མདོ་གྲང་རི་མཁའ་འགོ་མ།
ལ་སྟོད་བྲག་དཀར་རྩེ་བཅུན་མ། འུག་གསེབ་རྩེ་བཅུན་མ།
རྒྱལ་ཅེ་རྒྱལ་རོ་དཔལ་སྤྱངས་རྩེ་བཅུན་མ། རྒྱལ་ལུམ་ཨོ་
རྒྱན་བུ་འཕྲིད་མ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གྲང་
མཁའ་འགོའི་མཆོན་གནས་བཞེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་
གྲུབ་པའི་ཅལ་གྱིས་ལུག་པ་མཐུ་དང་རུས་པ་ཆེ་བ་སོགས་
མདོ་སྤྱུགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོར་སྤྱུགས་ཉམས་བཞེས་
ཀྱིས་རྟགས་རུས་ཐོན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡོད་ཆོད་དུ་འབྲུག་
སྟེ། འདིར་དཔེ་མཆོན་ཅན་ལྷས་ན་དཔལ་ས་སྤྱའི་མཁའ་
འགོ་མ་བཅོད་པ་རིང་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནི་ས་སྤྱི་བཅེ་
ཏའི་སྤྱི་མོ་ཡིན་ཞིང་། ལྐབས་དེར་པོད་ལུལ་དུ་བཅོད་གྲ་
ཏ་ཅང་དར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་བཅོད་པ་རིང་མོས་
རྟག་པར་ཆོས་རྩེ་ས་པཎ་ལ་མཆོད་ཉིད་རིགས་པའི་བསྐྱོ་
སྤོང་གནང་གི་ཡོད་ཆོད། ལྐབས་ཤིག་ཆོས་རྩེ་མཆོག་གི་

དང་ཁོང་གི་སྤྱི་མོ་གཉིས་ལན་གྱི་དུ་ལྷན་འཛོམས་བྱུང་
བར། ས་སྤྱི་བཅེ་ཏས། བཅོད་པ་རིང་མོ་བྱོན་ལགས་སམ།
ཁྱི་རྒན་འགྲམ་པ་བཅག་ལག་སམ། ཞེས་གསུངས་པར།
མཁའ་འགོ་མས། ཆོས་རྩེ་ས་པཎ་བྱོན་ལགས་སམ། རྩོ་
རྩེའི་སྤོང་བ་གནང་ལགས་སམ། རྟེན་ཉམས་ས་ཁར་
བཀང་ལགས་སམ། རྟེན་ལའི་གཡང་རྩོ་བུས་ལགས་
སམ། ཞེས་དང་། ས་སྤྱི་བཅེ་ཏ་སྤྱོད་ལས་འདས་སྐབས་
གཟིམས་ཁྲིའི་ནང་དུ་གཟིམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདས་
པར། རྩེ་ས་སྤྱི་བཅོད་པ་རིང་མོ་སྤྱོད་ལས་འདས་དུས་
སྤྱི་ཅེད་ལྟ་བུས། པོད་ཕྱི་རབས་ཕྱི་རབས་ཉལ་ནས་འཆི།
ཁང་བཅོད་པ་རིང་མོ་ལངས་ནས་འཆི། ཞེས་གསུངས་ཏེ་
བཞེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་
གྲགས་པ་སོགས་ལ་དབྱད་ན་སྤྱི་འཆི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་
པའི་མཁའ་འགོ་མ་ཞིག་བྱོན་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང།

གསུམ་པ། སྤྱལ་སྤྱར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྤྱངས་
སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་འགོ་ལྟ་བུར་བྱིས་པ་དེར་
སྟོན་གནས་རྩེ་ས་བཅན་མ། ལྟ་དང་སྤྱི་མར་མོ་ལུང་ལྷས་
རྩེས། དཔེར་ན། ཡང་སྤྱི་དག་ཕྱོགས་ན་མེབས་ཚུལ་
བརྟག་ལུང་ཅེ་མཐུན་བྱུང་ན་ལྟ་ས་ནས་ཤར་དར་མདོ་ཡན་
གྱི་བྱིས་པ་རྟགས་མཆོན་ཅན་རྩེ་ཡོད་ཀྱི་ཤོག་ལྟེ་འབྲུལ་
དགོས་ཀྱི་ཁྲབ་བསྐྱུགས་གནང་སྟེ་བྱིས་པ་རྟགས་མཆོན་
བཟང་རིགས་སར་མི་སྤྱི་ཆེད་གཏོང་དང་སྤྱུགས་བསྐྱར་
ཞིབ་བྱིས་སྤྱར་ཡང་ལྟ་སྤྱོད་བརྟག་ལུང་སོགས་ལྷས་རྩེས་
བྱིས་པ་ཁག་ཅིག་འོས་སྤྱལ་དུ་གཏན་འབེབས་བྱིས་འོས་
སྤྱལ་འདེམས་སྤྱུག་ཆེད་ལྟ་སྤྱོད་དུ་གཏན་ལྷན་གྱི་ཡོད་
པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོན་འགོ་རྣམས་རྩེ་བཞིན་བྱུང་མིན་
ཅི་རིགས་ཡོད་པར་སྤྱང་སྟེ། དུ་ཀྱི་ལའི་གོས་བཟང་ལས་
[2] “དེར་སང་གི་གཞིགས་སུ་རྩེ་གསུང་བྱེད་པའི་སྐབས། སྟེ་
པ་ནང་ཐན་འོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྩེ་བཟུང་། རང་གིས་
རྩེ་བཟུངས་ཤིང་། གཏོར་མ་གཏོང་བ་སོགས་རྒྱུ་དུ་བྱེད་

[2] རང་རྣམས་དུ་ཀྱི་ལའི་གོས་བཟང་། དེས་སྤོང་གཉིས་པའི་ཤོག་གསུངས།
36 མཛད་པ་པོ་ཡུལ་ས་ལྟ་བུ་ཆོན་པོ། ཐར་ཏེ་ལྟགས་པར།

པའི་ཅེ་མོ་དེ་བྱས་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་བསྐྱང་
གསོ་དང་། གཏོར་རྒྱལ་མཛད་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ཞེས་
ལབ་པར་སྤང་། ཅེད་མོ་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་ཐམས་ཅད་སྐུ་
སྤྱི་ཡིན་ན་ཡིན་ཏུ་འཛོལ་བ་ཡོང་རྒྱུ་འདུག །དཀའ་བཅུ་
པས་སྐུ་འདྲ་དང་ཐུག་ཐེང་སོགས་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དོས་ཟེན་
པའི་ཐ་སྐྱོད་ནི་མ་བྱུང་། སྐྱོར་ཐོན་ནས་དོས་འཛིན་ཡིན་ཏུ་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང་། ཞེས་སྤྲོ་ཞིང་། རྟེན་མ་སྤྱོད་གཉེར་
བྱེད་སྐབས་ཀྱང་། ཏུར་ཐག་མ་བྱས་ན་དེ་སྐབས་དོས་
འཛིན་ནི་མ་བྱུང་ཞེས་ཞེ་མ་ཤག་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཅས་རྒྱལ་
”བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས་སྐབས་རེ་ཡང་སྤྱིད་དོས་
འཛིན་པར་འཕྱས་ཤོར་ཡང་འཕྲོ་ཡི་ཡོད་ཆོད་འདུག །འོན་
ཀྱང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མེ་མོ་རྩེ་པོ་དེ་དུ་གདན་བྱངས་པར་
གྲགས་པའི་ར་སྤེང་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་པོ་མོ་མོ་འཇམ་དཔལ་
རྩོམ་པའི་བྱུང་དུ། བཀ་ཆེན་སྤོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། སྤྱིང་
སྤྱང་ཞབས་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཐན་རྟགས་བསྐྱེད་ནས་དོས་
འཛིན་གནང་བ་སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ལས་^[3] བཤད།

ཡང་མ་འདས་སྐུལ་སྐུ་ཞེས་ཡང་སྤྱིད་དོས་
འཛིན་གནང་པའི་སྐུལ་ཞི་ཞུ་ནག་པ་སྐུ་ཕྱེད་ན་རིམ་ལྷ་བྱ་
ཡིན་ཞིང་། འདིར་མ་འདས་སྐུལ་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ནི་སྐུ་
གོང་མ་མ་འདས་གོང་ཡང་སྤྱིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོས་འཛིན་
གནང་གི་ཡོད་པར་སོང་མ་འདས་སྐུལ་སྐུ་ཞེས་བརྗོད།
དཔེར་ན་ཀམ་ཆང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནིར་བྱའི་ཕྱེད་བ་^[4] ལས་
”ཆོས་རྩེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་དབྱིངས་
སུ་བསྐྱུ་ཁར། ལུ་ཤི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞལ་ཆེམས་བཀའ་རྒྱ་
བཅུ་གསུམ་དང་བཅས་གནང་། བྱང་ཕྱོགས་སྤྱི་ལྷ་ཞེས་བྱ་
བར་སྐུལ་སྐུ་བྱོན་པར་ཡབ་དང་། ལུས་བཅས་ལྷང་བསྐྱེད་
ཚུལ་ཀྱང་བྱང་ཕྱོགས་དོན་ཡོད་བྱུང་པས་ཁྱོད་འཛམ་བྱ་
སྤྱིང་པ་གྲགས་པ་དཔལ་བྱུང་དང་། མ་ལྷ་མོ་སྤྱིད་གཉིས་

ཀྱི་སྐུས་སུ་འཁྱུངས་པར་འཁྱུར་རོ་”ཞེས་ལྷང་བསྐྱེད་པ་
ལྷར་ལྷང་བརྟག་དང་ཟེན་རིམ་སོགས་ལ་མི་ལྷ་བར་སྐུ་གོང་
མའི་ཞལ་ཆེམས་སམ་ལྷང་བསྐྱེད་རང་ལ་ཆ་འཛིན་བྱེད་པ་
ཡིན། ལམ་སྐོལ་འདི་དགོ་ལུགས་པའི་ནང་དུ་འདྲ་བ་
ནི་ལྷ་པའི་རང་རྣམ་ཁ་སྐྱོང་^[5] ལས་”སྐུལ་སྐུ་སྐུར་ལེབས་
ཀྱི་སྤོན་ལམ་དག་ཏུ་བཏབ། དེད་རྣམས་རྩེས་འཇུག་དཔུས་
མར་སོང་ཡང་། སྐུལ་སྐུ་ལེབས་ལུལ་སོགས་མི་ལམ་
མཆན་མ་བྱུང་ན། སྐུ་གསང་མེད་པར་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་སྐུ་
ནང་འཛིན་དགོས་པར་བྱས།” ཞེས་གསལ་བ་ལས་ཤེས་
ཐུག།

བཞེ་བ། གསེར་བྱམ་དཔུག་པའི་ལམ་སྐོལ་
ནི་རྒྱ་ནག་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཤོ་མོ་རྒྱལ་སྤངས་ལ་དཔེ་
ཁྲུངས་ནས་ཆིང་གོང་མ་ཀའོ་ཅུང་ཁྱི་ལོ་བདུན་པས་ཐོད་
ནང་གསང་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། འདིའི་སྐོར་སྤྱིད་དོན་
རྒྱལ་རབས་ལས།^[6] “ཡ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུས་དང་ཏོ་ཐོག་
སུ་སོགས་སྐུ་སྐུལ་ཆེ་ཁག་དོས་འཛིན་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར་མི་
མང་ནས་དོགས་སྤོང་སྐུ་བྱུང་བར་མན་རྩེད་ཨམ་བན་
ནས་སྐབས་འཆོལ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བྱེད་སྐུས།” ཞེས་པ་
ལྷར་སྐབས་དེར་བོད་དུ་མི་དག་ཆེ་ཁག་ནང་དུ་སྤྱི་སྐུལ་ལ་
ཏབ་ཐོབ་རྒྱུ་པའི་རྩོམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ།

དཔེར་ན། བཀ་ཆེན་བྱུག་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་
དང་། ཞུ་དམར་སྐུ་ཕྱེད་བཅུ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ། བྱུང་
པ་ཏོ་ཐོག་སྐུ་སྤོ་བཟང་སྤྱིན་པ། བསམ་སྤྱིངས་རྩོམ་པ་
མོ་སྐུ་ཕྱེད་དག་པ། ཁལ་ཁ་རྩེ་བཅུན་དམ་པ་བཅས་རིམ་པ་
མཐོ་པའི་སྐུ་སྤྱི་བྱུག་ཁྱིམ་བརྒྱུད་གཅིག་ནང་འཁྱུངས་པ་ལྷ་
བྱ་དང་། སྐབས་དེར་གོར་ཁ་དང་བོད་རང་དཔག་འཇུག་
རྒྱན་མར་བྱུང་བར་གོང་མ་ཀའོ་ཅུང་ནས་དཔག་རོགས་
བཏང་ནས་ཐོད་ཕྱོགས་ལེགས་ལྷོང་བྱུང་བར་བརྟེན་བོད་

[3] སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས། འོག་གངས། ༢༠༢ ལྷ་སྐབས་བ་དབང་ལྷག་
བདེ་ལྷན། ཐོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་།
[4] ཀམ་ཆང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནིར་བྱའི་ཕྱེད་བ། ལག་བྲིས་འོག་གངས། ༡༩༤

[5] འཕགས་པ་འཛིན་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་འཁྱུངས་རབས། འོག་གངས།
༡༩༡ ལྷ་སྤྱིད་སངས་རྒྱུས་རྒྱ་མཆོ། མར་ཏ་ལྷགས་པར།
[6] སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས་སྤྱིད་ཆ། འོག་གངས། ༢༠༤ ལྷ་སྐབས་བ་དབང་
ལྷག་བདེ་ལྷན། ཐོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

ནམས་མན་རྩའི་ཕྱོགས་སུ་རེ་ལྷོས་ཆེ་བུ་ཕྱིན་པ་དང་།
 མན་རྩམ་བོད་དུ་དཔག་རྟོགས་བྱས་པའི་དབྱུང་ཡིད་ལྟ་
 བྱས་བོད་ཐོག་ཐེ་བྱས་རྩེ་ཆེར་སོང་སྟེ། འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་
 བཅོས་ཆེད་ལུགས་སྟོལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ཆུན་ཉེར་
 དགུ་ཅན་ཞིག་བོད་དུ་བཏང་བའི་དོན་ཆུན་དང་པོ་^[7] ལས་
 “ཆོས་སྐྱོང་བཞི་པོ་ཁ་མཐུན་གྱི་དོས་འཛིན་བྱུང་ན་དེའི་
 མིང་ཡིག་ཡིད་བྱུང་དང་། ཡིད་བྱུང་ཡི་གེ་མེད་པ་གཅིག་
 བཅས་བྱས་པའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཡིད་
 བྱུང་ཐོན་ན། དེ་ལ་དོས་འཛིན་གྱི་དུང་རྒྱ་མི་ཡོང་བས་སྐྱ་
 སྐྱ་ལོགས་སུ་ཅད་བཅད་དགོས་དང་། ཡང་རྒྱལ་བ་ཡབ་
 སྐུ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་སྐྱེ་དོས་འཛིན་སྐབས། མན་རྩུ་དང་རྒྱ་
 བོད་བཅས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྐྱ་གསུམ་ཡིད་བྱུང་ལ་གྲེས་པ་བྱས་
 ཆེ་སྐྱེ་བྱིངས་ཆང་མ་དད་མོས་ཆེ་བ་ཡོང་།” ཞེས་རྒྱལ་
 བཤུ་གཙུག་པོའི་དོས་སྐུ་ལ་ཆེ་ཁག་དོས་འཛིན་སྐབས་
 གསེར་བྱམ་དགུག་འདྲིན་དགོས་ཚུལ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
 འདིའི་སྐོར་ལ་ཡ་ཉན་གྱང་གིས་གྲེས་པའི་རྩ་ལའི་སྐྱ་མའི་
 རྣམ་ཐར་^[8] ཞེས་པ་ལས། “གོང་མ་ཆུང་ལུང་གིས་གོར་
 དཔག་པམ་པར་བྱས་པའི་བརྗེད་ཉམས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
 དངོས་ཐོག་བོད་ལྗོངས་རིམ་གྲས་གོང་ལོག་གིས་དགའ་
 གུས་ཞུས་པའི་པན་ཡོན་ཆ་རྒྱུན་ལས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་
 དོན་ལ་དག་ཐེར་མཐའ་འབྲེལ་ཅམ་ཞིག་དུས་ཐོག་ཏུ་བྱེད་
 བསམས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེས་བོད་སྔོན་ཨ་བན་གྱི་གོ་གནས་སྐྱ་བརྟན་
 ཐོག་བཀའ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྐྱོད་ལ་ཆོད་འཛིན་དང་
 བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ལྟ་བུས་སྐུབ་པའི་རུས་པ་
 འདོན་ཆེད་ཡིན་པ་རེད” ཅེས་གྲེས་འདུག །གང་ལྟར་བོད་

ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དེར་བྱི་ཚུལ་ཅམ་གྱིས་བཅི་བཀའ་བྱས་
 པའི་རྣམ་པ་མི་སྟོན་ཐབས་མེད་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སྐབས་དེའི་
 གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་དཔག་ན་ཤེས་སྟབས།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་མན་རྩུ་གོང་
 མས་བོད་དུ་སྐྱེ་སྐུལ་དོས་འཛིན་གྱི་སྟོལ་ལེགས་པོར་
 ཡོང་ཆེད་དང་། རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱུན་
 གནས་ཡོང་ཐབས་ལ་བསམ་ཤེས་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་
 སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལས་སྒྲིག་སྟེ་གསེར་བྱམ་དགུག་རྒྱ་
 དེ་བོད་ཀྱི་སྟོལ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་བོད་མི་རྣམས་
 ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པའམ་བོད་ཞིང་བླན་གྱི་བདག་པོ་
 ཆེན་པོ་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་དབང་འཕྲུག་རེས་ཀྱི་དབང་
 གིས་སམ་གང་ལྟར་རན་འབྲས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི། རྩ་
 ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱེད་དགུ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་དང་། བཅུ་
 བ་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་དང་། བཅུ་གཅིག་ལ་སྲིད་འགན་
 བཞེས་ནས་ལོ་འཁོར་གཅིག་ཅམ་ཡང་མ་སོང་བར་དགུང་
 ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་གཉིས་ལ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱགས་འགན་
 བཞེས་ནས་ལོ་གཅིག་ལས་མ་སོང་བར་དགུང་ལོ་ནི་ཕྱིའི་
 ཐོག་མཐོང་པ་མཐའ་མའི་ཚུལ་བསྟན་ཡོད་འདུག་པས།
 སྲིད་ཀྱི་སྐྱགས་འགན་བཞེས་ལ་ཉེ་བ་དང་སྐྱགས་འགན་
 བཞེས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་སྐྱོ་བྱུང་དགོངས་པ་
 གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་ནི་བོད་མི་ཆོས་ལུགས་སྟོལ་
 གསར་པ་དེར་ཡིད་ཆེས་མེད་སྐབས་སྐྱ་སྟོག་ལ་བར་ཆད་
 བཏང་བ་རེད་ཅེས་ཉེ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱ་བ་ཆོས་བཤད་
 ཡོད་ཅིང་། ཞུ་སྐབ་པས་^[9] ཀྱང་། “ཡ་གོང་ས་བཅུ་པ་ཆེན་
 པོ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་དོན་རྒྱུན་བཟང་སྐབས་
 ལྷག་པར་གཞུང་གི་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཞབས་
 འདེགས་དགོངས་མཐུན་རང་ཞིག་ཞུ་གི་ཨེ་ཡོད་སྐྱམ་
 ” ཞེས་འབྱུང་།

མདོར་ན་དེ་དག་གི་དོན་དངོས་རི་བཞིན་བཤད་
 དགའ་ཡང་བཤུ་ཆེན་སྐྱེད་རིམ་ཁྱོད་ལ་བསྐྱས་ན་བར་

[7] ལུགས་སྟོལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ཆུན་ཉེར་དགུའི་དོན་ཆུན་དང་
 པོ། འོག་གྲངས། ༡༣༡ བོད་ཀྱི་གཤམ་ཆེ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་བདམས་
 བསྐྱབས། གངས་ཅན་རིགས་མཛོད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་ཆེད་
 དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།
 [8] རྩ་ལའི་སྐྱ་མའི་རྣམ་ཐར། འོག་གྲངས། ༡༥༡ ཡ་ཉན་གྱང་། མཆོ་
 སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

[9] སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས། སྔོད་ཆ། འོག་གྲངས། ༤༡༣ རང་གསལ། ཞུ་
 སྐབ་པ་དབང་ལྷག་བདེ་ལྷན། བོད་ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

སྐབས་དེར་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བྱེད་དགུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་
 བར་སྐྱེ་ཆེ་རིང་འཆོལ་བྱུང་བར། ལོ་རྒྱུས་སྐྱེ་བ་ཆོལ་ངོས་
 ནས་སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལ་དཔག་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ནས་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་མི་བརྒྱབ་ཀ་མེད་རེད་སྟེ། དེ་
 དག་ལས་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཆོལ་མཆོག་ལ་གོང་ས་ལྷ་
 བའི་ཡང་སྤྱད་འཁྲུལ་མེད་གསལ་པེབས་བྱུང་བས་གསེར་
 བུམ་དགུག་མི་དགོས་པ་བོད་སྤྱད་ཨམ་བན་བརྒྱད། ཆིང་
 གོང་མར་ལྷས་དོན་བཞིན་གོང་མ་ཅང་ཆིང་གིས། ཁྲིང་
 ཏུ་ཅང་ཅུན་མ། བོད་དུ་ཆེད་རྫོངས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་
 འཕུས་ཀྱི་གསེར་ཡིག་གི་དོན་བསྐྱུགས་^[10] བ་ལས་
 གཞན་རྣམས་གསེར་བུམ་དགུག་འདོན་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་
 བྱས་པ་རེད། གསེར་བུམ་དགུག་འདོན་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་ཆེན་
 ལ་དཔུལ་དངོས་ཀྱི་འཕྲོ་སྤང་གཏོང་མི་དགོས་པ་དང་ཟན་
 རྟགས་བསྐྱེལ་བ་དང་ཏུ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་
 མཆོག་དང་བཅ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་
 ངོས་འཛིན་གནང་རེས་མཛད་པ་ནི་བོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
 རྱེད་སློ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྲོལ་
 ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད་པས་བོད་མིའི་སེམས་ཁམས་ལ་མ་
 བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སློས་མ་དགོས་སོ། །

ལོ་ན་གསེར་བུམ་དེ་ག་དུས་བོད་དུ་སྤེལ་ས་ཡོད་
 ཅེན་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༣ ལོར་གོང་མ་ཀའོ་ཅུང་རང་གི་སྐྱ་
 བཅར་ཅི་ལི་ཏུད་ཡིན་དང་། ཅི་ཕྱི་ཕྱི་སོགས་བོད་དུ་བོད་
 གསེར་བུམ་བསྐྱེལ་དུ་བཏང་བ་རེད།^[11] དེ་ཡང་གསེར་
 བུམ་གཉིས་ཡོད་པར་གཅིག་བོད་དུ་བཞག་ནས་ཉོ་ཐོག་ཐུ་
 ཆེ་ཁག་ངོས་འཛིན་བྱ་ཆེད་དང་། གཅིག་དེ་ཕེ་ཅིང་ཡུན་རྩ་
 དགོན་དུ་ནང་སོག་དང་ཕྱི་སོག་གི་སྐྱ་སྐྱུལ་ཆེ་གས་ངོས་
 འཛིན་ཆེད་དུ་གོང་མས་བཀའ་མངགས་གནང་ཡོད།

གཙོ་བོ་སྐབས་དེར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་ལྟ་བུའི་

སྐྱེ་ཆེན་ཁག་གསེར་བུམ་དགུག་སྤངས་ཀྱི་མཛད་རིམ་
 བློ། ཁྱིས་བ་རྟགས་མཆན་བཟང་རིགས་མིང་ཐོ་བསྐྱེད་བྱ་
 ཆེད་མི་འཕྲོ་ཆེད་གཏོང་གིས་ཞིབ་འཇུག་བསྐྱར་ནན་
 བྱས་མཐར། བཀའ་ཁྲོན་རྣམས་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ།
 གདན་ས་གསུམ་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོན་སྤྱོད་ཆེ་ཁག་གི་འཕུས་
 མི་རྣམས་འཛོམས་ནས། ལྷ་དང་སྐྱེ་མར་ལུང་བརྟག་བསྐྱར་
 རྒྱུད་སྐྱུགས། ཞབས་རིམ་རྒྱ་གདང་ཆེ་བསྐྱེད་པས་ཏེ། ཞི་
 དག་དཔོན་རིགས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ལོས་སྐྱུལ་རྣམས་
 ནས་རྒྱལ་ཆབ་ལ་མཛུལ་དར་ལུལ་བ་སོགས་ཉན་འཕེལ་
 ཀྱི་མཛད་སློ་ཁག་དང་། སྐྱ་གོང་མའི་བྱག་རྩས་སོགས་
 ངོས་འཛིན་ཆེད་སྐྱུན་བསྐྱར་ལྷས་རྩེས། ཡིད་ཆེས་རེས་
 རྟེན་བྱུང་བའི་ལོས་སྐྱུལ་གསུམ་ཀྱི་མིང་འདེམས་བསྐྱུག་གི་
 ཆོས་ཆ་གཏན་འཁེལ་བྱས། དེ་ནས་བུམ་བསྐྱེད་པས་ཀྱི་ཆོ་
 ག་སྤྱོན་སོང་གི་ཆོས་སྤྱོད་ཁག་ལ་གཏང་རག་དང་བསྐྱར་
 འཕྲོན་བཏང་། བྱང་བུའི་ངོས་གཅིག་ཏུ་མན་རྩའི་ཡི་གེ་
 དང་ངོས་གཅིག་ཏུ་བོད་ཡིག་གིས་ནས་ལྷན་རྒྱས་ལ་སྐྱུན་
 འབེབས་ལྷས་ཏེ་གཟིགས་རྟོགས་ལེགས་པར་བྱུབ་བསྐྱེད།
 ཨམ་བན་ཀྱིས་གོང་མའི་འདྲ་ཐང་ལ་བྱག་འཆལ་ནས་བྱང་
 བུ་རྣམས་གསེར་བུམ་དུ་བཅུག། དེ་ཡོད་ཆང་མས་ཐུགས་
 རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་སྐགས་སྒྲོས་བཞེད་དང་། བདན་སྐྱུལ་
 སློན་ལམ་བྱགས་དག་བཅས་ཨམ་བན་ནས་མཆན་བྱང་
 རྣམས་དགུག་སྟེ་གཡོ་ཐོལ་མེད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་
 གཅིག་བཏོན་པ་དེར་རྒྱལ་ཆབ་སོགས་ནས་གཟིགས་ཞིབ་
 དང་སྐྱུགས་ལྷ་རྒྱལ་འཕེན་པ་སོགས་ཡིན་འདུག

ལྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་ངོས་འཛིན་
 ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས་^[12] ལས་
 “སྐྱ་བ་ ༡ ཆོས་ ༡༣ ཉིན་ཅེ་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་ལྒྱ་ཆབ་
 རྩ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགའ་ལྷན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
 ཟུར། བཀའ་ཁྲོན་རྣམས་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། ཐུན་
 རྩའི་ཨམ་བན་བཅས་ཆང་མ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་ལོས་

[10] ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མའི་རྣམས་ཐར། ཤོག་གྲངས། ༡༩༩ རྣང་གསལ། ལ་ཏན་
 གང་། མཆོལ་སྤྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།
 [11] རྫོང་རིང་བསྐྱར་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་པེབས་སྐབས་གསེར་
 བུམ་སྐྱེལ་མཁན་དང་ཐུག་ཚུལ་དགའ་བཞིའི་བྱང་བ་བཞེད་པ་ནང་
 གསལ།

[12] སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས་སྤྱད་ཆ། ཤོག་གྲངས། ༣༩ ལྷ་སྐབ་པ། བོད་
 གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

སྤྱལ་གསུམ་གྱི་མཆན་བྱང་དུག་འདོན་བྱས་པར་འོལ་
དགའི་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོན་པས་བོད་ལྗོངས་སེར་
སྤྱལ་མཆོག་དཔན་ཆང་མ་བསམ་པ་རྫོགས་ཏེ་བདེ་འཇགས་
ཆོན་པོ་བྱང་།” ཞེས་གསེར་བྱམ་དངོས་སྤྱལ་མཆོག་
སྤྱལ་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་མན་རྩེ་ཨ་བན་དེར་དངོས་སྤྱལ་
ཡོད་དགོས་པ་གསལ་པོ་བཤད་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས་ལས་མན་
རྩེ་ཨ་བན་ལ་གསེར་བྱམ་དུག་རྒྱུ་མཛད་དབང་ཆད་
དེ་ཙམ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གཙོ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ། དཔེར་
ན་རྒྱལ་དབང་བཅུ་པ་དོན་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ་ན་རྒྱལ་
དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོད་ནམ་ཐར་དོ་མཆོར་སྤེར་བར་
གཞི་བཅོལ་ནས་“གཞུང་ཞབས་སེར་སྤྱལ་ཆང་མས་ཡི་
ཐར་གྱི་ཆུང་སྤྱི་དེ་རང་ལ་གཏན་འཁེབས་གྲོས་ཆོད་ཆོག་
མོ་འཛིག་གནང་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་།”^[13] ཞེས་དང་
“ཨ་མ་བན་ནས་འོག་སྤྱལ་རྒྱུ་ཆང་འཆངས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡབ་ཡུམ་གཞན་གཉིས་ནས་གསེར་བྱམ་དུག་འདོན་
གནང་དགོས་ཞུས་པར། ལྷ་ལྷན་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་
སྐབས་འཁེབས་གནང་སའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། ལྷ་སའི་
མི་མང་ནས་ཡི་ཐར་ཆུང་སྤྱི་དེ་རང་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྱལ་སྤྱིར་
དོན་འཛིན་མ་བྱུང་ཆོ་གཏན་ནས་འགྲིག་ཐབས་མེད་ཚུལ་
རྟོག་དབྱགས་པའི་སྐད་འབོད་བྱས་པར་བརྟེན། མན་རྩེ་
ཨ་བན་གཉིས་ཀྱིས་སློན་མ་བཟོད་པར་མཆོན་མོ་རྒྱལ་
ཆང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱལ་མཛུན་དུ་གསལ་ཐབས་ཀྱིས་བཅར་
ནས། ད་ལམ་དོན་སྤྱལ་སྤྱིར་སྤྱལ་གཏན་འཁེབས་གནང་
མཛད་དགོས་ཀྱང་ཁྱེད་རང་གི་དགོངས་དབྱེད་ལས་ང་
ཆོད་ས་ནས་མཛད་དགའ་ལྷ་རྒྱ་མེད།

རྒྱ་བོད་ལེགས་ལམ་ཆེ་བའི་གསུང་ཕྱོགས་ཅི་
དགེ་ཁྱེད་རང་ནས་དགོངས་བཞེད་གནང་དགོས་ཞུས་

པར།”^[14] ཞེས་རྒྱ་རྟ་བཀའ་ཤག་གི་མཛོན་དེབ་ལ་གཞི་
བཅོལ་ནས་བྲིས་ཚུལ་གསལ་ཡང་། འེང་སྤྱལ་སེམ་ལའི་
ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཆན་དང་པོའི་ནང་དུའང་བོད་ཀྱིས་
སྤྱལ་སྤྱལ་དོན་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལ་རྒྱ་མིས་བྱས་ཁྲི་མི་
འེད་རྒྱ་འཁོད་ཡོད་འདུག་པ་སོགས་ལ་དབྱེད་ན་གསེར་
བྱམ་དུག་འདོན་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་བོད་མའི་འདོད་
མོས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤེད་ལྟ་བུས་བོད་དུ་
ལག་བསྟར་བྱས་མེད་དམ་ཡང་སྤྱལ། འོན་ཀྱང་གསེར་
བྱམ་དུག་པའི་ལམ་ལུགས་འདི་རྒྱ་ནག་ནས་དར་ཡང་
འདི་དང་ཤིན་ཏུ་འབྲ་བ་ནི་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཐུགས་སྤྱོད་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ། ལྷ་ལྷའི་
གདན་རབས་དོན་མཆོན་རྣམས་སྟོད་ཅིག་ཏུ་སྤྱལ་ནས་
སྤྱལ་གསུང་སྤྱལ་ཏེ་བྱ་སྟོན་ལ་ཞག་གཅིག་བཞག་
།མཆོད་འབུལ་སོགས་ཞུས་ཏེ་དུག་དུག་བཏང་བའི་
སྤྱལ་ཡོད་འདུག་པས་བོད་ཀྱི་སྤྱལ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་འགལ་བ་མེད་པར་བརྟེན་གསེར་
བྱམ་དུག་འདོན་གྱིས་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་
ཙམ་གྱིས་བོད་དུ་དབང་བསྟར་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་
མཆོན་སྤྱལ་གྱི་མེད་སྤྱལ་མོ། །

འདི་ན་ལོ་རྒྱུས་གསེར་གྱི་ས་ལེ་སྤྱལ། །
སྟོན་བྱུང་བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྟར་བའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས། །
རང་རིགས་སྤི་ཞུ་ཅན་གྱི་མགུལ་རྒྱན་དུ། །
ཐབས་མཁས་རིགས་པའི་འབྲུལ་གྱིས་བརྟུངས་པ་ལས། །
སྟོན་མེད་བྱུང་རྒྱལ་འཆལ་མོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ། །
མོངས་སློན་རྒྱལ་གན་གསེར་དུ་བརྟུས་བྱས་ནས། །
རིགས་པའི་མོར་མོའི་ཅལ་གྱིས་བསྐྱུན་མིན་ན། །
རང་མཉམ་སློ་གསལ་གཞོན་ནུ་ཅིས་མི་དགྱིས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁུག་གི་གཏམ་མོ། །

༢༠༡༠/༡༡/༡༩ ཉིན།

[13] སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས་སྟོད་ཆ། འོག་གངས། ༢༠༡༡ ལྷ་སྤྱལ་བོད་
གཞུང་ལེས་རིག་པར་ཁང་།

[14] སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས་སྟོད་ཆ། འོག་གངས། ༢༠༡༡ ལྷ་སྤྱལ་བོད་
གཞུང་ལེས་རིག་པར་ཁང་།

བླ་མ་མཚོ་མཆོད་པའི་ཆོས་འཕེལ་། {ས་ར།}

གཞུང་ཁྲིའི་འཕྲིན་ལྗོངས་།

། ངས་འདི་ལྟར་གཏམ་གྱི་བཅན་པོ་སྤྲུལ་ཅིང་བྲངས་ཏེ་སྤོང་
 འོང་སྐབས་། ཁེར་ཚུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མི་རིགས་ཤིག་དང་
 དེས་བཅུགས་པའི་གདོད་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ངོ་པོ་དང་སྟོབས་ཤུགས་དཀྱུས་
 མ་ཞིག་འཆད་ཀྱི་ཡོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོར་མཆོད་ན་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་
 གི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཞིན་ཡོད་པས་རྒྱལ་ཁབ་དཀྱུས་མ་ཞིག་གི་ཆོད་དུ་མི་འགྲོ་བ་
 མ་ཟད། རྒྱལ་དང་སྟོབས་པ་འདྲེས་མའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་གིས་སྐབས་དང་སྐབས་
 སུ་ཐ་ན་མིག་ཆུ་ཡང་འཆོར་བར་བྱེད། སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་ཆོག་པའི་
 མི་བྱ་སྤྱོད་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བསམ་ན། རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་པོ་ནི་གང་དེ་ལ་དབང་
 བའི་གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་དེ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རང་དབང་དང་མང་གཙོ་སོགས་ཀྱང་
 རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་གི་རྒྱལ་པོས་གནད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གིས་སྤྱིན་འོང་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་རྩུན་རང་
 རེད། དེ་ནི་རང་དང་འདི་མེས་པོ་ཆོས་སྤྱོད་བ་དངོས་ཀྱིས་བདེན་དཔང་བྱས་དང་
 རྟེན་སྤྲུལ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤྱིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་དེ་ནི་རང་དབང་དང་ཐོབ་
 ཐང་ངོ་མ་དེ་ཡིན་མི་སྲིད། རྒྱུ་མཆན་དེར་བརྟེན། ར་ལ་མཁོ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱལ་པོ་
 དང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་གིས། འདི་ལྟར་གཏམ་གྱི་བཅན་པོ་
 དང་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱི་རལ་པ་ཅན་རྣམས་འེ་རེ་བཞིན་དྲངས་

བའི་མཆོ་ལ་འོད་ཟེར་གསལ་བའི་རྒྱ་གཟུགས་བཞེན་དུ་
ངའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་གི་ལྟེན་པ་རིས་ངོས་སུ་འཆར་བུང་
བས། དེ་ལས་ཐོག་མར་སྤྲོད་སྟེན་པ་དགུ་འགྲུར་གྱི་དཔལ་
པོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་མེས་པོ་དཔལ་པ་མ་སྟེ་
ཨུ་པེ་ར་བཤད་པར་བྱའོ།

ཐོག་མར་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོའི་སྐོར་འཆད་པ་ལ་
ཅ་བའི་ས་བཅད་བཞི་སྟེ། ༡༽ སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་
བབ་དང་ཤེས་རིག་དར་ཚུལ། ༢༽ བོད་ཡུལ་དུ་ཕེབས་
པའི་དུས་ཚོགས་སྐོར། ༣༽ ཕེབས་ཁུངས་དང་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཚུལ། ༤༽ མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་
འབྲེལ་བའི་མཇུག་རྗེས་སྐོར།

༡༽ སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་ཤེས་ རིག་དར་ཚུལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཉའ་ཁྲི་བོད་ཡུལ་དུ་ཕེབས་
པའི་དུས་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་
ཅ་བའི་ཆད་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྟེན་པས་ཡོད་ཅེས། དེ་
ནི་ཐོག་མར་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་”མཆོ་དེ་འཁོལ་བ་ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་
བསིལ། ཀྱང་གི་རྒྱ་བརྒྱག་ཅེས་བྱའི་ཆོས་བྱེ་བས། ཏུ་
བཞི་རྒྱ་ཡིས་གང་དེ་ཏུ་ཐིམ། རྒྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཐིམ་པ་ཡིས། བོད་ཁམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་
དོད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་མཆོ་བྱེ་བ་ལས་
བོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཐོན་པའི་མཇུག་ཏུ། ཆན་
རིག་པའི་བཤད་སྟེན་གསུང་སྟེ་དང་སྟེ་འདུས་པ་ལས་
གཏོང་དཔེར་གྱི་རིགས་འདི་ལ་དར་རྒྱས་ཀྱི་དབྱུང་ཐོག་
མར་གྲིས་པ་ཡིན། འདི་ནི་བོད་རིགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་
ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་པལ་ཆེ་བའི་ཞལ་གཅིག་མཐུན་དུ་བྱུང་བའི་
བཤད་ཚུལ་ཆན་རིག་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་
རིམ་གྱི་མ་རྒྱུད་ཆོ་བ་དང་དབང་འཛིན་དུས་རབས་རྒྱལ་
ཕན་སེལ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་བཅུ་སོགས་ཀྱིས་རྩོ་

ཡི་དུས་རབས་ལྔ་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་རབས་སོགས་
བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། མཐར་རྒྱལ་ཕན་སེལ་མ་བཞི་བཅུ་
དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་
སྐབས་དེ་ཅ་ན། ཞང་ཞུང་འོལ་མོ་ལྷང་རིང་(སྤྱི་རངས་)
དུ་གཤེན་རབ་མི་པོ་ཆེ་ཕྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ལོ་ ༡༥༡ ཡང་ན་
ལོ་ ༡༩༡༧ ཅེས་ལ་འབྲུངས་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་ལོ་
༡༥༡ ལ་བརྒྱུད་ནས་བཤད་ན། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་དང་ལག་རྩལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཞེས། གོང་དུ་
ཞུས་པའི་དབང་འཛིན་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བྱུང་བའི་ལག་ཆ་དང་མཁོ་ཆས་སྐོར་ཆོས་འབྱུང་མཁས་
པའི་དགའ་སྟོན་ལས།

”ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་དང་པོ་གཞོད་
སྟོན་ནག་པོས་དབང་བྱས་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་བཟང་
ཡུལ་རྒྱན་མེད་ཟེར། །མཆོན་ཆ་མདའ་གཞུ་དེ་ཡི་དུས་སུ་
བྱུང་། །དེ་ནས་རེ་ཉེ་མགོ་གཡག་བདུད་ཀྱིས་བྱས་། །མིང་
ཡང་བདུད་ཡུལ་ཁ་རག་རོང་དགུར་བཏགས། །སྟེ་དེ་གྲ་
སྟེ་དེ་ཡི་དུས་སུ་བྱུང་། དེ་ནས་སྤོང་པོ་གཉའ་རེངས་ཁྲག་
མིག་བྱས། །ཡུལ་མིང་སྤོང་པོ་ནག་པོ་དགུ་ཡུལ་ཟེར།
།སྤོང་པོ་རྒྱང་དང་སྟོགས་གཉིས་ལག་ཆར་བྱུང་། །བཞི་
བ་དཔར་འཇམ་ལྷ་ཡིས་དབང་བྱས་ཏེ། །ལྷ་ཡུལ་གྱུང་ཐང་
ལག་ཆར་རྒྱ་གྱུང་། །ལྷ་པར་རྒྱ་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ཞེས་བྱས་
བཟུང་། །ད་ཐང་ཅ་ཐང་ལག་ཆར་ཞགས་པ་འཕེན། །བྲག་
པ་ཀྲོག་ཀྲོག་འཕྲེ་ཡིས་དབང་བྱས་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་
ལང་ཏང་ལིང་ཏང་ཟེར། །ལག་ཆར་བེར་ག་ཏུར་རྩོ་འཕེན་
པ་བྱུང་། །བདུན་པ་མ་སངས་རུས་དགུས་དབང་བྱས་ཏེ།
།ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་བོད་ཁ་ཉག་བྲག་ཟེར། །ལག་ཆར་དོང་
རལ་གོ་ཆ་སྤུབ་རྒྱུང་བྱུང་། །བརྒྱད་པ་སྐྱུས་བཟུང་བོད་
ཁམས་སྤིང་དགུ་བཏགས། །དགུ་པ་རྒྱལ་པོས་དབང་བྱས་
ངོས་པོ་ཅེ། །བཅུ་པ་འགོང་པོ་སྟོན་དགུས་དབང་བྱས་ཏེ།
།ཡུལ་གྱི་མིང་ཡང་སྟོང་བདེ་བཅོ་བརྒྱད་ཟེར། །”

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལག་ཆ་
དང་། གཞན་ཡང་བོད་ཡུལ་སྟོན་སྟངས་བར་གསུམ་ཐམས་

ཅད་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་ཇས་དང་རུས་ཆས་སོགས་ཀྱིས་
གནའ་བོའི་ཤེས་རིག་ལག་ཅུལ་ལ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཡུ་ཐོང་ལས་ ”ལྷག་པར་བོད་དུ་དེང་
རབས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་གྱི་རིང་ས་འོག་ནས་
གནའ་རབས་ཀྱི་དངོས་ཇས་འབོར་ཆེན་ཐོན་པ་དེ་ལས་
བོད་ཡུལ་དུ་མིའི་འགོ་བ་རྗེ་ལྷར་དར་བའི་སྐོར་ལ་ཆོན་
རིག་གི་དཔང་རྟགས་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡོད།

ད་པན་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་རིང་བརྟག་
ཞིབ་བྱས་པ་བརྒྱད་རྗེ་ཆས་རྒྱུད་མའི་རུས་སྐབས་དང་རྗེ་
ཆས་གསར་མའི་རུས་སྐབས་ཀྱི་རྗེ་ཡི་ལག་ཆ་སྟོ་ཆོགས་
དང་། རྩམས་ཆས་ཀྱི་ཆུ་ཆ། འབྲུ་རིགས་ཀྱི་སོན།
དེ་བཞིན་གནའ་མའི་རུས་པ་སོགས་གནའ་ཇས་འབོར་
ཆེན་ཐོན་པ་དཔེར་ན། ཉིང་ཁྲིའི་ཉང་ཆུའི་འགམ་ནས་གནའ་
རབས་ཀྱི་མི་ཡི་རུས་པ་དེ་དག་ལ་ཆེད་ལས་མཁས་པས་
བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་དོས་འཛིན་བྱས་གསལ་དུ། ཉིང་ཁྲིའི་མའི་
རུས་པ་དེ་ཆོ་ནི་ལོ་ངོ་བཞི་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གོང་སྟེ་རྗེ་ཆས་
གསར་མའི་རུས་རབས་དང་། ཡང་ན་ལྷགས་རྗེ་བྱུང་འབྲེལ་
བེད་སྟོང་བྱེད་པའི་རུས་རབས་ཀྱི་མི་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་
དུ་གཉའ་ལམ་དང་། དིང་རི། འན་ཆ། མེ་ཉོག་ཆབ་མདོ་
སོགས་བོད་ཀྱི་སྟོང་སྟེང་བར་གསུམ་ནས་རྗེ་ཆས་དང་། རྩམས་
ཆས། གནའ་མའི་རུས་པ་སོགས་གནའ་ཇས་མང་པོ་ཞིག་
རྟེན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆབ་མདོ་ཁ་རུབ་ནས་གནའ་
མའི་ཁང་པ་དང་། འབྲུ་རིགས་ཀྱི་སོན། སོག་ཆགས་ཀྱི་
རུས་པ། རྗེ་ཆས། རྩམས་སོགས་རྟེན་པ་དེས་བོད་ཡུལ་
འདི་མི་ཡི་འགོ་བ་རྗེ་ལྷར་བྱུང་བའི་ཆུལ་དང་། བོད་ཀྱི་
གནའ་རབས་རིག་གནས་འཕེལ་འཁྲིག་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་
བྱེད་པར་སྟོ་མང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོན་རིག་གི་གཞི་
འཛིན་ས་བྱུང་ཡོད།” ཅས་གསུངས་པ་ལྷར་ཆབ་མདོ་ཁ་
རུབ་དུ་རྟེན་པའི་རྩམས་དང་རུས་ཆས་སོགས་ནི་བཟོ་
བཞོལ་ལེགས་ལ་འཇམ་ཤ་དོད་པོ་དང་སྐྱུས་གཙང་ཡོད་པ་
མ་ཟད་ཁོག་མ་དང་སྐྱ་ངལ་པོར་པ་སོགས་ལ་རི་མོ་འབྲེལ་མིན་
ཀྱིས་མཛེས་ཀྱི་ཡང་སྐྱུས་ཡོད་པར་བཤད།

དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལེ་ལོ་ལས་ཀྱང་རྗེ་
ཆས་རྟེན་མའི་རུས་ཀྱི་ཤེས་རིག་བཤད་སྐབས་ ”ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༦ ལོར་ནག་ཆུའི་ས་ཁུལ་དུ་གནའ་བོའི་མི་རིགས་
ཀྱི་ཤུལ་ལུས་རྗེ་ཆས་རྟེན་མ་རིགས་གཉིས་རྟེན་པ་དང་།
དེ་གཉའ་ལམ་དང་། དིང་རི། འན་ཆ། སྐྱ་ཐོང་། སུམ་
མདོ། རྩམ་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ཤུལ་ནས་རྗེ་ཆས་རྟེན་པའི་
རུས་རབས་ཀྱི་གནའ་ཇས་རྩམ་པ་སྟོ་ཆོགས་ཤིག་རྟེན་
པར་བརྟགས་ན་བོད་འདིར་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་གི་གོང་དུ་རིང་
འཕྲོག་གཉིས་ཀྱི་ཤུལ་དུ་མི་རྩམས་འཆོ་ཞེད་གནས་པར་
ངེས་ཏེ།” ཞེས་དང་། ཡང་རྗེ་ཆས་སྟོང་པའི་རུས་རབས་
རྟེན་མའི་རུས་ཀྱི་ཤེས་རིག་བཤད་སྐབས་”མདོ་ཁམས་ཀྱི་
ཉོར་བྲག་འགོའི་ཁ་ས་མཆོ་ཁ་ནས་སྐྱེ་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་
གནའ་རུས་ལས་མི་རྗེ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་བྱད་པ་དེ་
དག་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གནའ་ཇས་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཐོན་
ཡོད། མི་རྗེ་དེ་དག་རྗེ་ལེབ་ཀྱི་རྗེ་སྐམ་ནང་དུ་བཅུག་ཡོད་
ཅིང་། རྗེ་ལེབ་དེ་རིགས་དེང་སངས་གནས་དེ་གར་གཏན་
ནས་མཐོང་རྒྱ་མེད། ད་དུང་མི་རྗེ་དེ་དག་དང་ལྷན་དུ་རྗེ་
ཆས་སྟོ་མོ་སྟོ་ཆོགས་དང་། ཟངས་ཀྱི་ཅ་ལག་བཙས་དང་།
གཞན་ཡང་རྩམ་པའི་རིགས་ཁག་སོགས་ཐོན་ཡོད། དུར་
དུ་སྐྱ་ཆུལ་དེ་ལ་བརྟགས་ན་གནའ་བོའི་ཐོན་པའི་ལུགས་
དང་འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ།” ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷན་དེ་དག་ནི་ལོ་ངོ་བཞི་སྟོང་མང་པོ་སྟོན་ཀྱི་བོད་
པའི་གནའ་བོའི་ཤེས་རིག་གི་བདེན་དབྱང་ཉག་གཅིག་ཡིན།

གོང་དུ་བཞོད་པའི་གནའ་ཇས་དེ་དག་གིས་བོད་
ཡུལ་སྟོང་སྟེང་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆབ་མཆོན་བྱེད་
ཐུབ་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷར་བོད་ཡུལ་ས་ཆ་
གཞན་དང་གཞན་དུ་འདྲ་རྒྱ་དམར་པོའི་བཙན་གཞོན་འོག་
བསྐྱེད་པའི་ཐོན་པར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་
གནའ་ཇས་དེ་རྩམས་ལ་ཆོན་རིག་པས་བརྟག་དབྱང་ནན་
པོ་བྱས་པའི་མཇུག་སྐྱུས་དུ། དེ་ཆོ་ནི་ལོ་ངོ་ ༢༠༠༠ ལས་
༢༠༠༠ ཡན་ཀྱི་དངོས་ཇས་ཤིག་ཡིན་པ་ཁས་ཁྲུངས་
ཡོད་པར་བཤད། དེ་ལྷར་ན་སྟོན་པ་གཞན་རབ་ནི་ཕྱི་ལོ་

སྟོན་གྱི་ལོ་ ༡༡༡ ཅམ་ལ་བྱོན་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བྱས་
ན། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལག་ཅུལ་ཡང་ཤོད་མ་
རྣམས་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཡོད་པ་དང་ལྟན་དུ་མི་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱང་དབྱར་མཆོ་བཞིན་རྒྱས་ཡོད་པ་ནི་ཟུར་
བལྟས་ལེབ་མཐོང་དུ་འཁུམས། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་གཤེན་
རབ་ཀྱིས་བྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ལོ་ ༡༡༡ ཡན་མན་ནས་(བཀའ་
འགྱུར་པོ་ཏི་ ༡༩༩ དང་བསྟན་འགྱུར་པོ་ཏི་ ༩༠༠)ཡོད།

གཡུང་བྱང་བོན་གྱི་ལྷ་བ་གསར་དུ་བཏོན་ནས་
དེའི་སྟོན་གྱི་གདོན་མའི་བོན་སོགས་ལ་དགག་པ་མཛད་
ཡོད་པ་སྟེ། ཆེད་ལས་པ་བཟའི་ས་ཆེ་རིང་སོགས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་བོད་སྤྱི་སྤྱིང་བ་ལས་”བོན་གཞུང་མང་པོ་
ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་ཡར་སྟོན་དུ་དབལ་བོན་
དང་ཡོགས་བོན། ཁྱིན་བོན། འཚམས་བོན། དུས་བོན་
སོགས་བོན་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་
པར་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟར་ཡང་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་ཡར་
སྟོན་དུ། ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་ཡར་སྟོན་དུ་འདྲ་གདོད་བོན་མི་
འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་དག་གིས་དམར་མཆོད་
བྱེད་པར་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཐུགས་མ་དཔྱེས་ཏེ་མཛད་པ་
བསྟན་ཚུལ་ཡང་བོད་སྤྱི་སྤྱིང་བ་ལས་”དམར་མཆོད་བྱེད་
སྟོལ་ཡོད་པ་དེར་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཐུགས་མ་དཔྱེས་
པར་བདུད་བོན་དང་གདོན་བོན་རྣམས་ཆམ་ལ་པབ་སྟེ།
སེམས་ཅན་གྱི་ལ་རུས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཆབ་ཏུ་འབྱུང་ཀྱང་
ཀྱི་གཏོར་མས་འཕུས་པར་བྱས་ཤིང་། ཤེ་ཆུ་སྟེ་ཁྱེ་གི་
སྤྱེམས་ཀྱི་ཆབ་ཏུ་ཡུ་ཏི་སྟེ་འབྱུ་ཆང་གིས་འཕུས་པར་བྱས་
ཏེ། མདོས་ཆོས་ཀྱི་སྟོལ་གསར་པ་ཞིག་གསར་བཏོད་བྱས་
ཤིང་། ཐེག་དགའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་གཡུང་བྱང་བོན་
ཀྱི་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩའི་སྟོལ་བྱས་པ་རེད།“

ཞེས་པ་ལྟར་མདོར་ན་གཡུང་བྱང་བོན་གྱི་སྟོལ་
གསར་པ་བྱེ་བ་དང་ཐེག་པ་དགའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བ་སོགས་བོད་ཡུལ་དུ་སྟོན་མེད་པའི་ཤེས་རིག་གི་བང་
མཛད་ཆེན་པོ་ཞིག་གསར་བཏོད་མཛད་པ་མ་ཟད་བོད་
ཡུལ་སྟོན་སྟོན་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་བྱས་

ཡོད་པའང་ད་ལྟའི་མདོ་སྟོན་སྟོན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁྱེད་ཀྱི་
ཁག་དང་། དེ་བཞིན་བརྒྱ་རྒྱ་གཤེ་ལྷེ་མིག་ལས་ཀྱང་
”གཞན་ཡང་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་ཡིས་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་
བཅོན་སྟོན་མེད་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་ཆོགས་ཞི་བདེའི་ཐབས་སུ་
ལས་འབྲས་དང་། སྤྱིང་རྩེ་བཤད་པའི་ལྷ་བའི་གཞུང་དེ་དག་
ག་ས་ག་ལ་དེལ་བསྐྱགས་གནང་སྟེ་བྱོན་ཡོད་པ་དང་།”
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་སྐབས་དེར་བོད་ཡུལ་དུ་ལྷ་
བྱུབ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྟོན་དང་ཆོད་
མ་དང་བཅོ་དང་གསོ་བ་སོགས་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གི་ཆུ་
ཆད་ཀྱང་མཐོན་པོར་སྤེལ་བས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྟོན་
པ་གཤེན་རབ་བྱོན་ཞིང་གཡུང་བྱང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་
ཡོངས་སུ་དར་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་འདས་པའི་
མཆམས་སུ། བོད་ཡུལ་དུ་བོན་བསྟན་སོགས་རིག་གནས་
འདྲ་མིན་གྱི་དར་འཁུགས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པའི་སྐབས་དང་།
ལྷག་པར་རྒྱལ་ཐོན་སོ་སོའི་དབར་དུ་པན་ཚུན་གཅིག་
འོག་གཅིག་ཏུ་འདུས་དགོས་པའི་བསམ་སྟེ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་
བཞིན་པའི་སྐབས་དེ་ཙམ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེད་
ཁྱི་བཅན་པོ་བྱོན་པ་ལགས་སོ། །

གཉེན་ཁྱི་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ཆེགས་
སྐར་བཤད་པ།

ད་ནི་གཉེན་ཁྱི་ཡར་ལུང་དུ་ཐེབས་པའི་དུས་
ཆེགས་སྐར་མདོར་ཅམ་བཛྲོད་ན། དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ་ ༡༩༡ ལོར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་
ནི་སྤྱིར་གཉེན་ཁྱི་བཅན་པོ་བྱུང་དུས་བཤད་སྐབས་སུ་མར་
འགྲངས་བྱས་པའི་བཅི་ཚུལ་ཉུང་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་མ་ཟད་
དེ་ལྟར་བཅི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དམིགས་བསམ་
དེ་འདྲ་གང་ཡང་མཛལ་མ་བྱུང་བས་བདག་གིས་ནི་ལུགས་
དེ་མི་འདོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བརྒྱ་མ་རྒྱ་གཤེ་ལྷེ་མིག་
ལས་”བསྟན་ཅིས་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་བཏོད་པའི་
སུམ་པ་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རབས་
དང་མཐུན་སྟངས་ཆེ་ཤོས་སུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་སྟོན་

གྲི་ལོ་ ༡༡༡ ལའི་ཤིང་གི་ལོར་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གཏུང་
 ཁྱི་བྱང་ལོ་ནི་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གྲི་ལོ་ ༡༡༡ ཡིན་པར་བཞེད་
 འདུག་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་། གྲུང་གོ་བོད་རིགས་
 ལའི་ཞིབ་འཇུག་སྟེ་གནས་ཀྱི་ཡིག་སྦྱར་གྱི་དབྱེད་གཞིའི་
 ཡིག་ཚང་ནང་གཏུང་ཁྱི་བཅན་པོ་ཏ་ལས་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གྲི་ལོ་
 ༡༤༠ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་བཅན་པོ་ཏ་ལས་ཕུག་ཅེས་པ་
 དེ་ཡང་དོན་འདི་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་པ་རྣམས་
 ཉི་འོ་མ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པར་སྤང་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་པ་ལྟར། སྤྱིར་སྟོན་གྲི་ལོ་རྒྱུས་
 སྤྱི་བ་ལལ་ཆེ་བས་ནང་བསྟན་འཕགས་ལུལ་ནས་དར་བ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། རང་ཉིད་ལ་ཡོད་ཡོད་ཐམས་ཅད་
 གནས་ལུགས་དང་མཐུན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་འཕགས་ལུལ་
 ལ་ཁུངས་གཏུགས་ཅི་སྟབ་བྱས་ཡོད་པ་ནི་དངོས་ལུགས་
 བརྒྱུད་གསུམ་གང་དུ་བཞུས་ཀྱང་གསལ་ཐིང་རེར་ཡིན།

དེ་བས་སྐབས་འདིར་གཏུང་ཁྱི་བྱང་ལུལ་ཡང་
 འཕགས་ལུལ་ལ་ཁུངས་གཏུགས་བྱས་པ་འདི་ལས་ང་
 ཆོས་ཅི་ཞིག་ཆོད་དཔག་བྱེད་དགོས་པས་ཞེན། དེ་ནི་
 གཏུང་ཁྱི་བྱང་ལའི་དུས་ཆེགས་ལ་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཀྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གྲི་
 ལོ་ ༤༡༥ ལོར་སྤྱི་བཞུས་པ་ཞིང་། ༥༢༥ ལོར་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་གཞིར་བཞག་ཏེ། སྟོན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་
 བརྒྱ་ས་ལ་ན་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་དང་དེའི་བྱ་ཤར་པ། ཤར་
 པའི་བྱ་དཔག་བརྒྱ་པོ་དང་དེའི་བྱ་གཏུང་ཁྱི་བཅན་པོ་ཡིན་
 ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། འཆར་བྱེད་ནས་གཏུང་ཁྱི་བཅན་
 མི་རབས་བཞི་འཆར་བར་མང་མཐར་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་དུས་
 ལུན་ལས་འགོར་གྱི་མེད། དེ་བས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་
 ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་མཚམས་སུ་གཏུང་ཁྱི་བྱང་བར་བོད་
 སྤྱི་རབས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་ཡོད་པའང་
 གསལ་པོ་ཡིན་པས་གཏུང་ཁྱི་བྱོན་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གྲི་ལོ་
 སུམ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་དུ་བྱས་ན་ཆེས་རན་འཆམས་
 དེ་ཡིན་པར་འདོད། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཞུས་
 བ། བཅན་པོ་སྤོང་བཅན་ནས་སྤང་དར་མའི་དབར་རྒྱལ་

རབས་བཅུ་ཡིས་ཆོད་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་གི་དུས་ལུན་ནི་སྤྱི་
 ལོ་ ༤༡༡ ནས་ ༡༤༡ བར་དུ་ཡིན་པས། ཁྱི་བཅོམ་སུམ་
 ལོ་གངས་ ༡༡༥ ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་སྟོན་ལས་བྱས་ན་རྒྱལ་རབས་
 རེར་ལོ་གངས་ ༡༡ དང་རྒྱ་འགའ་རེ་ཐོབ་ཀྱི་འདུག།

སྤྱིར་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་གི་རིང་བོད་གྲི་ལོ་
 རྒྱུས་སྟེང་མཛད་རྗེས་སྒྲ་ན་མཐོ་བ་དེ་འདྲ་བཞག་ཡོད་
 ཀྱང་། དེའི་རིང་གི་བཅན་པོ་རྣམས་ལལ་ཆེ་བ་སྤྱི་ཆེ་ཡི་
 མཐའ་མ་ཐེན་པ་རྒྱང་ཡིན་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་
 ལས་མ་ཐེན་པའི་བཅན་པོ་གྲུང་རི་གྲུང་བཅན། དགྲུང་ལོ་
 ཉིར་བདུན་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་རྗེས་པའི་རྒྱལ་པོ་མང་
 སྤོང་མང་བཅན། འཇར་པ་རྣམས་དུལ་པའི་དཔག་འཇུགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་འདུས་སྤོང་མང་པོ་རྗེ། ཆོས་
 ལུགས་བྱུང་མཐའི་དབང་གིས་སྟོན་མདས་དཀོངས་པ་
 ཁྱི་སྤོང་ཕྱེད་བཅན། བན་བོན་དབར་གྱི་འགལ་བའི་རྒྱུན་
 པས་མས་བྱ་ལ་དུག་བྱངས་ཏེ་གཤེགས་པ་ཆོས་རྒྱལ་སུ་
 བེ་བཅན་པོ། རྒྱལ་སྤྱིད་གོ་གནས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་སྟོན་
 པོས་དཀོངས་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཙན་སོགས་དེའི་དབར་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྤྱི་ཆའི་མཐའ་མ་ཐེན་པའི་སྤྱི་རོལ་ནས་
 ཐུ་ལམ་བསྟེན་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ནའང་ཆ་སྟོན་སུ་
 བྱས་ན་རྒྱལ་རབས་རེར་ལོ་ ༡༡ རེ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་
 གཞིགས་ན། གཏུང་ཁྱི་ནས་གནས་རི་སྤོང་བཅན་དབར་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྤྱི་ཆེ་ཙམ་རིང་ཙམ་བཞགས་དགོས་
 པ་ལུགས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། དེའི་དབར་དུ་ཆོས་ལུགས་བྱུང་
 མཐའི་ཅོད་རྟོག་ལུགས་ཆེ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་ཐུན་སོ་སོས་
 གཤུལ་དབྱེས་ཏེ་གཙུག་ཅམ་རེ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་
 དཔུང་འཇུག་གིས་དཔག་འཇུགས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའང་བྱུང་
 མེད་པས་སོ། །

དེ་བས་བསྟན་ཅིས་ཀྱང་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་
 ལོ་ ༡༡༡ ལོར་གཏུང་ཁྱི་བྱང་ཞིང་དེ་ནས་གནས་རི་སྤོང་
 བཅན་འདས་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ ༤༡༤ དབར་ལོ་ ༡༠༤༤ ཡོད་
 པ་དེ་རྒྱལ་རབས་སུམ་ཙུ་སོ་གཉིས་ལ་བགོས་ན་རྒྱལ་
 རབས་རེར་ལོ་སུམ་ཙུ་སོ་གཉིས་དང་རྒྱ་འགའ་རེ་ཐོབ་

ཀྱི་འདུག་པས་ཤིན་ཏུ་ནས་འོས་འཆ་མས་ཤིག་ཡིན་པར་
འདོད། མདོར་ན་གཉའ་ཁྲི་ནི་ཕྱི་ལོ་ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་
དྲུག་ཅུ་ལས་ཡང་ན་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཅམ་ལ་
ཁྱོད་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་བདག་གིས་
འདོད་དོ། །

འབྲུང་ཁྲུངས་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ ཚུལ་བཤད་པ།

སྤྱིར་གཉའ་ཁྲི་འདི་འབྲུང་ཁྲུངས་བཤད་པ་ལ་སྔ་
རབས་པའི་དེ་བ་ཐེང་ནས་སྤྱི་གསུམ་དུ་ཕྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་གསུམ་
པ་ཆོས་ལུགས། གསར་བ་པོར་ལུགས། ཡང་གསར་ཐེང་
རང་གི་ལུགས་ནས་ཡིན་པ། དེའི་སྤྱིར་དུ་གསུམ་ཐེང་
ལས་”རྒྱའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱལ་ནང་ནས་ཀུ་བ་
ཕྱོགས་ལུལ་གྱུར་བ་འཕན་སྤྱི་ཐེང་བ་དེ་ཡིན་ཐེང་།” ཞེས་
པ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་བཞིའི་སྤྱིར་ནས་གཉའ་ཁྲི་
འབྲུང་ཁྲུངས་ལ་མདོར་ཅམ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ལུགས་ཞེས་
པ་འདི་ནི་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ལྷན་འཁྱེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡར་
གཏུགས་བྱས་པའི་བཤད་སྤྱིར་དེ་ཡིན། འདི་ནི་གཙོ་པོ་
ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་མཉམ་མེད་རྩོམ་རྩི་
དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་ལྷ་ལྷན་གཏུག་ལག་ཁང་ནས་སྤྱིར་
བཅན་ཀྱི་བཀའ་ཆེན་ཀུན་པོ་མ་གཏོར་བཏོན་མཛད་པ་
ནས་དར་བར་སྤྱོད་སྤྱོད། དེའི་ཡར་སྤྱོད་བཅན་པོའི་དུས་སྤྱོད་
དེ་ལྟར་བཤད་སྤྱོད་མེད་པ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣ ལོར་བཏུགས་
པའི་དཔོན་ཞང་རྩོམ་གསུམ་ལས་ལྷ་སར་ཡོད་པ་དེའི་
ཤར་འོས་སྤྱོད་གང་གསལ་པ་སྤྱིར་དོན་རྒྱལ་རབས་ལས་
“འབྲུལ་གྱི་ལྷ་བཅན་པོ་ཁྲི་གཏུགས་ལྷེ་བཅན་དང་། རྒྱ་རྩེ་
བྱང་བྱ་རྩེ་དེ་གཉིས་ཆབ་སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་ཐོལ་ཏེ་མཛལ་
དུམས་མཛད་པའི་ཆོ། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཅི་འབྲ་བ་
དང་། མཛལ་དུམས་མཛད་པའི་གཏུག་ཆོགས་རྩོམ་པ་
མིས་པའོ། །འབྲུལ་གྱི་ལྷ་བཅན་པོ་འོད་ལྷེ་སྤྱོད་ལུལ་
བྱུང་། ས་དོད་ཚུལ་ཆད། གདུང་མ་འབྲུར་བར་བོད་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཡང་། གངས་རི་མཐོན་པོའི་ནི་
རོགས། རྒྱ་པོ་ཆེན་པོའི་འགོ། ལུལ་མཐོ། ས་གཅོང་། ཞེས།
གནས་ཀྱི་ལྷ་ལས་མིའི་རྒྱལ་པོར་གཤེགས་ཏེ་” ཞེས་པ་
ལྟར། གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་རྒྱ་གར་ལྷན་འཁྱེད་རིགས་ཡིན་ཚུལ་
བཤད་མེད་པའི་ཁར་གསར་བ་པོར་ལུགས་ལྟར་བྱས་
འདུག།

སྤྱིར་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་འདིའི་ཁྲུངས་གཏུགས་ས་གཙོ་པོ་ནི་བཀའ་ཆེན་ས་
ཀུན་པོ་མ་དང་མ་ནི་བཀའ་འབྲུལ་གཉིས་ཡིན་ཚུལ་གསུམ་
ཐེང་ལས་གསལ་བ་ལྟར་འདིར་བཏོན་ན་”བྱ་རམ་ཤིང་
པའི་རྒྱུད་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་སྤྱོད། དེའི་རིགས་མང་
དུ་གནས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དོན་ཀྱི་དུས་སྤྱོད་། རབ་ཏུ་
གྲགས་པའི་རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་གཞུགས་ཅན་སྤྱིར་
པོ་པོ་ས་ལ་ན་གསལ་རྒྱལ། བསྐྱེད་ཅན་ན་བསྐྱེད་པོ། བསྐྱེད་
ས་ལ་འཆར་བྱེད། འཆར་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཤར་པ། ཤར་པའི་བྱ་
དཔག་བརྒྱུ་པོ། དེའི་བྱ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པས་དེ་
གངས་ཀྱི་ནང་ནས་མར་བློས་ནས། ལྷ་རི་གྲང་ཐོར། གཉའ་
ཁྲི་བཅན་པོ་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་ལ་སྤྱོད་
པ་དེ་ཡིན་པོ་”ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མ་ནི་བཀའ་འབྲུལ་
ལས་”ལྷན་འཁྱེད་རིགས་ལ་ནི་ལྷན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ལི་ཅ་
བྱ། ལྷན་རི་བྲག་པ་གསུམ་ལས། མཐའ་མ་ལ་རྒྱལ་པོ་
སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་པའི་བྱ་རྒྱུད་པ་ཞིག་དབྱེད་གཅིགས་དང་
བཅས་གངས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཕྱོགས་པ་ལས། བོད་ལུལ་
དུ་སྤྱོད་པས་ནས་ཡར་ལུང་ལྷ་རི་འོལ་པའི་ཅེ་ནས་ལྷ་སྤྱོད་
ལས་བཅན་ཐང་སྤྱོད་བཞིར་བབས་པ་དང་གནས་ནས་འོངས་
པའི་བཅན་པོ་ཞིག་འདུག་པས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྩེར་
ཞུའོ་ཐེང་ནས་གཉའ་བར་ཁྲི་ལ་གཉེགས་ནས་རྒྱལ་པོར་
བཀའ་བས་རྩེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་
པའི་གོང་གི་ལུང་ཆོག་གཉིས་པོ་ལ་གཞི་འཛིན་ཏེ་བོད་
སྤྱོད་རབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་ལ་ཆེ་བས་མདོན་རྒྱུ་ཀྱི་
ནས་དབྱེ་བརྒྱག་པར་དོ་གལ་ཆེན་པོ་དེ་ཅམ་མ་མཛད་པར་
ལྷན་འཁྱེད་རིགས་ལ་གཏུགས་གང་སྤྱོད་བྱས་པས་ཡོད།

དེ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་མཐུན་
 བའི་གསུང་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་འཁུམས་པས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་སྒྲོན་གྱི་མཛུབ་ལོ་ཀེར་མི་རུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་
 མཚན་གྱི་ལམ་ནས་བལྟས་ན་གནས་ལུགས་རྒྱུ་བ་ཡིན་
 ཉེ། ཁོང་དུ་བཀོད་པའི་དཔོན་ཞང་རྩོམ་པ་ལེ་ལོ་ལོ་སྤུ་
 གནས་ཀྱི་ལྷ་ལས་མིའི་རྗེ་བོར་བྱོན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ཞིང་། འཁྱུ་ལི་རྩ་བའི་ཞེས་པ་ཞིག་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་མ་
 ཡིན་ལ་འཁྱུ་དང་ལི་ཙ་བྱི་གཉིས་ནི་རིགས་པོ་པོ་བའི་
 མིང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་རི་བྲག་པ་དང་སྤྱི་
 མེད་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོན་པ་འཛིག་ཉེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་སྤྱི་རོལ་
 རས་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ལྷ་ལས་ལུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་འབྲེལ་ལས་
 བོད་མིའི་འབྱུང་ཁུངས་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་
 ཡིན། དེ་ལྷར་གཡུ་སྒྲིང་རང་ལས་ཀྱང་། འཁྱུ་ལི་རྩ་བའི་
 ཡིན་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་རྩོམ་པ་
 དང་བྲག་བརྒྱུ་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་
 ལ། དོན་དངོས་ཀྱིས་གཞི་འཛིན་ས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྒྲིང་བས་ཀྱང་
 "གཟུགས་ཅན་སྤྱིར་པོ་སོགས་ཀྱང་འཁྱུ་ལི་རིགས་སུ་མདོ་
 ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་ལ་"ཞེས་སོགས་ལྷར་ཡིན་ལ།
 དུས་རབས་དང་བསྐྱེད་ནའང་དུས་སྐབས་དེར་འགྲོ་ལས་
 དང་མཐུན་རྒྱུ་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་
 ཡོང་བ་དེ་སྤྱི་བཞིག་མ་ཡིན་ནོ། །

༥༥ གནམ་གྱི་ལྷ་ལས་མིའི་རྗེ་བོར་བྱོན་ཚུལ་གྱི་
 བཤད་སྤངས་དེ་ནི་གསུང་བ་བོན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་
 ནི་གནའ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྣམས་
 སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁོང་བཀུར་དང་བཀའ་དང་དུ་ལེན་བྱེད།
 ཆེ་བསྟོད་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་
 ལས་དོན་དངོས་སུ་ལྷ་ལུལ་ནས་འཁུངས་ཤིང་མི་ལུལ་
 དུ་མེད་པ་དགོས་པ་ཞིག་མིན་པར་བཤད། མ་ཟད་དེ་ནི་
 བོད་པ་ཁོ་ཁྱིའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་མིན་པ་སྟེ། བརྒྱ་ཆ་གཤི་
 རྩེ་མིག་ལས་"དཔེར་ན། ཡེ་མི་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ཏུ་ལའོ་ཟེར་
 བ་དེས་རང་ཉིད་ལྷའི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། པ་མིས་

ལུན་རྒྱལ་པོ་ཏུ་རྩོམ་པ་སྤྱིས་ཟེར་བ་དེས་མི་དམངས་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་བཙུམས་ཡོད་
 བ་དེ་ནི་མའོ་ལྷ་ས་གནང་བྱུང་ཟེར་བ། རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་
 རབས་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ནི་ལྷའི་སྤུ་པོ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་
 བཤད་སྟེལ་བྱུང་ཡོད་པ་ལྷར་རོ། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་
 ལྷའི་རྒྱུད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་
 རྒྱལ་རབས་རྣམས་སུ་བཤད་ཚུལ་སྤྱིར་ལུགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་པས་བདེན་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་པ་དེ་ཙམ་མི་
 གལ་ལོ། །

༥༦ རྒྱ་ནག་འཕགས་མྱེ་ལས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་
 ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཐང་ཡིག་རྙིང་མ་ལས་བྱུང་བའི་མི་ཞིག་གི་
 བཤད་སྟེལ་ཙམ་ཡིན་པ་ཐང་དེབ་ཙམ་པ་པོ་རང་གིས་
 ཁས་ཁུངས་ཤིང་། སྤྱིར་འཕགས་མྱེ་རྒྱུད་བསྟོད་ཀྱིས་འཛང་
 ལུལ་དུ་ཡོང་བའི་དུས་ཚིགས་ཀྱང་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་
 རྣམས་སུ་བྱི་ལོ་ ༡༡༤ ལོར་ཡིན་པ་དོས་བཟུང་ཡོད་པར་
 བཤད་ལ། དེས་ན་གནའ་ཁྲི་ནི་བྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ལོ་ ༡༡༥
 ལོར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ལོ་ཚིགས་ཁོ་ཁྱིའི་ཉེ་བལ་(ལོ་
 ༡༣༡ གིས་ཁྲུང་པར་ཡོད་)ཀྱང་གནའ་ཁྲི་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱི་
 ཙམ་ཡང་མེད་པ་རྟོགས་སུ་བ་ཡིན།

༥༧ ད་ནི་ཡང་གསུང་ཐེུ་རང་གི་ལུགས་བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་གནའ་ཁྲི་སྟོ་བོའི་ལུལ་
 རས་ཐེུ་རང་ཞེས་པའི་མི་རྒྱུད་དེ་ལས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་
 པ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་དངོས་དང་མཐུན་ཤིང་ཆེ་ནའང་།
 སྟོན་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་རྣམས་སུ་གང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་
 ཉིད་དེས་པར་དུ་ལྷ་ལས་ལྷའི་རྣམ་སྤྱུལ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་
 དགོས་སྐབས། བཤད་ཚུལ་འདི་གསུང་བའི་གསུང་བར་
 རྒྱར་སོང་བ་རེད། དེ་ཡང་དུས་རབས་ ༡༩ པའི་ནང་མཇུག་
 པའི་ལྷུ་ཆོས་འབྱུང་ལས་ "རྗེ་ལ་རྒན་ནས་མཚང་ལགས་
 པས། འོ་སྟོལ་མངས་(དམངས་)པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་
 ལ་མི་འཐད་པ་ལགས་སྟེད་དོ།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་
 སྟོན་གྱི་དུས་ཐེུ་རང་ལས་ཆད་ཚུལ་བཤད་པ་འདིར་

དམ་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བོད་མ་རབས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིམ་པའ་ཆེ་བས་སྤོང་སྤོང་བྱས་མེད་ནའང་།
དོན་རྒྱུ་མཐའ་སྤོང་པ་ནས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་ཆེས་
འབྲུང་ལས་”ཡང་གསང་ཐེད་རང་ལས་ཆད་པར་གཉལ་
ཁྱིར་བཏགས་སྐད།

ཡུལ་སྤོང་པའི་ཡུལ་ནས་སྤོང་མི་མོ་མོ་མཚན་བྱ་
པའི་རུམ་ནས་ཐེ་བྱང་སྤྱན་དབྱེས་སྤོང་ཆུང་དག་ཐེ་བྱང་
མ་སྟ་ལྟ་བེ་ར་བྱ་བ། རྩེས་གདོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་
པ། རྩེ་སོར་བྱ་བར་འབྲེལ་(༡༩༥༧)བ། ཡིན་ཏུ་གཏུག་
རྒྱུ་དང་རུས་མཐུ་ཆེ་བ་གཅིག་བྱང་བས། འདི་ཐུང་གས་
པས་བཟུག་དགོས་ཐེར་ནས། སྤོང་པའི་ཡུལ་གྱི་བཞུ་བོན་
རུས་མཐུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་བྱང་སྤྱན་འདེབས་བྱས་ནས་
བོད་དུ་བཟུགས་པ་ལ། དེར་བོད་ཀྱིས་མི་རྩེ་འཆོལ་བ་དང་
ཐུན་ནས་ཁྱིལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བྱས་པས། སྤོང་པའི་ཡུལ་
གྱི་མི་གཅིག་ཡིན་ཐེར་བས་”

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་བསྟན་ཚུལ་
དང་། དེ་བཞིན་ལྷང་སྤང་པ་རོལ་པའི་རྩི་རྩི་སོགས་ཀྱིས་
ཀྱང་གཉལ་ཁྱིལ་སྤོང་པའི་ཡུལ་ནས་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་
པར་བཤད་པས། དོན་རྒྱུ་མཐའ་གཉལ་ཁྱིལ་བཞུ་བོན་དེ་
ལྟའི་ཉིང་ཁྱིལ་སྤྱན་གྱི་བྱེ་བྱེ་སྤོང་པའི་ཡུལ་དུ་ཡུམ་བྱ་
མོ་མོ་བཞུ་དང་ཡལ་ལྟ་གདལ་བྱུག་གཉིས་ལ་སྤྱས་དག་
ཡོད་པ་ལས་ཐ་ཆུང་ཡིན་ཞིང་ཆུང་མིང་ལ་མ་སྟ་ལྟ་བེ་ར་
ཐེར་བ་དང་། དེ་ནི་སྤོང་གཟུགས་ལེགས་ཤིང་རུས་མཐུ་
དང་སྤོང་པས་ཅུལ་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་གཞན་ཉིང་འཛོག་
མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཁར། གཏུག་རྒྱུ་ཀྱང་ཅུང་
ཆེ་ཅས་ཡོད་པས་ཡུལ་གྱི་ཁྱིལ་སྤྱན་དང་ཡང་ཡང་
འགལ་བར་བཞེན་མཐར་འགྲོ་པ་བོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་
བྱད་དུ་བཏང་ནས་ཡུལ་དབྱུས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་པར་
རྒྱལ་མཐུན་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱད་པའི་མི་རྣོད་
ཆོགས་ཤིག་དང་ཐུན་པས་དེའི་འགོ་དཔོན་དུ་གྱུར། དེ་

ལྟར་གལས་གཡོན་གྱི་ཁྱོད་ཆོ་མང་པོ་བཅོམ་ཞིང་དབང་
དུ་བསྐྱས་པའི་མཐར་བོད་ཁ་སྤྱག་བྱུག་ཏེ་ཡར་ལུང་རྒྱལ་
མཐུ་ལ་དབྱང་འབྲུག་བྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ལས།
“གཉལ་ཁྱིལ་བཞུ་བོན་སྤོང་པའི་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ལས་
བར་དུ། བོད་མིའི་བྱུགས་རྩིས་བོར་སོང་བའི་རྟོར་བྱུགས་
བཅའ་བ་བཞིན་དུ་རང་དགར་རི་ལ་འཛོགས་ཏེ་རང་གི་
མགོན་དང་དབྱང་གཉེན་ལ་འོས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བཅའ་
བ་དང་འབྲུང་པར་མིན་པ་ནི་ཤེས་སྤོང་”^[1] དེ་ལྟར་སྤོང་པའི་ཡུལ་
ནས་དབྱུས་སུ་ཐེབས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའང་གཡུ་ཐེང་
ལས་”སྤྱག་པར་”ལྟེ་ཆེས་འབྲུང་ནང་”ནང་བོན་གྱི་འདོད་
ཚུལ་བྱངས་ཏེ་གཉལ་ཁྱིལ་བཞུ་བོན་གཤེགས་རབས་ཉི་ཤུ་
བདུན་ཞེས་པའི་ནང་གི་ས་མིང་དཔེར་ན་གཡུ་ཡུལ་གཤམ་
ཁང་དུ་གཤེགས། དེ་ནས་སྤོང་པའི་ཁྱོད་མདོར་གཤེགས།
ཞེས་དང་དེ་ནས་དུགས་ཡོན་མཁར་དུ་གཤེགས།

དེ་ནས་ང་ལ་གཡལ་མ་གོང་དུ་གཤེགས། དེ་
ནས་དུགས་ཡུལ་ཤིང་ནགས་དུ་གཤེགས། དེ་ནས་སྤོང་
ཡུལ་སྤྱག་པར་གཤེགས། དེ་ནས་ཡར་ཁྱིལ་སོག་གར་
གཤེགས། དེ་ནས་བཞུ་བོན་ཐང་སྤོང་བཞུ་བོན་ཞེས་པ་
སོགས་ས་མིང་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའང་རོས་འཛོན་རྒྱ་ཡོད་
པ་མ་ཟད། གོ་རིམ་ཡང་སྤོང་པའི་ཡུལ་ནས་གོང་པོ་དང་། དེ་ནས་
དུགས་པོ་བརྒྱུད་ཡར་ལུང་དུ་ཐེབས་པ་གསལ་པོ་མཆོན་
གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་རྒྱུ་མཐའ་གཉལ་ཁྱིལ་ཞི་རྒྱ་
གར་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བོད་རང་
གི་ས་སྤོང་པོ་སྤོང་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དེར་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་
པ་པའ་ཆེ་བས་དབྱང་ཞིབ་ནན་པོ་བྱས་མཐར་ཞལ་གཅིག་
མཐུན་དུ་བྱང་པ་མ་ཟད། བོད་མ་རབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོང་ཆོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཞིག་གི་འོག་དུ་
ལོ་རྒྱུས་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དོན་དངོས་ཅི་ཞིག་འདོད་མིན་
ཡང་ད་དུང་བཏགས་པའི་གནས་སོ། །

[1] བད་མ་ལྟ་གཤེ་ལྟ་ཞིག་ལས་བྱངས།

༤༽ མངའ་ཁུངས་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་
མཛད་རྒྱུ་སྐོར།

དེ་ལྟར་གཏམ་ཁྲི་བཅན་པོ་པོ་དེ་གི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཅིང་མཁར་གྱི་ཐོག་མ་ཡུམ་གྱི་
མྱ་སྒྲིབ་བཞེངས་པ་དང་། མངའ་ཁུངས་ཁྲུབ་རྒྱུ་ཆེ་རུ་གཏང་བྱིར་ཐོག་མར་དབུས་ཁྲུལ་དུ་
གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱལ་ཐོན་རྣམས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་མཐར་སུམ་ཡུལ་དང་སྐྱབས་ཡུལ་
སོགས་ཀྱང་མངའ་རིས་སུ་བཅུགས་ཚུལ་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་། "མཆོན་
དུ་གཏམ་ཁྲི་བཅན་པོ་ཞེས་བྱུང་བྱགས། སྐྱ་མཁར་ཐོག་མ་ཡུམ་གྱི་མྱ་སྒྲིབ་མཛད། སུམ་པའི་
པོན་པོ་ཨ་ཡོང་རྒྱལ་བ་བཏུལ། སྐྱབས་རི་སྲིད་པ་རྒྱལ་ཐོན་འབངས་སུ་འདུས་"ཞེས་བ་ལྟར་
སུམ་ཡུལ་ནི་ད་ལྟའི་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། སྐྱབས་ཡུལ་ནི་རིན་
སྐྱངས་ཏེ་གཙང་གི་ས་ཁུལ་ཡིན་པར་བཤད། "དེས་ན་སྐྱ་རྒྱལ་བཅན་པོའི་སྲིད་དབང་གི་
ཁྲབ་ཁོངས་དེ་དབུས་གཙང་མན་དང་མདོ་ཁམས་ཡན་གྱི་ས་ཆ་དེ་དག་ཡིན་པ་ཁུངས་ལྷན་
གྱི་ཡིག་ཆ་དང་ནང་དུ་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་"བརྒྱ་རྒྱ་གཤེ་ལྷེ་མིག་ལས་བྱངས། ཞེས་བ་ལྟར་
གཏམ་ཁྲི་བཅན་པོ་ནི་དུས་སྐབས་དེར་བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་དབུ་ཚོགས་བཅན་ལ་སྐྱོན་བྲགས་
ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་དུས་ད་ལྟའང་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་པལ་ཆེ་བ་མཛུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་
གཞན་རྣམས་མེད་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །

མཚུག་གཏམ་ཉུང་བ་མ།

འདི་ལྟར་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སེམས་སུ་གཏམ་ཁྲི་ལས་ལོ་བརྒྱ་བྲག་འགའི་ཐོན་
དུ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོ་དང་གཏམ་པོ་རབ་སྒྲིབ་སོགས་སྟེང་སྐབས། ཅི་
འདྲའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་དང་ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་དབུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡིད་
ངོས་སུ་ཤར་གྱི་ཡོད་ནའང་། རང་གི་རྒྱལ་པོ་གཏམ་ཁྲི་སྟེང་སྐབས་ནུས་མེད་གཉེས་ཚུང་གི་
རྒྱལ་ཐོན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་དང་ཐ་ན་ཞིང་ལས་འདེབས་འཛུགས་ཀྱང་ལོགས་པོ་མེད་པའི་རྒྱལ་
ཐོན་ཞིག་བསམ་གྱིན་པ་འདི་དོན་ངོ་མ་སུ་ཞིག་ལན་པ་ཡིན་ནམ། བོད་པ་ཆང་རང་བསྟོད་ལ་
མི་དགའ་བས་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་པོ་དན་རང་བསྟོད་ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་འདིའི་ཉི་རུ་ཆུང་སོང་
བ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་བདག་གིས་ནི་འགྲོ་ལུགས་དེ་ཆོ་མི་ཤེས་པས། འདི་ལྟར་གཏམ་ཁྲིས་
ཞང་ཞུང་བྱུང་པའི་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་དབང་སྐྱུར་བྱས་པ་འདི་དུས་རབས་དང་བསྐྱུན་ན་མྱ་
ན་མཐོ་བའི་མཛད་རྒྱུ་གསལ་ཆེའི་ནང་གི་འགའ་ཆེན་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་ངས་བསྐྱུར་སྟེང་
ཡང་སྟེང་གིས་འཛུལ་སྟེང་ཡོངས་ལ་རྟོགས་སུ་འཇུག་གི་ཡིན། ད་དུང་གཏམ་ཁྲི་ནི་འཛུལ་སྟེང་
ནང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡག་ཤོས་དང་བྱ་ཤོས་དེ་ཡིན་པའང་ཤེས་སུ་འཇུག་གི་ཡིན་ནོ། །

དབུང་གཞི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་མཚན་ཐོ་གསལ་གསལ།

- ༡༽ ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཤེང་བས་མཛད། བེ་ཅིན་མི་
རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།»
- ༢༽ མཁས་པ་ལྷེ་ལྷུ་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་
སྐྱོན་ཁང་།»
- ༣༽ ཞུ་སྒྲུབ་པ་དབང་བླུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། བོད་
གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་།»
- ༤༽ འོན་ཏེ་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས་གྱིས་བསྟན་སྤྱི་གྲུས་པའི་གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་
སྟེང་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།»
- ༥༽ ཆབ་སྲིད་ཆེ་བརྟན་ལྷན་ཆོག་གས་དང་ཞོར་བུ་སྤྱི་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
རྒྱ་རིམ་གཡུ་ཡི་ཤེང་བ། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆན་པ་
ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུས།»
- ༦༽ བཀའ་ཤེས་ཆེ་རིང་སོགས་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་སྤྱི་བཤད་པ། ཀན་སུ་ཕུ་མི་རིགས་
དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།»
- ༧༽ ལུབ་བསྟན་ལྷན་ཆོག་གས་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱེ་མིག་
«སི་ཁོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།»

अ.मु.५।

ག་གཟི་དགེ་བཤེས་ཆེ་ཤིང་པ། {རྟ་ས།}

དཔལ་ཏྲ་ཅག་ཐུབ་བཞུག་ཅུམ་རྒྱལ་སྤྱིར་གི་ཚོམ་འབྲུང་དང་གདན་དཔལ་

བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱེད་སྐབས་ནི་བསྐྱུང་འཁྱལ་བའི་སྟོས་ཀྱི་རྗེར་ལྟ།

ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ། བོད་དྲ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་

བརྒྱན་དབྱ་ཁི་ལྟ་བུ་བརྒྱན་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་དང་པོ་རང་རེ་བོད་ཀྱིས་ཁབ་ཆེན་པོ་འི་རྟེན་གཞི་ས་ཆ་འདི་ཉིད་ཀྱང་
 རོག་མང་མཆོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། འཕགས་པ་སྤུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
 སྤྱགས་རྗེས་རིམ་བས་ཚུ་བལ་ཆེར་བ་གངས་རི་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མང་དེ། ས་
 གཞི་རི་བྲག་རྩེ་གིར་ནགས་ཆལ་མཆོ་དང་མཆུ་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་ཆགས་གིང་།
 ས་ཆ་དེ་དག་ལས་སྟོད་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་སེང་གེ་དང་བྱ་ཁྲུང་ཆེན་ལ་སོགས་པས་
 འཛིན་པ། བར་དབྱས་གཅོང་དུ་བཞི་འབྲོང་དང་ག་བ་རྒྱང་ལ་སོགས་པས་བ་ས་བྱེད་པ་
 དང་། སྤྲད་མདོ་ཁམས་སྤར་དུག་ལ་སྤར་པོ་ཆེ་དང་། སྤྲག་དང་། གཟིགས། རོམ་དང་། བེད་
 དང་། སྤྱ་དང་སྤྲེལ་ལ་སོགས་ལ་དུད་འབྲོའི་ཆོགས་མང་པོ་འཆོ་གནས་བྱེད་བཞིན་པ་
 དང་། གཞན་ཡང་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་ལྷ་སྟོན་སྤེ་བརྒྱད་དང་། མ་སང་སྤུན་
 བདུན་ལ་སོགས་པ་མངའ་མང་དང་བཅུ་དང་། རྒྱལ་སྤུན་སེལ་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 བྱུང་གིང་། དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་མན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པས་
 རང་དགའ་སེལ་བྱར་རི་བྲག་གིར་ནགས་རྣམས་སྤྱ་གནས་སྟོད་བྱེད་པར་བརྟེན། དབྱར་
 ཆ་བ་དང་། དགུན་ལྷག་པས་གཏུང་ཞིང་། འགོ་འདུག་ལ་སེམས་འབྲལ་ཆེ་བ་དང་།
 གནས་བབས་ཟ་ཟེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དར་ལྗོད་ཀྱི་འཆོ་གནས་མེད་པས། ལག་
 ཏུ་མཆོན་ཆ་ཁྲེར་ནས། ཟས་སྤྱ་རི་དྲགས་ཀྱི་ག་བཟའ་ཞིང་། བགས་པ་དང་གིང་ལོ་གོས་
 སྤྱ་ཁྱོན་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དགེ་སྤྱིག་སྤྲང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་མེཤེས་པའི་དབང་

གི་སྤྲེག་ལས་སྤྲོ་ཆོག་ལས་འབའ་ཞིག་སྤྲད་པས་ཤི་ཆད་ངན་
སོང་དུ་ལྷུང་ནས་སྤྲེག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷུང་དང་
ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན། སྤྲོན་པ་སྤྲེག་པའི་དབང་པོས་
སྤྲེག་པ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས། དེ་དག་འདུལ་བ་ལ་འཕགས་པ་
སྤྲོན་རས་གཟིགས་དང་། རྩེ་བཅུན་སྤྲོལ་མ་ལ་ཞལ་འཇུག་
པ་དང་སྤྲོན་ཆེད་དུ་གཟིགས་པས་བསྐྱེད། འཕགས་པ་སྤྲོན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲེལ་རྒྱལ་པོ་ཏུ་མཆོག་ལ་དགོ་བསྤྲོན་
ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཞི་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི། ཁྱེད་པོ་དེ་དུ་སོང་ལ་སྤྲོལ་ས་
ཤིག་གསུངས་ནས་བརྗོད་སྤྲོད། ཏུ་མཆོག་ལ་བསམ་པས་
མཆོམས་པའི་བྲག་ལྷུག་ཏུ་བསྤོས་ཞིང་བཞུགས་པའི་
སྐབས་ཞིག་ལ། ཉིན་གཅིག་བྲག་སྤོན་པོ་མཛེས་པ་ཞིག་
བྱུང་ནས་འཆོ་བ་ལྷན་དུ་སྤྲོད་པ་དང་མི་ཆེ་འབྲེལ་མེད་
བཟའ་ཆང་བྱེད་དགོས་ཟེར། སྤྲེལ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕགས་པ་
སྤྲེག་པ་རྩེ་ཆེན་པོའི་དགོ་བསྤྲོན་ཡིན། ཁྱེད་དང་བཟའ་ཆང་
བྱེད་མི་རུང་གསུངས་ནས་བསྐྱོགས་ཀྱང་། མོས་སྤྲོད་ཡང་
ལྷ་ནན་གྱིས་ང་སྤོན་པོ་པོ་ཞིག་དང་འགྲོགས་ན་སྤོན་སྤྲེག་
ལྗོངས་བསྐྱེད།

དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་གཞོན་
པ་བྱས་པས་མཐར་འབྲས་བྱ་དཔྲལ་བའི་སྤྲེག་བསྐྱེད་
ལྷུང་བའི་སྤྲོས་མི་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ཅམ་ལ་
རེ་བ་ཡིན་ཟེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་མང་པོ་ཡང་ཡང་
བཤད་པའི་མཐུས། སྤྲེལ་འདྲེ་སྤྲོད་རྩེ་སྤྲོས་ཏེ། ཁྱེད་ཅུང་
ཟད་སྤྲེག་དང་ངས་དེ་དོན་འཕགས་པ་ལ་ལྷ་བྱེད། །ཞེས་
བཤད་རྩེས་པོ་ཏུ་ལ་རུ་བྱེད་ནས། འཕགས་པ་སྤྲོན་རས་
གཟིགས་ལ་རྒྱ་མཆོན་རེ་རེར་བཞེན་ཞིབ་གསལ་ཞུས་
པས། འཕགས་པ་སྤྲེག་པ་དཔྲེགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱི་དེ་
ལྷན་གྱིས་ཤིས། ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་པོ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་
པ་བརྟེན་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་སྤྲེག་དཔྲེག་པའི་ཆོས་
དང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྷུང་བསྤྲོན་ཞིང་གནང་བ་ཐོབ་པ་
ལ་བརྟེན། སྤྲེལ་སྤྲོད་ཡང་བོད་དུ་སྤྲེག་པའི་རྩེས་སྤྲེག་
སྤོན་པོ་དེ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་ཐོག་མ་སྤྲེལ་སྤྲེག་བཞི་
བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་། བ་དང་འབྲེལ་སྤྲེག་དང་མཐུག་པ་

མེད་པ་དང་། མ་དང་འབྲེལ་བས་ལུས་རས་ཞིང་ཆེ་བ་དེ་དག་
ལས་རིམ་གྱིས་འཕྲེལ་ཏེ་མི་ལུ་རིགས་བཞི་བྱུང་བ་ནི། སེ་
དང་། དཔྲེག་དང་། སྤྲོད་དང་། སྤྲོད་དང་བཅས་རིགས་བཞི་
དང་། ཡང་སེ་ལས་གྱེས་པ་འབྲེལ་དང་། དཔྲེག་ལས་གྱེས་
པ་འབྲེལ་སྤྲེག་ བོད་མི་ལུ་གཞོན་དུག་བྱུང་ལ། དེ་དག་གི་སྤྲོད་
གཟུགས་ལུག་གཡག་ ཏྲ། ལ་བ་བཅས་ཡིན་པ་འཇམ་
མགོན་མཆོན་ཅེའི་ལམ་འབྲས་སྤྲོད་བཤུད་ཞིང་ཡིག་ཁོག་
ལུབ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་རྒྱུད་དེ་དག་
ལས་བོད་ཀྱི་མི་ཡི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཕྲེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་།

བོད་ཀྱི་མི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་བྱོན་ཚུལ་དང་
རིགས་གང་ལས་ཆད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་དུས་རི་ཅམ་
ནས་བྱོན་ཚུལ་ནི། བོད་གངས་ཅན་གྱིས་སྤྲོད་སྤྲེག་སྤྲེག་
བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྲེལ་གནས་རྒྱལ་བསྤོན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་
གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བྱོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་བརྟེན།
བོད་ཀྱི་མི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་བྱོན་པ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་
ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་རིགས་ནས་བྱོན་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་གསལ་ཤེས་པ་འདོད་ན། ཨ་
མེས་ཞབས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཀའ་
འབྲུམ་བོད་ཀྱི་ཞེ་ཞེ་ནང་གསལ་བས་དེ་ལས་ཤེས་པར་
བྱ།

མདོར་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་
ནས་བཟུང་གནམ་ལ་ཁྲི་བདུན་དང་། སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་གཉིས།
བར་དུ་ལེགས་དུག་ ས་ལ་སྤྲེག་བྱུང་། འོག་གི་བཅན་
གསུམ་སྤྲེག་རབས་ཉི་ཤུ་ཅ་དུག་གི་སྤྲེག་རིང་ལ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྲེག་ཅམ་ཡང་མ་ཐོས་ཀྱང་། རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅ་
བདུན་པ་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣལ་འབྲེལ་སྤྲེག་
ཐོ་ཐོ་སྤྲེག་ཤིག་གིས་སྤྲེག་དུས་ལ། ཟ་ཏོར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཆོ་དང་། བརྩེ་ཏུ་ཡི་བྱེད་གཉིས་བོད་དུ་བྱོན་ཀྱང་། ཡི་
གོ་མེད་པ་དང་དད་མོས་ཞེན་པས་བསྤོན་པ་སྤྲེག་བར་ནི་
མ་ཏུས་པ། དེར་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྤྲེག་ཟ་མ་ཏོག་དང་།
སྤྲོད་པོ་ཡི་གོ་དུག་ལ། སྤྲོད་སྤྲེག་བྱུག་པ། གསེར་གྱི་

མ་རྒྱལ།

མཆོད་རྟེན་ཁྱ་གང་པ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོའི་བྲག་ཏུ་གཏང་
དེ། ཁྱེད་ནས་གདུང་རབས་ལྷ་ན་འདིའི་དོན་ཤེས་པའི་རྒྱལ་
པོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་
གར་འཕགས་ལུལ་དུ་བྱོན། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྟེན་དེ་ནས་ས་
ངོ་མཆོར་ཆེ་བར་ནི་དགོངས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ནང་དོན་ནི་
མ་ཤེས་ཀྱང་གཏན་པོ་གསར་བ་ཞེས་མཆོན་གསོལ། རིན་
པོ་ཆེའི་ཁྱིལ་བཞག་ནས་མཆོད་པ་ལུལ་བས། བོད་ལ་བདེ་
སྦྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡང་སྐྱ་
གཞོན་ལ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཐུབ་
པ་བྱུང་། རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་རྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐྱ་
རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྟེན་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་
སོ། །

ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་པ། བོད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱོལ་རི་
རྩེ་ལྷན་པའི་ཆུལ།

གོང་གསལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཏན་
བཅན་གྱི་སྲས་ཁྱི་གཏན་གཟུངས་བཅན། དེའི་སྲས་འཕྲོང་
གཏན་ལྷེ་རུ། དེའི་སྲས་སྐྱ་ག་རི་གཏན་གཞིགས་དེའི་སྲས་
གནས་རི་སྤང་བཅན་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐྱ་དུས་སུ།
རྒྱ་ནག་ནས་སྟོན་དང་ཅིས་བྱུང་། རྒྱ་དང་གྲུ་གྲུ་བུལ།
བྱང་ནས་ཆ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲག་ལས་ལེགས་
རིགས་མང་པོ་གནང་། དེའི་སྲས་སྐྱ་རས་གཞིགས་ཀྱི་
སྐུལ་པ་རྒྱལ་པོ་སྤང་བཅན་སྐུལ་པོ་བྱོན། བལ་བཟའ་དང་
རྒྱ་བཟའ་རྣམས་གཉིས་བཅུན་མོ་བཞེས་པས་རྩོམ་མི་བསྐྱོད་
དོ་རྩེ་དང་། འུ་ལྷ་ལེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
རྟེན་དུ་མ་བོད་དུ་སྐྱེན་བྱངས། ཐོན་མི་སྤྱོད་དང་། བཀ་
ཏ་ལེ་བྱེན་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་གོང་བྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་
བསྐྱར། རྟེན་དེ་དག་གི་བཞུགས་གནས་སུ་ར་ས་འབྲུལ་
སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྒྱ་སྐྱ་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་
ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཡང་འདུལ་ལ་སོགས་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མ་བཞེངས་པ་དང་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་
བཅུའི་སྐུ་རྒྱས་པར་བཏོད་ཀྱང་། བསྟན་པའི་ཅ་བ་རབ་

ཏུ་བྱུང་བའི་སྤེལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་བརྟེན་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་ལ་བཏོད་པ་ཞེས་གྲགས།

ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ། བོད་དུ་ཐུ་འབྱུང་གསར་ཆེན་རྟེན་མ་
རི་རྩེ་ལྷན་པའི་ཆུལ།

གོང་གསལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནས་རི་སྤང་
བཅན་གྱི་དཔོན་སྲས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མང་སྤང་མང་
བཅན། དེའི་སྲས་འདུས་སྤང་མང་པོ་རྩེ་རྒྱུང་ནས་འབྲུལ་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྲས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷེ་གཙུག་བཅན་
མེས་ཨག་ཆོས། དེའི་སྲས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ནམ་སྐུལ་
རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤང་ལྷུ་བཅན་བྱོན། དེས་རྒྱ་གར་ཟ་རྩོར་
མཁན་ཆེན་བོ་རྟེན་པ་དུ་དང་། ལུ་རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་མཆོག་གིས་གཙོས་ལོ་བཀ་དུ་མ་
བོད་དུ་སྐྱེན་བྱངས། བསམ་ལས་མི་འབྱུང་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས། སང་མི་མི་
བདུན་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དུ་མ་བསྐྱབས་ཉེ་ལོ་རྒྱ་
བ་བསྐྱབས་ནས། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུང་
གས་སྤོང་ཅུ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གི་དམ་
པའི་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱར། སྐུ་སྐུ་བ་བཤད་ཉན་གྱི་ཆོས་སྤེ་
མང་པོ་གསར་འཇུགས་གནང་།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤང་ལྷུ་བཅན་དེའི་སྲས་
ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ནི་བཅན་པོ། སྲས་འཕྲོང་བ་བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཉིག་བཅན་པོ། དེའི་སྲས་རྒྱུང་བ་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤེ་སྤང་བཅན་སངས་ལེགས་འཕྲོང་ཡོན་མཆོག་
འདིས་དཀར་རྒྱུང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་ལྷན་བསྟན་
སྤྱོད་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། དེའི་སྲས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ལྷེང་ཁྱི་མཆོག་ དེའི་སྲས་རྒྱུང་བ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མང་འ་
བདག་ཁྱི་རལ་གྱི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་མ་གཉིས་དབང་འོག་
དུ་བཅུགས། ལུ་ཤང་རྩོམ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་།
རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་ནས་མཁན་པོ་བསྐྱེད་མཛད། སུ་
རྩེ་བོ་རྟེན་དང་། ལི་ལེ་རྩེ་བོ་རྟེན་དང་། རྒྱ་གར་ཉི་ལོག་གི་

མཁན་པོ་རྩི་མི་འུ་ལ་སོགས་པ་པཎ་བྱུང་མང་པོ་བོད་
དུ་སྐྱེན་བྱངས། ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་བ་དཔལ་ཅེགས་དང་། ལྷོག་
རོ་སྒྲུའི་རྒྱལ་མཆོན། ཞང་སྤྱ་ནམ་བཞེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གསུམ་
ཀྱི་གཙུ་བོ་གྲུང་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་ཤོན་བ་རྣམས་ཀྱིས་
སྲར་མ་འབྱུང་པའི་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱར། སྲར་བསྐྱར་ཟེན་
བ་རྣམས་ལའང་རྒྱ་དང་། ཡི་ཡུལ་དང་། ཟ་ཉོར་སྐྱད་ལ་
སོགས་པ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐྱད་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་
སྐྱད་གསར་བཅད་ཀྱི་གཏན་ལ་པལ་སྡེ་གོ་བདེ་བར་བཅོས།
དེ་དག་གིས་མཆོན་བསྐྱར་བ་ལ་མཛད་རྗེས་བསམ་ཀྱིས་
མི་བྱུང་བ་གནང་། འདི་ཡན་ཆད་ལ་བསྐྱར་བ་སྲ་དར་ཞེས་
ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །

ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། བོད་དུ་བར་སྐབས་རྒྱལ་བསྐྱར་རྩི་
ལྷར་འབྲིབ་པའི་ཚུལ་ནི།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཉི་ཤུ་བཅུན་པོས་རང་སྲས་
ཆེ་བ་སྐྱང་དར་མ་ཉུ་དུམ་བཅུན་པོ་རང་རྒྱུད་ངན་བས་
བསྐྱར་འབྲོ་ལ་གཞི་དུ་ཀྱིས་དོགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོག་
མ་མ་གནང་ཡང་། རྒྱལ་པོ་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་ཅན་སྐྱ་
གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ། སྐྱང་དར་མ་ཉུ་དུམ་བཅུན་པོ་ལ་
རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་པས་ཐོག་མ་ཆོས་བཞེན་བསྐྱངས་ཁུལ་
མཛད་ཡང་། ཡོ་འགའ་རྗེས་སུ་རང་གི་གོམས་གཤེས་ངན་
བ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ཏེ། པཱེ་ཏ་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོག་དགོས་
པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་། ཉེན་གསུམ་པལ་ཆེ་ཆོང་རྩས་ཀྱི་
གལ་ལ་བཞག་སྟེ། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱལ། རྩོ་པོ་
ཤུ་ལྷུ་ཞེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐང་དུ་སྤྱད་དགོས་བྱུང་། གསར་
སྤགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་ངན་སྤགས་ཀྱི་མིང་འདྲིག་
བཏགས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ལྡན་རྣམས་ལ་མཆོན་བསྐྱར་
སྟེ་བཞོངས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ལ་པལ། ལ་ལ་ཏ་ཞོན་པའི་
སྟེགས་ལ་སོགས་པ་བྱས།

འགའ་ཞིག་ལ་མདའ་གཞུ་བསྐྱར་ཏེ་དེ་དུགས་
ཤོར་དུ་བཏང་བ་རྣམས་ལ། ཡང་པའི་བྲག་ལ་བཞུགས་

པའི་ལྷ་ཡུང་དཔལ་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་རྒྱ་མཆོན་བྲིས་བས། ཁོང་
རྣམས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཞུས་བས། ལྷ་ཡུང་དཔལ་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་
བྲགས་ཁོས་ཏེ། བསམ་ཡས་སུ་བྱོན། རྒྱལ་པོ་སྐྱང་དར་
མས་རྩོ་རིང་གི་ཡི་གེ་སྟོག་གིན་འདུག་པས། རྒྱལ་འབུལ་
ཞུ་ཞུལ་ཀྱི་ལུགས་མདའ་ཞིག་དཔལ་བའི་དཀྱིལ་ལ་
བརྒྱབས་བས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་ཀྱི་སྤ།
ཡང་ན་ལོ་གསུམ་ཀྱིས་འཕྲིས་ཟེར་ནས་རྒྱལ་པོ་གི། ལྷ་
ཡུང་དཔལ་ཀྱི་རྩོ་རྩེས་རྟ་དང་། བེར། མདུང་དང་བཅས་པ་
རྣམས་སྲར་སོལ་བ་བྲུགས་ཏེ་ནག་པོར་བཅོས་རྣམས་སྐྱར་
ཡང་དཀར་པོར་བྲས་ཏེ་བོས་བས་ཐར་ཅམ་བྱང་ཞིང་རྒྱུན་
ངན་དེ་ལྷ་བྱ་བསྐྱོག་ཀུས་པ་ནི་བོད་མི་མགོ་ནག་ཡོངས་ལ་
བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་སྟོས་མ་དགོས་པ་སེམས་སོ། །

ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། བསྐྱར་པའི་མེ་རྩོ་ཁང་ཁམས་ནས་
རྩི་ལྷར་གསོམ་པའི་ཚུལ།

གོང་གསལ་རྒྱལ་པོ་སྐྱང་དར་མ་ཉུ་དུམ་བཅུན་
པོའི་གཏུང་བརྒྱུད་འཁྲུལ་མེད་མངའ་བདག་འོད་སྤང་དང་།
གཏུང་བརྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བའི་མངའ་བདག་ཡུམ་བཙན་རྣམ་
གཉིས་བྱོན། ཡུམ་བཙན་ཀྱི་སྲས་ལ། ཁྱི་དེ་མགོན་སྟེ། དེ་
ལ་སྲས་གཉིས་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་བ་རིག་མགོན་དང་། རྒྱང་
བཙེ་མ་མགོན། ཉི་མ་མགོན་ཀྱི་སྲས་ཉི་འོད་དཔལ་མགོན།
དེ་སྲས་ཆེ་བ་ལྷེ་པོ་དང་། རྒྱང་བ་རྩོ་རྩེ་འབར་བ། དེ་སྲས་
ཁྱི་དབང་བྲུག་བཅུན། དེ་སྲས་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན། དེ་
སྲས་མངའ་བདག་ཁྱི་པ། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་རིང་
ལ་སྲར་དཔལ་ཆེན་རྒྱ་པོ་རི་ནས་བོས་པའི་དམར་གཡོ་
གཙང་གསུམ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་རྟ་ཤར་གོ་མི་དང་། གོ་བག་
གཉིས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་མཛད་ནས། ཐོག་མར་མདོ་ཁམས་ཨན་
རྒྱང་གི་བྲག་ཤུག་དུ་སྤྱོད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་རབ་
ཏུ་བྱུང་སྐབས། གཡོ་དགེ་འབྱུང་མཁན་པོ། གཙང་རབ་
གསལ་སྟོབ་དཔོན། དམར་ཤུ་ལྷུ་ཞེས་གསར་སྟོན་པ།
རྒྱའི་རྟ་ཤར་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་མཛད།

དེ་ལྷར་མདོ་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱར་

བ་དར་ཡང་། དབྱས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་དམ་ཚེས་མེད་པར་
 ལུན་པའི་སྤྲུག་རུམ་དུ་བྱུར་ནས་མི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ན།
 གོང་གསལ་བསམ་ཡས་སུ་བཞུགས་པའི་མངའ་བདག་
 ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བདག་རྒྱུན་མཛད་ནས་མདོ་
 ཁམས་སུ་སྡོམ་པ་ལེན་པ་དབྱས་གཙང་གི་མི་ལྔ་བཏང་བ་
 བློ་སྟོན་རྟོ་རྩེ་དབང་སྤྲུག་ཆང་ཆོ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་
 ལའི་བཅུན་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་སྟེ་གཙང་བ་གསུམ། སྤྱི་མེས་
 ལམགས་པའི་ཤེས་རབ། སུམ་ཡེ་ཤེས་སློ་གསལ་ཏེ་དབྱས་
 བ་གཉིས་དང་ཁྱོན་དབྱས་གཙང་གི་མི་ལྔ་མདོ་ཁམས་སུ་
 ཁྱོན་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་རྩེས་སྤར་ཡང་གཙང་དུ་ཁྱོན་ནས་རབ་
 བྱུང་བ་མང་པོས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་གསལ་སྟོན་
 ཁ་སློང་པ་དང་བཅས་པ་མཛད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དུ་མ་
 གསར་ཏུ་བཅུགས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་
 བས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་མདོ་ཁམས་ནས་སྤར་གསོ་མཛད་
 ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །

ཉི་ཤུ་ཅེ་བརྒྱན་པ། བཟན་པའི་མེ་རོ་མངའ་རིས་ནས་
 ཇི་ཉམ་གསལ་པའི་རྩལ།

གོང་གསལ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་མ་ཅུ་དུ་མ་
 བཅན་པོ་སྤྱི་གཤེགས་རྩེས་པོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་
 བློ་བརྒྱད་པ་དེ་ལས་མ་ཁྱོན་ཀྱང་། དེ་སྤྱི་མངའ་བདག་
 ཡོད་སྤང་། དེ་སྤྱི་མངའ་བདག་དཔལ་ལོངས་བཅན། དེས་
 སྤྱི་མཁན་པ་བཟ་ཤེས་བཅེགས་པ་དཔལ་དང་། གཞོན་པ་
 སྤྱིད་ལྷེ་ཉི་མ་མགོན། སྤྱི་མཁན་པ་བཟ་ཤེས་བཅེགས་པ་
 དཔལ་ལ་སྤྱི་མཁན་དཔལ་ལྷེ། ཡོད་ལྷེ། སྤྱིད་ལྷེ་གསུམ་བྱུང་བ་
 ལ་སྤྱིད་ཀྱི་ལྷེ་གསུམ་དུ་གྲགས་ཤིང་། སྤྱིད་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ལྷམ་ཅམ་ཞིག་ཆགས་པས་དབྱས་གཙང་རུ་བཞི་དང་།
 སྤྱི་མཁན་པ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་སྤྲུགས་པ་ལ་དེ་ལ་
 སྤྱི་མཁན་དཔལ་ལྷེ་མགོན་དང་། ལྷེ་གཙུག་མགོན། བཟ་ཤེས་
 མགོན་གསུམ་བྱུང་བས་མངའ་རིས་སྟོན་སྤྱི་མཁན་གསུམ་
 བཟུང་བས་སྟོན་ཀྱི་མགོན་གསུམ་དུ་གྲགས་ཞིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ལྷ་ཅམ་ཞིག་ཆགས་པས་མངའ་རིས་སྟོན་གསུམ་སོ། །

སྤྱི་མཁན་པ་བཟ་ཤེས་མགོན་གྱིས་སྤྱི་མཁན་
 ཉི་མཁན་བཟུང་ནས་སྤྱི་མཁན་དང་། ཞང་ཞུང་། སྤྱི་པོ། སྤོལ་
 པོ། གྲུ་གོ། ཡ་ཆེ་ལ་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་མཛད། དེ་
 སྤྱི་མཁན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། དེ་སྤྱི་མཁན་སྤོང་དང་། ལོངས་
 རེ་གཉིས། སྤྱི་མཁན་པ་སྤོང་དེ་སྤྱི་མཁན་པ་བཅུན་མོ་ཁམ་
 ཏུ་བཞེས་པས་སྤྱི་མཁན་གཉིས་ལའབྱུངས་པ་ནི་ན་གར་ཅ་དང་།
 ཉི་མ་ར་ཅོ། སྤྱི་མཁན་སྤྱི་མཁན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། ལྷ་ཆཱ་མ་
 ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཅེས་མཚན་གསོལ། མཚན་མཐོང་དཔལ་གྱི་
 ལྷ་ཁང་བཞེངས། ཡོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། རྩེ་ག་
 ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་སློ་རྩེ་པའི་ན་གཞོན་ཉི་
 རྩེ་ཅ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ཡོ་རྩ་བ་དང་ནང་ཆོས་སློབ་སྤྱི་
 རྩེད་པར་བཏང་། དེ་ལྷར་ཉི་ལྷ་ཅ་གཅིག་གི་ནང་ནས་བཅུ་
 དགུ་ཆེ་ལས་འདས་ཀྱང་། ཡོ་རྩེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་།
 ཡོ་རྩེ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་གཉིས་གྱིས། བཞེ་ཏེ་
 འདྲ་ཀར་དང་མཚན་ཏེ་གཉིས་པོད་དུ་སྤྱི་མཁན་དང་སྤྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། གསལ་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་
 བསྐྱར་ཞིང་གཏན་ལ་པལ། འདུལ་བ་སྟོན་ལུགས་དར་
 ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། གཙུང་པོ་ལོངས་རེས་ཁ་ཆར་གྱི་
 གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་། དེ་སྤྱི་མཁན་ལྷེ་
 བས། བཞེ་ཏེ་སྤྱི་མཁན་ལྷེ་པོད་དུ་སྤྱི་མཁན་དང་སྤྱི་
 ཆོས་མང་པོ་བསྐྱར་ཞིང་གཏན་ལ་པལ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་
 བསྟན་པའི་མེ་རོ་མངའ་རིས་ནས་གསོས་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་སོ། །

ཉི་ཤུ་ཅེ་བརྒྱན་པ། བཟན་པའི་མེ་རོ་གཙང་ལྷ་ཅེ་ནས་
 ཇི་ཉམ་གསལ་པའི་རྩལ།

སྤྱི་མཁན་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྤྱི་མཁན་པོད་སྤྱི་མཁན་སུ་
 བཞེངས་པའི་རུ་གཞོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་ཡོད་པའི་
 བང་ནས། གཙང་ལྷ་ཅེ་རུ་ལག་ན་གྲེས་པ་རྒྱུད་གི་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་སྤྱི་མཁན་པོ་གོང་གསལ་
 དཔལ་ལྷེ། ཡོད་ལྷེ་དང་། སྤྱིད་ལྷེ་གསུམ་དང་། གཙང་ལྷ་

ཅེའི་ལྷ་བཙུན་མཆེད་གསུམ་བཀའ་བཟོས་ཀྱིས་བདག་
 ཅག་ལ་མཆོད་གནས་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆེན་བཞེས་
 དགོས་པའི་འདུག་ཞེས་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ། ལོ་སྟོན་
 དང་། ཆོང་བཙུན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་སྦྲུལ་གནང་ཡོང་བ་
 ལུ་ཞེས་རྗེ་ལྷ་མོས་ལ་བཏབ་འབྲས་སུ། ལོ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་
 མ་མཁན་པོ་རྒྱ་ལྡན་གཞོན་ལུ་དང་། སེ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་
 འབྲས་གཉིས། ཉང་རྩེ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
 སྟོང་བཅུན། དགེ་ཚུལ་གཉིས། དགེ་བསྟེན་གཅིག་རྣམས་
 གནང་སྟེ་གཙང་ལྷ་ཅེ་གྲོམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོད་ནས། རྒྱ་ལྡན་
 གཞོན་ལུ་མཁན་པོ། སེ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འབྲས་སྟོབ་དཔོན།
 ཉང་རྩེ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསང་སྟོན་དང་། དགེ་སྟོང་
 གཞན་རྣམས་ཁ་སྐོང་མཛད་ནས། འཕྲོག་མི་ལྡན་ཡེ་ཤེས།
 ལྷག་ལོ་གཞོན་ལུ་བཙུན་འབྲས། ཡེགས་ཡེ་ཤེས་གཞོན་
 ལུ་གསུམ་ཐོག་བསྟེན་པར་རྗེ་གསུམ་ཤིང་། དེ་རྗེས་གཞན་
 ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཕྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་ཅན་བྱུང་བ་ནས་
 རིམ་པས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་བྱུང་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་
 མེ་རོ་གཙང་ལྷ་ཅེ་ནས་གསོས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 འོས་པར་སེམས་སོ། །

ཉི་ཤུ་ཅེ་དབུ་ལ། རོད་ཏུ་གསང་འབྲུར་གསང་ཆེན་
 ལམ་སྐོར་དབུ་རྗེ་ལྷ་མོ་པའི་ཕྱོད་ཚུལ།

གོང་གསལ་མཁན་པོ་རྒྱ་ལྡན་གཞོན་ལུ་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་སེ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འབྲས་རྣམ་གཉིས་དང་། ལྷ་
 ཅེ་ལྷ་བཙུན་མཆེད་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་གར་
 ཏུ་ལོ་རྒྱ་བ་དང་ཆོས་འཆད་སྟེལ་སྟོབ་པར་འཕྲོ་བུས་
 པའི་སྟོབས་པ་དང་རེ་བ་ཡོད་ཆེ་མཐུན་རྒྱུ་གང་དགོས་
 བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་གསལ་བསྐྱགས་ཤིག་གནང་མ་
 ཐག་གོང་གསལ་གཙང་ལྷ་ཅེ་ནས་དང་པོ་བསྟེན་རྗེ་གསུམ་
 ལུ་མཁན་འཕྲོག་སྟེ་ལྷག་ཡེགས་གསུམ་གྱིས་ཁས་སྐྱོངས་
 བྱས་པས། མཐུན་རྒྱུ་སྐྱར་མཁན་རྣམས་ཀྱི་མི་རེ་རེ་ལ་
 གསེར་སྒྲིང་བརྒྱ་ལྷག་ཅན་དང་། ལྷ་ཅེ་སྟོང་ཐུག་གཞན་
 ཡང་རྩ་མ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་མཆོན་རྣམས་བསྐྱར་

ཏེ། མང་ཡུལ་སྤྱིད་མོང་བར་དུ་བསྐྱལ་ནས། བསྐྱལ་
 བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་ཡིན་པས་འདུལ་བ་དང་། བསྟན་
 པའི་སྤྱིད་པོ་ཡིན་པས་པར་ཕྱིན། བསྟན་པའི་ཉིང་ལུ་ཡིན་
 པས་གསང་སྟེགས་རྣམས་སྟོབ་སྟོང་བྱ་དགོས་པ་བཀའ་
 ཡི་བསྐྱལ་མ་གནང་བ་ལྟར། ཐོག་མ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་
 ཏེ། བལ་པོ་པམ་ཐིང་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ནང་ནས་ཆེ་བ་
 བལ་པོ་རྩ་རྩེ་རྩེ་བ་བཟང་པོ་དང་། བརྟེན་ཤིང་ཐུ་བའི་
 སྐྱེ་མཐུན་དུ་ལོ་གཉིས་ལ་སོ་སྤྱི་ཏའི་སྐྱད་ཡིག་སྟོབ་སྟོང་
 གནང་བས་འཕྲོག་མི་ནི་ལོ་རྒྱ་བའི་ཆད་པོར་ཅན་དུ་བྱུར།
 གསང་འདུས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཆོས་འགའ་རེ་ལུ་གནང་
 མཛད་རྗེས། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གི་ཁ་ཕྱི་ལའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་ཕྱོན། དེར་བརྟེན་ཏུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་
 པོ་མཁས་པ་སྟོ་བླག་བཞུགས་པའི་ས་ལས། ཤར་སྟོ་སྟུང་
 པའི་བརྟེན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཤིང་པའི་ཞབས་ལ་མི་ལོ་བཙུ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་དུ་གཏུགས་ཏེ་སྐྱད་ཡིག་དང་། འདུལ་བ། པར་
 ཕྱིན། བདེ་མཆོག་དང་། དཔལ་གྱི་རྩེ་རྩེ། ལྷ་མོ་པར་དུ་མཛོ་
 རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟེན་བཞེས་བྱ་བའི་མན་ངག་ཟམ་མོ་རྣམས་
 གསལ།

དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་སྟོ་སྟུང་པའི་བཀ་ཆེན་ངག་དབང་
 གྲགས་པ་དང་། ལུ་བསྟོ་སྟུང་པའི་བཀ་ཆེན་ཤེས་རབ་
 འབྱུང་གནས། བྱང་སྟོ་སྟུང་པའི་བཀ་ཆེན་ལྷ་རྩེ་ལ། དབུས་
 ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་པོ་བརྟེན་ཐམ་ཐེ་རིན་ཆེན་རྩེ་རྩེ། དབུས་ཀྱི་
 ཀ་ཆེན་གཉིས་པ་བརྟེན་རྒྱུ་ལྷ་ལ་རྣམས་ལས། རིམ་པ་
 བཞིན་མན་ངག་བླག་པོ་གསལ་བཞེས་གནང་སྟེ་ཕྱིས་པོད་
 ཏུ་འཆད་སྟེལ་གནང་སྐབས་འཕྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བའི་སྟོ་བླག་
 བཀའ་ཆོས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་སྟོན་བརྟེན་མི་
 པམ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་པོ་ཏུ་ལ་ནས་གདན་ཏུ་དངས་པའི་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁང་ས་པ་ཤའི་སྐྱེ་བྱུག་དུ་ཕྱོན་ཏེ། ཐུག་
 མཆོད་དང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་
 ཞལ་ནས་ཁྱེད་པར་ལ་ལེབས་པའི་ལམ་ཁ་སྐྱོ་མ་བཟང་པོ་
 གཅིག་དང་མཛུ་བར་འདུག དེའི་གསུང་བཞིན་སྟོབས་
 དང་། དེའི་རྗེས་སུ་པོད་དུ་འདྲེས་སྐྱེ་མ་བཟང་པོ་གཅིག་གིས་

མན་དག་སྒོ་སྒྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོང་བར་འདུག་པས་དེའི་
ཡོན་ཏན་ཡོང་ཞིང་། ཉན་པའི་སྒྲོས་པ་ཆོད་ལ་ཆོས་ཤོད།

བཀའ་སྒྲོམས། ཉམས་སུ་ཡོངས། དས་ཀྱང་རང་
གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པོ་ཞེས་པའི་བཀའ་ལུང་སྤྱི་པོར་མྱེད་པ་ཏེ། དགའ་དད་སྒྲོ་
གསུམ་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་རྒྱ་གར་སྤྱོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
བ་ཆལ་ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་ཆལ་སྤྱག་པོ་དེར་བྱོན་པས།
བར་སྐབས་ཤིག་ལ་ལམ་ཁ་ནགས་གསེབ་ཅིག་ན་འཁར་
སེལ་གྱི་སྒྲ་ཞིག་གྲགས་བྱུང་བས། ཐུགས་ལ་འདི་ན་གྱི་
ཁྲིར་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་བས་སྤྱོད་པའི་བསོད་སྤྱོམས་སྤོང་ན་
བཟང་སྤྱམ་ནས་གཟིགས་པས། དགེ་སྤོང་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་
ཞིག་ལ་ཤིང་མེའི་གསེབ་ནས་ལག་བ་དཀར་འཇམ་རིན་
པོ་ཆེ་བའི་རྒྱན་སྤྱོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱུས་པ་ཞིག་གི་བསོད་
སྤྱོམས་འབྲུལ་བ་གཟིགས་ནས། དགེ་སྤོང་དེ་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་མཐུན་པས། ད་ལུང་བསྐྱོན་ཐོག་དུ་བབས་པ་འདྲ་
དགོངས་ནས། ཞབས་སྤྱི་པོར་མྱེད་པ་ཏེ་བདག་ཅེས་སུ་
འཛིན་པ་ཞུ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རུང་གསུངས་
ནས་གསོལ་རས་གནང་བ་བཞེས་པས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་
འདུག་གསུངས།

ཀྱི་བ་ཆལ་ནག་འདབས་ཀྱི་གྱོང་ཁྲིར་དུ། དཔལ་
ཀྱི་དོ་རྩེ་དབང་རུབ་གསུམ་པ་ཞིག་དང་མན་དག་ཅུང་ཟད་
ཅིག་གནང་སྟེ། ད་ཁྲིད་ཐོད་དུ་སོང་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་
མཆོམས་སུ་འདི་ཚུལ་སྤེལ་བར་བྱིས་དང་། ང་རྒྱལ་
པོ་ཀན་ཅ་ཀས་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤོན་ནས་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་ལ་
སོང་ནས་ལོ་དུ་མ་སྤོད་རྒྱ་ཡིན། མིང་ལ་དཔལ་པོ་དོ་རྩེ་
ཡིན་གསུངས། ལྷ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཐོད་དུ་ཕེབས་ཁར་
འབྲོག་མི་ནི་ལོ་རྩ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་། མྱོགས་
གཉིས་ནི་ལོ་རྩ་བ་ཐུན་ཅིང་དང་། ཤེར་རབ་སྤྱིང་པོ་ལྷགས་
སྤོག་ཤེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱིད་གྱོང་ནས་
གཙང་ལྷ་ཅེར་ཕེབས་སྐབས། ཡོན་བདག་ལྷ་ཅེ་ལྷ་མཆོད་
ཀྱིས་གཙོས་འབངས་མི་ཡོངས་ནས་ཕེབས་བསྐྱུ་ཟབ་
རྒྱས་དང་འབྲེལ་དབང་བསྐྱར་དང་སྤོན་འགྲོ་ཆོས་འགའ་རེ་

འཆད་ཉན་གྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་བྱུང་།

སྤྱར་ཡང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་སུ་སྤོན་བདག་
ཆོས་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱར་ཏེ། རྒྱ་གར་དུ་དགེ་སྤོང་དཔལ་པོ་
དོ་རྩེའི་སྤྱོ་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀན་ཅ་ཀའི་པོ་བྱང་དུ་བྱོན།
ལྷ་མས་དཔལ་ཀྱི་དོ་རྩེ་དབང་ཆེན་གྱི་གཙོས་དབང་ཆེན་
བཅུ་གསུམ་བསྐྱད་མར་གནང་རྩེས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། ད་
ཁྲིད་ལ་ལྷ་མ་ང་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
སྤོན་གྲུབ་དུ་འབྲིག་པ་ཡིན་པས། དས་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་
མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་མཆོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཁྲིད་ལ་འཆད་
པས་ཆོག་པར་འདུག་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྲིད་
པར་འབགས་པ་རྩེ་བཅུན་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་
སྤོབས་ཀྱི་མགོན་པོ་དཔལ་པེར་ཕ་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་
ཆོས་སྤོར་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཐོས་པས་རྟོགས་པ་སེམས་
ལ་སྤྱེས། སྤྱོས་པ་ནང་ནས་ཆོད་ གཏུལ་བྱ་བྱི་ནས་འདུལ།
སྤོན་གྲགས་སྤོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་ཡིན། ཁྲིད་དེ་རྣམས་
པལ་ཆེ་བའི་སྤོད་དུ་རུང་བར་འདུག་པས་འབད་ཚེལ་གྱིས་
ཤིག་གསུངས་ནས། དཔལ་ཀྱི་དོ་རྩེ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཅ་བ་
དང་བཤད་རྒྱུད་ལ་མན་དག་གི་ཁ་བཀའ་སྟེ་དཀའ་བའི་
གནད་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཅུ། ང་ལི་སོགས་
རྒྱུད་ཅུང་བ་བརྒྱ་དང་བྱག་ཅུ་ཅམ་གྱི་སྤོན་གྲོལ་ལྷགས་
བཤད་དང་། རྩེས་གནང་བྱག་ལེན་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ལ་
སོགས་པ་མན་དག་དུ་མ་ཐོག་མ་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་སྤེལ་
བས། ལྷ་ཆེན་འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་བའི་སྤྱར་ཐུགས་སུ་ཆོད་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོས་པ་དུས་གཅིག་ལ་ཆོད་པ་
དང་། ཐུགས་ལ་ལྷ་མ་འདི་དཔལ་པེར་ཕ་བའི་དངོས་སྤོབ་
གྲུབ་ཐོབ་རྟོམ་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤོབ་དཔོན་མི་
ཐུབ་ལྷ་བའི་དངོས་སྤོབ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་ཁྲིད་པར་
འཕགས་པ་ཡིན་དགོངས་ནས་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡོངས་
པར་དོགས་གཙོད་ཞུས་ཤིང་བརྟེན་འགྲུས་བྲག་པོས་
བསྐྱབས་པས་ལོ་བཞི་ལ་བེར་ཕ་བའི་གསང་སྤྱགས་ལམ་
འབྲས་ཀྱི་གཙོས། བསྐྱེད་ལམ། གཏུམ་པོ་ལམ་རྩོགས།
ཡོན་པོ་བསྐྱང་བ། མཆོད་རྟེན་རྒྱུད་ཐོག། བསམ་མི་བྱུབ་
དང་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱུང་།

བ་དང་། གཞན་ཡང་བརྟེན་ཨ་མོ་ལྷ་བརྟེན་གཙོས་བརྟེན་
བརྟེན་ཅན་མཉེས་པར་མཛད་དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཆོས་དུ་མ་གསལ་སྤྱོད་གནང་།

དེ་སྐབས་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་པོ་དོ་རྗེས་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་གཏང་རྒྱལ་བཟང་ཞིག་བཏང་
ནས། དའི་ཆོས་རྣམས་བར་ཆད་མེད་པར་ཁྱོད་ལ་འཕྲོད་
པས་དགའ་བ་སྟོམས་ལ། ད་ཁྱོད་ཐོད་དུ་པར་སོང་། འཆད་
སྟེལ་འདྲ་གིས་དང་། ད་དུང་བརྟེན་ཞིག་ཁྱོད་ལ་ཆོས་སྟོ་
སྟེལ་དུ་བྱོན་འོང་། དའི་གསུང་བཞིན་གྱིས། ང་ཡང་ལན་
གཅིག་ཐོད་ལ་སྟེལ་བས་ཡོང་། ཁྱོད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས་ལམ་དུ་བར་ཆད་ཅུང་
ཅམ་ཡང་མི་ཡོང་བ་ངས་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
བཀའ་ལླང་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་སྤྱོད་ཐོད་དུ་བྱོན། གཙང་
ལྷ་ཅའི་ལྷ་བཙུན་མཆེད་གསུམ་གྱིས་མཐུན་ཁྱེན་སྤྱོད་ཏེ་
མང་མཁར་སྤྱ་གྲུ་ལྷ་དུ་བཤད་གྲུ་བཙུགས་ནས། མདོ་
སྤྱལ་སྤྱན་མོང་བའི་ཆོས་སྤྱོད་དེ་གི་གནས་རྣམས་ལ་
འཆད་སྟེལ་གནང་སྐབས་མཁའ་པའི་སྤྱན་གསལ་དབུས་
གཙང་ཁམས་གསུམ་ལ་བྱུང་ཅིང་། སྟོབ་མ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་
བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། མར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བོས་དང་།
འགོས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཙས་ལ་སོགས་པ་མཁའ་པ་ཡང་
མང་པོ་ཐོན་པ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཆེན་འགྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བས་ཆོས་འཆད་
སྟེལ་མཛད་ཅིང་ལྷ་ཅའི་བྲག་བཞུགས་པའི་ཆེ་ལུབ་གཅིག་
མནལ་དུ། དའི་ཁང་བ་གསུམ་ཐོག་ཅིག་ན་རྗེ་འགྲོག་མི་
རང་ཉིད་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་
འོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་ནག་པོ་འཛིགས་སུ་དུང་བ་ཆེ་
ཆད་དེ་ངོས་ཅན་ཞིག་ནས་མཁའ་ནས་འཕྱར་ཏེ་སྟེལ་བྱུང་།
དའི་ཁ་ནས་དུང་གི་སེང་གོ་གཅིག་སྤྱལ་དའི་ལྷེ་བ་ནས་
གསེར་གྱི་བྱས་པ་རྩལ་གང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་འགྲོག་མིའི་
སྤྱོ་ལུས་ལ་ཐིམ་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འབྱུངས། དེ་ནས་སྤྱོ་ལས་འོད་ཀྱི་

གོང་དུ་གསུམ་ཆད་ནས་ཁང་བ་གསུམ་པོ་དེ་འོད་གྱིས་
བྱུང་བར་བྱུང་།

སྤྱོད་དེ་ཐམ་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་འགྲོག་མི་རང་
གི་སྤྱོ་ལུས་ལ་ཐིམ། དེ་འོད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཞབས་གཉིས་ལ་
ཐིམ། ཞབས་གཉིས་ཀྱང་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་སོང་
བའི་ངང་ནས་མནལ་སང། དེ་རྗེས་སྤྱོ་ཞིག་ལ་སྟོ་ཁང་
ན་ར་དུང་འབྱུང་བའི་སྤྱོ་ཅིག་གསལ་པས་རྗེ་འགྲོག་མི་རྩོ་
གི་ལ་ཐུགས་བརྟེན་བར་ཡོད་པས་གང་ཡིན་བལྟ་བར་བཏང་
བས། གྲུབ་ཆེན་ག་ལ་རྟ་ར་ཐོད་དུ་ལན་བཞི་བྱོན་པའི་དང་
པོ་དེ་ཨ་ཅ་ར་ལྟར་བྱ་གོས་དམར་པོ་ཞིག་བྱོན་ཏེ་ན་པེ། ང་
རྒྱ་གར་ནས་ཁྱོད་ལ་གཏད་དེ་འོངས་པ་ཡིན་པས་མཛུལ་
ཁ་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར་འགྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བ་མཛུལ་འབྱུང་
གནང་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡེགས་པར་སྤྱོད་བའི་སྤྱོ་ཐོག་
ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྟེང་མཛད་པས། སྤྱོད་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་།
ཁྱོད་པར་དུ་འཕགས་ལུལ་གྲུབ་བརྒྱའི་སྤྱོ་མེས་རྗེ་བཙུན་
རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་པའི་མ་པའི་གདམས་ངག་མངའ་
བ་མཁྱེན་ནས་འགྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས།
སྟོན་ཁ་སྤྱེའི་ལུང་བཙུན་པའང་བཙུན་ནས་ཞབས་ལ་
གཏུགས། ཐོག་མར་སྤྱོ་མ་ལྷ་བཙུན་པའི་སྟོ་ནས་དཔོན་སྟོབ་
གཉིས་འབྲེལ་བཙུགས་པས། སྤྱོ་སྟོབ་སོ་སོར་ཐུགས་ཤིན་
ཏུ་མགྲུ་སྟེ། ཆོས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་མར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་
སྤྱོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ། གསལ་སྤྱལ་ལམ་འབྲས་ཞུ་
བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཁོ་པོ་དུ་ཅུངས་སུ་ལོ་རྒྱ་བའི་
སར་འགྲོ་བའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པས་གནས་སྐབས་དེར་
འགྲོ། དེ་རྗེས་ཐོད་ནས་ལུལ་པའི་གསེར་རྣམས་རང་ལུལ་
རྒྱ་གར་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་ཆོག་པས་གསོག་གི་ཆོག་ས་
འཁོར། བདག་གི་སྤྱོ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱེད་
པ་དང་། རྒྱ་དཔེ་འབྲུང་ལེན་དགོས་པ་ཡོད་པས་རྒྱ་གར་
ལ་ལན་གཅིག་འགྲོ། རིང་ན་ལོ་གསུམ་ནས་སྤང་ན་རྒྱ་བ་
ལྷ་དུག་ཅན་ལ་རྒྱུར་འོང་བས་དེ་དུས་གདམས་པ་རྩོགས་
པར་གནང་བས། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་བཀའི་ཡོན་ལ་གསེར་
སྤང་བརྒྱ། མན་ངག་ཡོན་ལ་གསེར་སྤང་བཞི་བརྒྱ་ཅན་

དགོས་པས་སྐབ་ལུགས་ཀྱིས་གསུངས་ནས་དཔོན་སློབ་
ཞལ་དན་མཛད།

ཕུ་ཤངས་ལོ་རྒྱུ་པས་མེབས་བསྐྱེད་བཅས་ཕུ་
ཤངས་ནས་མཛད་རིམ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྐྱབས། འཕགས་
ཡུལ་རྒྱ་གར་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས། གྲུབ་ཆེན་ག་
ཡ་རྩ་ར་རྩེ་བ་ལྷ་ལ་བཞུགས་ཏེ། སྤར་ཡང་བོད་ལ་ཐེངས་
གཉིས་པ་སྒོ་མོ་རྒྱུད་ནས་མེབས་བཞེན་པའི་སྐབས་སུ།
ལོ་ཆེན་འབྲོག་མི་ཤྲ་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷ་ཅེ་ལྷ་བཙུན་
མཛད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནས་མཛོད་རྩལ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་
བཅས་མེབས་བསྐྱེད་ལུ་མཁན་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི། ལ་སྟོད་སྟོ་
བྱང་ནས་རིམ་པས་གཙང་ལྷ་ཅེ་མང་མཁར་སྤྲ་བུ་ཕྱང་དུ་
ཞབས་སོར་འཁོད་དེ། གསང་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཀྱིས་རྒྱུད་
བཤད་དབང་ལུང་མན་རག་དང་། ལམ་སྟོར་གཞན་རྣམས་
དང་བཅས་པ་མི་ལོ་ཕྱི་ལ་པོ་ལྷ་ལ་ཞིབ་ཁྲིད་མཛད་དེ་གྲུབ་
པའི་གཏང་རག་དུ། འབྲོག་མི་ལོ་ཆེན་གྱི་བརྟེན་ག་ཡ་རྩ་
རའི་སྤྱུ་བྱང་དུ་གསེར་སྤང་ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་པ་གཞོ་ར་གཅིག་
ཏུ་སྒྲུགས་པ་དང་། སྤྲ་ཅི་སྟོང་ཙམ། ར་མ་དཀར་པོ་ཤར་
འདོམ་པ་གང་རེ་ཡོད་པ་ཉིས་བརྒྱ་ར་མ་ནག་པོ་སྟོང་ལྷག་
ཙམ་དང་། གཞན་ཡང་དར་གོས་ཁ་གདན་ལ་སོགས་བརྒྱ་
འབུལ་སྟོང་འབུལ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཙམ་དུ་བུལ་བ་ན།
འབུལ་མཚན་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་ཏུ་གསེར་ཏ་ཙམ་མང་ཆེས་
བས་བརྟེན་སྤྲུགས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་མ་ཡིན་གྱིས་དོགས་
ནས། གསེར་བསྐྱམས་ཏེ་མང་མཁར་ཕྱི་ཆེན་གྱི་མི་གང་
མང་སར་བྱོན་ཏེ། འདི་ན་ཅིར་གདའ་གསུང་ནས་བསྐྱེད་
པས། ཐམས་ཅད་ཁ་མཐུན་པར་འདི་བ་གསེར་དུ་གདའ།
གསེར་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བཟང་ཤོས་འདི་ལྷ་བྱ་དཀོན་ལུས་
པས། སྤྲུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་གྱུར།

སྤར་འབྲོག་མི་ལོ་ཆེན་ལ་མནལ་ལམ་ཁམ་པོ་
ཆེ་བྱང་དེའི་དོན། བརྟེན་ག་ཡ་རྩ་རས་བཟལ་བ་ནི་འདི་
ལྟར་གསུང་། ཁང་པ་གསུམ་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ། ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་མི་ནག་པོ་ནི་འཕགས་ཡུལ་

གྲུབ་བརྒྱའི་སྤྱི་མེས་རྗེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་པའི་
མ་པ། དེའི་ཁ་ནས་དྲང་གི་སེང་གོ་སྤྲུགས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་
དབང་ལྷག་གི་སྤྲུགས་རྗེའི་རྣམ་འབྲུལ་རྗེ་ག་ཡ་རྩ་ར་ན་
བཟའ་དཀར་པོ་ཙན་དེ་མཚོན་པས་དྲང་། སྤྱི་བའི་སེང་གོ་
སྤྲུམ་ཀྱང་སྐབ་པ་མེད་པ་མཚོན་པས་སེང་གོ་དེའི་ཁ་ནས་
གསེར་གྱི་དོ་རྗེ་སྤྲུགས་པ་ནི་གསུང་རག་ལམ་འབྲས་རིན་
པོ་ཆེ་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་པ་མཚོན།
དེ་ནས་གསེར་གྱི་བྱུམ་པ་རྩལ་གང་བ་ནི་དབང་གི་རྩ་པོ་མ་
རུབ་པ་སོགས་སྤྲོན་བརྒྱུད་བཞི་བར་མ་ཆད་པ་མཚོན།

དེ་འབྲོག་མིའི་དབུ་གཙུག་ནས་ཐེམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་
བུའི་གདམས་པ་རྗེ་ཉིད་ལ་བག་འབབས་པ་མཚོན། སྤྱི་
ལས་འོད་གསུམ་བྱང་བས་ཁང་པ་གསུམ་འོད་ཀྱིས་ཁེངས་
པ་ནི་གཞུང་རྩིགས་པ། གདམས་པ་རྩིགས་པ། གྲུབ་
པ་ཐོབ་པའི་སྤྱི་བ་མ་དང་བཅས་སྤྱི་བ་མ་སྟེ་ཆོན་གསུམ་
གསུམ་དང་། དེ་དག་ཡང་སྟོབ་རྒྱུད་འཛིན་དང་བཅས་པས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲོན་པ་སེལ་བ་མཚོན། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་སྤྲ་ཆེན་འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བ་ལ་ཐེམ་
པ་ནི་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་ཆེན་ཉིད་དང་སྤྲུགས་ཡིད་འབྲས་པ་
མཚོན། སྤྲ་ཆེན་རང་གི་ཞབས་གཉིས་ལ་ཐེམ་ནས་དེའང་
ནས་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ནི་གདུང་གི་སྤྲས་གཉིས་བྱང་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་གཤེགས་ནས་གདུང་བརྒྱུད་མི་སྤར་བ་ཞེས་བྱ་
བ་མཚོན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལུང་བསྐྱེད་གནང་རྗེས། བརྟེན་
སྤྲུགས་མཉེས་བཞེན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། དེ་རྗེས་འགོས་
ལོ་རྒྱ་བས་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤར་ཡང་བོད་ནས་མཛད་རིམ་
གྲུབ་རྗེས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། ཡང་རེ་ཞིག་ན་གྱི་རོ་ལོ་རྒྱ་བ་
རྩེ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྲོན་འོངས་ནས། བོད་དུ་གྱི་རོ་ལམ་
འབྲས་ཀྱང་རྩིགས་པར་བསྐྱེད་གནང་མཛད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་
སྤར་ཡང་བྱོན།

ཡང་གཉིས་ལོ་རྒྱ་བ་ཡང་ཟེར་མཚན་ཡོན་ཏན་
གཤམ་ཞེས་པ་དེས་སྤྲོན་འོངས་ཏེ་ཆོས་མང་ཞུ་གནང་
མཛད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། ཞིབ་གསལ་མཐུན་འདོད་ཡོད་

རིག་ནས། འཇམ་མགོན་མཐུན་བཅའའི་ལམ་འབྲས་སྟོབ་
 བཤད་ཁྱིད་ཡིག་ཁོག་ཕྱག་ལ་གཟེགས་ཞིབ་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་
 དང་། ད་ལན་སྐབས་སུ་བབས་པ་མདོར་ན་པཎ་གྲུབ་འདྲེ་
 ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་
 ཅིང་། གཅིག་དང་དུ་མར་སྐྱུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་
 མངའ་བ་དང་། སྤྱིན་སྲིག་གི་མེ་འབར་བཞེན་པའི་ཁྱོད་
 རྣམ་ཡོ་བྱུང་ལེན་རྣམ་པ། རྟོ་རྟོ་དང་འུམ་བུ་བར་སྦྲང་ལ་
 འཛོག་གྲུབ་པ་སོགས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་
 མང་པའི་ཐོག་སོད་ལ་གོང་གསལ་ལྟར་བཀའ་འདྲིན་གྱི་ཏུ་
 ཆེ་བའི་སྤྱན་མོང་སྦྲང་རྩེར་གྲུབ་པའོ། །

སྤྲུལ་རྩེ་པ། གཙང་ལྷ་ཆེ་མང་མཁར་སྤྱ་བྱ་ལུང་ནས་
 གསང་ཆེན་ལམ་འབྲས་གོང་འཕེལ་རྩེ་ལྷ་རྒྱུད་བའི་
 རྩེ།

གོང་གསལ་སྤྲུལ་ཆེན་འབྲོག་མི་ཤུ་ཡེ་ཡེ་ས་
 ལ་འཕགས་ཡུལ་རྒྱུད་གར་ནས་ཁ་སར་བྲུ་ཁིས། གསང་
 སྤྲུལ་ཉམས་སུ་ཡོངས་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྤྲུལ་དང་
 གདམས་དག་གཞན་འཆོལ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཆོད་ཅེས་ལུང་
 བསྟན་ལྟར། གཙང་ལྷ་ཆེ་མང་མཁར་སྤྱ་བྱ་ལུང་དུ་སྤྲུབ་པ་
 དང་གཞན་པན་སྤེལ་མར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་ཡོད་པའི་
 སྐབས་ཤིག་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལོ་རྟོ་རྟོ་ནམ་མཁའ་ནས་
 འཕྱར་ཏེ་ཕྱོད་བྱུང་། གང་ལ་མེབ་ཞུས་པས། གངས་རི་ཅན་
 གྱི་རྒྱལ་ཁམས་བཟླ་བ་དང་། བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་འདྲ་མེལ་
 དུ་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་སྤྲུལ་གཅིག་ཅུ་བཞུགས།
 སྤྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབར་བ་ཆོམ་པར་མཛད་རྩེས། ལུབ་
 གཅིག་གི་ཆེ། ལུབ་སྤྱོགས་སུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ན་བཟུ་ཐེ་
 སྤྱི་བ་བདུན་པའི་ཤ་ཞིག་ལ་མཁའ་འབྲོ་མ་རྣམས་ཆོགས་
 འཁོར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་དེར་འབྲོ་གསུངས་པ་ལ། ཡོ་
 ཆེན་འབྲོག་མའི་གསེར་མང་པོ་ཕྱལ་བས། དེ་ཆོས་ཁོ་པོ་
 ལ་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་གསུངས་ནས། ཉི་ཟེར་ལ་ཆེབས་
 པའི་རྩུལ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡུད་ཀྱིས་འཕྱར་ནས་ཕྱོད་མོང་

གསུངས། ཡང་བར་སྐབས་ཤིག་ལ་ནམ་མཁའ་ནས་བརྟེན་
 ཞིག་འཕྱར་ནས་ཕྱོད་བྱུང་། འབྲོག་མི་ཡོ་ཆེན་གྱི་ཁྱོད་སུ་
 ལགས་ཞུས་པས། ང་མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤུ་བ་ཡིན། རྩོ་
 སྤྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ནས་ཁྱོད་ལ་གདམས་པ་འདྲ་སྤྱིན་
 དུ་འོངས་པ་ཡིན། གཞན་སུའང་མ་བཤད་པ་གསང་བ་
 གྱིས་གསུངས་ནས་རྟོ་རྟོ་ལ་འབྱོར་མའི་དབང་བསྐྱར་བ་
 སོགས་གདམས་པ་ཟབ་མོ་མང་པོ་སྐྱུལ་ཐེན་པའི་སྐབས་
 ཞིག་ལ། གོང་གསལ་དེ་དག་གསང་བའི་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་
 གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བརྒྱུད་དེ། མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤུ་
 མང་མཁར་སྤྱ་བྱ་ལུང་ན་མེབས་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་ཐོས་
 རྣམ། མཛུལ་འདྲིན་གྱི་སེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཏུ་མང་པོ་འདུས་པ་ན།
 མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤུ་པས་སྟོད་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་དགོན་གསུངས་
 རྣམ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་དཔལ་གྱི་རི་ལ་ཕྱོད།

སྤྱིར་སྤྲུལ་ཆེན་འབྲོག་གི་ཡོ་རྩ་ནི་གདམས་
 དག་མང་ཞིང་མཁས་སྤྱན་ཆེ་བ་ཞིག་པས། རྒྱ་མཚན་
 ཤེས་མཁན་པལ་ཆེ་བས་བསྟེན་ཅིང་འདུད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཡང་། ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཅེས་སྤྱད་ཆེ་ཞིང་ལྷག་པར་དུ་
 གདམས་དག་ལ་བཀའ་ཤིན་ཏུ་དོགས་པ་དཔེར་ན་རྩ་བ་
 བཞི་བ་ལ་ཆོས་མི་འཆད་ཅེས་ཟབ་ཆོས་རྣམས་གདན་
 ཐོག་གཅིག་ཏུ་མི་གཅིག་ལས་མང་བ་ལ་མི་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔེན་ཞེས་གསང་
 སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་པལ་ཆེ་བ་སྤྱན་གཅིག་ལ་གསུམ་ལས་
 མང་བ་ལ་མི་གསུངས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཆོས་
 འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཅུ་ལས་གཞུང་དང་མན་དག་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པར་ཐོབ་ནི་ལ་བྱུང་བར་སྦྲང་ལ། སྟོབ་མའི་གཙོ་པོ་
 བྱི་གཞུང་རྟོགས་པའི་སྟོབ་མ་དང་། མན་དག་རྟོགས་པའི་
 སྟོབ་མ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མ་དང་གསུམ་མོ། །

འདོན་ཐེངས་ལྷ་མའི་འཕྲོས།

སྒྲིང་འདྲ་བ་བསྟན་པ་དབང་ཕྱག {ས་རྒྱ་མཐོ་སྒྲིབ།}

མང་སྤྱོད་དགོན་སྐྱབ་བསྟན་པ་གྲིང་ཆོས་འཁོར་གྲིང་གི་ལྷ་རྒྱལ།

མང་སྤྱོད་དགོན་སྐྱབ་བསྟན་པ་གྲིང་ཆོས་འཁོར་ཁྱབ་འདི་ནི་ལ་དྲགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ས་སྤེན་ས་གི་ལོ་མེ་ཉར་ ༡༩ ཅམ་དང་། རྒྱ་ཆེན་ཁ་འབབ་བཞིའི་ཡ་གྲལ་
 སེངྒེ་ཁ་འབབ་ཀྱི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་མང་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ་ཆགས་ཡོད།
 དེ་ཡང་སྤྱོད་ལ་དྲགས་སུ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པར་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་
 སྟེ། རྣམ་པ་གྲུབ་པ་བརྒྱད། ས་སྒྲུ། དགེ་ལུགས་བཞིའི་ཡ་གྲལ་ཉེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲུ་
 པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་
 འབྲུམ་ལྡེས་ལ་དྲགས་གཤམ་སྤོད་བར་གསུམ་ཡོངས་ལ་དབང་བསྐྱར་མཛད་བཞིན་
 པའི་སྐབས་སུ་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲུ་པའི་བསྟན་འཛིན་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་མཁས་དང་གྲུབ་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱོད་ཆེན་རྒྱུད་པ་རྟོ་རྩེ་དཔལ་བཟང་གི་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་པར་
 མཛོན་ནོ། །

སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་ནལ་འཁྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆེན་རྒྱུད་པ་རྟོ་
 རྩེ་དཔལ་བཟང་ཉིད་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲུ་ནས་ཐོག་མར་ལ་དྲགས་སུ་
 བེབས་འཁྱོར་རྩེས་ད་ལྟ་དགོན་པ་ཆགས་སའི་རིའི་གཡས་རྒྱུ་ན་དགོན་མོ་ཆེ་ཞེས་
 པའི་སྐྱབ་ཕྱག་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་སྐྱགས་དམ་ཉམས་ལེན་གནང་བཞིན་བཞུགས་
 པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་འབྲུམ་ལྡེས་ལ་དྲགས་སྤེ་ལ་
 གཞོད་པའི་ས་དབྱ་ལྟ་བུ་རིུ་ཉིུ་སེར་བུ་ཞེས་པ་དེ་བྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནང་ལྟ་ཁང་
 གི་ནས་པར་བཞེངས་ནས་མཆོད་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་རབ་གནས་དང་བྱིན་རྒྱལ་ཁྱེ་བྱིར་

མང་སྟོང་གོན་མོ་ཆེ་སྐྱབ་ཕྱག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མཛད་བཞིན་
བཞུགས་ཡོད་པའི་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་སྐྱ་
ཆེན་བྱང་པ་རྟོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་ཉིད་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་
བཞིན། སྐྱ་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་ལ་དྲགས་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་
བཀའ་བཞིན་ལ་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྐྱེར་མེད་པས་ཉེ་གསར་
དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཆེ་བ་རྣམས་པར་དག་
པའི་སྟོན་ནས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རབ་གནས་
མཆོད་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཡང་དག་པར་མཛད་པས་བཟ་
ཤིས་པའི་རྟགས་མཆོད་རྟོག་ཅན་ལྟ་བུ་མང་པོ་རྒྱལ་
མོན་གཙོས་དེར་འདུས་སྟེ་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པར་བརྟན་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་འབྲུམ་ལྟེ་སྐྱ་ཆེན་
ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱིད་པའི་དད་བ་སྤེལ་དེ་ནས་ད་ལྟ་མང་
སྟོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་འདིས་གཙོས་ཆོས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱལ་ས་སྐྱེའི་ཉེ་འཁོར་དང་། སྤྱིད་མང་། རྩ་མ་ཐང་། སྤྱི་ཉི་
མོགས་ནས་ས་ཁོང་དང་འབྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལུགས་ལ་
དྲགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྲགས་པ་འབྲུམ་ལྟེ་སྐྱེར་ས་སྐྱེར་
གསར་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱ་ཆེན་བྱང་
པ་རྟོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་གིས་རེད་བཟ་ཤིས་འོད་འཕྲོ་ཞེས་
པའི་མཆོད་ཡང་གསོལ་གནང་མཛད།

དེ་ནས་སྐྱ་ཆེན་བྱང་པ་རྟོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་གིས་
ལ་དྲགས་རྒྱལ་པོས་ས་ཁོང་ལུགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཡུལ་སྤྱོད་ཁ་ཁར་སྟོགས་སུ་བལྟ་བ་སྟོང་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དེའི་དབྱུས་སུ་དགོན་པ་བྱག་བཏབ་ནས་དགོན་
པའི་མཆོད་ལ་སྐྱབ་བསྐྱན་ལྷ་སྐྱེར་ཆོས་འཁོར་དང་། ཡུལ་
མིང་ལ་མང་སྟོང་ཞེས་བཏགས་གནང་མཛད་པ་དེའི་རྒྱ་
མཆོད་ཀྱི་མང་སྟོང་གོན་སྐྱབ་བསྐྱན་ལྷ་སྐྱེར་ཆོས་འཁོར་
ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དགོན་པའི་མཆོད་ལ་ལྷ་སྐྱེར་
བཏགས་གནང་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ནི། ད་ལྟའི་མགོན་
ཁང་ཆགས་པའི་འོག་ལ་རྟོ་པ་པོར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྤྱོད་
རི་དྲགས་ལྷ་བ་ཞིག་ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་སྟོང་པའི་རང་
གནས་ཡོད་པ་སྐྱ་ཆེན་གྱིས་གཟིགས་ནས་ལྷ་བ་གནས་
སའི་རྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགོངས་ནས་ཐོག་

མང་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་བཀའ་སྤྱང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོ་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་ཁང་རྩ་ཆེན་འདི་བཞེངས་ནས་ཡུལ་དང་
དགོན་པའི་མཆོད་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྐྱ་ཆེན་བྱང་པ་རྟོ་རྗེ་
དཔལ་བཟང་གི་སྤྱོད་བྱང་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་སྤྱང་མའི་
དབང་པོ་རོང་བཅོན་རྣམས་གཉིས་ཞེས་པ་ཁམས་ཁ་བ་
དཀར་པོ་ནས་སྐྱ་ཆེན་ཉིད་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་མི་དང་མི་
འགྲོགས་པ་བཞིན་དུ་མེད་པས་ཤིང་། ལྷ་རྩ་བསྐྱེད་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་བཀའ་བསྟོན་དམ་བཞག་མཛད་པའི་སྤྱང་མ་མཐུ་
ཅལ་ཅན་རོང་བཅོན་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་རྟེན་པོ་བྱང་ཡང་
མང་སྟོང་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་བཞེངས་ནས་སྐྱ་ཆེན་བྱང་པ་རྟོ་རྗེ་
དཔལ་བཟང་གིས་དཔལ་མང་སྟོང་གོན་སྐྱབ་བསྐྱན་ལྷ་སྐྱེར་
ཆོས་འཁོར་དང་། སྤྱིར་ན་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་གདན་ས་
རྣམས་གཙོ་བོར་སྤྱང་པའི་གངས་ཅན་བོད་དང་ལ་དྲགས་
སྤྱོད་ས་སྤྱང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྱང་མར་བཀའ་བསྟོན་དམ་བཞག་མཛད་པ་བཞིན་ཆོས་
སྤྱོད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ནས་སྐྱབ་པས་ད་ལྟ་སྤྱི་གཉིས་པའི་ཆར་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་འདི་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
མཆོད་སྐྱན་ནི་ལ་དྲགས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཛིན་སྤྱོད་ཡོངས་
ལ་བྱུང་བཞིན་པའོ། །

མཁས་དང་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྐྱ་ཆེན་
བྱང་པ་རྟོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་དང་ལ་དྲགས་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་
གྲགས་པ་འབྲུམ་ལྟེ་རྣམས་གཉིས་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
བྱང་བ་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་ལ་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་
འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ལ་དྲགས་རྒྱལ་པོས་མང་སྟོང་གོན་
པར་ཐད་ཀར་དམིགས་བསལ་གྱི་གཟིགས་སྤྱོད་གནང་གི་
ཡོད་པའི་སྟོར་ནི་ལ་དྲགས་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་ནས་མང་སྟོང་
དགོན་པར་གནང་བའི་བཀའ་བློ་དམ་མང་སྟོང་གོན་
པའི་ཡིག་ཆ་དུ་ཉར་ཆགས་གནང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལས་
གསལ།

ལོ་རྒྱུས།

ལ་དྲུག་སྐུ་པོ་མེད་ཀྱིས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བོད་ནས་ཕེབས་པའི་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་
བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སྐུ་མ་ལྷན་ཚང་རལ་པ་ཁྱེ་བ་དེ་ལ་
དྲུག་སྐུ་པོ་འདི་དབྱ་མཐར་གྱུར། དུས་དེ་ཙམ་ནས་ལ་
དྲུག་སྐུ་པོ་པལ་ཆེ་བ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་
ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སྦྱོན་བདག་གཞན་བ་
དང་། མྱོན་ཆེན་མང་ཆེ་བ་ནི་དཔལ་ལྷན་ས་སྐུ་པའི་སྦྱོན་
བདག་གཞན་མཁན་ཞིག་རེད་འདུག འདས་ཕྱིན་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་དང་རྒྱུ་ལྡན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
ད་ལྟའི་ཆར་ཡང་ཕྱིས་དབང་དང་། རྒྱ་ཤོད་ཀྱི་མྱོན་པོ་འདི་མི་
རྒྱུད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐུ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་མང་སྤྱོད་
དགོན་པའི་སྦྱོན་བདག་གཞན་བཞེན་པ་མཛེན་གསལ་རེད།

ད་ལྟའི་ཆར་མང་སྤྱོད་དགོན་པའི་དགོན་བདག་
གས་གཟིགས་སྤྱོད་གཞན་མཁན་གཙོ་བོ་ནི། རོར་ཆེན་
རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཆབ་བདག་ཅག་གི་འིན་ཚན་ཅན་པའི་སྐུ་
མ་བཀའ་འིན་མཚུངས་སྐུ་མ་མཆིས་པ་ལ་སྐབས་རྗེ་སྐུ་
ལྷིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བཞུགས་གཞན་ནམས་གཉིས་ཀྱིས་
གཟིགས་སྤྱོད་མཛད་བཞེན་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་ལ་དུས་
འགྱུར་བྱུང་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོ་ནས་བཟུང་ལ་སྐབས་རྗེ་
སྐུ་ལྷིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཞུགས་གནས་གཙོ་
བོ་དགོན་པ་འདི་ཉིད་དུ་མཛད་ནས་དགོན་པ་འདི་ཉིད་རོར་
ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་རོར་ལུགས་ཀྱི་
ཆོ་ག་བྲག་ལེན་ཉམས་པ་སྤྱར་གསོ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
གནང་བ་མ་ཟད། ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་དང་
གདུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ་སྤེལ་གནང་མཛད་པས་མཆོན་
མང་སྤྱོད་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་དང་ལུལ་མི་ནམས་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་གཞན་ཡང་ལ་དྲུག་སྐུ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དོན་
གཉེར་ཅན་ནམས་ལ་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་སོགས་གང་
འདོད་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་ཆོམས་པར་མཛད།

ལྷན་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་དོར་འཛིན་གྱེ་
པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ས་སྐུ་པ་ཆེན་པོ་

སྐུ་མ་འཆང་སྐུ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐབས་མགོན་
བདག་ཁྱི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དྲུག་སྐུ་ལྷོངས་
སུ་ཐོག་མ་རང་གདན་འདྲན་ཞུས་ནས་འཇམ་དབྱངས་
མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྐྱེད་གནང་བའི་ས་
དགེ་བཀའ་སྦྱིང་རིས་མེད་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་པོ་སྐུ་
ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་པོད་བཅུ་བཞི་འཛིན་
བཞུགས་སྤྱོད་ཐག་ལྷན་པའི་དབང་རྗེས་གནང་ཁྲིད་ལུང་
མན་དག་དང་བཅས་པ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་མ་འཁྲུགས་པར་
བུམ་པ་གང་ཤུའི་ཆུ་ལ་དུ་གནང་སྟེ་སྐུ་ལ་ལྷན་དད་ཅན་ལ་
དྲུག་སྐུ་མང་ཆོགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་པོན་སྐུ་
ན་མེད་པར་བསྐྱུན་གནང་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞེན་དགེ་
འདུན་པ་ནམས་ལ་བསྐུལ་བ་སྤོབ་གཉེར་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་
བསྐྱུན་གནང་བ་སོགས་ཕྱོགས་གང་སྤྱིའི་ཐད་ནས་དགོན་
པ་འདི་བཀའ་འིན་ཆེན་མེད་པས་བསྐྱུངས་དང་སྤྱོད་བཞེན་
པའོ།

རྒྱལ་པ་གཉིས་པ་རོར་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཀྱན་
དགའ་བཟང་པོའི་བསྐྱུན་པ་འཛིན་པའི་རོར་པའི་སྐུ་ཁག་
བཞེ་ལས་གཙོ་བོ་སྐུ་ལྷིང་དང་ཁར་སར་གཉིས་ཀྱིས་
ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་བྱེས་སུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རོར་
ཨེ་མི་ཆོས་ལྷན་བྲག་བཏབ་གནང་བ་དང་། དེ་བཞེན་རོར་
པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤར་སྤོལ་བཟང་པོ་མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མཛད་རྒྱས་མཆོན་
བྲག་ལས་གལ་ཆེན་པ་མང་ཁྱེན་དང་ལྷན་པར་སྐུ་ན་ཡང་
བཞུགས་པོར་ཕེབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པས་དེར་སྐབས་
ཅན་པའི་སྐུ་མ་ལ་སྐབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
མཆོག་བཞུགས་གནས་གཙོ་བོ་བྱས་ཀྱི་གདན་ས་རོར་
དགོན་པ་རང་དུ་མཛད་ནས་ལ་དྲུག་སྐུ་ལ་སྦྱོན་བཞེན་སྐུ་
དངོས་ཕེབས་བུམ་མིན་ལ་མ་ལྷོས་པར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་དངོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་ད་ལྟའང་ལ་དྲུག་ས་
མང་སྤྱོད་དགོན་དང་དེའི་དགོན་ལག་སྤྱིད་མང་དགོན་པ་
གཉིས་ལ་ཐུགས་བཅེ་ཆེན་པོས་སུ་མཐུན་གཟིགས་སྤྱོད་
གནང་བཞེན་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་སྐུ་མ་ས་སྐུ་

པ་ཆེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དམ་པ་རྒྱང་
ན་གནས་ན་ཡང་། །འཁོར་འདབ་པན་པས་རིང་ནས་སྤྱོད་།
།མཁའ་ལ་སྤྱོད་ཆེན་འབྲིགས་པ་ཡིས། །ས་ཡི་ཡོ་ཏྲག་
ཁྱད་པར་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཛེད་བཟང་
བསྐྱངས་དང་སྤྱོད་བཞིན་པ་འབྲེལ་ཡོད་རང་ཅག་རྣམས་
ཀྱིས་མཁའ་གསལ་ལྟར་རོ། །

ལ་དྲགས་ལྗོངས་སུ་གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ས་
སྤྱོད་ཆེན་བརྒྱད་འཛིན་པ་སྤྱིད་མང་དགོན་དང་། དབྱེ་བ་
དགུ་གྲར་མགོན་ལྟ་ཁང་། ལ་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱིའི་གྲར་
མགོན་ལྟ་ཁང་། ཞ་ཡུད་ཡུལ་ས་སྤྱོད་ཁང་བཅས་ཡོད། དེ་
བཞིན་ཡ་སྤྱབ་ས་མཆོག་སྤྱིའི་མཁན་ཆེན་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་འཆར་
ཆེན་པོས་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་མང་སྤྱོད་བཅེ་ཆེན་
སྤོབ་བྲ་ཞེས་རབ་བྱུང་བྲ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་སྤོབ་སྤྱོད་གནང་
ཡུལ་དང་། རྒྱལ་ས་སྤྱིའི་འགྲམ་དུ་ས་སྤྱོད་བཅེན་དགོན་
ཞིག་གྲང་གསར་འཛུགས་གནང་བཞིན་པ་བཅས་ཡོ་རྒྱུས་
སྤྱོད་བསྐྱས་སུ་བགྱིས་པའོ། །

མང་སྤྱོད་ནག་རང་།

དུས་མཆོད་མང་སྤྱོད་ནག་རང་ཞེས་པ་འདི་ནི། ལ་
དྲགས་ནང་ཆེས་སྐྱད་གྲགས་ཅན་དང་མི་མང་འདུ་འཛོམས་
ཆེ་པོས་ཀྱི་དུས་མཆོད་ཅིག་རེད། དུས་མཆོད་འདི་ཡོ་ལྟར་
པོད་ཆེ་དང་པོ་ཆོ་འཕུལ་ཆེ་བའམ་འབྲུམ་འགྱུར་ཆེ་བར་
གྲགས་པའི་ནང་ནག་རང་ཞེས་པའི་དུས་མཆོད་ལ་མང་སྤྱོད་
དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་སྤྱོད་པའི་ཡི་དམ་
ཀུན་གྱི་གཙོ་པོ་དཔལ་གྱི་རྩོམ་ཆེན་ལ་བཞེན་པའི་
སྤྱོད་མཆོད་ཆོགས་གནང་མཛེད་པ་དང་། དེ་ཡང་པོད་
ཆེ་དང་པོའི་ཆེས་དྲག་ཉིན་མཆོད་བཞི་བཤམས་བཀོད་
མཛེད་དེ། ཆེས་བདུན་ཉིན་སྤྱོད་པོན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་ཉིན་
མོ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་གནང་མཛེད་ལ།
ཆེས་བརྒྱད་ཉིན་དངོས་གཞི་དང་པོ་ནས་བཟུང་ཆེས་བཅུ་
གསུམ་ཉིན་རྩལ་ཆོན་གཤེགས་གསལ་གྱིས་སྤྱོད་མཆོད་

བཅས་གྲོལ་གནང་མཛེད་ཅིང་། པོད་ཆེས་བཅུ་བཞི་དང་
བཙོ་ལྷ་ཉིན་གཉིས་ལ་བསྐྱང་གསོ་དང་ཉིན་མོ་གྲར་ལྟ་
བརྒྱད་ཀྱི་གར་འཆམ་སོགས་མཛེད་སྤོལ་ཡོད། སྤྱིར་ལ་
དྲགས་ལྗོངས་སུ་དགོན་པ་ཆེ་བ་ཁག་པལ་ཆེ་བ་ལ་སོ་
སོའི་སྤྱོད་པོན་མཛེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་དུས་མཆོད་རེ་བཅེ་
སྤོལ་ཡོད་རུང་། མང་སྤྱོད་དམིགས་བསལ་ལ་དྲགས་ཀྱི་
དགོན་པ་གཞན་གང་དུའང་མེད་པའི་ “བསྐྱར་སྤྱོད་ཀུན་གྱི་
གཙོ་པོ་གྲར་གྱི་མགོན།” ཞེས་གསུངས་པའི་ནག་པོ་ཆེན་
པོ་མགོན་པོ་གྲར་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་གར་འཆམ་སྤོབ་བྲ་ཆེ་མ་
པོང་མའི་བྲག་སྤོལ་བྲིན་ཅན་མ་ཉམས་པར་གར་འཆམ་
ཤིན་རུ་རམ་བཞིན་ཅན་མཛེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་
དུ་གྲ་རུ་བསྐྱར་འབྱུང་གནས་དང་དཔལ་ས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་
བྲལ་པའི་དབང་བྲལ་ཆེན་བྲུང་པ་རྩོམ་ཆེ་དཔལ་བཟང་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱར་པ་སྤྱོད་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པའི་བཀའ་སྤྱོད་མཐུ་ཅལ་ཅན་རིང་བཅོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་
དུས་མཆོད་ནག་རང་འདིའི་སྐབས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པེབས་
གནང་ནས་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་འདུས་པའི་དྲན་ལྷན་པ་
རྣམས་ལ་མཛེད་ཁ་དང་། རང་རང་གི་འདོད་མོས་ནང་
བཞིན་ལུང་བསྐྱར་སོགས་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཡོད།
དེར་བཞེན་མང་སྤྱོད་ནག་རང་ཞེས་པའི་དུས་མཆོད་འདི་ནི་
ལ་དྲགས་ཀྱི་དུས་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་མོང་མ་
ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐྱད་གྲགས་ཅན་ཞིག་རེད།

འདིར་བསྐྱར་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་རིང་བཅོན་རྣམ་
གཉིས་སྤྱོད་པེབས་གནང་ཕྱོགས་སྤྱོད་རོབ་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་
ན། སྤྱིར་ཆོ་འཕུལ་ཆེ་བའམ་འབྲུམ་འགྱུར་ཆེ་བའི་པོད་
ཆེས་ ༡༠ ནས་པོད་ཆེས་ ༡༥ བར་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་
སུ་སྤྱོད་པེབས་གནང་སྤོལ་ཡོད། དེ་ཡང་པོད་ཆེ་དང་པོའི་
ཆེས་ ༡༠ ནས་ཆེས་ ༡༤ བར་ཤིན་རུ་བྲག་པོའི་སྤྱོད་
བཞེངས་ནས་སྤྱོད་དང་གང་ལའང་འཛིགས་པའམ་ཞུས་པ་
མེད་པར་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་དགོན་པའི་ཟུར་ཀུན་རྒྱུད་
ལྟར་སོགས་མེད་དུ་རྒྱགས་བཞིན་དད་མོས་པ་རང་རང་
གིས་ཞུ་བ་ཡུལ་པ་ལྟར་ལུང་བསྐྱར་དང་མཛེད་ཁ་བཅས་

སྒྲུབ་ཞིང་། དེ་བཞིན་སྤྲུགས་ཁོ་བའི་རྣམ་པ་མཆོད་བྱེད་
 བྱུག་དང་ལྷགས་སོགས་བཅད་པ་དང་ལུང་བསྟན་ཞུ་མི་
 རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནང་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་ངན་རིམ་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་མཁྱེན་ནས་ཀུན་སྒྲོང་ངན་པ་འཆང་བ་རྣམས་ལ་
 བཀའ་བཀྲོན་པ་དང་། རལ་གྱི་བཙུགས་པ་རྟེན་པ་སོགས་
 ཀྱང་གནང་གི་ཡོད། བོད་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ནི་ཞི་བའི་ཚུལ་དུ་
 སྐྱ་མེགས་གནང་སྒོལ་འདུག་དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལུས་གཡར་
 གཉིས་སྐྱ་གཞུགས་གཅིང་མ་ཁྲུས་རྗེས་ལུས་གཡར་རེ་ལ་
 ལྷ་མིས་གཉིས་རེས་སྐྱའི་རྒྱབ་དང་མདུན་ལ་ཁོ་ཞལ་རེ་གི་
 ཞིང་། དེ་གྲུབ་མཆམས་སྐྱ་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ནག་པོ་
 བྲུག་པ་དང་། སྐྱ་གཅེར་བྱ་དབུ་ལ་རལ་བ། ཞབས་ལ་བྱ་
 རོག་ཅེས་བའི་ལྷ་མ། ཞལ་གདོང་ལ་རས་དགུ་བཙུགས་ཀྱི་
 ཞལ་ཁབས་ཤངས་དང་ཞལ་མ་གཏོགས་པ་སྟན་གཉིས་
 ལེགས་པར་བཀའ་ཡོད་པ་བསྐྱམས་ལ། འདི་ཉིན་མགོན་
 བོ་ལེ་ལེས་བའི་ཚུལ་དུ་མེགས་པར་གྲགས།

གཞན་ཡང་འདི་ཉིན་ལ་དྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་
 དབང་ཅན་བྱ་བྱིད་དབང་མོ་ཞུ་བ་དེས་ཕུལ་བའི་རྒྱལ་མོ་
 རང་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཐང་བལ་བའི་ཁྲིས་བརྒྱན་ཡོད་པའི་རྒྱན་
 ཇམ་ དཔུང་རྒྱན་ བྱུག་རྒྱན་སོགས་དང་། སྤྲུག་སྤྲུགས་ཀྱི་
 ཤས་ཐབས་དང་རུས་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་གསོལ་ཞིང་། སྟན་
 གཉིས་ལེགས་པར་བཀའ་ཡོད་ཀྱང་ཐོགས་མེད་དུ་གྲུབ་
 བའི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་ཆེན་དུང་པ་རྫོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་གི་སྐྱའི་
 ཆོས་གོས་འོག་ཆོགས་ཁང་ཆེན་མོ་བར་དུ་མེགས་པར་
 མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་མགོན་ཁང་སོགས་སུ་འཁྲུགས་ཅམ་
 རེ་མེགས་ནས་དད་མོས་པ་རང་རང་གི་ལུང་བསྟན་ཞུ་བར་
 བྱེད་ལ་མཐར་དགོན་པའི་འཆར་རུའི་དཀྱིལ་གྱི་དར་ཆེན་
 ཀྱི་ཁྱིེད་དུ་མེགས་ཏེ་བྱེ་མར་ཡར་མར་གཏོར་གྱིན་བཀ་
 ཤིས་སྟོན་ལམ་མཛད་ནས་ལུལ་སྟོད་སྟངས་དང་ལུང་པ་ཕུ་
 མདའི་སྟོན་ཐོག་བཟང་ངན་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་ནས་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་མེགས་ནས་དག་འདུན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སློ་
 བྱིན་རྒྱལས་སོགས་གནང་བྱུང་རྗེས་ལེ་ལེས་པ་གཉིས་ཀ་
 མཉམ་དུ་ལྷ་ཡི་ངོ་བོ་ལལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རས་དགུ་བཙུགས་ལས་བྱུང་བའི་ཞལ་
 ཁབས་ཀྱི་ཨ་ཁུམ་ནི།

སྟོན་ལ་དྲུགས་སྐྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱ་བུས་
 བ་ཆོས་ལ་སྒོངས་དད་ཅམ་མ་མིན་པར་ལེས་ནས་དད་
 བ་ཐོབ་ཅིང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་རྒྱལ་མོ་བྱ་བྱིད་
 དབང་མོ་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལེ་ལེས་པ་འདི་གཉིས་
 དངོས་ཡིན་མིན་ཡིད་མ་ཆེས་བས། དེ་བཟླག་བའི་བྱིར་
 དུ་རྒྱལ་མོས་བསྐྱར་མ་གཉིས་སྐྱ་མེགས་སྐྱལ་སྐྱ་བྱིད་
 གཉིས་ལེ་ལེས་ཀྱི་སྟན་དང་ལྷན་བའི་བསྟན་སྐྱར་དངོས་
 ཡིན་ན་སྟན་ལ་རས་དགུ་བཙུགས་འདི་བཀའ་ནས་གདུང་
 མ་འདིའི་སྟེང་མེགས་རོགས་ཞུས་བས། ལེ་ལེས་པ་གཉིས་
 ཀྱང་རྒྱལ་མོས་ཕུལ་བའི་རས་དགུ་བཙུགས་དེ་བཞིན་
 སྟན་ལ་ལེགས་པར་བཀའ་ནས་རྒྱལ་མོ་དབང་ཅན་གྱི་
 སྤྲུགས་འདུན་བཞིན་གདུང་མ་གཅིག་གི་ཁར་གང་ལ་ཡང་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་རྒྱང་ལྷར་པར་རྒྱགས་རྒྱར་རྒྱགས་
 མཛད་བས། རྒྱལ་མོ་དེ་ཉིད་ལེ་ལེས་པ་གཉིས་ལ་ལྷག་
 བར་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་ནས་རང་གི་བྱུག་གདུག། ཞབས་
 གདུབ་སོགས་རྒྱན་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ལེ་ལེས་པ་འདི་
 གཉིས་ལ་ཕུལ་བས། ད་ལྟའདྲུས་མཆོད་ནག་རང་གི་ཆེས་
 བཅོ་ལྷའི་ཉིན་འདོགས་པའི་བྲུག་སོགས་ཀྱི་གདུ་བྱ་འདི་ཀུན་
 ཡིན་པར་གྲགས། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ཉིན་སྟན་ལ་
 རས་དགུ་བཙུགས་ཀྱི་ཞལ་ཁབས་བསྐྱམས་སྒོལ་དར་ནས་
 རྒྱན་འཛོལ་གྱི་བྲུག་སྒོལ་དབང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐར་ཡང་བོད་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་
 ཉི་མི་དགོན་པ་དང་རྟོག་མཁར་གཉིས་ཀ་ནས་སྐར་སྒོལ་
 བཞིན་ཆིབས་ན། ཞབས་བྱི་སོགས་བྲུ་སྐྱིག་ཞུ་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ནས་ལུས་གཡར་གཉིས་རང་རང་ཆིབས་ལ་
 བཅེགས་ནས་སྐྱ་ཁྱོ་རི་ཅེར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཆར་བ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་དགོན་པ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཕུའི་ལྷ་ཉིན་སྟོ་
 དུ་མེགས་པ་དང་། དེར་ཆོས་སྒྲོང་གི་འབྲུལ་འདྲ་མིན་སྐྱ་
 ཆོགས་ཏ་ལས་པ་དེ་འདྲ་ཆང་མས་མཐོང་གསལ་ལྟར་

སྟོན་པ་མ་ཟད། དེར་ཡང་རང་མོས་ཀྱི་འདོད་བ་ཁྱུ་བ་དང་ལུང་བསྟན་ལྟར་དུས་མཆོད་ནག་རང་
སྐབས་ལྟར་སྟོལ་བར་མཛད། ལུང་ལྟ་རྟེན་ནང་དུ་བྱམ་པ་འབྲུ་ཡིས་བཀའ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་
ལ་སྟོན་འབྲས་གོ། སྟན་མ། ཡུང་དཀར་སོགས་ལོ་དེ་ལ་གང་ལེགས་པར་འབྲུང་མིན་གྱི་བརྟག་
དབྱེད་བྱེད་ཆོག་ཅིང་། དེ་ནས་རི་ལྟར་ཐོན་པ་ལྟར་སྟོན་ཐོག་ཀྱང་བཟང་ངན་དེ་འབྲུང་བ་
ཡིན། དེའི་རྗེས་ལྟ་རྟེན་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་བརྗེས་ཏེ་གསར་པ་མཛད་ཆར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་
གཉིས་རང་རང་གི་ལྟ་རྟེན་དུ་བསྐྱེམས་པའི་ཚུལ་དུ་ལྟ་ཡི་ངོ་བོ་ཡལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི། ལོ་རེའི་ནང་དུ་དུས་མཆོད་ནག་རང་སྐབས་
སྟེན་བྱག་དང་། བོད་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་བཅས་ཉིན་བདུན་མ་གཏོགས་དུས་མིན་
དུ་ཤེས་སྟོལ་མེད་པ་སོགས་ཐོག་མར་ཁོ་རྒྱལ་ཏེ་མཆོག་རོལ་བ། བར་དུ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་འབྲུང་གནས། མཐའ་མར་བྱུང་བའི་དབང་བྱུག་སྟོན་ཆེན་བྱང་པ་རྟོ་རྟེ་དཔལ་
བཟང་སོགས་ཅ་བརྒྱད་སྟོན་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བསྟོད་མ་བཅའ་འདོར་བ་མེད་པར་མཐུ་སྟོབས་
རྒྱ་འབྲུལ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་སྟོན་ནས་ད་བར་བསྟན་པ་སྟོང་ཞིང་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་
བསམ་ན་ཡེ་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་རྣམས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དེག་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་བཟང་ཡང་དེས་པའི་
དོན་དུ་ཐུག་དོག་རྣམས་པར་དག་པ་བྱ་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་ཡེ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཐེན་
ནས་སྟུང་། གང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་བསྟན་བསྐྱུང་ཆེད་ལྟན་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་
ས་སྐྱུ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་དང་ལ་དྲགས་སུ་དར་བའི་བྱུང་མཐའ་ཆེན་པོ་བཞིའི་བསྟན་
འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་ངོས་འཛིན་གནང་ནས་བསྟེན་ཞིང་གསོལ་བ་མ་ཟད།
ལྷག་པར་དུ་ལ་དྲགས་སྟེ་རྒྱུང་འཕྱིན་ཁང་ནས་ལོ་ལྟར་མང་སྟོའི་དུས་མཆོད་ནག་རང་སྐབས་སུ་
འབྲུང་འབྲུང་ལོའི་ནང་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་ཅི་འབྲུང་སྟོར་སོགས་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ལུང་
བསྟན་ཞུས་ནས་སྟེ་རྒྱུང་འཕྱིན་རྒྱུད་མི་མང་ལ་གསལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱའི་སྟོལ་ཞིག་དར་ཡོད་པ་
བཞིན་ཐེངས་གཅིག་རྒྱུང་འཕྱིན་ཁང་གིས་འཕྲས་མིས་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་མཆོད་
ཁྱེད་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་སྟོང་ཅིག་གསུངས་རོགས་གནང་ཞུས་སོང་བས། ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ལྟན་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་ “ང་ཞང་ཁྱི་སྟང་ལྟེ་བཅོན་སྐྱེས་ལྟ་ཡིན། །བསྐྱེད་འབྲུང་གནས་
བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཤོ། །གངས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོབས་པའི་སྤང་མ་ཡིན། །དུས་གསུམ་སྟོན་མས་
བཀའ་བསྟོད་མ་བཞག་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་སྟོབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་འབྲུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་བསྟོད་མ་བཞག་གནང་ཞིང་གངས་ཅན་སྤངས་ལ་དར་བའི་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་སྤང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་རུས་སོ། །

ཞེས་མང་སྟོང་འདྲ་བ་བསྟན་པ་དབང་བྱུག་གིས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་བཞིས་པའོ། །

ག་གཟི་དགེ་བཤེས་ཆེ་ཤིང་ལ། {རྟ་ས།}

དཔལ་པོ་དོང་གི་ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས་ཀྱི་སྒྲོང་།

དང་ལོ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པ་དམ་བཅའ་བཞི།
 ལྷ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ག་པའི་ལྷ། །དཔལ་ཆེན་དོ་རྩེ་གཞོན་ཅུའི་ལྷ་ཆོག་ས་ལ།།
 ཉག་ཏུ་སློ་གསུམ་གྲུས་པས་བྱག་འཆའ་ནས། །བསྟན་བ་དར་བྱས་གནས་པའི་དགེ་ལེགས་སྟོལ།།
 བཀའ་སྤྱང་གཙོ་བོ་དཀར་མོ་བདུད་རྒྱལ་མཆོག །ཕྱར་སྤྱང་དམ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཡང་སྤྱལ་དང་།།
 བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ཆོག་ས་མ་ལུས་ཀྱན། །ཁས་ལྷངས་དེ་བཞིན་བསྟན་བ་སྤེལ་བར་མཛད།།
 འཕྲིན་ལས་ལྷ་ཆོག་ས་རྣམས་ལ་བྱག་འཆའ་ནས། །པོ་དོང་ཕྱོགས་སུ་མདོ་སྤྱགས་དམ་པའི་ཆོས།།
 བྱུང་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁས་པའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། །ཚུལ་བཞིན་འབྲི་ལ་གཟུར་གནས་དབྱེས་
 པར་མཛད།།

ཅེས་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་དགེ་
 ལེགས་ཀྱིས་ལམ་ཡངས་པོ་བྱེ་སྟེ། ད་ལན་སྐབས་སུ་བབས་པ་གང་གྲོང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི།
 གཉན་པོ་རྩ་བ་དར་མ་གསུམ་ཀྱིས་བྱ་གར་གྱི་བརྗེ་ཏ་འབུམ་ཐག་གསུམ་པ་གདན་འདྲུང་ཏེ་པོ་
 དོང་ཕྱོགས་སུ་མདོ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལྟར་བྱོན་ཚུལ་དང་། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་
 འཕགས་པས་ཤོང་སྟོན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་བྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ལོ་རྩ་བ་བསྐྱབ་ཏུ་དེ་ལྟར་བཏང་
 ཚུལ། དཔལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་པོ་དོང་ཨའི་གདན་རབས་ལོ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་བྱོན་ཚུལ། དཔལ་
 ལྷན་ལྷ་མ་དམ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་པོ་དོང་ཨའི་གཙང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་
 པོ་དེ་ལྟར་བསྐོར་གནང་མཛད་པའི་ཚུལ། གདན་རབས་བཞི་པ་པོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་

ཀྱུལ་གྱི་རྣམ་ཐང་། བོ་དོང་གི་གདན་རབས་ཆེ་བཅུན་མ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ། རྗེ་བཅུན་མ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་
རྒྱུད་འཛིན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྡུག་རིག་གནས་
དང་བཅས་པ་འཆད་ཚིག་ཚིག་གསུམ་གྱིས་དར་རྒྱས་
གོང་སྤེལ་མཛད་ཚུལ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤེ་གཉིས་རི་ལྟར་
བྱོན་ཚུལ་བཅས་ཁ་གསལ་གོ་བདེ་ཁྲུངས་བཅན་འདི་ཉིད་
ལགས།

གཉིས་ལ། བོ་དོང་སྤྱུགས་སྒྲུ་མདོ་མཆན་ཉིད་ཐེག་པ་
ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་ནི།

འདི་ལ་ཐོག་མ་གཉན་ལོ་རྒྱ་བ་དར་མ་གྲགས་
རྒྱ་གར་འབགས་ཡུལ་དུ་ནང་ཆོས་དང་ལོ་རྒྱ་བ་བསྐྱབ་
པར་བྱོན། རིག་པའི་གནས་ལྷ་སྤྱི་དང་ཁྲད་པར་སྤྱེ་ལ་
མཁས་པར་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ། རང་ཡུལ་བོད་ལ་ཐེབས་
སྐབས། སྤྱགས་ལ་ངས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྲད་པར་དུ་
སྐད་རིགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཐེན་པས། བོད་སྤྱི་ལ་
བན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་གྲེད་དགོས་དགོངས་ནས། འབགས་
ཡུལ་རྒྱ་གར་དུ་སྤར་ཡང་ཐེབས་ཏེ། རྒྱ་གར་གར་བྱོགས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བོད་དུ་ནང་ཆོས་འཆད་སྤེལ་ཆེད་བརྗེ་
མཁས་ཤོས་ཤིག་བསྐྱེད་གནང་ཡོང་བ་ཞུ་ཞེས་རི་ལྟར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་རྒྱལ་པོས་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་
གནང་། རྒྱལ་པོ་དེའི་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་བརྗེ་ཏེ་སྤེལ་སྤྱོད་
ལྷག་ཙམ་བཀའ་འགྲུག་གནང་སྐབས། དེ་དག་གིས་བརྗེ་
ཏེ་འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ་པ་གཙུག་གི་བཀའ་བ་མཐོང་ནས།
རྒྱལ་པོས་བརྗེ་ཏེ་ལ་ཁྲིད་བོད་ལ་འབྱོན་པ་ཞུ་ཞེས་གསོལ་
ཡང་། བརྗེ་ཏེས་ཐོག་མར་ཐེབས་འདོད་མ་བྱས། ལོ་རྒྱ་
བས་རྗེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ་ཡིད་དབང་འགྲུག་པའི་ལྷགས་ལྷ་
བསྐྱབས་ནས་བརྗེ་ཏེ་སྤེལ་སྤྱོད་གསུག་སྤེ་བོད་ལ་བྱོན།

ཐོག་མ་གཙང་དུ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྦྱངས།
བོ་དོང་དུ་བཤེས་གཉན་སྤྱི་ཏ་ཆེན་པོ་བརྗེ་ཏེ་སྤེལ་བྱིར་
ཐེབས་ཡོད་པ་ལྟར་དགོན་རྒྱུང་ཞིག་འབྲུལ་བཞེས་གནང་།

བརྗེ་ཏེ་དགོན་གནས་དེར་བཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
མཛོད་པ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་
བཤད་ཉན་བཅུགས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་གྲུ་བཅུན་མང་པོ་
འཆད་ཉན་ཀྱི་ཆེད་དུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་དཔལ་གསང་
ལུ་དང་ན་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། བརྒྱུད་འཛིན་གདན་རབས་
རིམ་པར་བྱོན་པར་གསུངས་ཀྱང་གསལ་ཁ་དེ་ཙམ་མི་སྤར།

གསུམ་པ་བོ་དོང་ཨེའི་མདོ་སྡུག་རིག་གནས་
དང་གདན་རབས་དང་པོ་དཔང་ལོ་རྒྱ་བ་སྒྲོ་བྱོས་བཟན་པ་
རི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཤོང་སྒྲོན་རྩོ་
རྗེ་རྒྱལ་མཆན་ལ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འབགས་པས་
གསེར་སྤར་དོ་དང་དར་ཡུག་གསུམ་ཀྱི་གཙོ་སྤེལ་གནང་
སྤྱོད་བསྐྱེད་ནས། འབགས་ཡུལ་རྒྱ་གར་དུ་བཟངས་ཁར།
འབགས་པས་གཞི་འཁྱར་གྲུབ་པ་རང་། གནས་སྐབས་
དཀའ་ཡང་། སོགས་ཁོངས་སོང་བ་དང་། མཆན་བྱ་དང་ཞུ་
ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ཡོང་ཆེད། སྤེབ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བཅོས་མེ་
ཏོག་རྒྱན་པོ་དང་། སྤྱན་དག་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལ་སོགས་
པར་འཆད་ཉན་འཕེར་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་གསུང་དང་
དུ་བླངས་ཏེ་བྱོན་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། སྤྱན་
དག་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་གཞི་འཁྱར་མང་
པོ་མཛད། རིག་པའི་གནས་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་བཤད་ཉན་
གཙོ་བོར་མཛད་པས་རིག་གནས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་
བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་བྱུང་།

དེའི་གཙུང་ཤོང་སྒྲོན་སྒྲོ་བྱོས་བཟན་པའི་དངོས་
སྒྲོབ།^[1] བོ་དོང་གདན་རབས་དང་པོ་དཔང་ལོ་རྒྱ་བ་
སྒྲོ་བྱོས་བཟན་པ་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༦ ལོར་ལ་སྤོད་བྱུར་
མཆོར་སྤྱུ་འབྲུངས། དགྲུང་གངས་ལྷ་བཞེས་སྐབས་འགྲོ་
མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འབགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་གཤེགས་པ་
ལ་བརྟེན། དགྲུང་གངས་བདུན་བཞེས་པའི་དུས་མཁན་
ཆེན་གསེར་ཁང་པ་དང་། མེ་སྒྲོན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལས་

[1] བསྐྱབ་པ་དང་བསྐྱབ་འཛིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོང་འདུའི་མེ་ཏོག་གསལ་
པའི་དོན་ལ་ནང་གསལ།

རབ་ཏུ་བྱུང་། དགྲུང་གངས་བཅུ་གཅིག་བཞེས་སྐྱབས་
 འདུལ་བ་མདོ་ཙྰ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད། མདོག་
 ཆ་སྒར་སྤྲུག་ཕྱེ་མེད་རྒྱལ་པོ་དང་། མང་མཁར་ཁ་ཆེད་དུ་
 ལོ་རྒྱུ་བ་མཆོག་ལྷན། སྤྲུག་ཕྱེ་ཉི་ལུག་གི་མཁན་པོ་ལེས་
 རབ་མེད་གེ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་སྤྲུགས། དུས་འཁོར་
 གྱི་གཙོས་དབང་ལུང་མན་དག་དུ་མ་གསན། ཁྱེད་པར་
 དུ་དབལ་ལྷན་ས་སྤྱིའི་གདན་ས་ཆེན་པོར་འཇམ་དབྱངས་
 གཞི་ཐོག་པ་དང་། འཇམ་སྤྱུ་ རོད་པ་ལེས་རབ་མེད་གེ་
 རྣམས་ཀྱི་གཙོས་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་
 དུ་མའི་ཞལ་སྤྲུགས། མདོ་སྤྲུགས་དབང་ལུང་མན་དག་
 རིག་གནས་དང་བཅས་གསན་སྤྱོད་མཐེལ་བྱིན་གནང་།
 དགྲུང་གངས་ཉི་ལུ་བཞེས་སྐྱབས་སྤར་རབ་བྱུང་སྤྱབ་
 སའི་མཁན་སློབ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཉེར་གཅིག་པ་
 ལ་བལ་པོར་ཐོག་མ་བྱོན། སྤྲུག་དག་གཙོ་བོ་ཆེད་སྤྱོད་
 མཛད། སྤྱིར་བལ་ཡུལ་དུ་ལན་བདུན་བྱོན།

སོ་གཉིས་ལོ་གྲང་ཐང་གནས་ཆེན་ཆོས་གཞི་
 བཅུགས། ཀུན་མཁྱེན་བུ་དོལ་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་
 བཟང་པོ། མ་ཉི་པཎ་ཆེན། ཀུན་སྤངས་ཆོས་གྲགས་དཔལ།
 འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱུ་མཆེད་གཉིས།
 སྤྲུག་ལུང་། འཕྱི་གྲང་། ཉ་སི་བཅས་པོད་ཀྱི་ཆེ་བཅུན་མང་
 པོའི་ལྷ་མར་གྱུར། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་ཞུས་
 གྲང་། ཆེ་འདྲིའི་ཆེ་ཐབས་ཡིན་པ་གཞིགས་ནས་མ་བྱོན།
 སྐྱབས་དེ་དུས་དཔལ་པོ་དོང་ཨེའི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱ་མཆོ་
 ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་
 མེད་བཟང་པོ་གདན་སའི་མཁན་པོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་
 གྲང་། ཁོང་གི་ཞལ་ནས་བདག་ལྷ་བྱས་འདྲིའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱི་
 ལ་འགོ་མ་པར་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན། དེ་ནི་བདག་ལས་ཁྱེད་
 པར་འཕགས་པའི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ཞིག་ཁོ་པོས་ལུང་བསྟན་པར་བགྱི་ལ་དེའི་བརྒྱུད་པ་བདུན་
 ཀྱིས་ཆོས་ཕྱེ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འོང་བ་
 འགྲུང་བའི་དགེ་ལེགས་གྲང་སྟེར་བ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་

ལས་སྤྱི་བ་མཛོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་སློ་བྱོས་བརྟན་
 པའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་བའི་གཙུག་རྒྱུན་དཔང་ལོ་རྒྱུ་བ་
 སློ་བྱོས་བརྟན་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། དཔལ་པོ་དོང་ཨེའི་
 དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྷར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 བཞིན། དགྲུང་གངས་དུག་ཙྰ་ཙྰ་གཅིག་བཞེས་སྐྱབས་པོ་
 དོང་ཨེ་པཎ་ཆེན་འབྲུམ་ཐག་གསུམ་པའི་ཁྱི་ལ་ཕེབས་ཉེ་
 མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བཤའ་བ་རྒྱ་ཆེན་དང་ཆེད་མ་ལ་སོགས་
 པའི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་མ་མཛད་རྗེས། དུག་ཙྰ་ཙྰ་བདུན་ཙྰ་ཙྰ་
 ལོ་ནག་པ་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་གདན་ས་པོ་
 དོང་ཨེ་རང་ལ་སྤྱི་སྤྱི་དན་ལས་འདས་སོ། ^[2] །

བཞེ་པ། མོ་དོང་ཨེའི་གདན་པའས་གཉིས་
 པ་ལོ་ཆེན་བྱང་རྒྱུ་ཆེ་མོ།

གོང་གསལ་དཔང་ལོའི་དཔོན་པོ་ལོ་ཆེན་བྱང་
 རྒྱུ་ཆེ་མོ་ནི། དཔང་ལོའི་གཙུང་མོ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ལ་
 སྟོན་རྒྱུར་མཆོར་བྱེ་ལོ་ ༡༣༠༣ ལོར་སྤྱི་འབྱུངས། དགྲུང་
 གངས་བདུན་བཞེས་དུས་ནས་དཔང་ལོའི་བྱང་དུ་དགེ་
 བསྟེན་གྱི་སྤྱོམ་པ་དང་སྤྱོད་ཆེད་བསྐྱབས། བཅུ་དུག་ལོར་
 ལོང་ལོའི་དཔོན་པོ་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་དཔལ་ལས་
 དགེ་ལྷལ་བསྐྱབས། དཔང་ལོའི་མངའ་རིས་གནས་པོ་
 ཆེ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤར་
 འཕྲིད་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡང་ཡང་མཛད། ཉེར་གཉིས་ལོང་མོ་
 བྲང་ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱིའི་མཁན་པོ་
 འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་མཁན་པོ། ལས་ཀྱི་
 སློབ་དཔོན་དཔང་ལོ་དང་། གསང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་ལྷ་གྱི་བ་
 ཆེད་མཁན་ཆེན་པོས་ད་ནམས་བཟང་པོས་བགྱིས་ཉེ་བཅུ་

[2] བསྟན་ཅིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་ བོ་དོང་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བྱེད་
 སྟོན་མེ། གངས་ཅན་རིག་མཛོད་དེའི་ཕྱི་པོ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་
 རྟོགས་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དོ་མཆོད་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་
 བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་དོང་སློབ་དགེ་བསྟེན་འཇིགས་མེད་འབངས་
 སམ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་མཛད་པ། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་
 རྩེད་པེ་སྤྱོད་ཁང་ནས་སྤེལ་བའི་དགོངས་དོན་རྗེ་བཞེན་བཞུགས།

ཆོགས་ཀྱི་དབྱས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས། སྤེལ་ཡོར་གདན་
 ས་ས་སྐར་གཞུང་བཤད་ཐོག་མར་མཛད་པའི་ཁྱི་འདོན་
 དང་། ཞུ་ལུར་བྲ་སྐོར་གནད་། བྱང་པར་དུ་རང་གི་ཞང་པོ་
 དཔང་ལོ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་
 རྒྱལ་མཆོན། འུ་སྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྒྱལ་སྤེལ་
 ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གསན་སྦྱང་ཡང་དག་པ་མཛད་ཐོག་
 དཔང་ལོ་ཉིད་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 པར་ཐུགས་སུ་རྒྱལ། གདན་ས་བོད་ཡུལ་ཁྱི་ལ་མེབས་
 རྒྱུ་ཡང་། མངའ་རིས་ཆོས་སྤྱི་ཆགས་བཏབ། དབྱས་གཙང་
 གང་སར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱར་གནང་མཛད། བོད་
 ཀྱི་ཆེ་བཅུན་མང་པོའི་སྒྲ་མ་གྱུར། དགྲང་གངས་དོན་བརྒྱན་
 རྒྱ་ཆའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་གཙང་གི་རྒྱ་མིག་ཆོས་འཁོར་དུ་
 སྦྱ་གཤེགས། སྦྱོར་མའི་མཆོག་སྦྱ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་ལོ་ཆེན་
 གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སྦྱ་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་མང་ངོ་།

ཨ་པ། བོ་དོང་ཡེ་འི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
 བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གཙང་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཆེ་ལྷན་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ།

དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
 མཆོན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་གཙོ་བོ་དཔང་ལོ་རྩ་བ་སྒྲོ་བློས་
 བཟན་པ་དང་། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་
 པ་ལྷན་ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་དུ་གཞུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་
 གཤམ་ཐོག་ཅན་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཆེན་
 པོ་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་པ་
 བཞིན་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གསར་བཞེངས་གནང་བ་
 དང་། རྟེན་དེ་དག་གི་ནང་རྟེན་དང་ཐུགས་དམ་ལ་ཐུབ་པའི་
 གསེར་སྦྱ་ཁྱུ་ཆད་མ་གཏུང་རིང་བསྐལ་དུ་མ་བཞུགས་པ་
 ཞིག་བཞེངས་ནས་རབ་གནས་མཛད་པའི་དུས་སུ་བཙུམ་
 ལྷན་ལྷན་ཐུབ་པའི་ཐུག་ལས་བདུན་ཅི་འོ་མའི་རྒྱན་ལྷ་བྱ་
 འཛག་པ་གསོལ་བ་རྩིས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྟེན་གས་

པ་བཟན་པོ་མང་པོ་འབྱུངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་ཅི་
 བྱང་བས་ར་སྦྱིད་དུ་སོང་གསུངས། རྟེན་གསུམ་དེ་དག་
 གི་དུང་དུ་མཆོད་རྗེས་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན། ར་
 བོ་ཆེ་དང་། མཆོད་མེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་
 བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་གསར་བཞེངས་གནང་སྟེ། སྤེལ་ལྷན་
 བསོད་ནམས་བསམགས་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱན་འཕེལ་བའི་
 དམིགས་རྒྱུན་མཛད་དེ། བོད་ཡུལ་གཙང་ལྷོ་གས་ཀྱི་ས་
 ཆ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོའི་སྦྱལ་སྦྱ་མཁའ་སྦྱོར།
 སྤྱི་སྦྱོད་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་སྦྱང་ཐག་བཞི་བཅུ་དང་དུག་
 ཅུ་རེ་གཉིས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུང་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱར་ཏེ། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་
 གསེར་དཔུལ། གོས་དར། ར་སྒྲམ་དང་། ལྷས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 རི་རབ་ཅམ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་བྱངས་པའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་
 པའི་འཁྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འཕར་འབྱལ་དང་། དགེ་འདུན་
 དང་སྦྱེ་བའི་ཆོགས་གངས་མེད་པ་ལ་གསེར་ལ་སོགས་
 པའི་ཞོ་རེ་རེའི་གྲལ་འབྱེད་དང་། ལྷས་ཀྱི་རྒྱགས་འབྱེད་
 དང་བཅས་པ་མཛད་པས། ཐམས་ཅད་དོ་མཆོར་ཞིང་ཡིད་
 ཆོམས་པར་བྱང་། གཞན་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
 ལ་མཐུན་གནང་རྒྱ་ཡོང་པའི་མཐུན་རྒྱུན་སྦྱར་བ་དང་།
 དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཅི་
 ལུས་སུ་སྦྱིན་པ་མཛད་དེ། སྦྱོར་མཆོད། གསུང་སྦྱོགས།
 དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀྲའ་ལ་སོགས་པ། བསྟན་པ་དང་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བར་
 མཛད། དེ་བཞིན་བོད་དུ་དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་དང་།
 གསང་འདུས། གཞུང་ཆེན་པར་བྱིན་དང་། ཆད་མ། མདོན་
 པ་མཛོད་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་པ་བཅས་སྐབས་
 འདི་མཆོན་གཞི་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ནི་
 གཞན་ལས་ཤེས་པ་བྱའོ།^[3]

[3] ལམ་འབྲས་སྒྲ་མའི་རྣམ་ཐར་ཐོད་ཀྱི་དང་། བསྟན་ཅིས་གསལ་བའི་
 རྟེན་བྱེད་ནང་གསལ།

བྱུང་བ། གདན་དཔལ་གསུམ་པ་ལོ་ཆེན་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཆན།

ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་ནི་སྐུ་གཞོན་ཅུ་འི་
དུས་ནས་རིག་པའི་གནས་ཀླུ་མ་ལ་མཁས་པ་ར་བསྐྱབས།
ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་མདོ་སྤྲུགས་རིག་
གནས་དང་བཅས་པ་གསུམ་སྤྱོད་མཐེལ་བྱིན་གནང་། བོ་
དོང་དང་མངའ་རིས་བྱང་ཐང་བཅས་གདན་ས་བསྐྱངས།
ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེ་བྱག་བཏབ་ཆེས། མདོ་རྒྱུད་འཆད་
སྤེལ་དུ་མ་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་གཡལ་འོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་མཁས་བཙུན་དུ་མའི་སྒྲ་མར་གྱུར། མཐར་བསམ་
གཏན་གྲིང་དུ་སྐུ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་གསལ་བ་བཅས་
རྣམ་ཐར་སྤྱོད་བསྐྱུས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས་སོ། །

བབྱན་པ། བོ་དོང་ཨེའི་གདན་དཔལ་བཞེ་པ་བོ་དོང་
པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།

བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནི།
མགོན་པོ་གང་གི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡབ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱལ་
མཆན་དང་། ཡུམ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཆེན་བྱང་
ཆུབ་ཅེ་མོའི་གཙུང་གི་སྤྲས་མོ་དང་། ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཆན་གྱི་ལྷ་མ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་བྱི་ལོ་ ༡༣༧༤
ལོར་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་རིའི་བྱང་འོས་ཀྱི་འཕྲོག་སྡེ་ཆེན་
པོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ཅུ་འི་དུས་ནས་དམ་པའི་རང་
ཉགས་མདོན་དུ་གྱུར་པ་དཔེར་ན། དགྲུང་གངས་གསུམ་
བཞེས་པའི་ཆོ་ན། ལུང་མཆོ་ཤེལ་ལྷགས་ཀྱི་ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་
མི་སྟོབས་ལྷན་གྱི་བཀལ་བར་དཀའ་བ་དག་ལ་རོལ་ཞིང་
རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རང་དང་ན་ཆོད་མཉམ་པའི་བྱིས་
པའི་ཅེད་མོ་པལ་པ་ལ་མི་ཆགས་པར། བཞིན་ཉལ་ཀུན་ཏུ་
སྤྱོད་པས་ཆོས་འཆད་པའི་རྒྱལ་མཛད་པ། དེ་ནས་དགྲུང་
གངས་བབྱན་བཞེས་སྐབས་རང་གི་ཞང་པོ་ལོ་ཆེན་གྲགས་
པའི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཆན་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆན་
གསལ། དེ་ཆེས་སྤྱོད་ཡང་གདན་ས་བོ་དོང་ཨེའི་ལོ་ཆེན་དེ་

ཉིད་ལས་དགེ་རྒྱལ་བསྐྱབས། དེ་བཞིན་ཐོས་བསམ་མཛད་
བཞིན་པ་ལྟར། གངས་རིའི་ཁོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། རྒྱལ་བ་རིགས་གསུམ་མགོན་
པོར་དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་སློང་མཆོག་གི་སྐུ་བསྟན་ནས།
ཤུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་བཤད་སྐབ་གཉིས་ཀྱིས་བྱི་དོར་
མཛད་པའི་གནས། ལྷ་རིགས་འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་རིན་
པོ་ཆེ་འཕྱོན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྐྱར།
ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བསྐྱོར་ལ་ཕེབས་ཏེ་མཁས་པའི་
ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ལ་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་
ཐུགས་དབྱེས་པར་མཛད།

དེ་བཞིན་ཆོག་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཐོགས་པ་
མེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དགོང་མོ་གཅིག་ལ་མདོན་པ་མཛད་
ཀྱི་ཅ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་ཐུགས་ལ་ཟེན་པ་བྱུང་། བོ་
དོང་ཨེར་དབྱངས་ཅན་མ་བསྐྱབས་པས། རྒྱུད་མངས་ཀྱི་
སྤྱོད་ལས་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ནོད་དེ། ཕྱི་ནས་མཛད་
འཕྱིན་མ་ལུས་པ་སང་པས་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་དཔལ་
ཞེས་གྲགས། ཅེད་ཐང་དང་གསང་བུར་བྱ་ཏི་བཙོ་ལུའི་
བྱ་སྐྱོར་གནང་བའི་བྱ་ཏི་བཙོ་ལུའི་ ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་
དང་། པར་བྱིན། འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་
བཏུས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱུ། དབུས་མཐའ། རྒྱུད་སྒྲ་མ། དབུ་
མ་ཅ་ཤེར། དབུ་མ་འཕྲུག་པ། བཞི་བརྒྱ་པ། སྤྱོད་པོ།
བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ། སྤྱོད་འཕྲུག་དང་བཙུ་གསུམ་
དང་། དེའི་ཐོག་ཅིས་དང་། ཆད་མ་རིགས་གཉིས། དབུ་མ་
བདེན་གཉིས་འབྲེལ་དུ་བསྟན་ནས་སྤྱོད་པས་བཙོ་ལུའི་
བྱ་སྐྱོར་མཛད་སྐབས། གསང་བུར་མཁན་ཆེན་གཡལ་པ་
ཐུགས་རངས་ནས། འདི་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། །ཤིན་ཏུ་
དོར་མཆར་ཆེ། ལོ་ཆེན་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་དཔོན་པོ་མཁས་
པ་ཆེན་པོ་འབྲན་རྒྱ་དང་བལ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག དང་པོ་
ས་སྐྱར་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བསྐྱོར་ལ་བྱོན་ཅ་ན་འདི་ཅམ་
ཞིག་འོང་བའི་ཤེས་ཤིག་ཡོད། སྤྱོད་དཔོན་བཀའ་བཙུ་པ་
དར་མས་བཀའ་བཙུའི་བྱ་བསྐྱོར་མཛད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་
ཉ་ལས་པར་གྱུར་ཟེར་ཏེ། དེ་ནི་སྤོབ་དཔོན་དཔོན་པོ་འདི་

ཡི་དགྲའ་ལོ་དང་བྱ་ཏི་གངས་མཉམ་ཐེང་བས་ཆོག་པར་
འདུག་དེད་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དགོ་བཤེས་
འོང་བ་ཡིན། འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་ཡ་མཆོན་ནོ་གསུངས་ཤིང་
བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ།^[4]

གདན་ས་པོ་དོང་ཨེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་
ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་མཁན་པོ་དང་། རྩེ་བཅུན་
རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོབ། ལྷ་མ་བསམ་རིན་པས་
གསང་སྟོན་བགྱིས་ཏེ། བཅུ་ཆོག་ཀྱི་དབྱུང་སུ་བསྟེན་
པར་རྩོགས་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་སྟོན་པ་བཞེས། གདན་ས་པོ་
དོང་ཨེ་པེ་བཏ་ཆེན་འབྱུང་ལྷག་གསུམ་པའི་ཁྲི་ལ་ཤེབས་
རྩེས། ལ་སྟོན་སྟོན། ཉའི་སི་ཏུ་ལྷ་བཅོན་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་
མཆོན་གྱིས་མཐུན་པའི་རྒྱན་སྐྱར་ཏེ། གཡག་ལྷག་སངས་
རྒྱས་དཔལ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ངམ་རིང་བྱ་བདག་ཆེན་
འཇམ་དབྱངས་ནས་མཁའ་རིན་ཆེན་པས་མཐུན་རྒྱན་
སྐྱར་ཏེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསོད་ནམས་སྐྱབས་
དང་། མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་སོགས་
པ་དང་ཚོད་པ་མཛད། དེ་རྩེས་བྱང་མདོག་གི་པོ་བྱང་བྱ་ཏའི་
སི་ཏུ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པས་མཐུན་པའི་རྒྱན་སྐྱར་ཏེ། གྲུན་
མཁུན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་སྒོམ་བྱའི་ཆོག་ཀྱི་དང་བཅས་པ་ལ་
འབེལ་བའི་གཏམ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་སྒྲོང་ཡང་ཡང་ཟབ་ནན་གནང་།

དེ་བཞིན་གསང་སྐྱེད་རྩོད་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་གསན་
བསམ་ཉམས་བཞེས་རྩེ་ལྷར་གནང་བའི་ཆུལ་ནི། བོད་
གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱུད་སྟེ་
རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་དབང་གི་རྩེ་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་གང་ལ་མངའ་བ་ནི། ལྷག་ཏུ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པ་རྩེ་བཅུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་དང་། ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མ་བརྒྱད་པ་པལ་ཆེར་

མེད་ཅེས་སྐྱ་བར་རུས་པ་ལྷར། བོད་གསལ་ལྷགས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཆོས་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ས་དམ་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། བྱི་མ་བྱ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་དངོས་སུ་གསང་སྐྱེད་རྩོད་
རྩེ་ཐེག་པ་གསན་སྒྲོང་གནང་། སྤྱིར་བོད་གསལ་གསང་
སྐྱེད་རྩོད་རྩེ་ཐེག་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ཤིང་རྩེ་སྟོན་འབྱེད་ཆེན་
པོ་བཅོ་ཆེན་གྲུན་དགའ་སྟོང་པོ་དང་། དེའི་བརྒྱད་འཛིན་བྱ་
སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་རྩེ་པོ་མ་ལུས་པ་མཛོན་པར་འདུས་
པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནི་དཔལ་ལྷན་ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
ཅེ་མོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་བྱམ་པ་གང་ཤྱོད་ཆུལ་
གྱིས། ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསན་ནས།
དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་གསན་སྒྲོང་རིམ་པས་
གནང་། དེ་བཞིན་འཁོར་གྱི་སྐྱག་གི་དཔོན་པོ་བདག་པོ་
བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་པ་ལས། ས་ལྷར་གྱི་དབང་བསྐྱར་
བ་གསན་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་པ་སྒོ་བཟང་དཀར་
མོ་ལས། དཔལ་གྱི་རྩེ་རྩེ་མན་ངག་ལྷགས། རྩོད་ལྷགས།
མཆོ་སྐྱེས་ལྷགས། བག་པོ་དམ་ཆོག་རྩོད་རྩེ་ལྷགས་རྣམས་
གསན་རྩེས།^[5] སྤྱིར་ཡང་ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་
ལ་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དཔལ་ལྷ་མ་
དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ལོ་འབྲས་པ་སྒོ་
བཟང་དཀར་མོ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱ་གསང་ཐེག་ལེ། ཐེག་ལེ་
སྒྲོང་གསུམ། བཅུག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་གསན།

དེ་བཞིན་སྟོན་ལོ་ཆེན་གྲགས་པའི་བྱང་བྱ་
གསང་སྐྱེད་པ་ལམ་འབྲས་གསན་གཞེས་གནང་ཡོད་
ནའང་། དུས་དེའི་ཆེ་ལམ་འབྲས་པ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་དཀར་
མོ་ལ་སྤྱིར་ཡང་གསན་པ་བཞེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་
གང་གསལ་ལམ་འབྲས་པ་ཆེན་པོ་ནི། ལྷ་མ་རྩོད་རྩེ་འཆང་གི་
བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་པས། ཡི་དམ་དཔལ་གྱི་རྩོད་ལམ་
ལུས་དང་། གྲུར་གྱི་མགོན་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་བྱ་མ་ལ་དབང་འཕྱོར་ཞིང་

[4] གངས་ཅན་རིག་མཛོད་དེབ་ཐེང་བཅོ་ལྔ་པ། པོ་དོང་བཏ་ཆེན་ཕྱོགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་དགའ་སྟོན་བོད་ལྷོངས་བོད་
ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་སྟེལ་བའོ་ཤོག་ངོས་བདུན་བཅུ་དོན་
གཅིག་ནང་གསལ།

[5] པོ་དོང་བཏ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་དགའ་
སྟོན་ཤོག་ངོས་བོ་གསུམ་ནང་གསལ།

མཛོད་པར་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་ཆང་གི་བདུད་ཅིས་སྤང་ཏེ་མཆོག་གི་སྐྱེ་མའི་གར་
 གྱིས་ཀྱན་ཏུ་དགེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་
 བོ་ཞིང་ཡིན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འགྲོག་མི་ལོ་ཆེན་དང་
 འཁོན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་རྣམ་གཉིས་ལས་གཞུང་དང་
 མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མེ་
 མཁར་པའི་གྲུབ་རིག་འཛིན་པའི་རིམ་བཞུགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། མགོན་པོ་གང་གི་དབུ་དུ་ཕྱོན་
 རས། བདག་གི་སྟོ་མངའ་པོ་དོང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་
 བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དུ་མའི་རེ་བ་སྐོང་དགོས་པས། ཞག་ཉི་
 སྤུ་ཅ་གསུམ་ཅམ་ལ་གསུང་ངག་ལས་འབྲས་ཆ་ལག་དང་
 བཅས་པ་གྲུབ་པ་ཞིག་གསོལ་བས། རིན་པོ་ཆེ་ལས་འབྲས་
 པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱེད་ལ་ལས་
 འབྲས་འཆད་པར་བདག་སྟོ་མོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐུར་བར་བགྱིས་ན་མཁའ་འགྲོའི་
 བཀའ་རྒྱ་དམ་པས་བར་ཆད་འོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
 གསུངས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་
 བར་ཆད་མི་ཡོང་བའི་ཁག་བདག་གིས་ཁྱར་བ་ལགས་
 པས་ཅེ་ནས་ཀྱང་སྐུར་བ་ཞིག་ཞུ་གསུངས་པས། དེ་ནས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པཎ་ཆེན་གང་གི་བཀའ་མ་བཞོགས་
 ཏེ། ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཞག་ཉི་སྤུ་ཅ་གསུམ་ལ་གསུང་
 ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འབྲས་ཆ་ལགས་དང་བཅས་པ་ཡོང་
 སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་པར་མཛད་ཀྱང་། བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 རྩེད་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་ཐོགས། ལས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་
 པར་ཅན་དུ་མ་སྐྱབས་ལ་འབྲངས་སྐྱབས། ལས་འབྲས་
 པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྩེ་བཅུན་འདི་ནི་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་སྤང་པོ་
 གཞིགས་ནས། མཆོག་ཏུ་དགེས་པ་དང་ཀྱན་དུ་བསྐྱབས་
 པར་མཛད། དེ་ཡི་རྩེས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ལས། ས་སྐྱེ་པའི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་མང་དུ་
 གསན་ནོ། ། ཞེས་བདག་གིས་ཐོས་ནས་རྩེ་བཅུན་ལ་ཚུལ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཞལ་སྐྱེ་ནས་ཏུ་
 ཅག་ས་སྐྱེ་པའི་སྟོབ་བརྒྱུད་ཡིན། དེའི་དོན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་

པ་ཉིད་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དེང་དུས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡིན་པས་མན་ངག་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 འགའ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས།^[6]

སྐུར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་
 བ་དམ་པ་དང་ལྷན་པས། ལོ་ཆེན་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་
 ཟབ་མོའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་གསན་བསམ་མཛད་བཞིན་པ་
 ལགས་ཀྱང་། བར་སྐྱབས་ཤིག་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་རྩེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སྟོ་གོས་མཆོག་
 ལ་གཞུང་ཆེན་ཁ་ཤས་ཞུ་དགོས་དགོངས་ནས། ལོ་ཆེན་
 ལ་དེ་ལྟར་ཞུས་པས། ལོ་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་དགོངས་ལ་འདིའི་
 གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཀྱང་། དབུ་མའི་དགོངས་པ་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱབས་སྐྱོང་བའི་ཤིང་རྩེ་སྟོབ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 རེད་མདའ་བའི་སྐྱབས་སྐྱོང་འབྲ་བ་ཞིག་སྤང་བས་དེ་ལྟར་
 རྒྱུན་སྐྱོང་དགོས་པ་དྲག་བསམ་པ་སྟོན་ནས་ཡོད་པ་ལྟར།
 ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁོང་ལས་གསན་སྐྱོང་མཛད་ན་ཤིན་
 ཏུ་དུང་ངོ་ཞེས་གནད་བཅོམ་པ་བཞིན། རྩེ་བཅུན་ཆེན་པོ་
 རེད་མདའ་བའི་ཞལ་སྐྱེ་ནས་གཞུང་ཆེན་དབུ་མའི་ཆོས་
 སྐོར་གྱི་གཙོས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གསན་སྐྱོང་མཐེལ་
 བྱིན་གནང་། ཡང་བར་སྐྱབས་ཤིག་ལ་སྟོ་སྐྱབས་སུ་རེར་
 བེབས་བཞུགས་གནང་སྐྱབས་ཞིག་ལ། འངས་ཁག་ཉི་མ་
 དབུ་ཡི་བར་དུ་བར་མ་ཆད་པ་ཟག་པ་ཞིག་བྱུང་སྐྱབས།
 རྩེ་བཅུན་སྟོབ་མའི་སྐྱེལ་པ་གཡུའི་ན་རྩེད་མཛོས་མ་ཞིག་
 མཛོང་སྟེ། དེའི་ཞལ་ནས། ལྷ་བ་ལྟར་སྤང་བ་འདི་འཇུག་
 འོ་ཡིན་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་གསུངས་ནས་མི་སྤང་བ་གྱུར་
 རེས། སྤང་གི་དགོངས་དོན་བཞིན་དེའི་ལུབ་མོ་འངས་
 ཁག་གི་རྒྱུན་ཆད་དེ་གསོལ་སྐྱེན་ཞུ་མ་དགོས་པར་ལེགས་
 པར་དུངས་ཏེ་ཤེལ་དཀར་དུ་བེབས་ནས་མཛད་རིམ་སྟོན་
 མོང་བཞིན་བཀའ་ཆོས་བསྐྱེལ།

[6] བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་དངོས་སྟོབ་དགེ་བསྐྱེན་འཛིགས་མེད་འབངས་
 སམ་དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་
 མཆོར་དགའ་སྟོན་ལས་གསལ་བ་གསུངས།

སྤྱིར་པོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
ནི། རིགས་རྩས་ཕྱན་སྤུས་ཆོགས་ཤིང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་
སྤྱིར་སྤེལ་གསུམ་གནང་སྤུས་ལྟར། སྤྱིར་པོ་དོང་གི་
སྤྱིད་སྤྱིང་སྤྱེ་གདོང་ས་སྤྱིང་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པས་པོ་བྱང་
བཀའ་ཤིས་ཅེར་སྤྱན་བྱངས་ཟིན་ཁར། གུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་
ཆེན་པོ་སྤྱན་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་མདུན་ན་འདོན་
དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་བཏང་གནང་མཛད་སྤྱིར་སྤེལ། དཔལ་
ལྷན་བཟང་པོས་གུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོའི་ཆེབས་
ཞབས་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ། པོ་བྱང་དུ་ཞག་གསུམ་ལས་
མི་འགོར་བའི་ཁག་ཐེག་ཀྱང་བཞིན། བཀྱར་བསྟོ་མཉམ་
པོ་ནི་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་ནི་པཎ་ཆེན་འབྲུམ་སྤྱི་གསུམ་
པའི་ཁྱིལ་བཞུགས་ཤིང་། གནས་སའི་དབང་སྤྱི་གསུམ་འཁོན་
ས་སྤྱི་པའི་མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་རབས་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅོད་པཎ་དུ་བཅིངས་ན། དེད་ཀྱི་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཆེན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུར་གྲུས་བཀྱར་དང་ཆེ་བསྟོད་གནང་
མཁན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།^[7]

ཅོམས་པས་བཀའ་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་
བཀྱལ་བའི་ཚུལ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྤྱིར་དུ་བཅུ་
པ་སྤྱིགས་ལ་ཤར་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤུས་
དང་བཅས་པ་ལ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པའི་སྤྱིར་སྤེལ་
ཤིག་ལ། ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་ལྟར་དཀར་བའི་ཁྱབ་བདག་རྟོ་རྩེ་
སེམས་དཔའི་ཞལ་གཟིགས་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ཅོམས་པ་ལ་
གནང་བ་ཐོབ་པ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་གངས་རིའི་ཁོད་ཀྱི་
རིགས་སྤྱིགས་འཆང་གི་ཤིང་རྩའི་སྤེལ་འབྱེད་བྱུང་བ་དང་
རིག་པ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་རྩེ་བཅུན་
ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་མནལ་ལས་དུ་ཕྱོན་ནས།
ཁོའི་རྣམ་བཤད་རྣམས་ལ་ནོར་བ་སྤྱིར་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་
བྱུང་ཤིག་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་གུན་གྱི་

སྤྱིར་པོའི་འབྲེལ་བ་དཔལ་དེ་ཉིད་འདུས་པ་དཔའ་པོ་ཁྱིད་
ཀྱིས་ཅེ་དགའ་བར་ཅོམས་ཤིག་ཅེས་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤྱིད་ཆེན་པོ་ལ་མཆོག་གི་ཅོད་པཎ་བཅིང་སྟེ། སྤྱི་ན་མེད་
པའི་གོ་འཕང་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ།^[8]

དེ་རྩེས་རྒྱལ་གཅིག་གི་མནལ་ལས་དུ་གུན་
མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་པོར་སྤྱིར་ལ་བབས་པ་ཤིན་
ཏུ་མཛེས་ཤིང་བཏན་པའི་བརྩེ་ཏའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཞིག་ཏུ་
ཕྱོན་ནས། འདི་ལྟར་བྱུང་པའི་གསུང་རབ་གུན་གྱི་དོན་
འབྲེལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་འདུན་པར་བྱ་བའི་གནས་
ལགས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱིད་ཀྱིས་ཅེ་དགའ་བར་
དཔལ་དེ་ཉིད་འདུས་པ་སྤྱིར་བར་ཅོམས་པར་མཛད་ཅིག་
ཅེས་སྤྱི་གསུམ་པར་བསྐུལ་མ་གནང་། གཞན་ཡང་ཤོད་སྟོན་རྟོ་
རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩེ་བཅུན་མི་པམ་པས་
ཞལ་གཟིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན། དེ་
ཉིད་འདུས་པའི་རྒྱ་མཆོ་འདུག་པའི་སྟོ་བཞི་ལེའུ་ནི་
ཁྱིའི་ཆེན་པོ་ལྟར། མན་ངག་བདུན་ཁྱིའི་སྟོང་། ཆོས་ཀྱི་
ཆོགས་བརྒྱད་ཁྱིའི་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། རྒྱས་པ་ལ་
སྤྱིགས་པམ་བརྒྱ་དང་བཅུ། འབྲིང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ། བསྐུས་པ་
ལ་སྤྱིགས་པམ་གཉིས། ཤིན་ཏུ་བསྐུས་པའི་སྟོང་པོ་ལ་
སྤྱིགས་པམ་གཅིག་ཡོད་པས་ཁྱིའི་སྤྱིགས་པམ་བརྒྱ་དང་
སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཅོམས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་རྒྱལ་
པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་མཛད།

སྤྱིར་པོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
ནི། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་བཞིན་རང་སྤྱིགས་ཤི་མ་
མེད་པ་འཛིན་བཞིན་པ་ལྟར། ཤར་སྤྱིར་དུ་ཕྱོན་སྤྱིགས་
བདག་པོ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་སྤྱི་གསུམ་གྱིས་ཐབ་ཆོས་མང་
དུ་གསལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་གསུམ་པ་ལ་
ཤིན་ཏུ་སྤྱིགས་ཞེན་ཆེ་བས་གུན་ཏུ་བསྤྱིགས་པར་མཛད་

[7] པོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆོང་དགའ་
སྟོན་ཤིག་ངོས་གཅིག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཅ་དགུ་ནང་གསལ།

[8] པོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆོང་དགའ་
སྟོན་པོད་ལྟོངས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྩིང་དཔེ་སྤྱིན་ཁང་ནས་སྤེལ་བའི་
ཤིག་ངོས་ཉིན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པའི་ནང་གསལ།

ཅིང་ཐོགས་མར་སྟོད་དུ་ཐེབས་པའི་མར་ལས་ཡང་བདག་
པོ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་སྟོ་སྟོས་པ་དང་མཇུག། བདག་པོ་ཆེན་
པོས་ཆོས་མར་དུ་གསན།

དེའི་རྗེས་སུ་རྗེ་དཔོན་སྟོ་བ་རྣམས་ཞལ་
འདོམས་བྱུང་སྐབས། རྗེའི་ཞལ་སྤྲུལ་དཔལ་ལྷན་ས་
སྤྱོད་པ་ཟེར་བ་གཞན་དང་རང་མི་འདྲ། བདག་པོ་ཆེན་པོའི་
བྱུང་གི་སྤྱོད་གཟི་མདངས་དང་ན་བཟའ་རྣམ་པར་བཟ་བ་ཅུ་
ཅག་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་དབྱུང་དེ་ལྟ་བུ་
ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་བཀོད་པ་འདུག་ཅེས་དང་།
དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱོད་པའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས། ཆོས་བརྒྱུད་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་རྗེ་ལྷ་རྩེ་ཆ་སྤྲུལ་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་གཤམས་ནས་
འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས།^[9] ཆོས་རྗེ་གཟི་སྤྲུལ་ལུང་པ་དང་།
འདུལ་བ་འདྲིན་བ་གཉིས་ལ་གྲུང་གི་མགོན་པོའི་མན་ངག་
གནང་སྐབས། མན་ངག་འདི་ནི་ས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་
པ་བོད་དུ་མི་སྤྲང་བས། མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་
རིགས་ལ་ཅུ་བ་བཅོམ་ནས་སྤྱོད་པ་གོང་མའི་མན་ངག་གིས་
ཁ་བསྐྱང་བས། མགོན་པོ་དགྲེས་པའི་བསྟེན་སྤྱོད་ལས་
གསུམ་ཀྱི་མཐའ་མོན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེར་སངས་སྤྱོད་
པར་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་གོང་མའི་མན་ངག་དཔལ་པོ་
ཡོད་ཟེར་མཁས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཅོང་། ཁོ་པོས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་
ཆ་ཅམ་ཡང་འདུག་པར་མ་གོ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གདམས་པ་བསྟུལ།^[10]

མདོར་ན་གོང་གསལ་དེ་དག་གིས་མཆོན་སྤྱོད་
ཆེ་གང་པོ་བཟོ་རིག་ནས་བཟུང་། གསང་སྤྲུལ་རྗེ་རྗེ་

ཐེག་པའི་བར་འཆད་སྟེལ་མཛད་དེ་བཀའ་བབས་ཉི་ཤུ་
ཅུ་གསུམ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། བརྒྱུད་འདྲིན་སྟོབ་
ཆེན་རྣམས་ནི་གཤམ་གསལ་མང་ཐོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་
བསྟེན་ཅིས་གསལ་བའི་ཉིན་གཉིད་ལས།

བཟོ་རིག་ནས་བཟུང་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསལ་བའི་
བར། དེ་དང་དེ་ཡི་བཀའ་བབས་ཉི་ཤུ་གསུམ། །འཇམ་
པའི་རྩྭ་རྗེ་མི་ཡི་སྤྱོད་གར་མཁན། །རྣམ་དག་འཁོན་གྱི་
གདུང་རྒྱུད་རྣམ་པ་གསུམ། །རིག་སྤྲུལ་འཆང་བའི་བྱུ་
མཆོག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉི་མ་སྤྱོད་པ་ལྷ་རྩེ་གསལ་མཁས་གྲུབ་
གཉིས། འདྲིན་ཉེན་གསུམ་གྱི་མིག་གཅིག་ལོ་ཆེན་གསུམ།
།སྤྲུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུག། མདོ་
སྤྲུལ་ཡོངས་རྗེ་གསལ་མཁས་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། །བཅ་
ཆེན་ལྷ་ལྷའི་གདན་ས་གཉིས། །འདུལ་བ་རྒྱུ་མཆོད་
གཙུག་རྒྱུ་དུག་དང་། །མཆོན་ཉིད་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་
བའི་བཤེས་གཉེན་གསུམ། །སྤྲུལ་གཞུང་རབ་འབྱམས་
སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉེན་གསུམ། །གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
འདྲིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། །དུག་པོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་
རྗེ་གསལ་བའི་སྤྲུལ་འཆང་གཉིས། །དཀའ་བཞི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
པ་སྟོང་ལྷག་ཟུང་། །པར་ཆད་ཤེས་པའི་སྟོབ་མ་ཁྱི་སྤྲུལ་
བཞུགས། །ཆེ་འདི་སྟོབ་བཏང་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བཏུར་ལྷག་
པར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པའི་ཡུལ། །རྩྭ་རྗེ་པག་མོ་
གསང་བའི་མཛོད་འདྲིན་ལ། །ས་ལ་དགེ་སྟོང་མ་ཡིས་རབ་
གྲགས་པ། །སྤྱོད་པའི་གར་གྱིས་གསང་བ་འདྲིན་པར་མཛད། །

ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་མདོ་བསྟན་
ནས། སྟོ་བ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་སྟོབ་པའི་སྟོ་ནས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ནི། བཟོ་རིག་གི་དཀའ་བབས་མངའ་རིས་པ་
བསྟན་འདྲིན་རྒྱལ་མཆོན། གསོ་རིག་གི་བཀའ་བབས་བྱུང་
པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། སྟན་ངག་གི་བཀའ་བབས་ངས་
རིང་བ་དཀའ་བཅུ་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ། ཐ་སྤྱད་གཙུག་
ལག་གི་བཀའ་བབས་དཔལ་ལྷེ་བའི་བཀའ་བཅུ་པ་ནམ་
མཁའ་དཔལ་བཟང་། ཆད་མ་རིག་པའི་བཀའ་བབས་སྤྲུལ་
ལུང་བཀའ་བཞི་པ་མན་རྩྭ། འདུལ་བའི་བཀའ་བབས་
གྲུང་ཐང་པ་དཔལ་ལྷན་མེད་གེ མཛོན་པའི་བཀའ་བབས་

[9] པོ་དོང་པུ་ཆེན་སྤྲུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་སྟོབ་དགེ་བསྟེན་
དཀོན་མཆོག་འབབས་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དོ་མཆོང་དགའ་
སྟོན་གྱི་ཤོག་ངོས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ནང་གསལ།
[10] པོ་དོང་པུ་ཆེན་སྤྲུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དོ་མཆོང་དགའ་
སྟོན་གྱི་ཤོག་ངོས་སུ་མ་བརྒྱ་བཅུ་མེད་བདུན་ནང་གསལ།

གསང་ཕྱ་བ་བཟོད་པ་སྒོ་བྱོམ་རྒྱ་མཚོ། བར་ཕྱིན་དཀར་
བབས་ས་སྐྱ་བཀའ་བཅུ་པ་མཆོག་གི་སྒོ་བྱོམ། བྱམས་
ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ས་སྐྱ་དཀར་བཅུ་པ་མཆོག་གི་སྒོ་
བྱོམ། དབྱ་མའི་བཀའ་བབས་བཀའ་བཞི་པ་ཤར་མགོན།
།སྦྱོད་འབྲུག་གི་བཀའ་བབས་ས་སྐྱ་བྱང་མེམས་གཞོན་
ཏུ་རྒྱལ་མཆོན། འཆད་པའི་བཀའ་བབས་སྤར་ཁམས་པ་
གྲགས་པ་བཟང་པོ། རྩོད་པའི་བཀའ་བབས་ཤེལ་དཀར་པ་
ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་། རྩོམ་པའི་བཀའ་བབས་ཅེད་ཐང་
པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། བཅུན་པའི་བཀའ་བབས་
གྲང་ཐང་པ་མ་ཉི་པེ་རྩ་ཡ། །སྦྱིད་པ་ལས་ཕྱོམ་པའི་བཀའ་
བབས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་པ་ཡོན་ཏན་སེང་གེ། །མོས་
གུས་ཀྱི་བཀའ་བབས་སྐྱ་ཞང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ།
།རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤེང་པའི་བཀའ་བབས་ཅེད་ཐང་པ་མཁན་ཆེན་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། གར་ཀྱི་བཀའ་བབས་པོ་དོང་པ་
དར་མ་སེང་གེ། །སྦྱོང་གསུམ་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཤེལ་
དཀར་པ་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱལ། རྒྱུད་སྦྱོང་བཞིའི་བཀའ་
བབས་སྐྱ་ལྷང་ཐང་པ་བཀའ་དབྱུག་པ་དག་དབང་གྲགས་
པ། རྩོགས་པའི་བཀའ་བབས་རང་དཔོན་སྤང་འཁོར་པ་
དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་
བཀའ་བབས་ཤེལ་དཀར་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང་
བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་མོ།

འཁོན་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་གསུམ་ནི། བདག་ཆེན་
གྲགས་པ་སྒོ་བྱོམ། གྲགས་པ་རྗེ་རྗེ། ཐེག་ཆེན་པའི་དཔོན་
པོ་བདེ་ལེགས་བཀའ་ཤེས་པ་གསུམ་མོ། །རིགས་སྐྱགས་
འཆང་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གཅིག་ཕྱ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཀུན་
དགའ་རྒྱལ་མཆོན། ཉི་ཟླ་དང་ལྷར་གྲགས་པ་གཉིས་ནི།
མཁས་བླ་བ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། དཔང་ལོའི་
སྐྱ་སྐྱེ་གྲགས་པ་སྒོ་བྱོམ་པ་རྟན་པ་གཉིས་པོ། །འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་མིག་གསུམ་ནི། ཞེའི་ལོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་
པོ། ལོ་ལྷ་བ་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན། ལོ་ལྷ་བ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་
ཉེ་གསུམ་མོ། །ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ཀྱི་མཁས་པ་དབྱུག་
ནི། པོ་དོང་སྐྱ་སྦྱོང་པ་དོལ་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། སྤྱི་པོ་

ལྷས་ཀྱི་མཁན་པོ་བཤེས་གཉེན་ཉི་ལ། ཅེད་ཐང་པ་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པ། གསང་ཕྱ་བ་བཀའ་བཅུ་པ་བསྐྱ་བཟང་པོ། ལྷར་
ཐང་པ་དགེ་འདུན་བླ་པ་པ། ཤངས་ཆོས་འཁོར་སྤང་པའི་
མཁན་ཆེན་བཀའ་བཅུ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ཉེ་དབྱུག་མདོ་
སྐྱགས་ཡོངས་རྩོགས་བཅུ་ནི། པོ་དོང་རྟ་རའི་ཆེན་པོ་རིན་
ཆེན་ཆོས་བཟང་པ། དོལ་པ་རྒྱལ་བཟང་། པོ་དོང་གང་མོ་
ཆེའི་རྒྱལ་གྲགས། གང་མོ་ཆེའི་ཆེན་པོ་ཤེས་གྲགས། སྐྱ་
སྦྱོང་པ་ཤེས་དཔལ། སྦྱོང་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཀུན་དཔལ། པོ་
དོང་རྟ་རའི་ཆེན་པོ་འཇམ་དཀར་དཀར་པོ་དོང་གང་མོ་ཆེའི་ཆེན་
པོ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཆོན། སྦྱོང་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་ལ། གསང་
ཕྱ་རོང་རྒྱང་ཤེས་རབ་དཔལ། དཀར་བཅུ་པ་རྩྭ་ཕྱི། རྗེའི་
དཔོན་པོ་ཤེལ་དཀར་མཁན་ཆེན་རྗེ་བཅུན་པ། དམ་རིང་
རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱལ་སེང་གེ་སྦྱོང་དང་བཅུ་པོ། །

ཁ་ཆེ་བཤ་ཆེན་ལྷ་ཀྱི་ཕྱི་རྩ་པའི་གདན་ས་པ་
གཉིས་ནི། སྦྱོས་ཁང་རྩོ་གདན་ཆོགས་པའི་མཁན་པོ་དོན་
བླ་བ་དཔལ་འབྱོར་དང་། དགེ་འདུན་སྤང་པའི་མཁན་པོ་
སེང་གེ་དཔལ་གཉིས། གཅུག་རྒྱན་བཅུ་དབྱུག་ནི་དམ་པ་
རྒྱ་གར་ཀྱི་གདན་ས་པ་སྤང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་
རྒྱལ་མཆོན། བཤ་ཆེན་འབྱམས་སྐྱག་གསུམ་པའི་གདན་ས་
པ་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན། ཡང་དེའི་མཁན་པོ་
ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་བཤེས་གཉེན་སྒོ་བྱོམ་རྒྱལ་མཆོན། དམ་
རིང་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་སྐྱབས། ཡང་དེའི་མཁན་
པོ་དཀོན་ཁང་པ་ཉི་ལ། མདོན་དགའི་ཆོས་དཔོན་འཇམ་
དབྱངས་ཀུན་ལེགས། དེའི་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་སྒོ་བྱོམ།
ཉང་སྦྱོད་བདེ་ཆེན་ཀྱི་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ།
བྱམས་ཆེན་ཀྱི་མཁན་པོ་སྐྱ་སྐྱེ། འཛིན་པའི་མཁན་པོ་བཀའ་
ཤེས་རིན་ཆེན། མཁན་ཆེན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ། འདུས་པ་འབྲིང་
གི་རྩོམ་ཡིག་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན། འཕགས་པ་
ནམ་སྤྱིང་། འདར་མཁན་ཆེན་བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་མཆོན།
དགེ་འདུན་སྤང་པའི་མཁན་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལྷན་ཉེ་
བཅུ་དབྱུག་པོ། །མདོ་རབ་འབྱམས་པ་བཞི་ནི། གསང་ཕྱ་
གོ་པོ་རབ་འབྱམས་པ། ཤེལ་དཀར་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

ལོ་རྒྱུས།

བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱལ་འཕེལ། མངའ་
རིས་པ་ནས་མཁའ་བསོད་ནམས་དང་བཞིའོ། །སྤྲལས་
རབ་འབྱམས་པ་གཉིས་ནི། འཕེལ་ལྷན་ཅེ་བ་ཀྱན་མཁའ་
འཕགས་འོད་དང་། རྫོ་ལྷན་པའི་གདན་ས་པ་སངས་རྒྱལ་
དཔལ་གཉིས་སོ། །སྤྲལ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པ་བཞི་
ནི། རྫོ་གདན་རས་ཆེན་གཞོན་ཏུ་དཔལ། ཆོས་རྩེ་བཙུན་
འབྱུས་རྒྱལ་མཆོན། ལ་ཕྱི་བ་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན།
གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོ་བསོད་ནམས་འབྱམས་དང་བཞིའོ། །
སྤྲལས་འཆང་དྲག་པོ་གཉིས་ནི། རམ་རིང་གི་ལྷ་ནུ་དང་།
གྲང་ཐང་གི་ལྷ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། དཀའ་བཅུ་སྟོང་
ཐག་བྱང་ནི། ལུ་སྤང་དཀའ་བཞི་པ་སོགས་སོ། །

པར་ཆད་ཁྱི་ཐག་བརྒྱལ་བ་ནི། དེ་དུས་ཀྱི་
བཤེས་གཉེན་པལ་ཆེ་བའོ། སྤྲལ་ཆེན་ལྷ་བཅུ་ནི། ལྷ་
འབྱོར་བ་རྩེ་རྩེ་པག་མོ་སོགས་སོ་ཞེས་ཀྱན་མཁའ་པར་
ཐོས་ལྷ་སྤྲལ་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་པ་སྤྲར་ཡང་བསྐྱར་འདོན་
ཞུས་ཐེན་པ་ལགས། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བསྐྱར་ཐོས་བསམ་སྟོན་
གསུམ། འཆང་ཚོད་ཚེས་གསུམ། འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་
ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱར་ཉི་མོ་ལྷར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་མཛད་དེ།
ཞིང་འདྲིའི་འགྲོ་དོན་རེ་ཞིག་རྫོགས་པ་དང་། ཞིང་གཞན་
དུ་གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་ལུམ་རྩོམ་རྩེ་
འཕགས་མའི་སྤྲལ་བ་རྩེ་བཅུན་མ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མ་དང་རྩེ་
བཅུན་མ་དཔལ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ནས་གཉིས་གདན་ཆབ་
མངའ་གསོལ་མཛད་རྩེས། དགྲང་གངས་བདུན་ཅ་ཅ་དྲུག་
བཞེས་སྐབས་པོ་དོང་དཔལ་མོ་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྤྲུ་བྱ་རན་ལས་
འདས། སྟོན་བརྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་བཤད་སྤྲལ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་
བསྐྱར་རྩེ་ལྷར་སྟེལ་བའི་ཚུལ་ནམས་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །

མཁན་ཆེན་འཛིགས་མེད་མཆོན་ཅན། དགེ་
བཤེས་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཆོན། འཛམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་
རྣམ་རྒྱལ། མཁན་ཆེན་འཛིགས་མེད་མཆོན་ཅན་རྣམས་
པལ་ཆེ་བ་པཎ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཡིན་ཞིང་སྤྲལ་
བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ཆབ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གསལ་ཁ་མ་རྙེད།

དཔལ་ལྷན་པོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཆོད་སྤྱིང་པོ་ཞུས་ཐེན་པ་ལགས་སོ། །ཞིབ་
གསལ་ཤེས་པ་འདོད་ན་རྣམ་ཐར་ཁག་དྲུག་དེར་སོང་ཡང་
བཞུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགེས་གཟིགས་ཡོང་བ་ཞུ།

བརྒྱུད་པ། པོ་དོང་གདན་རབས་ལྷ་པ་རྒྱལ་ལུམ་རྩོམ་རྩེ་
འཕགས་མའི་སྤྲལ་བ་རྩེ་བཅུན་མ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མ།

རྩེ་བཅུན་མ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མ་ནི། ལུམ་མངའ་
རིས་གྲང་ཐང་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་དང་།
ལུམ་མདོ་སྤེ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲལ་སྤྲུ་འཁྱུངས།
གཅེས་མིང་ལ་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་
མོ་ཞེས་གསོལ། ཕྱིས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་རྩེ་བཅུན་ཆོས་
ཀྱི་སྟོན་མ་ཞེས་མཆོན་གསོལ། བོད་གསལ་པོ་དོང་པཎ་
ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མངའ་གསོལ་
བ་ལྟར། པོ་དོང་པཎ་ཆེན་སྤྲུ་གཤེགས་སྐབས་དགོངས་
རྩོགས་ཀྱི་མཆོད་འབུམ་རྣམས་ལེགས་སྤྲལ་གནང་ཁར།
ཀོང་པོ་ལ་བྱོན་ནས་གནས་ཆེན་ཅ་རིར། ཕྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྟོང་པ་མཛད་ཀྱང་། ལང་དུ་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
ལས་གཡོ་མེད་ཐོག་གསང་སྤྲལ་རྩོམ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཉམ་
བཞེས་གནང་སྟེ་སྤྲལ་བ་མཛད། མཐར་གནས་ཆེན་ཅ་རི་
བོད་སྟོན་དུ་སྤྲུ་གཤེགས་སོ། །

དབྱུ་པ། པོ་དོང་གདན་རབས་བྱུག་པ་དཔལ་འཆོང་
ལོ་རྒྱུས་པའི་སྤྲལ་བ་རྩེ་བཅུན་མ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ།

དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་མངའ་རིས་གྲང་
ཐང་དུ་སྤྲུ་འཁྱུངས། སྤྲུ་གཞོན་ཀུའི་དུས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་།
ཐོག་མར་གསང་ཕྱར་མདོ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལ་ཐོས་
བསམ་མཛད་སྐབས། པོ་དོང་བཅུའི་བྱ་སྟོར་གནང་སྐབས་
བཀའ་བཅུ་པ་རྩམ་དཔལ་ཞེས་མཁས་སྟུང་ཆེ་བ་བྱུང་། དེ་
རྩེས་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མའི་རྩེས་སྤྲུ་འཁྱུངས་སྟེ། པོ་
དོང་པཎ་ཆེན་ཀྱི་ཞབས་ལ་གདུགས་ནས། དབང་ཕྱང་མན་

ངག་བཅས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཐོབ། བོ་དོང་པ་ཆེན་
སྐྱེ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ཁར་རྩེ་བཅུན་མ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་
མ་དང་ལྷན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་མཛད། རྩེ་
བཅུན་མ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་མ་དང་ལྷན་ཏུ་ཡང་ཀོང་པོ་ཅུ་རེ་
ཕྱོགས་སུ་བྱོན། སྐུ་བ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དྲག་ལ་
ཕྱག་རྩེས་གསལ་པོ་བཞག་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་སྐབ་
ཏྟགས་མང་པོ་བཞག་རྩེས། དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
ཐིམ། རྩེ་བཅུན་མ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ནི་པ་ཆེན་རང་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་མངའ་གསོལ་མཛད་དེ། རྩེ་བཅུན་མ་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱོན་མ་སྐྱེ་གཤེགས་རྩེས་འདི་ཉིད་སྐྱེ་འཆོ་བཞུགས་ཀྱིས་
གདན་སའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པ་ཡིན་
པས་བོ་དོང་གདན་རབས་དྲག་པ་དོས་འཛིན་གནང་ན་རུང་
བར་སེམས།

བཙུ་པ། རྩེ་བཙུན་མ་ཀྱན་དགའ་བཟང་མོ།

རྩེ་བཅུན་ཀྱན་དགའ་བཟང་མོ་ནི། ཡབ་གྲུབ་
ཐོབ་མཆོག་ལྷན་དང་། ཡུམ་རྩོ་མོ་སྦྱོན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་
སུ་ཀོང་པོར་སྐྱེ་འབྱུངས། དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་གྲུབ་པས་
མཐུན་རྒྱུན་དང་ཞབས་ཏྲིག་སྐུ་བ་ནས་ཐོག་མ་དབྱུས་
གཙང་ཕྱོགས་སུ་བྱོན། ལྷོ་ཕྱག་དང་ཡར་འབྲོག་མངའ་
རིས་སྐྱོར་གསུམ་ནས། སྤང་མདོ་ཁམས། སོག་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་ཏེ་བསྐྱོན་འབྲུའི་
དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པར་མཛད། ལྷོ་གདོང་ས་སྐྱོང་
དང་། སྤར་པ་དོན་ཡོད་རྩེ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དབྱུས་གཙང་
ཀྱི་དཔོན་རིགས་མང་པོས་སྦྱོན་བདག་མཛད།

ཐབ་གསལ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིང་ཐིག་གི་བསྐྱེན་
བཅོས་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་ཁམས་ནས་ཕུལ་བའི་
མོངས་སྐྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། ཡར་འབྲོག་དུ་གསེར་
བཟང་གི་མཆོད་རྟེན་དང་། གསུང་རྟེན་དཔལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་འདུས་པ་རྒྱས་པ་སྐྱེགས་བམ་ཕུ་ཏི་བཅུ་ཕྱག་གསེར་
དདུལ་སྐྱེལ་མ་ལས་གྲུབ་པ་གསར་གཞིངས་གནང་། རིན་

སྤངས་པས་བསྐྱེན་སྦྱོན་གནང་སྟེ། བཤད་སྐུ་བ་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་
མང་པོ་ཆག་བཏབ། དེ་བཞིན་བྱང་ནང་སེ་བཟའི་ས་དར་
རྒྱས་པས་སྦྱོན་བདག་མཛད་དེ་བྱང་ཆོས་སྟེ་ཕྱག་བཏབ།
མདོར་ན་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་། དགྲུང་
གངས་བཞི་བཅུ་ཅུ་བཞི་ལོར་སྐྱེ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་སོ། །

བཙུ་གཅིག་པ། སྐུ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་དཔལ་བཟང་།

དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་འཆི་མེད་
དཔལ་བཟང་ནི། ཡུམ་དབྱུས་རུ་སྟོད་བྱང་སྤྲག་ལུང་དང་
ཉེ་ས་ཡབ་གཞོན་ཏུ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཡུམ་མཆོ་མོ་
དཀར་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲུང་གངས་
བདུན་ལ་སྤྲག་ལུང་ངག་དབང་གྲགས་པའི་བྱུང་དུ་དགེ་
བསྟེན་དང་རིམ་པས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས། མཆོན་འཆི་མེད་
དཔལ་བཟང་གསོལ། རྩེ་བཅུན་མ་ཀྱན་དགའ་བཟང་མོའི་
ཞལ་བྱང་དུ། དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་སྐུ་བ་པའི་དབང་ལུང་དང་།
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱོར་རྣམས་གསན། ཀྱན་མཁུན་
རོང་སྟོན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་གདན་ས་འབྲས་ལུལ་
སྤྱད་མོས་ཆལ་དུ་མདོ་མཆོན་ཉིད་ཐིག་པ་ལ་གསན་སྐྱོང་
མཐིལ་བྱིན་གནང་སྟེ། བོད་ཆེན་བཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ཐུགས་
སུ་རྒྱུ། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཆད་ནས་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་བར་གསན་
བསམ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། དཔལ་ཀྱི་རྩོད་རྩེ་རྣམས་བཤད་ཐབ་
གསལ་གནད་ཀྱི་སྟེ་མིག་གཙོས་དགོངས་འགྲེལ་མང་པོ་
མཛད། བསྐྱེན་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བཟན་དུ་འཁོར་བའི་
མཐུ་སྟོབས་ལྷན་ཞིང་། བསྐྱེན་པའི་ཞབས་ཀྱི་གང་ལེགས་
སྐུ་བཤིང་མཐའ་ཡར་འབྲོག་བསམ་སྤྱིངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་
འདས་སོ། །

བཙུ་གཉིས་པ། རྩེ་བཙུན་མ་སྐྱེན་གྲགས་བཟང་མོ།

རྩེ་བཅུན་མ་ཀྱན་དགའ་བཟང་མོའི་སྐུ་བ་པ་རྩེ་
བཅུན་མ་སྐྱེན་གྲགས་བཟང་མོ་ནི། ཡབ་དཔལ་བོ་སྐྱེན་
གྲུབ་དང་། ཡུམ་བཟའི་ས་དར་ལུང་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་

སྤུལ་སྤུལ་མཛོད་ཁམས་དཔལ་འོད་དུ་སྤུལ་འབྱུངས། སྤུལ་སྤུལ་
འཆི་མེད་དཔལ་བཟང་གི་བདག་གཅེས་འོག་གོང་པོ་ནས།
མངའ་རིས་བར་མཛད་འཕྲིན་སྤྲོད་ཐོག་བཤད་བྲལ་གསར་
བཅུགས་དང་། དེ་རྗེས་སྤེལ་ནང་སོས་སྤྱོད་བདག་གནང་
སྟེ། སྤེལ་བྱེ་མཁར་དུ་དགོན་པ་བྲག་བཅུ། བསྟན་པ་
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་བྱུང་། དཔལ་མོ་ཆོས་
སྤྲོད་ལ་མཐའ་དམག་གི་འཛིགས་པ་སྤྱོད་ཆེད་ལྷགས་
རི་ར་བས་བསྟོར། མཐར་དགྲུང་གྲངས་བཞི་བཅུ་བཞེས་
སྤྲུལ་ཡང་འཕྲོག་བསམ་སྤྲོད་སྤུལ་གཤེགས་སོ། །

བཅུ་གསུམ་པ། རྗེ་བཅུན་མ་ལྷ་རྒྱུན་གཙུག་མོ།

ཡལ་དཔལ་ལྷན་དང་། ལུས་སྤྱོད་མ་ཆོས་མཆོ་
གཉིས་ཀྱི་སྤུལ་སྤུལ་མཛོད་ཁམས་སྤུལ་འབྱུངས། དགྲུང་
གྲངས་ལྔ་བཞེས་ཆེ་སྤུལ་སྤུལ་འཆི་མེད་དཔལ་བཟང་གི་
བདག་ཆེན་དང་ཞབས་ཉྱལ་གནང་སྟེ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་
ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྤྱོད་སྤེལ་མཛོད་དུས་ནས་བོ་དོང་པའ་ཆེན་
ཀྱི་འདས་མཆོད་དང་། རྟེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་གནང་།
སྟོ་ཁ་དང་གོང་པོར་འབྲོ་དོན་མཛད། སྤྱོད་ཀར་ཅེ་ས་སྤྲོད་
སྤུལ་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བདག་གནང་སྟེ་དགོན་པ་བྲག་
བཅུ། བོ་དོང་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བྱེད་སྤྱོད་མེ་ཚུལ་པ་
པོ་འཆི་མེད་འོད་ཟེར་ལགས་ཐོག་མར་བྲལ་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་
མཛད།

དེ་རྗེས་གོང་པོ་ནས་མངའ་རིས་བར་གྱི་བྲལ་སྤྱོད་
དང་ཡོན་བདག་དང་པ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས།
སྤྱིར་གང་དུ་བྱོན་ཀྱང་ལུས་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་པ་དང་
མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་དད་འདུན་ཆེ་བ་བྱུང་། མདོ་སྤྲུགས་
ཅེ་རིགས་སྤྲོད་ལྷན་ལ་སྤྱོད། སྤྱོད་ཆེད་སྤྲོད་དུ་མཛད་འཕྲིན་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། གདན་ས་བོ་དོང་ཨོ་དང་། མདོན་
དགལ། བྲམས་པ་སྤྲོད། བྲང་སྤྲུག་ལུང་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་སྤེལ་ཆེ་ཁག་མང་པོ་ལ་མདོ་སྤྲུགས་ཐབ་ཆོས་མང་པོ་
ཡང་ཡང་བསྤུལ། ཤར་གོང་པོ་ནས། ལུ་མངའ་རིས།
སྟོ་མོན། བྲང་སོག་པོ་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་

ལམ་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་བདག་མང་པོ་བྱུང་བ་བཞིན། བོ་
དོང་དཔལ་མོ་ཆོས་སྤྲོད་སྤྱི་སྤྱོད་བྲལ་དང་། དེ་རྗེས་བཤད་
བྲལ་གསར་འཛུགས་གནང་། རྗེ་བཅུན་ལྷ་རྒྱུན་གཙུག་མོ་ནི་
གོང་གསལ་ལྷར་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེན་བྱུང་བ་བཞིན་བོ་
དོང་པའི་ལུགས་ལ་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་། མཐར་
དགྲུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཅིག་བཞེས་སྤྲུལ་དགོངས་
པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤེལ།

བཅུ་བཞི་པ། མདོ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་བཤད་བྲལ་རྗེ་
ལྷར་བྱོན་པའི་ཆུ་ལ་ནི།

གོང་གསལ་ལྷར་བོ་དོང་པའ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་
རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བོ་དོང་ཨོ་བའི་གདན་ས་ནས་བཟུང་གདན་
ས་གཞན་དང་བྲལ་ས་དགོན་པ་རྣམས་སྤུལ་མཛོད་ཆེན་ཉིད་
ཐེག་པའི་འཆད་ཁྱིད་ཐབ་གསལ་གནང་བའི་སྤྱོད་བཅུད་
རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་བྲལ་གསར་བཅུགས་དང་བཤད་
པའི་རྒྱུན་སྤྲོད་ཆུལ་ནི་གཤེགས་གསལ་ལྷར་ཡིན། བོ་དོང་
ཨོ་པའ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་ཆབ་སྟོ་གོས་བརྟན་པས་
བཤད་ཉན་མཛད་རྗེས། བཤད་བྲལ་བྲུང་བཅུགས་གནང་
སྟེ་བཤད་པ་མཛད། སྤྲུང་ཁམས་པ་གྲགས་པ་བཟང་པོས་
བཤད་བྲལ་བཅུགས། དོན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས་པས་ཀྱང་
བཤད་བྲལ་བཅུགས། བཀའ་བཅུ་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་
གིས་ཆོས་འཁོར་སྤྲོད་དུ་བཤད་པ་མཛད། མངའ་རིས་སྤུ་
མཁས་གྲུབ་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གཞུང་བཤད་
པ་མཛད་པ་དང་། ཆོད་མ་འདུལ་བ་དབུ་མ་སྟེ་གཞུང་ཆེན་
གསུམ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་མཛད། ལ་སྤྱོད་བྲུང་དུ་བྲུང་པ་
སངས་རྒྱུས་མེད་གསལ་གཞུང་བཤད་གནང་པ་དང་། ཆོད་
མ་དབུ་མ་སྟེ་གཞུང་ཆེན་གཉིས་ལ་དགོངས་འབྲེལ་མཛད།
བཀའ་བཅུ་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་གིས་ཆོད་མའི་
དགོངས་འབྲེལ་དེ་གནས་སྤྲུལ་དང་སྤྱོད་ཆེ་བ་བྱུང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྤུ་བོ་དོང་དུ་ནས་མཁའ་དཔལ་བཟང་གིས་
བོ་དོང་རང་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད།

དེ་མེས་དཔལ་མོ་ཆོས་སྤངས་སུ་བསོད་ནམས་
རིན་ཆེན་གྱིས་གཞུང་ཆེན་བཤད་ཉན་མཛད་སྐབས་དར་
རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་། མཐའ་དཔལ་གྱི་འཛིགས་པས་
བཤད་བྱ་དེ་ཞིག་ཉམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། སྤྱལ་སྤྱུ་འཆི་མེད་
དཔལ་བཟང་གི་མཐུན་རྒྱུར་སྟེ། ཡར་འཕྲོག་མངོན་
དགའ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བཤད་པའི་བྱ་སྤྱར་
ཡང་གསར་བཅུགས་གནང་། སྟེ་མོ་བྱེ་མཁར་རྩ་སངས་
རྒྱས་སྟུན་བྱུབ་གྱིས་གཞུང་བཤད་མཛད་དེ་བཀའ་བཅུ་པ་
དང་རབ་འབྱམས་པ་རྒྱ་ཐག་མང་པོ་བྱོན་པ་ཡང་གསུངས།
སྟེ་མོ་བྱེ་མཁར་བཤད་བྱ་ལ་ཐོག་མར་མཆོན་ཉིད་ཐེག་
པར་ཉན་བཤད་ལེགས་པོ་བྱུང་བ་གསལ་ཡང་མཐའ་མ་
དུས་འཁྲལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་བཤད་བྱ་སྟོངས་དགོས་
བྱུང་འདུག དེ་མེས་ཐོ་དོང་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བྱེད་སྟོན་
མེ་ཚུམ་པ་པོ་འཆི་མེད་འོད་མེར་ལགས་གྱིས་བཤད་བྱ་
གསར་བཅུགས་དང་འཆད་ཁྲིད་རི་མཛད་ནམས་མེ་བཅུན་
མ་ཕྱ་རྒྱན་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་མེད་ལ།
མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་གི་ལ་སྟོན་ལྟོང་ཤེར་
དཀར་དུ་བཤད་བྱ་བཅུགས། ཐོ་དོང་བྱང་མོ་ཆའི་རབ་
འབྱམས་པ་དཔལ་འཕྲོར་སྟུན་བྱུབ་བྱོན་དེ་བཤད་ཉན་རབ་
རྩ་འཕེལ་བ་མཛད། །

བཙོ་ལྷ་པ། གསང་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཤད་བྱ་རི་ལྟར་
བྱོན་པའི་ཚུལ་ནི།

གོང་གསལ་ལྟར་ཐོ་དོང་བཀ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་
གདན་ས་ཐོ་དོང་དང་། ལ་སྟོན་ཤེས་དཀར། བླ་འཁོར་
ཆོས་སྤངས། མངའ་རིས་ཆོས་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོས་
དགོན་སྟེ་དང་ཆོས་ར་དུ་མར་དབང་སྐུར་རྒྱུད་བཤད་མན་
དག་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོག་ཕྱག་ལེན་གར་ཐེག་
དབྱངས་གསུམ་བཅས་དཔར་ཁྲིད་མཛད་དེ་དོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་རྒྱས་མཛད་པ་ལྟར། མངའ་
རིས་སུ་མཁས་བྱུབ་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་
དགའ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དེ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་

བ་མཛད། ལ་སྟོན་ལྟོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་བ་དགེ་
བཤེས་སྟོ་ཕྱོས་རྒྱལ་མཆོན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་བྱ་དང་།
ཕྱར་ཆོག་ཀྱི་བཤད་པ་དང་ཕྱག་ལེན་བཅུགས།

དེ་བཞིན་སྐུབ་བྱ་བསམ་གཏན་སྤྲིང་ཕྱག་བཏབ།
ཆོས་རྒྱལ་བཟང་པོ་དང་། རབ་འབྱམས་པ་གཞོན་རྩ་བཟང་
པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཆོས་སྤངས་དགོན་
པ་དང་། བྱང་ལྗོངས་དགོན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོན་ལག་
རྣམས་སུའང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་ཆོག་པའི་ཕྱག་ལེན་
དང་བཅས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་བཞིན་ལ་སྟོན་བྱང་
དང་། ངམ་རིང་ཆོས་སྟེ་ལ་སོགས་པ་དགོན་པ་མང་པོ་ལ་
ཆོག་ཕྱག་ལེན་ཚུགས་པ་བྱུང་། ཐུགས་རབ་འབྱམས་པ་
འཇམ་དབྱངས་ཐགས་པས་ཡར་འཕྲོག་མངོན་དགའ་ལ་
རྒྱུད་བཤད་དང་། སྐུབ་མཆོད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བཅུགས། སྟེ་
མོ་བྱེ་མཁར་ཡང་གོང་དང་མཚུངས། འཕགས་པའི་མིང་
ཅན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས། དཔལ་རི་ཆོས་ལྷིང་། བྱང་ཆོས་
སྟེ། གལ་གྲུ་སྟེ་རྣམས་སུ་སྐུབ་མཆོད་དང་ཆོག་པའི་ཕྱག་ལེན་
བཅུགས་པས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཅུ་བྱག་པ་མཐུག་སྟོན་ནི།

རྒྱུད་གཉིས་སྤྱ་བའི་དབང་པོ་གཉན་ལོ་ཡིས།
།རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་མཁས་དབང་སུམ་སྟོང་གི། །གཙུག་
ཁོར་བཀ་ཆེན་འབྱམ་ཐག་གསུམ་པ་མཆོག། ཐོ་དོང་
ཕྱོགས་སུ་གདན་ཁྱེས་ཞབས་འཁོད་ཀྱི། །གཞུང་ཆེན་
མངོན་པ་ལ་སོགས་འཆད་པའི་མཐུས། །བརྒྱུད་འཛིན་
རྩེས་འབྱངས་བསྟན་པ་རྒྱས་ལྟར་ཅིག། །ཁམས་གསུམ་
འབྲོ་བའི་བླ་མ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས། །ཤོང་སྟོན་རྟོ་རྩེ་རྒྱལ་
མཆོན་འཕགས་ལུལ་དུ། །རྒྱུད་གཉིས་སྤྱ་བའི་ལོ་རྒྱ་བཀའ་
མངགས་ལྟར། །བརྒྱུད་འཛིན་ལོ་ཆེན་དབང་ལོ་ཁྱ་དགོན་
ཀྱི། །མདོ་ཐུགས་རིགས་གཞུང་རྩལ་བཞིན་སྟེལ་བའི་
མཐུས། །བརྒྱུད་འཛིན་རྩེས་འབྱངས་བསྟན་པ་རྒྱས་ལྟར་
ཅིག། །དཔལ་ལྷན་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས།
།ཐོ་དོང་ཨེ་རུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དང་། །སྤྱ་གསུང་

མོ་རྒྱལ།

ཐུགས་ཉེན་གསར་བཞེངས་མཆོད་སྤྱོད་དང་། །གཙང་གི་དག་འདུན་སྟོང་ལྷག་བཞི་བརྒྱ་
ལ། །མདོ་སྤྲལ་ལམ་བཟང་འཆད་ཚུལ་མཛད་པའི་མཐུས། །རྒྱུད་འཛིན་རྗེས་འབྲང་
བསྟན་པ་རྒྱས་གྲུར་ཅིག །རྒྱལ་ཚབ་བྱས་པ་མགོན་རྗེ་བཙུན་སྟོན་པ་དང་། །སྤྱོད་བྱངས་
ལྷ་མོ་བསྟན་གཙོ་བྱུང་གི་མགོན། །ཀུན་མཁུན་བྱ་སྟོན་མཁན་ཆེན་གཡལ་པ་དང་། །ཁྱད་
པར་ས་ཆེན་གྲགས་པའི་བཀའ་ཡིས་བསྡུགས། །བོ་དོང་པཎ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
གི། །འཆད་ཚུང་ཚུལ་གསུམ་རྒྱལ་བསྟན་སྟེལ་པའི་མཐུས། །བརྒྱུད་འཛིན་རྗེས་འབྲང་
བསྟན་པ་རྒྱས་གྲུར་ཅིག །རྒྱལ་ཡུལ་རྣམ་སྟེལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་སྟོན་དང་། །འཁོར་ལོ་སྟོན་
པ་འཆི་མེད་བྱུང་པ་མཆོག །བོ་དོང་དཔོན་པོ་མཁན་ཆེན་འཛིགས་མེད་མཆོག། །སྟུབ་
བརྒྱུད་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དོན་ཡོད་རྒྱལ། །ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྟུབ་ཚུལ་བཞིན་སྟེལ་
པའི་མཐུས། །རྒྱུད་འཛིན་རྗེས་འབྲང་བསྟན་པ་རྒྱས་གྲུར་ཅིག །

ཅེས་བཤད་རང་ལག་ལྷ་རིག་ལྷིང་ཁང་དུ་དག་བཤེས་ཨ་ཡུ་མིང་ཅན་གྱིས་བྱི་
ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་མཐུག་རྫོགས་པར་གྲིས། དགའོ།། མཁྲལ་ལོ།།

བཟང་ལས། །སྙན་ངག་འདི་ནི་བོད་སྐད་དུ། །ཁ་ཆེ་བའི་ཆེན་དང་ལྷན་ཅིག། དགེ་སྲོང་བྱང་ཆུབ་
 ཅེ་མོས་བསྐྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེ་དུས་ས་སྐྱ་ལ་སྙན་ཆོག་རིག་བྱེད་སོགས་ལ་ཆང་
 མས་ཐུགས་སྤང་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་དང་བྱང་
 ཆུབ་ཅེ་མོའི་མདུན་ནས་ཀྱང་སྙན་ངག་གསན་པའི་ཆུལ་ཞིག་མཛུམ། ལོ་ཆེན་གྱི་སྟོན་བྱང་འདི་
 བེ་མ་སྙན་རིག་གནས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདར་སྟོད་དག་འདུལ་དབང་པོས་མཛད་པ་ནས་བཀོད། རང་
 ལ་སྟོན་ལས་བཟང་པོའི་མཐུས་ལ་དམ་པ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་སྡེ་དགེར་ས་སྤང་དང་སྤྱི་ཁྱབ་
 འཚོ་འཛོལ་སྐབས། རྟོགས་བརྟུན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་། སྤྱིས་རབས་སོ་བཞི་དང་། མཁན་
 ཆེན་གཞན་དགའི་སྟོད་འཇུག་མཆན་འབྲེལ་དང་། ཀམ་པ་སྐྱ་ལེང་ཞིག་གིས་མཛད་པའི་སྟོན་
 པའི་སྤྱིས་རབས་སོ་བཞི་དང་ཆ་མཐུན་ཞིག་བཅས་ཤིང་འཇུག་གནང་སྟེ། ཟུར་འདོན་གྱི་སྟུག་
 ཆ་དམར་ནག་སྟེལ་བ་ཉ་ཅང་སྤྱས་ལེགས་ཡོད་པ་ནས། སྟོན་གྱི་པོ་ཉ། ལྷ་དང་འདིག་རྟེན་ཀྱང་
 དགའི་རྫོས་གར་སྟེ་དགེ་སྤར་མ་བཅས་ཀྱང་རྩ་ལགས་དམ་པས་རང་ལ་གནང་བ་པ་ལོར་གྱི་
 སྐལ་བ་ཐོབ། དེ་ཐོག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱ་ཤིན་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་གར་གྱི་སྙན་ངག་གི་
 བསྟན་བཅོས་དང་། མཁས་བླ་མ་མང་པོའི་སྐོར་ཐོས་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་སྟོན་གྱི་པོ་ཉའི་སྐོར་ཆུང་
 དུས་ནས་གོ་སྟོང་བས། དཔྱེད་སྙན་ངག་ཁྱིད་ཞོར་སྐབས་དེ་སྟོན་གྱི་པོ་ཉ་དང་ལྷ་ཀྱང་དགའི་
 རྫོས་གར་སྟོག་སྟེ། རང་པའི་པོ་ཉ་ཞེས་པ་ཞིག་གི་ཁྱལ་བྱས། དེ་དགེ་ཆོས་ལ་སྟོན་འབེབས་
 ལུས་པ་ཡིན་པས། ཁྱོད་རང་ལ་སྟོན་གྱི་པོ་ཉའི་པོ་བ་རྟེན་རྒྱུའི་དེ་བ་འདུག་གསུངས། ༡༩༤༣
 ལྷག་རྟེད་པོ་ཉ་ཟེར་བ་ཞིག་གཞོན་ཀྱའི་རང་བཅོན་གསར་ཤོག་ལ་བཀོད། མང་ཙམ་མོས་པའི་
 ཡི་གེ་འཁྱུར། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འབྲི་རྒྱ་ལ་སྟོན་བསྟེས། སྟོན་གྱི་པོ་ཉའི་ཆོག་
 འབྲེལ་ཞིག་གིས་པའི་རྒྱན་ནི། ལོ་ལས་སྟོན་ཨོས་ཀྱི་ཡའི་དེ་འཛོགས་པ་ཉེན་དེ་ཁ་རྒྱར་གྱིས་
 བོད་ནང་ལོ་བདུན་ཞེས་པའི་སྟོག་བརྟན་བཟོ་སྐབས་བོད་པའི་ཆས་གོས་རྒྱས་ཡོད་བྱེད་པར་
 ཡོང་རོག་ཅས་ལྟོ་ལྟར་ཐོན་ཏེ་ན་ལ་འཁྱོ་སྐབས། ཐོག་མར་བེལ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིན་ལས་ཐེས་
 ཉིན་གཉིས་གསུམ་ཅེ་བྱེད་མེད་པར་གནས་ཆང་དུ་ལུས་སྐབས། དེ་དུས་པོ་ཉ་འདིས་ཉིན་མ་
 ལུང་གོགས་ལ་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་འགྱུར་རྟེན་ནི་དོན་འགྱུར་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བ་གནང་འདུག་པས་
 ཆོག་མེད་རིང་བ་བཅས་ལ་བདག་ལྟ་བུས་འགྱུར་བཅོས་ག་ལ་བྱས། མཆན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གིས། དེ་རྟེན་ས་ལ་རིགས་སྟོབ་ནས་རང་གིས་གནས་བརྒྱད་དང་ན་ལའི་འཇུག་འབྲེལ་ལྟན་
 ཅིག་སྤར་འདེབས་མཛད། དེ་སྐབས་ཆོགས་བཅད་ཁག་གས་དབང་མེད་དུ་འབྲི་ཤོར་སོང་བས་
 ཉེ་སྟོན་སྟོན་ཆོག་ལ་མོས་པ་འགའ་ཤས་མགྱུ་བ་སྟེད་པ་སྟེད་སྟུམ་ནས་སྤར་ཡང་ངལ་བ་ལྟར་
 སྤངས་པ་ལགས།

༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། མེ་མུ་དུ་ཉམ། བོད་སྐད་དུ། སྤྱིན་གྱི་པོ་ཉ། རག་གི་དབང་མོ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །

- (༡) གང་ཞིག་གཞོད་སྤྱིན་ཁོལ་པོ་ཆུང་མ་གཞོན་ནུར་བཅེ་བས་རང་གི་བགྱི་བ་གཡེལ། །
 དེའི་ཕྱིར་རྗེ་པོ་ཁྱིམ་ཉེ་དཔོན་པས་དགའ་མ་དང་འབྲལ་ཆུད་པས་ཞོན་བཞིན་དུ། །
 ཡིད་འོང་སྤྱོད་བྱེད་བྱ་མོས་ཁྱུས་བྱས་གཙང་མའི་རྒྱན་ལྗན་ལྗོན་ཤིང་བྱུབ་མ་ཅན། །
 རབ་མཛེས་རྩ་མའི་རི་བོ་ཞེས་བྱའི་གནས་སུ་ལོ་ཡི་བར་དུ་གདུང་བས་མནར། །
- (༢) དེ་ནི་ཆུང་མ་དང་བྲལ་རི་བོ་རི་མོའི་ཕྱང་པོར་གནས་ཆེ་ལུས་སྐྱེས་སྤྱེ། །
 ལག་པ་སྤྲ་བར་གྱུར་བ་ཉིད་ལས་གསེར་གྱི་གདུ་བྱ་ཡང་ཡང་སར་ལྷུང་ཞིང་། །
 རྒྱ་སྟོད་རྒྱ་བ་ཤར་ཆེ་རི་ཡི་ཅེ་མོར་སྤྱིན་ཕྱང་སྤང་པོ་གཞོན་ནུའི་ཆོགས། །
 མཛོན་པར་སྟོ་བས་རྩོ་ཞིང་རིང་བའི་མཆེ་བ་བསྐྱུན་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བར་གྱུར། །
- (༣) ཁོར་ཅན་རྒྱལ་པོའི་ཁོལ་པོ་མཆེ་མ་ཁོང་དུ་འབྱེན་ལ་སྟོ་བ་སྤྱོད་བྱེད་པས། །
 སྤྱིན་གྱི་མདུན་དུ་འང་འབྲལ་བའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ན། །
 འདི་ལྟའི་རྒྱུ་འཛིན་ཡིད་ལ་དགའ་བའི་ཁོར་དུ་འོས་ཀྱང་རང་གི་དགའ་མ་ལ། །
 འཁྱུང་འདོད་བདག་འདྲ་རིང་དུ་འབྱུན་པའང་གནས་སྐབས་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །
- (༤) ལྷ་མན་ཆར་དུས་རྒྱ་བར་སྟོགས་ཆེ་རང་གི་ཆུང་མའི་སྟོག་ནི་འཆོ་ཕྱིར་དུ། །
 གཞོད་སྤྱིན་ཁོལ་པོས་རང་ཉིད་བདེ་ལ་རེག་པར་གནས་ཞེས་འཕྲིན་སྟན་བསྐྱིང་འདོད་དེ། །
 རི་བོ་དེ་ལས་མཛོན་སྤྱེས་ཀྱ་ཀྱ་ལེ་མེ་ཉོག་གསར་པས་སྤྱིན་ནམས་མཆོད། །
 དགའ་དང་གྲུས་པས་བསུ་བ་བྱས་ཉེ་ཕྱང་ཁམས་བདེ་བར་གནས་སམ་ཞེས་སུ་རྟེས། །
- (༥) རྒྱ་རྒྱན་རྒྱང་དང་ན་བྱན་མེ་སོགས་འདུས་ལས་སྤྱིན་གྱི་ཐོང་བ་མཛོན་གྱུར་ཅེས། །
 རྫོ་གྲོས་ལྗན་པས་བསྐྱིང་བར་འོས་ཤིང་བསྐྱུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅི་སྟོ་མེ་སེམས་པར། །
 འབྲལ་བའི་གནས་སྐབས་གྱིས་གཟེར་འོས་དང་མི་འོས་ཅི་ཞེས་ཉོག་པ་བྲལ་ནས་ནི། །
 འཕྲིན་འདི་བྱེད་ཅིག་འཕྲིན་འདི་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་དོན་གཉེར་ཉིད། །

- (༤) ཁྱོད་ནི་རིགས་མཆོག་རྒྱས་བྱེད་འཕེལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བཞུགས་བྱུང་སྤྲེལ་བཟང་སྟེ།
 རང་གི་དབྱིབས་ནི་རི་ལྷ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཅུས་མཐུ་ལྷན་བཞིན།
 བདག་ལ་མགོན་གྱི་བསྟེ་སྤངས་བྱིན་ཞིང་སྤྲེལ་བྱ་དམ་པར་སྦྲོང་བ་འབྲས་མེད་ཀྱང་།
 འབྲས་བཅས་ཉིད་དེ་དམན་ལ་དོན་གཉེར་དོན་ཐོབ་ཀྱང་ཀྱང་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཉིད།
- (༥) ཀྱ་ཡེ་ཆུ་འཛིན་ཁྱོད་ནི་གདུང་བ་ཅན་གྱི་སྤྲེལ་ལགས་བཅེ་ལྷན་མ་ཡི་ཆེད།
 རོར་གྱི་བདག་པོ་ཁྱོས་པས་རྣམ་པར་འབྲལ་ཞིང་འབྲས་པ་བདག་གི་ཐིག་འབྲེལ་ལ།
 ལྷང་ལོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཞོད་སྤྲོན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱོན་མཛོད་བྱི་རོལ་དུ།
 སྤྲོད་མོས་ཆལ་གྱི་རུ་བར་འཕྲོག་བྱེད་གཙུག་གི་རྩ་ཆེས་ལྷ་དཀར་བྱིས་དེ་ཡོད།
- (༦) མཁའ་ལ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་བྱེད་གསོན་ཅིག་མཛེ་འཕོ་རིང་དུ་འབྲལ་བའི་རྒྱང་མ་ཀུན།
 ཁྱོད་འོང་ཆེ་ཆུང་དུ་འབྲང་བའི་ལན་བྱ་བཟུང་སྟེ་མཁའ་ལ་ལྟ་འགྱུར་ཞིང་།
 གཞན་གྱི་དབང་ཀྱང་བདག་ལྟ་སྦྲོས་ཅི་གང་དག་འབྲལ་བའི་གདུང་ལྷན་སུ་ཡང་རུང་།
 འབྲལ་བས་ཉེན་པའི་རྒྱང་མ་རས་སུ་བོར་བ་སུ་ཞིག་དེ་འདྲ་སུ་ཡང་མེད།
- (༧) ཁྱོད་ལ་དལ་བྱ་དལ་བྱར་རྒྱ་བའི་བྱི་ཡི་ཞོན་པས་རྩེས་སུ་མཐུན་བྱེད་ཅིང་།
 གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆར་འདོད་ཅ་ཏ་ཀ་ཡི་ཐེང་བས་སྤྲོན་པའི་སྤྲོ་འབྲིན་བྱེད།
 ལྷ་དུ་མངལ་ནི་སྤྲོས་པར་ཤེས་ཏེ་ཁྱོད་ཁྱོད་བྱས་དགའ་བའི་ཡིད་ལྷན་མས།
 བར་སྤང་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་གྲུས་པས་ལྟ་ཞིང་བསྟེན་བཀྱར་འགྱུར།
- (༨) ཀྱ་ཡེ་སྤྲོན་བཟང་བདག་དང་འབྲལ་བའི་ཉེན་མོའི་ལྷག་མ་གངས་སུ་འཕྲོན་མ་དེ།
 ར་ཡི་རྒྱང་མའོ་བདག་པོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་མ་དེ་ཡིས་ཁྱོད་ལ་མ་བཞིན་བྱེད།
 གཞན་ཡང་བཅེ་ལྷན་བདག་པོ་འབྲལ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོང་ནི་མེ་ཏོག་ལྷ་མཉེན་ཞིང་།
 དེ་རྣམས་སྟོག་ནི་རེ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཅམ་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ་འཆོ་བ་ཉིད།
- (༩) ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲོན་སྤྲེལ་ས་གཞི་ལྷོ་ལེ་རྒྱའི་འདབ་མས་གདུགས་བཞིན་འགོབས་ཀྱང་ཅིང་།
 གང་དེ་ཐོས་པས་མ་པམ་མཆོ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་ཅན།
 རང་པའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱའི་རྩ་བའི་ལས་རྒྱགས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཁའ་ལམ་དུ།
 རི་བོ་ཀྱུ་ཤེས་པར་དུ་ཁྱོད་ཕྱིར་ལམ་གྲོགས་བཟང་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར།
- (༡༠) ཀྱ་ཡེ་ཆུ་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རི་བོ་རི་མོའི་ཕྱང་པོའི་རྩ་མོ་ན།
 ལེགས་ལྷན་རྒྱུའི་བདག་པོའི་ཞབས་རྩེས་ལ་འབྲུག་ལམ་དུ་འགྲོད་པའི་གནང་བ་ལེན།

ཁྱོད་ནི་རེ་ཞིག་འགྲོགས་པའི་དགའ་བ་ཐོབ་དེ་རི་མོའི་ཕུང་པོ་འབྲུལ་བའི་ཆོ། །
རི་ཡི་ལྷ་ཡང་མཆི་མ་འབྱེན་ཆེ་དེ་རྣམས་བཅེ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར། །

(༡༣) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལས་གང་དུ་བསྐྱོད་ཅེས་མཉན་བྱ་ཉན་ནས་ནི། །
དེ་ཆེ་རྒྱ་བར་བདེ་བསྐྱེད་གཏམ་ནི་ཐོས་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་དུ་ངལ་ཏེ་དུབ་གྱུར་ན། །
རི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོར་ངལ་བ་གསོ་ཞིང་ལྷིད་པའི་སྐྱོན་དང་བལ་གྱུར་པའི། །
ཚུ་པོ་རྣམས་ལས་ཡང་ཞིང་ཡང་བའི་ཚུ་ཡིས་ཆེ་བྱས་མདུན་དུ་སྤྱོགས་ཏེ་སོང་། །

(༡༤) ཀླ་ཡེ་ཁྱོད་ནི་རི་ཡི་ཅེ་མོར་རྒྱུད་གིས་འཕྱར་ཏེ་རྒྱུའམ་ཅེ་ཞིག་ཅེས། །
གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་དགའ་མས་ཡ་མཆོན་འབྲུལ་ལྷན་མིག་གིས་ལྷ་བར་འགྱུར། །
ཆུན་ལྷན་ནི་ཅེ་ལ་ཡི་ལྷོན་པའི་ནགས་ན་སྤྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །
རིང་བའི་སྤྱ་ལྷགས་ཀྱི་དུ་འདེགས་པའི་ལམ་ལས་བྱང་དུ་སྤྱོགས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱ། །

(༡༥) མདུན་དུ་སྤྱོགས་ཆེ་སྤྱ་ཆོགས་རིན་ཅེན་འོད་ཀྱི་ཚུན་པོ་འབྲ་བ་ལྷ་བར་འོས་བ་ཡི། །
གྲོག་མཁར་ཅེ་ན་དབང་པོའི་གཞུ་དང་ཀུན་ཏུ་འདྲེས་པའི་མཛེས་བ་དང་ལྷན་པ། །
དེ་དང་ཡང་དག་འགྲོགས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་མཐིང་ནག་རབ་ཏུ་ཡིད་འོང་བ། །
མ་བུའི་སྤྱོ་འཛིན་བྲུབ་འཇུག་བ་ལང་རྩི་ཡི་གོས་ཅན་བཞིན་དུ་རིག་པར་འགྱུར། །

(༡༦) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཞིང་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གྱུར་ཁྱོད་ལ་རག་ལུས་ཤིང་། །
གཡོ་བའི་མིག་གི་བྱ་བ་མི་མཁས་ཞིང་པའི་བྱ་མོས་གཞིབ་བ་བཞིན་དུ་ལྷ། །
གཡོལ་གྱི་མདུང་ཅེས་སྤྱོགས་བ་ལས་བྱང་ས་ཡི་རི་ཞིམ་བཟང་པོས་བྲུབ་བ་ཡི། །
ཞིང་གི་ཕྱོང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་ཆར་དབབས་ཏེ་སྤྱར་དུ་བྱང་དུ་གཤེགས་པར་མཛོད། །

(༡༧) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཆར་རྒྱན་བཟང་པོས་ནགས་ཀྱི་མེ་ཆེན་ཞེ་བྱས་ངལ་བ་ན། །
རི་པོ་ཨ་མུ་ཀུ་ཏས་ཅའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཁྱོད་གྱུས་བར་བཅས་པས་མགོ་བོ་ཡིས། །
སྤྱོགས་འགྱུར་སྤྱུལ་ན་གྲོགས་པོ་འོངས་ཆེ་སྤྱོ་བོ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་བན་བཏགས་པའི། །
དངོས་པོ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་རིན་དུ་བཟོ་ལས་ཕྱིར་ནི་སྤྱོགས་མི་བྱེད། །

(༡༨) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཨ་མུ་བཅེགས་པའི་ལམ་ཀྱི་དུབ་ཅིང་ངལ་བར་གྱུར་ཁྱོད་ལ། །
རི་ཡི་ཅེ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་བོ་བཏུད་དེ་བསྐྱེན་བཀྱར་འགྱུར། །
ཁྱོད་ཀྱིས་སོས་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆ་གདུང་མེ་ལྷེ་ཆར་རྒྱན་བྱགས་ཀྱིས་ཞེ་བྱ་སྤྱོ། །
བཟང་པོའི་ལེགས་བྱས་མཛེས་ཤིང་འབྲས་བྱ་མངར་བ་མི་ཉམས་རིང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

- (༡༩) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཡིད་འོང་འབྲས་བྱ་རབ་ཏུ་སློན་པའི་ཨ་མའི་ལྷོན་གིང་གིས། །
རབ་ཁེངས་ཨ་མ་མཉམས་པའི་རི་བོ་ཅེ་མོ་འཇམ་པའི་སྐྱ་ཡི་ཚུན་པོ་ཡི། །
མཐོན་མཐིང་མཛེས་པ་དབྱས་སྡོ་ལྷག་མ་དཀར་བའི་འོད་ཅན་སྤང་གྱུར་པའི། །
གྲིབ་མ་ས་ཡི་རྩ་འབྱར་མཐོ་རིས་བྱ་དང་བྱ་མོས་ལྷ་བར་འོས་པར་འགྱུར། །
- (༢༠) ཀླ་ཡེ་སྐར་ག་དང་ལུ་བ་སྤང་པོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱེད་ཅམ་ཁ་འབྲས་པ། །
ལྷང་ཞིང་དཀར་བའི་ཀ་དམ་པ་ཡི་མེ་རྟོག་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་ཚུ་རྟོགས་སུ། །
གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཀར་ད་ལི་ཡི་ལུན་པ་བཟའ་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱིས། །
འབྲོག་དགོན་ས་ལ་དེ་ཞེས་ལྷན་པའི་ཆར་བ་འབེབས་པ་ཁྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །
- (༢༡) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་རི་བོའི་འདབ་རོལ་ནགས་སུ་ན་རྒྱང་དགའ་མ་རྒྱ་བ་དེར། །
ལུད་ཅམ་རལ་བ་གསོ་ཞིང་ཆར་འབེབས་དེ་ནས་སྤྱར་དུ་སྐྱོགས་ཆེ་འབེགས་བྱེད་རོས། །
རྩོ་བའི་སེང་ནས་ཀྱ་གྱུར་འབབ་ཅིང་འགྲམས་པའི་ཚུ་བོ་ཡིད་འོང་ནས་མ་དུ། །
རི་ལྷར་སྤང་པོའི་ལུས་ལ་དཀར་བའི་རྩོ་ཐལ་རེ་ཁ་བྲིས་པ་ལྷ་བྱར་མཐོང་། །
- (༢༢) ཀླ་ཡེ་ཆར་བ་པཔས་པའི་རྗེས་ཐོགས་རྒྱ་སྤྱན་འཁྲི་གིང་ཞེས་བྱར་རེག་བཞིན་དུ། །
ནམ་དུ་ཡི་ཚུ་རྟོགས་ནགས་ན་སྤང་པོ་སྤྱོས་བྱེད་རྟོག་ཏའི་རོ་ལྷན་ཚུ། །
འཕྱར་ན་ཁྱོད་ལུས་ཚུ་ཡིས་ཁེངས་གིང་རྒྱང་གིས་འཕུལ་ཡང་གཡོ་བར་མི་རུས་ཏེ། །
ཡང་བ་ཞེས་བྱ་སྟོང་ཞིང་ཉམས་བྱལ་ལྷིད་པ་རྟག་ཏུ་སྟོབས་པ་ལྷན་པ་ཉིད། །
- (༢༣) ཀླ་ཡེ་ཁྱོད་འོངས་མཐོང་ནས་ཆར་འདོད་ཅ་ཏ་ཀ་ཡིས་སྐྱ་གྱ་གངས་འཛིན་ཞིང་། །
ཚུ་ཡི་ཐོགས་པའི་སྤྲད་དུ་ཁྱུར་བཅས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཆེ་གྲུབ་པའི་བྱད་མེད་རྣམས། །
འཛིགས་གིང་སྐྱག་པས་དེ་ཉིད་དུ་ནི་རང་གི་བདག་པོར་འཐམ་པས་དགའ་མ་ལས། །
མོ་བྱར་འཕྱུད་པ་ཐོབ་པས་གྲུབ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཁྱོད་ལ་སྟེང་ནས་གྲུས་བྱེད་དོ། །
- (༢༤) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་འཕྲིན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱར་བར་གཤེགས་སྐྱམ་ཡང་། །
བཞད་པའི་མེ་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་བྲི་ཡིས་ཁྱབ་པའི་རི་བོ་རེ་རེས་ཀྱང་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །
བྲི་གཤོལ་འདེབ་པ་ཁོ་བོས་ཤེས་ཐོང་དགའ་བའི་མཆི་མས་ཁེངས་པའི་མིག་ཅན་མ། །
མ་བྱའི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་བསུ་བ་དང་བཅས་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །
- (༢༥) ཀླ་ཡེ་སྤྱིན་བཟང་ད་ལུ་ན་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ལུལ་ལ་ཉེ་བའི་ནགས་ཆལ་དུ། །
ཀ་ཀྱ་རྟེ་ཡི་མེ་རྟོག་དཀར་སེར་ཆེར་མ་ཅན་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ལྷོན་གིང་སྟེང་། །

བྱ་ནམས་ཚང་བཅའི་ལས་ཀྱི་གྲེལ་བ་མཐོང་འགྲུར་ལེགས་པར་སྒྲིན་པ་རྒྱ་མཚན་གྱི།
འབྲས་བུའི་སྤྲེད་ཆལ་རིག་ནས་ངང་བ་ནམས་ནི་སྟོ་བས་ཉིན་འགའ་དེར་གནས་འགྲུར། །

(༡༩) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ད་ལྷ་ཏ་ཡི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་རབ་གྲགས་མེ་དེ་ཤེད། །
ཁོང་དེར་མཛེས་པའི་རྒྱབས་གཡོ་ཚུ་བོ་མེ་ཏ་ཉིདེ་དོགས་སུ་སྤྲེད་འབྲིན་ཏེ། །
ཁོ་གཉེར་ཅན་མའི་སྒྲིན་མ་གཡོ་འབྲེའི་ཡིད་འོང་དགའ་མའི་བཞིན་རས་གྱི། །
རྒྱན་མཛེས་འཕུང་ན་མཛོན་འདོད་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུར། །

(༢༠) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་མེ་དེ་ཤེད་ཡི་རི་བོ་ནི་ཅའི་ཅེ་མོར་ངལ་གསོ་ན། །
ཁྱོད་དང་མཉམ་པས་ཀ་དམ་པ་ཡི་མེ་ཏོག་དགའ་བའི་བ་སྤྲེད་འགྲུར་ཞིང་། །
ཡུལ་དེའི་བྲག་སྒྲིབས་ཁུང་ན་ཆོགས་ཅན་མ་ནམས་འདོད་བ་སྤྲེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི། །
ཡོ་བྱད་རིག་ནས་ཁོང་གི་སྤྲེད་ལྷན་ལང་ཆོ་དར་མའི་དགའ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད། །

(༢༡) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ངལ་གསོས་གྲུར་པའི་འོག་ཏུ་ནགས་ཀྱི་ཚུ་དོགས་སྤྲེད་ཆལ་ན། །
ཁ་འབྲས་གསར་བའི་མེ་ཏོག་མ་ག་རྩ་ལ་ཚུ་ཐེགས་སྤྲེད་མོ་བཞིན་དུ། །
འབྲས་པའི་རྒྱལ་ཚུའི་ཐེགས་པ་བསལ་བས་ན་རྒྱན་པ་རྫོང་ལོ་མ་རྩེད་གྲུར་མ། །
མེ་ཏོག་འཕུ་བའི་དགའ་མའི་ཆོགས་ལ་གྲིབ་བསིལ་སྤྲིན་བཞིན་པན་རྒྱན་བཤེས་པར་བྱ། །

(༢༢) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་འགྲོན་ཅེ་ཞེག་ལྷུར། །
ལམ་བཟོད་ཁྱོག་གྲང་ལྷུང་ཡན་ལོ་མེ་བྱང་ལྷུང་ལས་བྱིར་ཕྱོགས་མེན། །
ཁོང་ཁྱོད་དེ་ན་སྟོག་འོད་འཁྲུག་པའི་སྤྲེད་ཡིས་དངངས་པའི་མེག་མཛེས་གཡོ་ལྷན་མ། །
མཉམ་པར་བྱས་ལ་གཞན་དུ་ཁྱོད་ནི་ས་འདིར་སྤྲེད་བ་དོན་བལ་ཉམ་ཉེས་འགྲུར། །

(༢༣) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ལྷུང་མེ་ཡན་ལོ་མེ་བྱང་གི་ལམ་དུ་རྒྱབས་གཡོའི་སྤྲེད་འབྲིན་ཞིང་། །
ཁྱོས་པས་བྲུ་གྲུར་རྒྱ་བས་ངང་པའི་སྤྲེད་འཆིང་རྒྱའི་སྟོང་འབྲེལ་བའི་ལྷེ་བ་ཅན། །
ཚུ་བོ་བེན་རྒྱའི་རྒྱལ་ལོངས་སྤྲེད་འོལ་བྱ་ཅེ་སྤྲེད་ཅེ་ན་མཛོད་ལོ་ལ། །
འཕྲུལ་བ་ཅེ་མ་བ་གཟུགས་ཅན་མ་ནམས་རང་གི་རྩེས་ཆགས་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཉིད། །

(༢༤) ཀླ་ཡེ་ཁྱོད་དང་ཡུན་རིང་བལ་བས་བེན་རྒྱའི་རྒྱན་ནི་འདས་བུ་ལྷུར་གྲུར་ཏེ། །
སྤྲེད་སྤྲེད་པའི་སྤྲེད་དུ་ཚུ་དོགས་སྤྲེད་པའི་ལོ་མ་སྤྲེད་བས་སྤྲེད་པོར་གྲུར། །
འབྲས་པའི་གཞུང་བས་གཟེར་ཏེ་གནས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲེད་པ་བཟང་པོའི་མཐུས། །
རིད་པར་གྲུར་དེ་རི་ལྷ་ཡིས་ཐབས་ཀྱིས་གསོལ་བ་དེ་ལྷ་ཉིད་མཛོད་ཅིག། །

- (༣༢) ཀྱ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཨ་མཉམ་ཡི་ཁྲོང་དུ་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ཡས། །
ལྷན་དུ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་སྤོན་བྱང་ཁྲོང་གི་ཀླད་པོས་སྤྲེད་པ། །
སྤྲེད་ཡང་ལྷ་ཇལ་ནར་སོང་ན་གང་དག་མཐོ་རིས་སྤྲོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །
འབྲས་བྱའི་ཆ་ཤས་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ནམས་ས་དེར་ལུས་འདྲ་རིག་བར་འགྱུར། །
- (༣༣) ཀྱ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་གང་དུ་བྱ་ནམས་སྤྱོད་སྤྲོགས་ལུས་ལ་བདེ་སྟོར་བའི། །
བསྐྱེད་ཅིས་བསྐྱོས་གང་དག་འདོད་པའི་སྤྲེ་ཅལ་གཏམ་སྤོན་སྤྲེ་ལ་མཁས་འདྲ་བའི། །
ཚུ་བོ་ལྷོ་བྱ་རི་ཡི་རྒྱན་སྤྲོགས་ལས་འོངས་བསེལ་བའི་རྒྱང་གིས་འདོད་པ་ཡི། །
ཅེ་དགས་ངལ་ཞིང་དུ་བའི་འདོད་ལྡན་མ་ནམས་ངལ་བ་སེལ་བྱེད་འདྲ་བ་ཡོད། །
- (༣༤) དེར་ནི་མཐོན་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་སྤྲོ་ལྡན་དགའ་བའི་གཏམ་སྤྲེ་བྱེ་སྤྲོགས་པོ། །
ས་འདིར་མ་རྒྱའི་རྒྱལ་པོས་གསལ་ལྡན་མི་ཡི་བདག་པོའི་བྱ་མོ་འཕྲོག་བྱེད་མཛུབ་མོ་གེར། །
དེ་ཡི་གནས་ནི་གསེར་གྱི་སྤོང་པོས་སྤྲོགས་ཞེས་སྤྲེ་ཡང་མཛུབ་མོ་སྤོན་ནས་ནི། །
ན་ལའི་རི་བོ་ཞེས་བྱ་སྤྲེ་བོ་དག་ཏུ་སྤྲོས་ཏེ་ལྷགས་ཕུར་ཕུངས་སོགས་སྤྲེ། །
- (༣༥) བ་ལྷ་ལྷ་ཡི་མདོག་ཅན་ཏྲ་ནམས་ལེགས་ལྡན་ཉི་མའི་གིང་ཏྲ་འཛེན་ལ་འགྲན་བྱེད་ཅིང། །
མིག་སྤོན་རི་བོའི་ཆར་ཆེན་འབབས་འདྲ་ཁྲོད་ལྷར་སྤྲོས་པའི་ནགས་ཀྱི་སྤྲེ་པོར་བཅས། །
མགྲིན་བཅུའི་མདུན་དུ་གཡུལ་འགྱེད་ལས་ལ་མདོན་དུ་སྤྲོགས་པའི་དམག་ཆོགས་ཀྱིས། །
ཆེ་བ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའི་གོ་ཆ་མཆོན་ཀྱིས་བཞེད་པས་ཁྲུབས་བ་མཐོང་བར་འགྱུར། །
- (༣༦) ཀྱ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ལྷ་རྩེ་འཛེན་པའི་ཁྲོང་གི་སྤོན་རྒྱུ་རྒྱང་ནས་ལུས་བྱེད་ཅམ། །
སྤྲེ་བྱུང་རྒྱང་མའི་ལན་བྱ་རྩེ་ཞེས་བདུག་སྤོས་རྩེ་བསྐྱོས་ལུས་འཛིན་ཞིང། །
སྤོན་གྱི་གཟུགས་ཅན་མཛེད་པོ་ཁྲོད་ལ་བྱིས་གྱི་མ་བྱས་གར་གྱིས་མཆོད་བྱེད་ན། །
ཁོར་ལྡན་ཁང་བཟང་བྱད་མེད་རྒྱང་པའི་སྤྲེ་ཅེས་མཛེས་ལ་ལྷ་བཞེན་ངལ་གསོ་བྱ། །
- (༣༧) ཀྱ་ཡེ་སྤོན་ཁྲོད་ནག་པོ་ཆེ་ལ་དད་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོང་ན་འདི་ལྷར་དུ། །
ཁྲོད་ལུས་ཡིད་འོང་མགྲིན་སྤོན་བཞེན་དུ་མོས་ལ་སྤྲེ་བྱས་བདག་དབང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རུལ། །
ལྷར་པའི་དགའ་ཆལ་གེ་སར་རྩེ་ཞེས་དང་འཕྲོགས་ཚུ་ཡི་རོལ་ཅེད་ལ་ཆགས་པའི། །
མཛེས་མའི་ལུས་ཀྱི་བྱུག་པའི་རྩེ་ཡིས་ཚུ་བོ་གན་རྩ་མ་ཉི་འདར་བར་བྱེད། །
- (༣༨) ཀྱ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཡི་གནས་སུ་བྱུབ་མོར་མ་འགྱོར་ན། །
ཉིན་གཞན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་མཐའ་ཡི་ཐུན་མཆོམས་བར་དུ་ངང་བསྐྱེད་པ། །

སྟོན་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་སྤྱོད་བྱངས་དང་བཅས་བསྟོད་ཆེ་རྩ་བོ་ཆེ་འདྲ་བའི། །
 ཁྱོད་ཀྱི་དབྱར་རའི་སྤྱོད་ཆེན་བསྐྱགས་པས་ཆོ་ག་མ་ཆང་མེད་པར་ཡོངས་རྫོགས་བྱ། །

(༣༩) དེ་ནས་བར་སྤྱང་བྱན་མཆོམས་རྒྱ་བའི་མེ་ཉོག་ལྟར་དམར་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་གྱུར་ཆོ། །
 ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་འབྱུང་ཞི་བའི་དབྱང་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆེན་ཁྲམས་སུ་བསྐྱོར་བ་ན། །
 ལྷགས་བདག་སྤང་ཆེན་ཀོ་རྒྱན་གྱིན་ཞིང་འག་པོ་ཉརྒྱལ་ཡི་གར་སྟབས་རྩམ་པ་ལ། །
 རི་ཡི་སྤྱས་མོ་ཞི་ཞིང་གྲུས་པས་གཡོ་མེད་མིག་གིས་ལྟ་བའང་མཐོང་འགྱུར་ཉིད། །

(༤༠) སྟོན་ལ་ནག་པོ་མཆོད་ཕྱིར་རོལ་པའི་རྒྱུ་སྟབས་གཡོ་ཞིང་རིལ་རྒྱུར་གྱི། །
 སྤྱོད་ལྟར་སྤྱང་གས་བཅིང་ཞིང་རིན་ཆེན་རྩ་ཡབ་གཡོབ་པས་ལག་བ་དཔལ་གྱུར་པའི། །
 འཇུག་མཐུན་སེག་རྩེས་གསར་བའི་ལྷག་རྒྱས་གཅེས་ལ་ཆར་གྱི་ཐེགས་པས་བདེ་ཐོབ་སྟེ། །
 བྱང་བའི་སྤྱང་བ་དང་འདྲའི་མིག་དཀྱུས་རིང་པོས་ཆགས་བཅས་ཁྱོད་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར། །

(༤༡) ཀྱ་ཡེ་རྒྱ་འཛིན་ལྷ་རྩེ་ཡ་ནར་མཆོན་མོ་སྤྲག་རྩམ་སྤྲག་པོ་ཁྲབ་པ་ན། །
 རང་གི་བདག་པོའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་དགའ་མ་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་འོད་སྤྲང་གིས། །
 གང་ཆོ་ལམ་བྱ་སྟོན་ཆོ་ཆར་ཐེམ་འབབས་དང་སྟོན་ཅིག་སྤྱིན་སྤྱོད་གས་མི་བྱ། །
 དེ་རྣམས་རྩམ་མེད་འཛིགས་ཤིང་སྤྲག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མར་ཤེས་དགོས་སོ། །

(༤༢) ཀྱ་ཡེ་རྒྱ་འཛིན་སྤྲག་འཕྲེང་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡུན་རིང་འོད་སྤྲང་འབྱིན་པས་བྱབ། །
 དེ་ཕྱིར་སྟེང་གི་ཁང་བཟང་དུ་མིག་ལ་ཉལ་བྱག་རོན་གཉིད་ཀྱིས་འདར་རྒྱག་ལ། །
 སྤྲང་ཡང་ལམ་གྱི་ལྷག་མཉེ་མ་འཆར་བའི་རྩེས་ཐོག་ཡོངས་སུ་བསྟོད་འགྱུར་བས། །
 དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་སྟེང་བཟང་གོགས་ཀྱི་འོད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་སྟོད་མི་བྱེད། །

(༤༣) ཀྱ་ཡེ་རྒྱ་འཛིན་སྤྲོ་དགའ་མ་གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་མཆོན་མོའི་མཛའ་བོ་དང་། །
 འདུས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་པའི་མཛའ་མོའི་མཆོམ་འབྱེ་བའི་དུས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
 ཉི་མའི་ལམ་ལས་གོལ་བྱ་འདམ་སྤྲེས་བ་མོའི་ཐེམ་པའི་མིག་རྒྱ་སེལ་ཕྱིར་དུ། །
 མཛའ་བོ་འདྲ་བའི་ཉི་འོད་སྤྲིབ་ན་གཞོད་པས་སྤྱིན་ཁྱོད་ཉེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

(༤༤) ཀྱ་ཡེ་རྒྱ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ཞིང་དྲངས་བར་བྱས་འདྲ་རྒྱ་བོ་གམ་ནྟེ་རའི། །
 བཞིན་ལ་བཅོས་མིན་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་བཅོས་གཟུགས་བརྟན་སྤང་འགྱུར་ཞིང་། །
 ཀྱ་སྤྱད་ལྟར་དཀར་ལུས་མཉེན་ཉ་རྣམས་ཁྲུག་ཅིང་གྲེན་དུ་འཕར་བ་ཡིད་འོང་བ། །
 ལེགས་པར་ཤེས་བྱ་ཉམ་རྒྱུང་རྩེས་སུ་བཅེ་བ་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་མི་རུང་། །

- (༤༥) ཀླ་ཡེ་རབ་ཕྱོག་གི་རྩེ་ར་ཡི་ཚུ་རོགས་སྤྲིག་མའི་ཡལ་འདབ་འཕྱར་བ་ནི། །
 ཚུ་ཡོས་བྱུང་བས་སྤྱེདས་པའི་སྤྲད་རྒྱས་མ་རྣམས་མོད་ལ་རོ་ཆས་འགའ་འབྲ་བའི། །
 གཉིང་ཟབ་ཚུ་པོ་བཀལ་ན་ཁྱོད་ལ་མི་འོས་ལས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཅི་ཞེ་ན། །
 སྤྱི་པོ་དགའ་བའི་རོ་སྤྱང་འདོད་མའི་བདེ་གནས་རིག་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཡིད་ཅན་སུ། །
- (༤༦) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་དེ་ཡི་མོད་ལ་རི་པོ་དེ་ཡ་གི་རིའི་སྤྲེང་རྒྱ་ཞིང་། །
 ཁྱོད་ཀྱིས་དལ་གྱིས་དབབ་པའི་ཆར་གྱིས་ས་གཞི་ནི་ཞིམ་དབྱགས་གྱིས་ཁབ་གྱུར་བ། །
 སྤྱོད་གས་སྤྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིང་བའི་ན་ཡིས་རྩབ་འོས་འགྱུར་ཞིང་ནགས་ཆའ་གྱི། །
 ལུ་དུམ་མ་རའི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་བྱེད་ནི་ཡི་ཞོན་པས་དལ་གྱིས་སྤྲེགས་པར་འགྱུར། །
- (༤༧) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་རི་པོའི་ཅེ་མོར་ལྷ་ཡི་དབྱང་ཆོགས་རྟག་ཏུ་སྤྱང་བྱེད་བ། །
 གཟེ་བཞིན་བྱང་པོ་དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་བདེ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་སྤྲིན་སྤྲེག་དབྱལ་བྱས་ན། །
 ཁྱོད་ཀྱི་གཟེ་བྱེན་བདག་པོ་སྐར་ཡི་སྤྲེང་དུ་སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏྲག་ཅན། །
 རམ་མཁའི་གླིང་ལྷོ་རྒྱ་ལྷུང་ཚུ་ཡི་བསང་གཏོར་བྲན་པའི་ཆར་གྱིས་དབབ་བསྐྱར་མཛོད། །
- (༤༨) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་དེ་ཡ་གི་རིའི་རི་སྤྲེང་གཟེ་འོད་འབྲིལ་བའི་སློ་ཡིད་འོང་། །
 ལྷུང་བ་བྱ་ལ་བཅེ་ལྷན་རི་སྤྲེས་མ་ཡི་རྣམ་རྒྱུ་ལ་བཀོད་བསྐྱར་བྱེད་ཅིང་། །
 བདེ་བྱེད་གཙུག་རྒྱུ་ལྷུང་མཛེས་མིག་ཅན་སྐར་ཡི་ཞོན་པ་མ་བྱ་ལ། །
 ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུག་པའི་བྲག་ཅའི་རྩ་པོའི་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་གར་སྤྲེགས་བཞུད་དུ་རྒྱགས། །
- (༤༩) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ཀའི་ཀ་མཆོད་ཕྱིར་ལྷོག་འོངས་པའི་ཆོ། །
 གྲུབ་པ་ཁྱོ་ལྷག་པེ་མང་བདུང་ཞིང་འོང་གིས་ལམ་ལས་བྱོལ་བྱ་ཆར་ཐེགས་གྱིས། །
 པེ་མང་སྤྱོད་ལས་འགྱུར་གྱིས་དེ་ནས་ག་མ་ལམ་རྩའི་མཆོད་སྤྲིན་ལས་ཐོབ་པའི། །
 མི་བདག་རྩི་དེ་མའི་གྲགས་འཛིན་ཚུ་པོ་ཅམ་མ་ཉིས་བསུ་བར་འགྱུར། །
- (༥༠) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ལེགས་ལྷན་ནག་པོའི་མཛེས་ལྷན་ཅམ་མ་ཉིའི་ཚུ་འཕྱར་སྤྲད། །
 དེ་ཡི་ཚུ་ཞིང་ཆེ་ཡང་རྒྱང་མ་ནས་ནི་བྲ་བར་མཐོང་སྤྱེ་དེ་ཡི་ཆོ། །
 རི་བའི་མའམ་ཅི་སོགས་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིན་ཁྱོད་ས་ཆེན་པོའི། །
 མགྲིན་པ་ལུ་ཏྲིག་བྲེང་བར་གྱུར་པའི་དབྱས་ན་ཨི་རྩ་རྩེ་ལ་འོད་འཕྱོར་མཐོང་། །
- (༥༡) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་བདུང་བར་རོལ་ཏེ་ས་བདག་རྩི་དེ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། །
 དགའ་ཕྱར་ཞེས་བྲུར་ཀུ་ལུ་དཔེ་ཆལ་དུ་ཅེ་ཞིང་རོལ་བ་མོ། །

བྱང་བའི་ཁ་དོག་པམ་བྱེད་ནག་ཅིང་སྦྱུ་པའི་ལྷང་ལོའི་ལན་བྱ་བསྐྱོར་བཞིན་དུ།
འགྲོ་བའི་ན་རྩེ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལ་དགའ་སྟོན་བསྐྱབ་བཞིན་དལ་གྱིས་བསྐྱོད་འོས་སོ།

(༥༩) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོག་བྱུ་མ་ལ་ཉེ་ཞེས་བྱར་གྱི་བ་བསེལ་སྤྱིན།
དེ་ནི་ད་ལྷའང་སྤྱ་མེང་གཡུལ་གྱི་ཞིང་སར་ཤེས་བཞོད་སྤྱ་དན་ཀྱ་རུ་ཞེས།
དེར་ནི་ཨ་རྩུ་ཏ་ཡིས་གདུང་མ་འདྲ་བའི་གཞུ་བཀའ་ས་མདའ་ཡི་ཆར་ཆེན་གྱིས།
རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་བོ་ཁྱོད་གྱིས་དག་ཆར་དབབས་ཆེ་བད་འདབ་ཀྱན་བཙུམ་བཞིན།

(༦༠) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཀྱ་རུའི་སྤྱ་མེང་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་སྤྱེ་དཔོན་སྤྱར་ཏ།
གཡུལ་ལས་བྱར་བྱེགས་ཆེ་ན་སྤྱེ་དཔོན་སྤྱེ་བས་དགས་ཤིན་ཏུ་རོ་ཞེས་སྤྱར་མ་ཡི།
མིག་གི་མཛེས་ལྡན་སྤྱིས་བྱེད་སྤངས་ཏེ་ཆུ་བོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཡི་རྒྱན་འཕྲང་བཞིན།
ཁྱོད་ཀྱང་རོལ་ན་བྱེ་མ་བྱལ་ཏེ་ནག་པོའི་ར་རི་ཅམ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་འགྱུར།

(༦༡) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཀྱ་ར་ཁ་ལ་ཉེ་བའི་རི་ཡི་གནས་རྣམས་བསྐྱོར་བྱེད་ན།
དུག་ཅན་བྱ་རྣམས་མཐོང་རིས་བསྐྱོད་བའི་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྤྱེས་ལྷ་ཡི་ཆུ་མོ་ཡི།
དབྱ་བ་དཀར་པོས་གོ་རིའི་གདོང་གི་ཁོ་གཉེར་ཞལ་ལ་འཇུག་བཅས་དགོད་བཞིན་དུ།
བདེ་འབྱུང་རལ་བའི་ཐོར་རྒྱགས་ལ་འཕྲང་རྒྱ་ཆེས་ཅོད་པའི་རྒྱལ་བས་ཀྱི་ལག་པས་ཉུག།

(༦༢) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་གཏུ་ཡ་སྤྱ་ན་དང་བྱེད་བའི་གནས་ལ་བལྟས་པའི་རྗེས།
གཏུ་ཉེ་བར་སྤྱེན་བྱེད་རི་དྲགས་ལྟེ་བའི་སྤྱ་ཅིའི་བྱེ་ཞེས་གྱིས་ཁུབ་བ།
གངས་ཅན་མང་གཞུགས་ཁྱུ་མཆོག་སྤྱ་ཆེན་ཞོན་པ་རི་བོའི་ལམ་གྱིས་དལ་བ་རྣམས།
བསལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་ཅེ་མོར་ཁྱོད་གྱི་གྱི་བ་མ་བསེལ་ལབ་ལྷ་བྱར་མཐོང་བར་འགྱུར།

(༦༣) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་གངས་ཅན་ནགས་སྤྱ་རྒྱུད་ལྷགས་དག་པོས་ལྷ་ཡི་ལྷོན་ཤིང་ཀྱན།
གཡུལ་འགྲེད་བཞིན་དུ་བརྟེན་བའི་མེ་ལྷེས་རི་དྲགས་ཆོགས་ཀྱི་ཡིད་འོང་མཐུག་མ་ནས།
བསྐྱེད་པར་ཅོམ་ཆེ་ཁྱོད་གྱིས་ཆར་རྒྱན་སྟོང་གིས་འབར་བའི་མེ་ནི་ཞེ་བར་མཛོད།
སྤྱིས་བྱ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱི་བ་གཞན་གྱི་གདུང་བ་འཕྲོག་པ་འབའ་ཞིག་ཉིད།

(༦༤) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་དེ་ཡི་ལམ་དུ་རྒྱང་བ་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་གཅན་གཞན་ཞེ་སྤང་ཅན།
སྤྱིན་གྱི་སྤྱ་ལ་མི་བཞོད་ཁོས་ཤིང་འཕྲུག་སྤྱེ་ལམ་མིན་རྒྱ་ཞིང་མཆོང་བརྟལ་ཏེ།
རྒྱང་ལག་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་འང་ཚོལ་བར་ཅོམ་ན་དེ་ཉིད་དུ་ནི་དེགས་ལྡན་དག།
འབྲས་འབྲལ་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་ཀྱན་ལ་བརྟེན་པས་མེར་བས་བརྟེན་སྤྱེ་ཆར་གཅོད་བྱ།

- (༥༩) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་གངས་ཅན་བཟུང་དུ་ལེགས་ལྷན་གཙུག་ན་རྒྱ་བའི་ཞབས་བྱང་གི།
མཚན་མ་དོ་བའི་དོས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་བྱལ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་བྱེད་དེ།
ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལ་མཚོད་ཀྱང་གང་དག་སུ་ཞིག་དཔལ་གྱི་རིམ་དེ་མཐོང་ན།
ལུས་ཕྱང་དོར་བའི་རྗེས་སུ་བྱི་བྲལ་རྟག་པ་དམ་པ་ཞི་བའི་གནས་འཕོལ་འགྱུར།
- (༥༩) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་འདམ་བུའི་སྤྱ་བྱ་རྒྱུད་གིས་འཕུལ་བའི་གདངས་སྟོན་འབྲིན་པ་ན།
མི་འམ་ཅི་ཡི་བྱ་མོས་ཁྱོད་ཁྱེད་སུམ་བཅེགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱ་ལེན་ཆོ།
ཁྱོད་ཀྱི་དབྱར་ར་སྤྱིན་གྱི་ར་བོའི་སྤྱ་ཆེན་བྲག་ཅ་དང་འགྲོགས་གདངས་བརྗེད་པས།
སྤྱགས་བདག་མཚོད་ལ་ངེས་པར་བསྟོད་པའི་ཆོ་གའི་ཡོ་བྱད་མ་ཆང་མེད་པར་འགྱུར།
- (༦༠) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་གངས་ཅན་བཟུང་དུ་ལྟ་འོས་རིག་བྱས་འདབ་ཆགས་ངང་བ་རྣམས།
ཡིད་ཀྱི་རྗེར་བྱར་འགྲོ་བའི་ལམ་དེར་པ་ར་བྱ་རའི་མིང་འཁོད་ཁྱུང་ཁྱུང་གི།
རྩ་གའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་བྱང་དུ་སོང་ན་སྤོ་སངས་རྒྱུ་བའི་རྗེས་མཚུངས་པ།
དེ་ནི་ལྟ་མིན་སྟོབས་ལྷན་བསྐྱུ་ཕྱིར་ལེགས་ལྷན་ཁྲབ་འཇུག་གིས་ནི་དེར་བཞག་གོ།
- (༦༡) ཁྱུང་ཁྱུང་བྱ་གའི་སྒོ་ནས་སོང་ཆོ་སྤྱོད་གས་དབྱང་པས་འཕུལ་འདྲ་རི་བོའི་མཐར།
ལྟ་ཡི་དགའ་མའི་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་མཛོད་ལ།
ཀྱི་ལྟ་ལ་ནི་ཀྱུ་ལྟ་རྒྱར་དྲངས་དེའི་ཅེར་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་སུ་སོང་།
ལེགས་ལྷན་ཞི་བ་རྟག་དུ་གཅིག་བྱར་གད་རྒྱུད་སྤྱོད་གས་ཏེ་གནས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར།
- (༦༢) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་ལ་རིར་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་པ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་མིག་སྟོན་མཚུངས་འགྱུར་རི་བོ་ཀྱི་ལྟ་ལ་ནི་གྲང་པོ་ཆེའི།
མཆེ་བ་ལྟར་བའི་དུམ་བུ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་རྗེ་ལྟར་ལེགས་ལྷན་ནག་པོ་ཡི།
ཕུ་བོ་བ་ལ་རྩ་མ་སྟོབས་དགའི་དབྱང་སྟེང་གོས་སྟོན་ཁྱོན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་།
- (༦༣) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་བདེ་འབྱུང་སྤྱལ་གྱི་གདུ་བུ་དོར་ཏེ་རི་ཡི་སྤྱས་མོ་དང་།
ལག་སྤྱེལ་ཞིང་རོལ་པའི་ཅི་དགའི་དོ་རྩར་རྒྱུ་བ་བཀོད་ཅིང་རྒྱ་བར་ཅོམ་པ་ན།
རྒྱ་རྒྱན་ནང་དུ་སྤེད་དེ་ཁྱོད་ལུས་ཡིད་འོང་སྤྱས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་ནི།
དེ་དག་ནོར་བུའི་བྱམས་ཀྱི་དོས་ལ་རོལ་པས་རྗེགས་པའི་སྤྱི་བྱ་དགོས་སོ།
- (༦༤) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ཅེད་མོའི་དོ་རྩར་ལྟ་ཡི་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་སྤྱོ་བ་ཆེར་རྒྱས་ཏེ།
དེ་རྣམས་ལུས་ནི་ཆ་བའི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེན་པས་ཁྱོད་ནི་བཟོད་ལ་གེགས་བྱེད་ན།

གདུ་བྱའི་འཕྱར་འཕྱལ་ཅེ་མོ་ནོ་བས་འབྱེགས་ན་ཚུ་རྒྱན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ན། །
ཅུང་ཟད་བཟིན་པའི་སྤྲ་ཆེན་ང་རོ་བསྒྲགས་ཏེ་ལྷུང་དུ་དྲངས་ལ་བཙོན་བར་གྱིས། །

(༤༩) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་གསེར་གྱི་བརྒྱ་སྟེང་བྱེད་ཡིད་གྱི་རྩིང་བྱའི་ཚུ་འཕྱར་ལ། །
དེ་ནས་ས་སྤྱང་ཞེས་བྱ་ལྷ་ཡི་དབང་པོའི་ཞོན་པའི་གདོང་ཁེབས་བདེར་བཙོན་ཏེ། །
དགའ་བར་བྱས་ནས་སྟེག་བཙས་དལ་བྱར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་གིས་དཔག་བསམ་སྟོན་པ་ཡི། །
མོ་མར་རེག་པའི་རོལ་ཅེད་དང་བཙས་དལ་བྱས་ཀྱིས་ཤེད་པའི་རོལ་སྤྱ་སོང་། །

(༥༠) ཀླ་ཡེ་ཚུ་འཛིན་ལྷུང་ལོ་ཅན་ནི་ཀྱིས་ཤེད་པའི་པར་དུ་བཙོན་ལྷན་མ་བཞེན་གནས། །
གང་གི་གཞུང་གཞུགས་ཅན་ཚུ་གོས་དུད་དེ་དེ་ནི་ཏེ་སེ་ལས་ནི་རིང་དུ་གྱུར། །
ཁྱོང་དེར་གཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་འོང་ཁང་བཟང་དག་ན་དུས་འདྲིར་དགའ་མ་ཡི། །
མོར་རྒྱགས་བཙེང་བ་བཀོལ་འདྲའི་ཚུ་ཐེགས་སྟེང་བ་འཛིན་པའི་སྤྲ་རྒྱུ་ལས་གནས། །

༄ ཟླ་ཉ་ཁ་མ་ཚུགས། ཟླ་བྱ་མ་མ་མཐུད་འགོད་ཀྱ།

དབང་ཅའི་ཕུང་སྐྱུ་བཅེ་བ། རྫོང་འབྲེར་སོ།

(Rev K Vasudevan) རེ་ ཀེ་ ཨ་སུ་དེ་ཨན་གྱིས་བཅུས།

བྱ་ཕོ་བཟུན་འཛིན་ནོར་འཛིན་གྱིས་བཟུང། {ས་རྒྱ།}

ང་ཚོས་མི་དང་གནས་སྐྱེས་དག་ལ་ཉེས་ཕྱོགས་ནས་ཡ་ལེན་བྱེད་དུས། ང་ཚོས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མ་ལག་ཀྱན་དང་མི་མཐུན་པའི་འཕེལ་འགྲོས་ཤིག་བསྐྱུན་གྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་སེམས་ཚར་ཡོད་ཆད་ནི་རྫོགས་སྐྱུ་ལ་ཨ་སུ་ལྷན་^[1]ཞིག་རེད་ལ།

མེན་^[2]དང་ནད་རིགས་སྡོན་འགོག་མ་ལག་ དབང་ཅ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ང་ཚོའི་ཚོར་བ་དང་བསམ་སྒྲུབ་ལ་ཕན་པ་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་ལག་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཤུན་བྱུང་ན། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་མི་མཐུན་པའི་འགྱུར་ལྡོག་རིམ་གྱིས་བྱུངས་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟར་ན། ང་ཚོས་མི་ཚའི་གནས་སྐྱེས་དག་ལ་གཟབ་ནན་གྱིས་ཡ་ལེན་བྱ་དགོས།

ཨ་རིའི་གསར་འགོད་པ་ལོར་སྐྱན་ཀ་སིན་ (Norman cousins) ཞེས་པ་ཁོ་རང་ཐེངས་ཤིག་ཏུ་ཅང་སྐྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱན་པས་ཁོང་གི་ནད་གཞིའི་སྡོན་རྟགས་སྡོ་བོར་མཐོང་བས་བྲག་སྐྱེས་ཀྱི་རེ་བ་ཟད། དེ་བས། ཁོང་ནི་ཉིན་ཁ་ཤས་ནད་ཚུན་ཤི་བྱེད། ནད་ན་ཆའི་ཐོག་ལ་ལོར་སྐྱན་གྱིས་ཡོད་ཆེས་བྱ་བྱ་སྟེ། བསམ་སྒྲུབ་ཉེས་ཕྱོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནོད་པར་གྱུར་བ་དང་། བསམ་སྒྲུབ་བཟང་ཕྱོགས་ཁོ་ནས་ལུས་ལ་ཕན་པའི་ལྷན་སྐྱེད་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན། ཁོས་དངོས་འབྲེལ་དགོད་ཤོ་བའི་རྫོགས་ལྷན་འཁོར་ཁག་དུ་མ་ཞིག་གཡར་ཏེ་ཉིན་ལྟར་ལྟ་

[1] རྫོགས་སྐྱུ་ལ་ཨ་སུ་ལྷན། Electro-chemically charged

[2] མེན། Endocrine-ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་

འགོ་བཅུགས།

ཁོས་གཉིད་སྒྲན་བཟའ་མི་དགོས་པར་གཉིད་
རིང་བ་ཁྲགས་སྐབ་ཀྱི་ཡོད་པར་རྟོགས། འིན་ཏུ་ནས་
མནར་བའི་ན་རྒྱག་ཀྱང་རེ་ཉུང་རེ་ཉུང་དུ་བྱིན། ད་གཞིད་
ཁོང་ནི་རྒྱག་འཇགས་སྒྲན་ལ་ཞེ་དགས་བསྟེན་མི་དགོས་
པར་གྱུར། ཁོང་སྐར་ཡང་བདེ་ཐང་དུ་གྱུར་བ་ན། ཁོས་
དབྱིན་རིའི་སྒྲན་ཀྱི་དུས་དེབ་ཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱང་ཆོར་
རྣམས་བཀོད་པ་རེད།

ཨ་ཌ་ མེ་དེའ་ས་ (Art mathais) ཞེས་པའི་སྐུ་
ཞབས་ལ་ཐག་རན་^[3] མེ་བའི་ཟས་རིགས་བརྒྱ་ཐག་དུ་མ་
ཞིག་མི་འཛོད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་བལ་གོས་མ་གཏོགས་
ཁྱོད་སྐབ་ཀྱི་མེད་ནའང་། དེ་དག་ནི་གོང་ཆེན་པོ་རེད།
ཁོང་གི་ནད་གཞིའི་སྟོན་རྟགས་སྤྱག་པས། སྒྲན་པ་ཆོས་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་རེ་བསྟོད།

ཉིན་ཞིག ཁོས་བཅོད་སྟོམ་སྟོར་གྱི་གསུང་
ཆོས་ཤིག་མཉན་པས། ད་ནས་རང་ལ་འཆེ་བ་བྱེད་མཁན་
གང་ན་སྤུ་མཆིས་དེ་དག་ལ་བཅོད་པ་བསྟོམ་རྒྱུའི་སྟོ་ཐག་
བཅད། སྟོ་བྱར་དུ་ཁོས་སྐར་མ་འཛོད་པའི་ཟས་རིགས་
དུ་མ་ཞིག་ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་ཟ་སྐབ་ཀྱི་ཡོད་པར་རྟོགས།
མ་ཟད་ཁོང་གི་བགས་ནད་^[4] སོགས་ཀྱང་ན་མཆོམས་
བཞག ཡ་མཆན་ཅན་གྱི་དག་སྟེད་འདིའི་རྒྱབ་ཏུ་ཁོས་
རང་གི་བསམ་སྟོ་གཏོང་ཕྱོགས་ཐང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
བཏང་བ་སྟེ། རང་ལ་གཞོད་སྟེའ་མཁན་རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་
འཆང་རྒྱ་ལས་བཅོད་བསྐྱོད་དང་བསྟོ་སྟོན་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད།

གོ་ཇིའན་ (cousins) དང་ནོར་ལྷན་ (Nor-
man) གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་མཆོན་ན། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་

[3] ཐག་རན། ཆོལ་དང་སིལ་རྟོག་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཟས་བཅུད་ཅིག་
fibre

[4] བགས་ནད། skin allergies

འགྱུར་འགྲོ་མཆོམས་ནི་བདེ་ཐང་དང་དཀའ་སྤྱུག་གི་
ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་བསམ་སྟོའི་འབྱེད་སྤེལ་རེད། རྒྱལ་
སྤྱིའི་འཛོད་བསྟེན་ཆོགས་པས་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་གནས་
ཚུལ་སྟེའ་གསལ་ལྟར་ན། སྒྲན་པར་བསྟེན་དུ་བསྟོད་པའི་
ནད་གཞིའི་རྟགས་མཆན་མཆུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལས་
གསུམ་ཆ་གཅིག་ནི་ཁོང་ཁོ་དང་ཡིད་སྤྱུག་གི་རྒྱུན་པས་
སེམས་ནད་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ཆེ་ས་
ནས་བལྟས་ན། ཁོང་ཁོ་དང་ཡིད་སྤྱུག་གི་ལུགས་ཆེ་ཆུང་
ཅི་རིགས་ཀྱིས་ང་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་མནར་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་
ང་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྟོ་འབྱེད་ཕྱོགས་ཅན་འགྱུར་
བ་གཏོང་སྐབ་ན་ང་ཆོའི་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་
འགོག་སྐབ་པ་ཡིན།

ང་ཆོའི་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ ནི་དོན་དམ་པར་གང་བྱུང་བ་དང་
བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ ནི་སོ་སོའི་བསམ་སྟོའི་འདུལ་ཤིང་པར་
བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྟོ་ཐམ་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ནས་གདོང་ལེན་
བྱེད་སྐྱེད་སོགས་ཤེས་རྒྱ་ནི་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་རེད།
ཨེབ་ར་ཏམ་ ཡིན་ཀླན་^[5] (Abraham Lincoln) ཀྱིས་
རང་གི་བུའི་དགེ་ཆན་ལ་བྲིས་པའི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་རེ་སྐུལ་
ཞུས་བ་ལྟར་ན་པའི་བུ་མ་རྒྱལ་ཁ་རྩ་ལྟར་བྱེད་དགོས་མེན་
བསྐབ་པ་དང་མཉན་དུ་པམ་ཁ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་སྐྱེད་ས་
ཀྱང་བསྐབ་དོགས་ཀྱིས། ཞེས་གསལ་ཡོད།

ང་ཆོས་རྟག་ཏུ་ནད་གཞིའི་སྟོར་ལ་ཐམས་ཅད་
ཤེས་ཀྱི་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་ཆར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པས་
ལུས་ཁམས་ཀྱི་ན་ཆ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༩ ནི་སེམས་ཆོར་གྱིས་
བཅོས་པ་བརྟོད་ཡོད། སྒྲན་ཐུས་ཀྱི་ཆེད་ལས་མཁས་པ་
ལུས་ཀེ་ལོ་ལྷ་ཡིན་ ཡིའམ་ (Caroline Leaf) ཡིས་རང་
གི་དེབ་བྱང་གི་ཁྱད་སྟོ་སྤུས་བཀག་པ་རེད། ཅས་པའི་ནད་
དུ་ 'གལ་སྤིང་འདི་བདེན་ན། ང་ཆོས་མི་ཆེད་ཡིད་སྟོ་དང་
པམ་ཁ་དག་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ནས་ལ་ལེན་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་

[5] ཨེབ་ར་ཏམ་ ཡིན་ཀླན། ནི་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཛིན་ཐོག་མ་རེད།

ཏུ་ནས་ལེགས་པ་ཞིག་རེད། བཅ་ཁ་དང་ཡིད་
སྒྲིལ་ནས་ནི་སྒྲིག་ཐབས་བལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་དག་
ལ་ཡ་ལན་བྱ་བར་འཁང་ར་དང་ཁོང་ཁྲོ། ཞེ་འཁོན་རྣམས་
འགོག་རྒྱར་འབད་ན་ཡག་པོ་ཞིག་རེད།

དབང་ཅའི་ནད་རིགས་ཆེད་མཁས་པ་ཆོས་ང་
ཆོར་བརྗོད་གསལ་ལྟར་ན། དབང་ཅའི་ཕྱང་སྒྲིབ་སྟེ། གླུ་
པའི་གཞི་ཅའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ནི་དགོན་མཆོག་གིས་བྱས་ས་
བཅའི་ཆེད་དུ་བཞེས་སྒྲིན་བྱས་པ་ཡིན། དགོན་མཆོག་གིས་
ང་དང་ཁྱེད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་ང་ཆོས་གཞན་
ལ་བཅེ་བ་སྟེར་བྱུང་ཆེ་ང་ཆོའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཆང་མས་
རང་རང་གི་རྒྱས་ལྷགས་ཡོད་ཆད་གྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་
རེད་ལ། ལུས་ཁམས་ལ་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་དག་གིས་
པན་རྒྱས་ཀྱི་ཟུངས་བཅུད་སྒྲིན་གྱི་རེད། །

སྒྲིགས་དུས་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་
དོན་མཐུན་དགུས་པའི་ཏྲ་དབྱངས།

སྤུམ་ཅེན་པར་གི་འཇའ་འོད་ཐེམ་སྐྱས་ལ།
 འཇུད་ནས་བབ་པའི་གནས་ཀྱི་དག་སྤྱེས་བདུན།
 འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཅེན་པའི་ངོ་མཆར་གྱིས།
 མྱིང་འདྲིང་ལྷ་རིགས་སྤེལ་བའི་སྤྱུ་འབྱུལ་ཏེ།
 ཆངས་པའི་སྤུམ་མོས་རང་གི་ཁྱེལ་ཆུང་།
 བགས་རིང་བསྐྱར་བ་མང་གིས་གཞིགས་པའི་ཆོ།
 ལྷ་སྤུམ་དབྱུ་ལས་ཆངས་དཀར་ལྷུང་བའི་རྒྱས།
 ཆངས་ཀྱི་གདུང་ཞེས་ཆད་པའི་རིགས་བཟང་ཞིག།
 འོག་མེན་ས་དཀར་ཞིང་གི་ཁྲ་བར་ཤར།
 གནས་བཅས་ཆོས་སྤྱིད་རྒྱལ་ཐབས་སྤྱར་བ་ལས།
 གནས་མིང་རིགས་སྤྱུ་འཕྲོས་པ་སྤྱུལ་པའི་གདུང་།
 ཤར་ཆེན་པ་ནམས་སྒོ་གསུམ་བྱག་གི་ཡུལ།
 དེ་ཡི་བརྒྱད་པ་སྤྱུ་ཏིག་འཁྲི་ཤིང་གི།
 ཡབ་འདབ་འཛིན་པ་སྤྱུ་ཡི་མིང་ཅན་ལས།
 དམར་སེར་མཆམས་སྤྱིན་འཇུད་པའི་ཉི་འོད་བཞིན།
 གྲུང་གྲུམ་ཆལ་གྱིས་མཛེས་ནམས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས།
 འདོད་པའི་བདེ་བར་སྤེད་པས་མ་བཅིངས་ཤིང་།
 ཆུལ་འཆལ་རྒྱལ་གྱིས་ཡེ་ནས་མ་གོས་བ།
 སྤྱིད་པའི་དབྱུ་ལས་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱལ་བའི།
 སྒྲིགས་དུས་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ནི།
 ས་མཆོད་ཆེན་མོའི་བྱེ་རྩིའི་དུས་ཀྱི་ཆར།
 བདེ་བར་བསྐྱམས་ནས་བརྩུ་བྱག་དགྲང་ལོའི་བར།
 མཐོ་རིས་དཔལ་དང་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ།

ཡིད་རབ་བྱུང་ནས་ཞི་བར་ཆས་པ་སྟེ། །
 དུས་དེ་ནས་བཟུང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས། །
 མོངས་བྱེད་སྒྲགས་པའི་ཇུས་གྱིས་བྲབ་གྱུར་གྱང་། །
 ཆགས་པའི་ཡུལ་ལས་མེ་ནང་འཇུག་སྟོབའི། །
 འབྱུར་མེད་ཐེལ་རྒྱའི་དམ་བཅའ་མཐེལ་དུ་བཏབ། །
 སྟོན་གོམས་བག་ཆགས་བཟང་པོའི་ཞིང་ས་ལ། །
 རྣམ་དཀར་སྟོན་ལམ་ས་བོན་བཏབ་ལས་སྟེས། །
 དེར་འདིར་ཁུ་བོ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོའི་མདུན། །
 ཚེད་མེད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞེན་བཞེས། །
 བསྟན་པའི་ཅ་བ་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་ཁྲིམས། །
 དཔལ་གྱི་མགུལ་ལས་བསྐྱབ་པ་འཕོགས་ཆོག་གིས། །
 འཕགས་པོད་གསེར་ལྗན་མ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེན། །
 རུར་སྟེག་འཆང་བས་བཀའ་བམ་འབྱུང་མོ་ཉུག། །
 གུས་ཉུག་ཅ་བ་སྟོམ་པོས་མངོན་བཏེགས་པའི། །
 འབྲས་བུས་དུད་པ་མཁས་ཚུལ་དགུ་ཡི་ཤིང་། །
 སྐལ་བཟང་རྣམ་སད་སྟོང་བའི་སེམས་དཔའ་སྟེ། །
 ཅི་འདོད་ཆར་དུ་འཇོ་བ་རྩ་ཡབ་ཅན། །
 བ་མལ་སྤང་ཞེན་སྤང་ཆེན་སྟོན་པའི་བླ། །
 སྟོང་བྱེད་བསྟེད་རིམ་ལྷགས་ཀྱས་འདུལ་སྟོང་དང་། །
 གུ་ལོ་ལྷ་ལ་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་བླ། །
 རྟོགས་རིམ་དབྱིངས་སུ་བསྟེམ་པ་རྟོགས་ལྗན་ཆེ། །
 སྤང་བས་ཁ་བསྐྱར་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་ཁྲག། །
 སྒྲགས་པའི་རལ་གྱིས་བསྟན་འགྲོའི་སྟོག་དབུགས་དག། །
 སྟོགས་ལ་རམས་པའི་མི་དང་མི་མེན་དབྱང་། །
 འདུལ་མཛད་བསྟན་སྤང་གྱུར་གྱི་མགོན་པོ་ཉིད། །
 དེར་ནས་རྩུ་འབྲུལ་རྒྱུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །
 མི་ཤིགས་རྟོ་རྟེན་སྤྱུ་འཆོར་རབ་འབྱིང་སྟེ། །
 མ་རིག་གཉིད་ཀྱིས་ཞོན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །
 ཐེག་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྤིང་བུས་སད་པར་མཛོད། །
 སྟོང་དངོས་བྱི་མ་བྲལ་བའི་ལས་སྟོར་གྱིས། །
 འཕངས་པའི་དགོ་ལེགས་ཕྱང་པོས་བདག་དང་གཞན། །
 གནས་བརྟན་དག་བཅོམ་གང་གི་རྣམ་ཐར་ལ། །
 རེས་སུ་འཇུག་པའི་རྩུ་རུ་འབྱུང་བྱིར་བསྟོ། །

ཀྱན་དགའ་དོན་འབྱུང། {བལ་ཡུལ།}

རྟོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ།

ཐུགས་སྦྱེད་ཐབ་མོ་རྟ་བདུན་གྱིས་བངས་པའི།
 རྒྱལ་ཀྱན་ཡབ་གྱུར་ཉི་མ་རལ་གྱི་འཛིན།
 འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱུང་སྤྱིག་གར་གྱིས་རྒྱ།
 བསྐྱ་མེད་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་བྲན།

རིན་ཆེན་ཆུ་ཤེལ་ལྷན་པོའི་སྒྲེང་བས་ཡོངས་སུ་སྒོར་བ་ཡི་དགྱིལ་ན།
 ཡང་དག་ཐུབ་པའི་བསྐྱན་པ་ཐབ་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་ལྷ་བ་དུ་བཞད་པའི།
 ཤར་ཆེན་ལྷ་ལྷིང་པད་སྒྲོང་དབུས་སུ་འདབ་མ་གྲེ་བ་དུ་གྲོལ་འདི།
 རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་ལྷགས་མོ་ལུག་གི་བཙེ་ཆེན་དུས་ཉིད་དུ་བལྟམས་སོ།

དེ་ཆེ་ཤ་བའི་ན་ལྷན་ཉི་མའི་གཉེན།
 རིག་གཞུང་འབྱུང་གི་འོ་མས་ལེགས་གསོས་ཉི།
 འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་བསྐྱན་པའི་ཉི་མ་ཞེས།
 སྤྱིད་གསུམ་འདི་ན་གསེར་གྱི་དབྱར་རྩ་རྒྱང་།

རིང་ནས་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སར་གཤེགས་ཀྱང་།
 འཛིག་རྟེན་མཐུན་ཕྱིར་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་བཞིན།
 མདོ་རྒྱད་མན་ངག་བྲག་ལེན་ལ་འཇུག་ཕྱིར།
 རྗེ་འཆང་དངོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་མཆོན་སོགས།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པས་འཕགས་མཆོག་ལོར་བཟང་དང་།
 དཀའ་བ་སྤྱད་པས་རྒྱལ་སྤྱི་རྟེན་ཏུ་བྱུང་།
 ཤེས་རབ་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་དངོས།

དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་འགའ་སྤྲིད་མ་ཡིན། །

སྤྱན་པའི་མངོན་འཛིན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཏེ།
 སྤྱན་བལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟངས་ལྡན་ལྷ་ཡི་སྒྲོམ།
 བཟོད་པའི་གོ་བཤོས་རབ་དཀར་གངས་རི་དང་།
 བཙུན་འབྲུས་རྒྱན་རིང་ཆུ་སྒྲུང་དལ་གྱིས་འབབ།

ཉིང་འཛིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟོ་རྗེའི་གདན།
 འགྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་མཛད་ཐབས་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ།
 སྤྲིད་གསུམ་དབང་བ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར།
 རི་བཞིན་སྒྲོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར།

སྤྱི་བ་མེད་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་ཉི་མའི་འོད།
 མི་གཡོ་ཆོས་སྐུ་བྱུང་བཅའ་ནམ་མཁའི་མཐོངས།
 གང་གི་སྐུ་བཞི་སྤྱན་ལས་སྤྱན་གྲུབ་ཉི།
 མི་རྟོག་བཞིན་དུ་དམ་ཆོས་རྒྱ་བྱིན་རྩ།

དབྱ་པར་འདུལ་མངོན་ཐབས་གསལ་རྒྱ་མཚོ་འབྲ།
 འགལ་འབྲེལ་གཅོད་པའི་གནས་སྤྱད་པར་གྱི་རྟོ།
 རིམ་གཉིས་ཉིང་འཛིན་རྟོ་རྗེའི་རི་ལྟར་བརྟན།
 ཐམས་ཅད་གསེར་ལྡན་འཛིན་མའི་དཔེ་རུ་འོས།

རབ་མཛེད་ཕྱེར་ཆགས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟེགས་བྱས་ལ།
 རབ་མཛེས་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་བྱེ་བས་ཉེར་བསྐྱུན་པའི།
 རབ་བཟ་བཀོད་པའི་དབྱེབས་ལེགས་འོར་ཆེན་ཆོས་ཁྲིན།
 རབ་ཐབ་ཆད་མ་བཞི་ལྡན་དཔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད།

དེ་ཆེ་ཉི་མ་གཞོན་ནུ་དེས།
 འགྲོ་པའི་སྤྱན་པ་བསལ་བའི་བྱིར།
 དམར་མེར་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པ་ཡི།
 མཚམས་སྤྱིན་གསར་པས་སྤྲིང་ཀུན་བཀའ།

སྒྲུང་དོར་གནས་ལ་སྟོངས་བྱེད་སྤྲུག །

མ་བཟོད་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་བྲོས།
 མོ་མིག་ལྗན་པའི་བརྒྱ་ནམས།
 རབ་གསལ་ཉིན་བྱེད་ཟེར་ལ་ཕྱོགས།

འདི་ན་བདེ་བའི་དཔལ་སྟེར་སྟོ་ཡི་རྒྱུང་།
 གང་གི་བྱམས་པའི་ཐུགས་ལ་འདྲེན་ཕྱིར་རྒྱ།
 སྟོལ་གཉིས་ལུགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་འདྲེན་པ་ཁྱེད།
 སྟོ་ཕྱོགས་རྟ་དམར་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ།

རྟོ་རྗེ་འཆང་ནས་འདྲེན་པ་མཆོག་གི་བར།
 གསེར་རི་སྒྲིང་བའི་དར་ཐག་ལ་བརྒྱས་པ།
 ལུང་རིགས་རྒྱུད་སྟེ་མན་ངག་སྟོང་གིས་བརྒྱན།
 ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་རུ་མཆར།

བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ངལ་བའི་ལམ།
 སྐད་ཅིག་སྐྱབ་པའི་ཉེ་ལམ་འདི་འོ་ཞེས།
 མ་དང་མཁའ་འགྲོའི་བྱིན་རྒྱལས་ཐུལ་ལེ་བ།
 བཅེ་ཆེན་ཕྱག་གི་མུའུ་མོས་མངོན་སུམ་སྟོན།

སྟོན་དུས་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་སྦྱིང་ན།
 རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་དར་ཞེས་ཐོས།
 དེ་ལས་འདྲེན་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ར་ལས།
 དཔེ་རུ་འོས་པ་འདིག་ཉིན་འདི་ན་དགོན།

མདོར་ན་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་བཞེན།
 མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་འདྲེན་པའི་གོ་ཆ་ཅན།
 གང་སྟེ་རིན་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་རྒྱལ།
 བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་བར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ།

འན་ནོ་འན་ནོ་འདྲིན་ཆེན་ཆོས་རྗེ་འན།
 འཕོད་དོ་འཕོད་དོ་སྟོང་གི་དབུས་ནས་འཕོད།
 གཟིགས་ཤིག་གཟིགས་ཤིག་ཉེ་རིང་མེད་པར་གཟིགས།
 སྟོབས་མཛོད་སྟོབས་མཛོད་འདི་བྱི་གཏན་དུ་སྟོབས།

དད་པས་བྱངས་པའི་བསྟོད་དབྱངས།

ཏཱ་ལའ་བོ་ཆེན་ལྷ་མིངས་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཕུལ་བ།

ནམ་པར་དཀར་བའི་སྟོན་མཆོག་གང་དེས་སྤེལ་བའི་བཞུགས་པ་དེ་བའི་ཕྱིར།
ནམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་འཕར་འཕྲོ་ཀྱན་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་བསྟོན།
ནམ་པར་དཀར་བའི་དམ་ཆོས་གཙང་མ་སྟོན་པ་བཞུགས་སྤེལ་དང་སྤྱད་བའི་སྟོན།
ནམ་པར་དཀར་བའི་བཞུགས་གཉེན་སྤྱད་སྤེལ་སྤེལ་མཆོག་ནམས་ལའང་གུས་བརྟུང་ནས།

ལྷ་སྟོན་མཆོག་གྲུར་ཀྱལ་བསྟོན་སྤེལ་དང་ནི།
སངས་རྒྱལ་བསྟོན་པའི་ཉིང་ཁུ་ས་སྤྱད་པའི།
རིང་ལུགས་འཛིན་ལ་དཔལ་བའི་སྟོན་སྟོན་ཅན།
བསྟོན་པའི་ཉི་མ་གང་དེར་བསྟོད་པར་བཞི།

ལེགས་བཞད་གཉེར་གྱི་བུམ་བཟང་བསྟོན་པ་ཡི།
མཁས་གྲུབ་གོང་མའི་བྱང་ནས་བདུད་རྩི་རྒྱན།
ལེགས་པར་བརྟུས་ཏེ་གང་ཉིད་ལེགས་བཞད་གྱི།
མཁུན་པའི་གཉེར་ཆེན་གྲུར་པ་ངོ་མཆར་ཆེ།

ཕྱི་ནང་འཛིན་ཉིན་ཀྱན་རུ་རབ་གཡོས་པས།
ཆེ་དང་མཁས་པར་རྫོགས་པའང་འགྱུར་འགྲོས་ཆེ།
འོན་ཀྱང་མགོན་ཁྱོད་ཆོག་གཤེད་ཞེས་བྱ་དང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་འཆང་བའི་མཛད་བཟང་སྤེལ།

ཆེད་ཀྱི་གཤམ་ཆེན།

མདོ་རྒྱུད་མན་དག་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་ཅེ་རུ།
 བཀྱར་ཞིང་ཆེ་བ་བརྩ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི།
 ཟབ་ཆོས་ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི།
 མན་དག་རྒྱ་མཚོའི་མཛོད་འཆང་ཁྱོད་ལ་བསྟོད།

དད་ལྷན་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་རུ།
 དེས་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ས་བོན་ལེགས་བཏབ་སྟེ།
 ཐུབ་བསྟན་གཞི་མ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན།
 ཕྱོགས་མཐར་སྟེལ་པའི་བཀའ་ངེན་སྤྲུ་ཡིས་གཞལ།

མཉམ་མེད་སྟོན་མཆོག་ཤུག་སང་གེ་ཡིས།
 སྤྲུགས་དུས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་དུ་འབྱོན་ནོ་གསུངས།
 དེང་འདྲིར་འདྲེན་མཆོག་ལྷ་མ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་།
 དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་ལ་སོམ་ཉི་ཅེ།

དེ་ཕྱིར་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་བད་ཆལ་ནི།
 བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་རྗེས་སྟོན་འགོ།
 དེས་ན་འགོ་དང་བསྟན་པའི་རྩ་སྤྲུས་སྦྲད།
 མཁན་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཞབས་བརྟན་གསོལ།

བཙོན་ནམས་ཕྱན་ཆོགས། {ཚུང་མར་བཤད་ཟུ།}

དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལོར་བྱ་གེ་ཏ་ཀའི་དོ་ཤལ།

མ་ལུས་འགོ་ལ་མ་ལྷར་བཅེ་བའི་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་བ། །
 མ་དག་འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་སེལ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ཐོས་ཀྱིས། །
 མ་རིག་འཁོར་བའི་སྒྲོངས་སྤྱན་སྤྱག་པོ་བསལ་མཛད་ཉི་མ་གཞོན་བྱེ་སྤྱ། །
 མ་ག་རྩ་བུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ་མར་འདུད། །

སྤྱིགས་དུས་འགོ་བའི་སྒྲོ་གར་མངོན་ཆེ་ཆོས་དབྱིངས་མཁྱེན་པའི་སྒྲོང་ཡངས་ནས། །
 རིག་གཞུང་འབྱུང་གི་ལྟོ་བ་སྤྱུང་པའི་གངས་དཀར་ལྷ་མོའི་སྤང་ཁྱག་ན། །
 ཐོག་མའི་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དབང་གི་སྤྱིད་ལས་གོལ་ཡང་སྤྱིད་པར་བརྩུད། །
 ཡང་དག་མཐོང་བའི་སྤྱན་བྱང་ལྷན་ཡང་སྤྱུང་ཡང་བཅུ་ཐལ་གནས་ལ་བཅོན། །

རྣམ་དཔྱད་སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་མཆོའི་དཀྱིལ་ན་བདེན་གཉིས་ཨུལ་རབ་བཞད་པས། །
 མཐའ་བལ་བྱང་འཇུག་གེ་སར་སྤྱིན་པས་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བསྐྱང་བྱ་ལུ་ལ། །
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ར་ཡིག་གཉིས་པར་གང་འདོད་ཅི་བཅུད་རབ་སྟེར་བའི། །
 བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་སྤྱིགས་དུས་སྤུབ་དབང་གཉིས་པར་འདུད། །

ལོག་སྤྱིའི་ཀྱ་ཅ་འདོན་པའི་ཨ་ཆོགས་སྤུབ་བསྟན་རི་ལས་སྒྲོད་བྱིར་དུ། །
 རྣམ་དཔྱད་གདོང་ལཱའི་གད་རྒྱངས་བསུས་ཏེ་སྤྱ་ཆོགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲོ་སྤྱིགས་རྩུང། །
 ལྷ་ངན་གཉིས་འབྱུང་སྤང་པོའི་ཁྱུ་རྣམས་རིགས་འབྱུལ་སྤྱེར་ལྷགས་རྟོན་པོ་ཡིས། །
 བཅོམ་སྟེ་མཛད་བྱང་རྣམ་ཐར་གཅང་མ་གངས་རིའི་སྒྲོ་རྩུང་ལས་པར་བྱེད། །

ཆེད་ཀྱི་ལེ་ཆན།

གཟུགས་མེད་བཙུན་སེམས་དཔ་འགྲོ་རིང་པོས་ཨ་ལོང་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་འབྱུང། །
མི་རབས་བརྒྱ་ཡིས་མགོན་དུ་བོས་པའི་བཞི་བརྒྱ་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ། །
གནའ་དེང་མཁས་པའི་རོལ་ཆའི་དབུས་ན་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་དབྱངས་ཏྟ་སྟ། །

ཤོང་ལོའི་ལེགས་བཤད་དབྱིག་གི་སྒྲིང་པོར་དཔང་སྟོན་དགོངས་པའི་ཕྱས་བཏབ་བས། །
སྒྲིགས་མེད་ཆོག་གི་སྒྲི་བོའི་གཙུག་ཏུ་རིན་ཆེན་ཕྱོག་ཞུ་བཞིན་དུ་མཛེས། །
རྣམ་མང་ཤེས་བྱའི་ལྷ་མ་རའི་ཆོལ་གྱི་མངོན་བརྗོད་རྟེན་འབྱུང་འབྱེང་བ་ཅན། །
ཤེས་རབ་གཞོན་ནུའི་མགུལ་བར་སྟོན་ཆེ་སྟེག་ཐོགས་འབུམ་གྱིས་བྱར་མིག་གཡོ། །

གཙུག་ལག་དཔ་འབབ་ཀྱན་གྱི་དབུས་ན་ལེགས་སྒྲར་ཆོག་ཐེང་བསྐྱར་བ་ལ། །
རེ་བཙོལ་སྒྲིང་གི་ཐུན་བ་སེལ་བྱིར་སྒྲེབ་སྒྲོར་གརྒྱ་ཏུབ་གྱིས་འབྱུང། །
འཛོ་སྒྲིག་ལུས་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲུལ་དུག་ཅུའི་སྒྲར་གསལ་འོད་གོར་རྒྱུ་པའི་གཟུགས། །
བན་འཛོན་རྒྱ་མཆོའི་དཀྱིལ་དུ་འཕོས་པས་གར་མཁན་འབུམ་གྱི་མགོ་བོ་སྐྱོངས། །

ཉེན་འབྱུང་སྒྲིག་མོའི་མག་ན་ཡིབ་པའི་འདས་དང་མ་འོངས་གསང་བ་ཀྱན། །
དཀར་ནག་ཅིས་ཀྱི་འབྲེན་ཤེད་བྱང་གིས་སྒྲོག་གྲུང་སྒྲིབ་པའི་མདུད་བ་དཀྱོལ། །
ཆོགས་གཉིས་བསྐྱབས་པའི་ཤེས་རབ་དྲངས་མས་བཅུ་པའི་རྒྱུ་རྩེ་ཞལ་ཐས་དག། །
ལྷག་མེད་རོལ་བས་རིགས་དུག་འདུལ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཞོན་ནུའི་ལང་ཆོ་བཀྲག། །

རི་ལྷ་རི་སྒྲིང་མཁྱེན་བ་མངའ་བའི་ལྷ་སྐས་ཞིག་གི་མཛད་རྗེས་ལ། །
རང་རྟོག་རྒྱུང་གི་འཐེན་འཁྱེར་བར་ནས་བཙོས་མིན་དད་པའི་ཚུ་འཛོན་ལས། །
སྒྲོ་སྒྲར་ཁལ་བའི་བསྟོད་ཆོག་སྒྲར་ཆར་ཅུང་ཐད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱིས། །
ལྷ་དང་བཙས་པའི་མགོན་དབྱང་དཔ་བར་བསྐྱལ་པའི་མཐར་ཡང་འཆོ་གཞེས་གསོལ། །

ག་མེད་གཤེད་ལ་མེད་ཆེད་ལ། {ཉེ་ས།}

ལྷ་རིགས་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་བསྟོད་པ།

ཅ་བརྒྱད་མ་མེད་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །
 ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོག་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །
 བཀའ་ཉན་ལྷ་ཆོག་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །
 དད་དམ་འཇུག་མེད་བདག་ལ་དགེ་ལེགས་སྤྱི་ལ། །

རྒྱལ་ཀྱན་མཁུན་པའི་མངའ་བདག་འཇུག་པའི་དབྱངས། །
 ཁ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །
 གནས་ལྷ་མཆེད་བདུན་མི་ཡུལ་བྱོན་པ་ལས། །
 མང་འདོམ་ལྷ་རིགས་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །

སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །
 གསར་འཇུག་ལོ་ཆེན་བཞི་ཡི་ཆོས་མཛོད་འདྲིལ། །
 མདོ་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །
 འཇུག་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །

སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །
 རྒྱ་བལ་བསྟན་པའི་དབྱ་བོ་རིག་པས་བརྟུལ། །
 གངས་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ་མེད་ཆེད་སྤྱི་ལ། །
 བསྟན་འདྲིལ་གཙོ་བོར་བྱོན་པས་འཇུག་པ་མཁུན། །

ཀུན་བཟང་ནམ་སྤུལ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་གྱིས། །
 བོད་རྒྱ་ཉེར་གསུམ་བདེ་ལ་འགྲོད་པའི་དུས། །
 བངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ལ། །
 དབང་བསྐྱར་མཛད་པས་བདག་ཆེན་ཤར་བ་གྲགས། །

རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་བསྐྱགས་པའི་རོར་ཆེན་གྱིས། །
 སློང་དང་གྲུ་གོ་དོལ་པོ་བྱ་ཆེངས་དང་། །
 ལ་དྲགས་ཁུ་ནི་སྤྱི་ཉི་ལ་སོགས་པ། །
 རྒྱལ་བསྐྱར་སྤེལ་རྗེས་མངའ་བདག་ཤར་བ་གྲགས། །

མངའ་རིས་སྟོད་ནས་དབྱས་གཙང་བྱ་བཞི་དང་། །
 མདོ་སྟོད་མདོ་སྟོད་ལ་སོགས་ལུལ་དུ་མར། །
 རང་ལུགས་བྱན་མིན་བསྐྱར་བ་སྤེལ་མཛད་པའི། །
 བསྐྱར་འཛིན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཤར་བ་གྲགས། །

རིག་པའི་གནས་ཆེན་གནས་ཚུང་ལྔ་ཆོན་གཉིས། །
 གཞུང་ལུགས་བཀའ་ཆེན་བཅུ་ཡི་བཤད་བཀའ་དང་། །
 ཡི་དམ་རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་ཡི་ཐབ་ཆོས་ནམས། །
 འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་མཛད་པས་ཤར་བ་གྲགས། །

རང་རྒྱུད་འདུལ་བྱེད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་། །
 གཞན་རྒྱུད་གྲོལ་བྱེད་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས། །
 རང་ལུགས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་མཁས་པའི། །
 བརྒྱད་འཛིན་རིམ་པ་བྱོན་པས་ཤར་བ་གྲགས། །

སྤྱིན་བྱེད་དབང་བཞིའི་ཚུ་བོ་མ་རུབ་ཅིང་། །
 གོལ་བྱེད་ཁྲིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཉམས་པར། །
 རྒྱལ་ཉེན་ལུང་གི་དྲངས་བ་འཛེན་མཛད་པའི། །
 གཞུང་བརྒྱུད་ཆད་མེད་བྱོན་པས་ཤར་བ་གྲགས། །

བྱི་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པས་མཛེས། །
 རང་དུ་བཅེ་ཆེན་སྤྲུགས་རྗེའི་གཞེགས་པ་ཡངས། །

གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་ལ་མངའ་བཞེས་པའི། །
མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་བྱོན་པས་ཤར་པ་བྱགས། །

ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲ་རིགས་ཆངས་གདུང་དང་། །
འབྲེལ་མེད་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཐོས་པའི་མཐུས། །
ཕྱིར་མི་བཞོག་པའི་ས་ལམ་རིམ་བཞོད་དེ། །
འཇམ་མགོན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། །

བསྟན་སྤང་གཙོ་བོ་མགོན་པོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། །
ཨེ་ཀ་ཇ་ཁེ་གཞོད་སྤྱན་ཡབ་ཡུམ་དང་། །
བྱ་ཏེ་མིང་སྤང་བཀའ་གཉན་པོ་ཉའི་ཆོགས། །
བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །

བཀ་དབང་བཟ་གིས། {ས་སྐྱ་མཐོ་སྒྲོབ།}

ལ་སྐྱབས་མཆོག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོའི་
གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་བསྐྱགས་པ།

དཔག་ཡས་བགྱང་བྱ་དུས་གྱི་རི་མོ་ལ། །
དམིགས་མེད་ཐབས་ཤེས་བྱ་གཟིངས་ཉེར་བརྟེན་ནས། །
སྲིད་ཞིའི་སྐྱབས་ཀྱན་ཚུ་བོ་ལེགས་བཀལ་བའི། །
རྣམ་ཐོལ་བདེ་བར་གཤེགས་མཛད་བྱེད་ལ་གྱུས། །

བསྐྱབ་གསུམ་ནི་མེད་སྟོས་དཀར་འཕུལ་བ་དང་། །
རྣམ་མང་ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་མཁས་པའི་རྗེ། །
ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་སྟིང་པོའི་མཛོད་གྱུར་པ། །
རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་གྱུར་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། །

ཀྱན་རྟོག་གཤོད་ནས་དག་པའི་སྟོ་ཐོས་མཁར། །
བྱམས་སོགས་དམ་པར་བསྐྱགས་པའི་ཉི་གཞོན་འཆར། །
གཏན་བདེར་བསྟོད་བྱེད་ཐར་པའི་མིག་སྦྱུན་མཁར། །
སྟིགས་དུས་འཕྱོ་བའི་དེད་དཔོན་བྱེད་གཅིག་བྱ། །

བྱེད་པར་བསེལ་ལྟན་ཁ་པའི་སྟན་ལྗོངས་ན། །
སྐྱ་སྟོའི་ངན་གཡོའི་རྒྱལ་བསྟན་མང་བསྟེལ་ཡང་། །
བྱེད་གྱི་ཐུགས་སྟོབས་གོ་ཆ་བཅན་པོ་ཡིས། །
སྐྱར་ཡང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་བྱང་ནས་ཤར། །

བཅོས་མེད་ཁྱིམ་སྲི་བདུག་སྒྲོས་བྱི་བཟང་འབྲུལ། །
 ཐར་འདོད་སྒྲོམ་སྒྲུག་གྲེ་བ་འབྲུམ་བསྐྱས་ཏེ། །
 ས་སྒྲེང་དྲར་སྤྲིག་གར་གྱིས་ཁྲབ་པར་མཛད། །
 ཁྱེད་ནི་རྒྱལ་སྐུས་གྲེ་བའི་མཁན་པོ་ཉིད། །

བྱི་ཚུལ་ཉན་ཐོས་སྦྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་མངས། །
 ཉན་དུ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོར་ཉག་གཞོལ་བས། །
 མཉམ་ཉིད་ངེས་གསང་དགོངས་པ་སྦྱོང་དུ་རྒྱུ། །
 ངེས་དོན་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་ཉག་ཏུ་གྲུས། །

དེ་ཆེ་རྒྱས་དཔྱོད་འོད་སྦྱང་གཟེ་བྱིན་གྱིས། །
 ཆོས་མིན་གྲོལ་ངན་སྒྲུན་པ་རི་སྐལ་སྒྲུགས། །
 གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བྱོས་གསལ་མཛད་པ། །
 ཁྱེད་ཀྱི་སྐུགས་མེད་སྦྱ་རེངས་ཉག་འཆར་ཤོག།

དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཡོན་དལ་འགོ་གསྐྱའི་རྒྱན། །
 བདག་སྒྲོ་དད་པའི་ཀླུ་ཤེལ་ཅེ་མོ་ལ། །
 ལུང་ཟད་འཛོར་འདི་རི་མོར་པབ་པ་དེས། །
 སྒྲ་མའི་སྐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་སྐྱར་ཅིག།

དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་ལ་བསྟོད་པ་རྒྱ་ཐིགས་ལྷ་མོ།

དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་ལ་ཐུག་པར་ཀྱན། །བདག་འདས་བཞུགས་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་། །
བདག་གི་དད་པའི་ས་བོན་གྱིས། །རྒྱ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་བསྟོད་པར་བྱ། །

གང་སྐྱུ་སེམས་ཙན་འགྲོ་དོན་དུ། །རྟ་གདོང་མེ་བཞིན་ཆོས་སྣང་གིས། །
མ་རིག་སྤྱན་པ་བསལ་མཛད་དེ། །མི་འགྱུར་རྩི་རྩལ་ལྷ་ར་བཞུགས། །

གང་གསུང་འགགས་མེད་ཆངས་དབྱངས་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་པས། །
སྤྱན་པའི་བ་དན་ས་སྤྱང་བྱལ། །ཀྲ་ལ་མིང་ཀའི་དབྱངས་ཉིད་ལགས། །

གང་ཐུགས་མཐུན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱིས། །འབད་ཚོལ་རྒྱུང་ལ་མ་ལྟོས་པར། །
ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་མངའ་བརྟེན་པས། །བྱིད་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད། །

གང་འཕྲིན་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱིས། །ཆོས་སྤྱན་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བས། །
སེམས་ཙན་རེ་བ་ཡོངས་བསྐྱངས་པ། །དཔག་བསམ་གཤིང་ལྷ་ར་བྱིད་ཉིད་དོ། །

བསྟོད་པའི་ཆོག་འཕྲིན་ལད་མོ་ལ། །ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་མེད་ནའང་། །
སྒྲུ་མའི་བཀའ་བློན་བྱ་བ་དང་། །བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོད། །

གསོལ་འདེབས་དང་པའི་སྐབས་འཕྲེང་།

མཁའ་མཉམ་ཞིང་གི་རྫོགས་སངས་ཀྱིས་གྱུན་གྱི།
ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དཔལ།
རབ་མཛེས་དྲར་སྤྲིག་སྒྲུ་འབྲུལ་བྲ་བའི་གར།
ཕུན་ཚོགས་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆོལ།

སྐྱ་མའི་མཆོག་སྐྱ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
རབ་སྒྲན་གསུང་གིས་ཆངས་པའི་གདངས་ལ་འབྲ།
ཐུགས་ནི་ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ།
བདག་གི་སྐྱ་མའི་གསང་གསུམ་སྙིང་ནས་བྲན།

སྲིད་ཞིའི་དཔལ་ཀྱན་འབྱུང་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ།
གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དེན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ།
མཁས་བཙུན་བཟང་པོར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས།
མཁས་གྲུབ་བྱེ་བས་བསྐྱབས་འོས་ལ་ཕྱག་འཆོལ།

ཕྱང་རིགས་ཅིབ་སྟོང་བཀའ་ཤིས་འཁོར་ལོ་ཡིས།
ཤེས་བྱའི་ཞོར་འཛིན་མ་ཕྱས་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་།
ཡང་དག་འཕགས་ཞོར་བདུན་གྱིས་ཡོངས་གཏམས་པ།
སྐྱ་བའི་དབང་ཕྱག་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ།

ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཁྱེན་བཅེ་རྣམས་མཐུ་ཡིས།
རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་དཔལ་ལྡན་སྐྱ་མ་ཁྱེད།

ཆོད་ཀྱི་གཤམ་ཆོན།

མི་ཡི་གཟུགས་སུ་རྒྱུ་པར་རོལ་ན་ཡང་། །
རྒྱུ་ཤོལ་ལས་གྱི་མགོན་དང་ཡང་དག་མཚུངས། །

མཁེན་པ་གཏིང་བལ་ཚུ་གཏིང་མྱོང་ཡངས་སུ། །
བཅེ་ཆེན་ཐུགས་རྩེ་འུ་རྒྱུ་ལྟག་གཡོ་ཞིང་། །
དེ་མེད་བསྐྱབ་གསུམ་དབྱིག་གི་ཁོར་བུ་འུ་ཆོགས། །
བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་ལ་བདག་ཐུག་འཆོལ། །

རྒྱུ་དག་ཁྲིམས་གྱི་དེ་བསུང་ཞེས་པོ་ཡིས། །
བསེལ་ལྟན་མྱོངས་གྱི་ཁོར་འཛིན་བྱབ་བྱས་ཆོ། །
དེས་མེད་བྱབ་པའི་སྒྲིམ་མཆོག་འབུམ་ཐུག་གིས། །
སྒྲིམ་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་བྱིད་ལ་འཛོར། །

བདག་ཀྱང་བྱིད་གྱི་ཐུགས་བཅེས་རྩེས་བཟུང་སྟེ། །
ལེགས་གསུང་དམ་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བ་ཡིས། །
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ལས་བཟང་རབ་བཟོད་དེ། །
གཏན་བདེའི་རྒྱལ་ས་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

འོན་ཀྱང་ལུས་ངག་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྐྱམས་ཤིང་། །
མཐའ་ཁྲིམས་པའི་རྒྱ་མཆོར་མ་བཟོད་ཀྱང་། །
དཔེན་པར་ཐབ་གསལ་ཏིང་འཛིན་མ་བསྒྲོམ་པས། །
མི་ལུས་དོན་མེད་བྱས་ལ་སྟོང་ནས་འགྱུར། །

དེས་ན་སྟེ་བར་དལ་འགྱོར་ཉེན་ཐོབ་ཅིང་། །
ཡང་དག་ལྷ་མ་བྱིད་དང་མི་འབྲལ་བར། །
ཐབ་ཡངས་ཐུགས་ལ་རྩེ་སྟེད་བཞུགས་པའི་ཆོས། །
ཐོས་པའི་ལང་ཆོ་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

མདོར་ན་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཐོན་པའི། །
འགྱུར་མེད་ཁྲོད་སྒྲིག་གསེར་གྱི་ས་འཛིན་དབང་། །
དེ་སྟེད་ཉི་མའི་བཟོད་པ་མ་འགགས་པར། །
གདུལ་བུའི་དབྱིག་འཛིན་རྒྱན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

མངས་ཀྱས་ཀྱ་མཚོ། {ས་སྐྱ་མ་དགོན།}

ཅུ་འཛིན་བྲལ་བའི་དུང་ལྷ།

རང་སྤྱིལ་གྱ་བཞི་འདི་ནས་ངས་བསམ་གཞིགས་རྣལ་མ་ཞིག་བྱེད་དུས།
 ལྷིང་འཇགས་ཀྱི་གྲུ་གཞིག་ནས་སྤྱོ་བཏགས་དང་འཁྱོག་བཞིན་གྱིས་མ་བཞེངས་པའི་ཤུག་འདི་དག་སྤོང་བྱེད།
 མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དོན་ཅུང་བྱ་ཅུང་དགོས་པའི་གདམས་པ་གནང་ས་ངོ་མ་དེ་ཡིན་ངེས།

རྒྱལ་རྒྱུང་འཚུབ་མས་གང་བའི་དུས་རབས་འདིར།
 ཡོད་ཆད་ཤེས་མདོག་གིས་རང་ཉིད་བརྒྱག་བཞིན་པའི་སྤྱན་པོའི་ཁྱུ་ཚོགས་དང་།
 དེག་གསར་བསྐྱ་བའི་པོ་ཉ་ཡིན་པར་སྒྲོམ་པའི་གངས་ཐུག་མགོ་བདེ་རེ་བྱང་གིས།
 ཁྱེད་དང་ཁྱེད་གྱི་མཛད་རྗེས་ལ་འགྲན་འདོད་ཡོད་ཀྱང་།
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བདེན་དཔང་རུང་བའི་ཐུག་རྗེས་བཟང་པོ་ཞིག་དང་།
 དཔྱོད་ལྡན་དག་ཡིད་སེམས་འགྲུགས་པའི་ངག་གི་འགྱུར་ཁྱུ་པོ་ཞིག་མེད་ན།
 ཁྱེད་གྱི་མཛད་རྗེས་ཀྱི་ལྷོན་བཟང་བསྐྱལ་མི་ཁྱས་པ་ངས་སྤྱོ་མོ་ནས་ཤེས་ཟེན།

པ་ས་སེམས་ནས་འདོར་མི་ཐུབ་པའི་གངས་ཞེན་པ་ཁྱོད།
 པ་ཡུལ་གངས་ཅན་ལྷོངས་སྤྱ་ཞབས་ཀྱི་བཅགས་དུས།
 ཐུག་དོག་ཆང་གིས་བཟེ་བའི་སྤྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྐྱར་སྤོང་ཡང་།
 ཚོས་བརྒྱད་སྟེག་མོའི་འཇུག་མདངས་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཁྱེད།

ད་དུང་འགོ་ཀུན་ཡང་དག་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་མི་འདོར་བ་དེ་རི་འདྲའི་མཛེས་པ་ལ།
 ལྷང་དོར་བྲ་མོའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཀུན་ནས་སྤོངས་ཤིང་།
 ཨ་གསར་དང་ཅལ་འདྲིགས་རྒྱང་རྒྱང་གི་ཡོད་ཆད་བརྒྱགས་པའི་དུས་རབས་འདིར།

ཆོད་ཀྱི་ལེ་ཆན།

གནའ་དེང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་ཉུབ་ཀྱིས་བཏུང་སྟེ་གནས་ལུགས་དྲངས་མའི་རང་
ཞལ་མཐོང་བའི་བྱེད།

ཐུགས་རྗེས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་འཕགས་རིགས་ཤིག་ལོས་ཡིན།

མདོར་ན་ཀུན་དཔེ་འདབ་ལོ་མང་པོས་རེ་སྐྱུག་བྱེད་བའི་རྒྱ་མོ་སྟེ།

ཐེར་ཐེང་སྟོང་གི་སྟོང་ནས་བག་ཀྱིས་ཐེབས་དུས།

སྟིང་འཇགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ལ་སྟོབ་ཐེངས་གཅིག་དང་།

སྐག་རུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་འོད་སྤང་ཐེངས་གཅིག་བྱིན་སོང་།

མཐའ་དོན། གང་གི་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཆད་མེད་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་སྦྱུམ་པོ་དེ།

ངས་ལྟེ་ཆད་དང་བདེན་མིན་སྟོས་མཇལ་མི་རུས་ཀྱང་།

བྱིད་ཁམས་འདིར་བཞུམས་ནས་བགྱང་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་འཁོར་བའི་དུས་བྲན་གྱི་

ལེ་ཆན་ཐོག་ཕུལ་བའི་མཆོད་སྤྲིན་འདི།

སྟན་བརྩེད་སྟོང་གི་འགྱུར་ཁུག་ལྷན་པའི་སྤྱོད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་།

བཅོས་མིན་སྟེང་ཁོང་ནས་འཕྱུར་བའི་སེམས་པའི་རྒྱབས་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན།

གཡུ་མེ་ཆེ། {ས་རྒྱ་མཐོ་སྒྲོབ།}

རོལ་དབྱངས་ཤིག་གི་འགྱུར་ཁྱད་གསལ།

 ཁ་བྱང་གི་འགྲེལ། རོལ་དབྱངས་མིན་པའི་རོལ་དབྱངས་ཤིག

སྟན་ངག་ནི་འཆོ་བའི་གཞུང་ཤིང་ལས་བྱུང་ཉེ་གྲོག་བཏགས་དང་འཆར་ཡན་ནི་སྟན་ངག་གི་སྒྱུ་སྒྲུལ་ཡིན།

༡༽

རོལ་དབྱངས་སྒྱུ་འབྲུལ་གྱིང་གི་པང་བ་ནས་སེམས་པའི་སྟོབས་ལྷགས་ཤིག་གིས་སྟོད་ཀྱིས་ཐེབས།
ཁྱུ་ངམ་ཐང་གི་གཡུལ་ཁ་ན་བཅེ་བའི་འདུན་པ་ཞིག་གིས་དལ་གྱིས་བཞེངས།
རོལ་དབྱངས་ཡུན་རིང་བསྐྱེད་པའི་འཇམ་མཉེན་གྱི་རོལ་དབྱངས་ཡིན།

༢༽

རོལ་དབྱངས་སྐབས་རེར་སྒྱུ་ཡུལ་གྱི་རྩ་བོའི་སྒྱུ་དབྱངས་གྱུར།
ལན་རེར་སྒྱུ་ཡུལ་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར།
མཚམས་རེར་མི་ཡུལ་གྱི་ཐོད་པའི་ཁྲིམ་པོར་གྱུར།
རོལ་དབྱངས་ནི་འཇམ་མཉེན་གྱི་རོལ་དབྱངས་ཁོ་ན་ཡིན།
རོལ་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱད་གསལ་ནི་རྒྱུད་བྱ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཕྱོགས་ཡིན།
འཇམ་མཉེན་གྱི་ཁ་དོག་ནི་སྒྱ་མོ་ཞིག་གི་བོད་ཤ་ཡིན།
རོལ་དབྱངས་རྣོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟན་འཛེབས་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་ཡིན།

ཆོད་ཀྱི་གཤམ་ཆོད་།

༣༽

རོལ་དབྱངས་ ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མལ་ས་རྫོད་མོ་ནས།
 བདེན་ལུགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་བཞེས་ཏེ།
 ལྷ་ལྷ་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱུད་མང་གི་འགྱུར་ཁྱུགས་བཞེན།
 ང་ཆོའི་གཞུང་དང་གི་དབྱངས་རྟ་ལ་རོལ་དུས།
 ང་ཆོ་ནི་དབྱངས་རྟ་ལ་འདེབས་པའི་རི་དྲགས་ཤིག་གས།
 རོལ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱུགས་སོ་རུ་དལ་གྱིས་འཆོ།

༤༽

རོལ་དབྱངས་ འདེགས་འཛོག་གི་ཁྱུགས་པ་རེ་རེ་ནི།
 རྒྱུད་མང་གདངས།
 རྩི་ཐའི་པེ་མང་།
 ཆངས་པའི་དབྱངས།
 དང་སྟོང་དག་སྟེ།
 ཡུན་རིང་བསྐྱལ་བའི་འབྲུ་ཆང་གི་མངར་ཁ་དེས།
 དན་པའི་རི་ཆོགས་ཀྱི་ཅ་བ་བསྟེལ།
 དེའི་ཕྱིར་ རོལ་དབྱངས་ཀྱི་གྲགས་འགྲུལ་ལས།
 འདིག་རྟེན་གྱི་གསང་བ་བརྟོལ་བས།
 ང་ཆོ་ བྱ་རྒྱུད་སོ་ཞིག་གི་གཤོག་པ་བཞེན།
 རྣམ་འཕང་གཅོད་ནས་འཕྱར་དགོས།

༥༽

རོལ་དབྱངས་ རྟ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་འགྱུར་རེ་རེ་ནི།
 རྟག་བརྟན་གྱི་ལང་ཆོ།
 གནས་ལུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་།
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ཤིང་།
 ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷེ་མེག་སྟེ།
 སྲིད་པའི་འདས་ལ་འདེས་ཆད་མ་སྟོང་ལ།
 ཞི་བའི་རི་ལ་དེ་བས་ཕྱོགས་མ་སྟོང་།
 ད་དུང་ འདིས་ནི་མདོ་སྟེ་ཐབ་མོ་སྟུ་རུ་ལེན་སྟོང་ལ།
 རྒྱུད་སྟེའི་སྟེང་པོ་དབྱངས་སུ་གྱུར་སྟོང་།
 འདིས་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་བསྐྱེད་སྟོང་ལ།
 མན་དག་ཐབ་མོའི་གདངས་སུ་འཕོས་སྟོང་།

འདིས་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་དབྱངས་ཏྲ་ལ་བསྐྱོན་སྤྱོད་ལ།
དག་རིག་གསལ་བའི་འཇུག་མདངས་ལ་ཡང་བྱིལ་སྤྱོད་།

༦༥

རོལ་དབྱངས་ ལྷ་རྩོ་འཁོར་བའི་མྱིང་ཁང་ན་གསལ་ འཁོར་བའི་མིག་ཚུ་འབྱིད།
ཉིན་གྲང་བར་སྲིད་ཀྱི་གྲིབ་སོན་གསལ་ རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོད་སྤྱོད་བསྐྱུང་།
བྱི་རྩོ་ཐར་བའི་རི་ཁྲོད་ན་གསལ་ མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་དཔོན་མཛད།
བྱིན་རྒྱལས་དང་མེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདངས་སུ་བྱལ་བས།
འཁོར་བའི་འདོད་སྤྱོད་རྒྱན་མ་སྤྱོད་ལ་ ཐར་བའི་རྩྭ་ཐག་གི་དེ་བས་འཛིན་མ་སྤྱོད་།
ད་དུང་ བྱིད་ཉིད་ལྷང་གིས་གསལ་བའི་དོ་རྩ་ན་ དུར་སྤྱིག་ཁྲི་ཡི་མེ་ཉོག་བཞད།
བྱིད་ཉིད་སྙན་ཅིང་འདེབས་བའི་ཁྲགས་སོན་ སྤྲ་ལོ་འབྲུམ་ཀྱི་ཅ་བ་རུལ།
བྱིད་ཉིད་ཡུན་རིང་གསལ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་ན།
བྱི་སྐར་ཀྱི་ཆོམ་བུ་དུ་མར་བཞད།

༦༦

རོལ་དབྱངས་ སྤང་ཡུལ་ལ་བྱི་མིག་བཞོལ་བའི་ཁྲགས་བ་ན།
གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྩ་ཐག་གདངས་སུ་བསྐྱུང་ཅ་ན།
དགོངས་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐད་སར་དེང་།
མཛད་བ་ནི་འཛིན་མའི་ཕྱོགས་སུ་གཞོལ།
རོལ་དབྱངས་དང་ནམ་མཁའ་ཡུག་གཅིག་བསྐྱེད་ཏེ།
རྩོ་རྩེ་དང་བྱིལ་བུ་བྱགས་དཀར་བསྐྱོལ་བའམ།
བྱག་གི་གདུགས་ལ་སྤྲིག་བའི་གཡོ་ཆོལ་གྱིས།
རི་རབ་ཀྱི་སྤོ་ནས་འཛིག་ཉེན་ལ་བྱི་མིག་ཕྱོགས་བ་ན།
སྤྲིན་བྱིད་ཀྱི་དབང་ ལྷ་ཆོགས་དུ་བསྐྱུར་བའི་གསེར་འགྲུར།
ཐོལ་བྱིད་ཀྱི་ཁྲིད་ གནས་ཕྱགས་ཀྱི་གསང་བ་སྤྲུམ་བའི་མན་དག།
བྱལ་ཉེན་ཀྱི་ཕྱང་ལོད་ལམ་ལམ་དུ་འབྱུར་བས།
གཙང་འགམ་ཀྱི་ལམ་བུ་བརྒྱད་བའི་རི་ཆོགས་དག།
དངོས་བྱལ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་མྱིད་ཉོག་གེད།
ཆེས་མཐའ་མཐུག་གི་ཡུལ་གྱ་རུ་དལ་གྱིས་བྱོལ་ཞིང་།
སྤྱོད་དབྱིངས་ན་བཞུགས་བའི་ལྷ་ཆོགས་ཆོས།
དབྱེས་ཉམས་དང་སྙན་དག་ལས་བྱལ་བའི་ཞལ་གྱིས་འཇུག་བཞིན་བཞུགས།

༦༧

རོལ་དབྱངས་ དོ་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱིས་ཐོས་ཤིང་།

ཆོད་མྱེག་ལེ་ཚན།

དགུ་ཆོགས་སྒོ་ཕྱོགས་སུ་བཞུད་པའི་དུས་ཆོགས་སུ།
 སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་མིག་རྒྱུ་གང་ཅམ།
 བསྟན་འཛིན་གྱི་དགེ་འདུན་སོར་མོའི་ཆོད་ཅམ་གྱི་སྐབས།
 ཁྱེད་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ཆོད་གཅིག་ཏུ་རིལ་ཏེ།
 ཉི་གཞོན་གསར་པའི་གདངས་སུ་བསྐྱེས་ཅོན།
 ཆེས་རྒྱུ་རིང་གི་བས་མཐའི་ནག་ཁོད་དུ་མ་ཡང་།
 ཡིག་རྒྱག་སྒྲུ་རུ་གྱུར་བའི་འཛིག་རྟེན་དུ་གྱུར་ལ།
 སེམས་པའི་གསང་བ་རྟེན་པའི་ཞིང་བཀོད་དུ་གྱུར།

༩༽

རྩོལ་དབྱངས་རྒྱུ་ན་འདུས་ཆོགས་གི་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཀྱང་།
 རང་ཉིད་ཁེར་རྒྱུ་གི་ཡུ་མོ་བཞེན་མདུན་ན་འཕྱོར་པའི་ན་བུན་མཐུག་ཀྱང་།
 རང་ཉིད་སྤྱང་བཟེད་ཅམ་ལས་མེད་པ།
 ད་དུང་ན་རྒྱག་སེན་རྩེས་ཅམ་མེད་ཀྱང་།
 རིགས་རྒྱག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་གི་མིག་རྒྱ་བཞེས།
 སྐབས་འགར་བག་ཆགས་མཐུག་ཅམ་གྱི་གོང་ཁ་ནས།
 བྱ་རོག་ལྟ་བུས་ཁ་གཡང་རི་ལྟར་སྒྲོགས་ཀྱང་།
 བྱ་ཁུ་ལོ་བཞེན་གཉོམ་དུང་རེ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་ལ།
 ད་དུང་ལས་དབང་གིས་སྤྱེས་པའི་སྤྱ་ལོར་བསྒྲོམས།
 རྒྱན་དབང་གིས་དེད་པའི་རྒྱུང་བུར་བསྒྲོམས།

༡༠༽

རྩོལ་དབྱངས་རྩོལ་དབྱངས་གི་རྒྱུ་བ་ཆད་པའི་འཛིག་རྟེན་ན།
 སྤྱེས་བུ་ཞིག་གི་དབྱུགས་ཐངས་གཅིག་གམ།
 རྟོད་མོ་ཞིག་གི་སེལ་གོ་གཉོགས་ཅམ་ནའང་།
 གྲགས་འགྲུལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པས།
 འགག་མེད་རྩོལ་དབྱངས་གི་གདངས་ནི།
 དལ་གྱིས་གཟེམ་མི་རུང་ཞིང་།
 གཏན་དུ་གནས་ལུགས་མིག་གི་ཐབ་ས་ལྟར་གྲགས་པར་སྒྲོན།

ལ

རྩོམ་དབྱངས་ལས་འཕྲོས་པའི་སྒྲོང་མོ་བྱང་ཅུ་ཞིག

ཁྱེད་ཀྱི་བསམ་པར་《རྩོམ་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུགས་ནི་》རྟོག་བཟགས་དང་འཆར་ཡན་ལས་གྲུབ་པའི་སྟན་ངག་
 ཅིག་ཏུ་བཅེ་ན། ཁོ་ཤོས་དོན་གཞན་མི་སྒྲོང་བར་སྟན་ངག་ཅེས་པའི་དོན་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ། གནའ་དེང་གི་མཁས་པ་
 ཆོས་སྟན་ངག་གི་དོ་ཤོར་གཅིག་གྱུར་ཞིག་དོས་འདྲིན་བྱང་མེད་ནའང་། སྟན་ངག་ཅེས་པ་ནི་དོན་གཞན་མིན་པར་མིའི་ཆོར་
 འདུའི་ཡིད་འགྱུར་བྱང་པར་བ་ཞིག་ངག་གི་གདངས་སུ་བཀྱག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྟན་ངག་གི་རྒྱ་ཁྱུ་མ་རྒྱུད་པའི་ཤེས་བྱའི་
 དངོས་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མི་སྲིད། གཞི་གྲུབ་ན་སྟན་ངག་དུ་འགྱུར་བའི་གཞི་ཉིད་ལས་མ་འདས། དོན་དེ་སྟན་ངག་ནས་མ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་སྐྱེ་ཅལ་གྱི་རིན་ཐང་བྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལྡན་དགོས། སྐྱེ་སྤུལ་ཅེས་པ་ཡང་དོན་གཞན་མི་རྟོག་པར་
 གང་ཞིག་ལ་རྣམ་པར་མི་འདྲ་བའི་མཛེས་དཔྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཞིག་སྒོ་ངོར་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཙམ་ཡིན།

སྟན་ངག་ལ་དབྱེ་ན་རིགས་དུ་མ་བཟང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་དུ་མེད། བལ་ཆེར་ངས་
 བསྟན་ན་གནའ་བོའི་སྟན་ངག་པས་ཆོག་བརྟུན་གྱི་ཡིད་འགྱུགས་ལྡན་པའི་སྟན་ངག་གཙོ་ཆེར་འདྲིན་ལ། དེང་གི་སྟན་ངག་
 པས་དོན་བརྟུན་གྱི་ཡིད་འགྱུགས་ལྡན་པའི་སྟན་ངག་གཙོ་ཆེར་འདྲིན་ནམ་སྟེ། བྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་། སྟན་ངག་
 བེ་འཆོ་བ་གཞུང་ཤིང་བྱས་ཏེ་རབ་བཟགས་དང་འཆར་ཡན་གྱི་སྐྱེ་སྤུལ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ལ། སྟན་ངག་ནི་གནས་
 ལུགས་བདེན་པར་བྱས་ཏེ་འཆོ་བའི་སྤྲིང་པོ་རྟོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་ཅུང་། དེ་བས་སྟན་ངག་ལ་གནས་
 ལུགས་ལྡན་པས་སྟན་ངག་གིས་མི་སེམས་བསྐྱུལ་བའི་སྒྲོས་པ་མང་བས། སྟན་ངག་ཅེས་པ་དོན་ཅེའང་མེད་པ་ཆོག་གི་སྒྲོང་
 བ་ཙམ་ལ་ཞེན་ན་ནི་རང་ཉིད་གཏི་ལུག་པ་ཙམ་ཡིན།

ཡང་ཅིག་བཤད་ན། རྩོམ་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུགས་ནི་དོན་ངོ་མར་རྩོམ་དབྱངས་ཤིག་གི་འགྱུར་ཁུགས་ག་ལ་
 ཡིན། འཆོ་བའི་ཐབས་ནས་བྱང་བའི་སྟན་ངག་ཞིག་གི་མཛེས་དཔྱོད་ཙམ་ཡིན་ལ། བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་བྱང་བའི་
 རྟོག་ཆ་ཞིག་གི་སྐྱེ་སྤུལ་ཙམ་ཡིན། འཆོ་བ་དང་སྐྱེ་སྤུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཅི་ཞིག་མཛོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རིང་མོ་ཞིག་ནས་
 དྲངས་གཙང་ལྟར་མེད་ཀྱི་ན་བའི་བྱ་ག་རྒྱ། འགྱུར་ཁུགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རྩོམ་དབྱངས་ཤིག་ལྟར་དེར་གྲགས་
 པས། དོན་གཞན་མི་བསམ་པར་རྩོམ་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གཞིབ་པར་འདོད་ནའང་། ཉན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་
 ག་འདི་རྒྱ་རྒྱུད་ཞིང་ཐོག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཆེས་གཏི་ལུག་པས་ཡོངས་སུ་གཞིབ་དུ་མ་བཟོད། དེ་ནི་རྩོམ་དབྱངས་ཤིག་
 གི་གདངས་སུ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེས་བརྟུན་སྐྱེ་སྤུལ་གྱི་ལམ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ངོར་ལྟར་ལྟར་དུ་བསྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན། མི་ཞིག་
 ལ་མཆོན་ན་ཐ་ཤོག་ལ་པ་ཤས་བརྒྱན་པའི་གོས་བཟང་གྲ་ཞོས་པ་ཞིག་བསྐྱེས་པས་པར་གྱུར་ན། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་སྤྲིང་ངོར་ཆེས་
 མཛེས་དཔྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེན་དེས་ལ། མི་དེ་ཉིད་མི་གཞན་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞིག་ཀྱང་
 ལྟ་ཅི། བདག་གིས་ཀྱང་ངི་བལ་གྱི་མཆོད་པའི་རྩལ་གཞན་མ་རྟེན་ཀྱང་འོད་ལམ་ལམ་གྱི་སྟན་ངག་ཞིག་གི་མཛེས་དཔྱོད་
 ཀྱི་ལམ་བུ་བརྒྱུད། དགོངས་པ་དང་ཀྱན་སྦྱོང་སྒྲ་ན་འཕགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དུར་སྐྱིག་གི་རྒྱལ་
 མཆོན་བརྒྱུད་སྟེ། བདག་གིས་སྐྱེ་བའི་འཕྲིན་ལྷན་ཀྱན་ནས་དབལ་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་བྱིན་རྒྱུ་བས་སྟེར་མཛད་དཔལ་ལྡན་
 སྒྲ་མའི་ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ཅི་རུས་བརྟུན་ན་ཅི་འབྲུ་སྟེ། དེ་བས་བདག་གི་སྟན་ངག་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 མཆོན་པའི་རྩོམ་དབྱངས་ཤིག་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སྤུལ་འདི་ནི་མཛེས་དཔྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཙམ་ཡིན།

གངས་ཞེན། {ཡུལ་ཤུལ།} བོད་འབྲུག་ཚུལ་ཡིག

སྒོ་སྤྲོད་ཀྱི་འཛིན་ཏེན།

གཉིད་མི་ཁྱུག་པའི་མཆན་མོ་དེ་དེ། ས་མཐའི་ལམ་སྟེན་བཞག་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྲོད་དང་དངས་སྒྲིག་གི་དར་ཁ་
 དེ་དང་མཉམ་དུ། ཁོ་བོའི་ལས་དབང་གི་གཙང་འོག་སྤྲོད་དང་དངས་སྒྲིག་གི་དར་ཁ་
 བསྒྲིགས་འོང་དུས། ངས་ད་དུང་འདི་ལྟར་རང་གི་རང་ལ་རྒྱན་ཆེག་ཁོ་ན་ལ་བ་བཞིན་འདུག་དེ་བ་
 དང་ཡིད་ཆེས་བྲལ་བའི་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་གནས་མཐའ་ཞིག་ནས། ང་ལ་སྤྲོད་གི་འཛུལ་མཐའ་སྤྲོད་
 གི་འཛིན་པ་ཡོད་མིན། འདྲ་འཛིན་དང་བྲལ་འཛུལ་གི་སྤྲོད་པ་གཡོ་བའི་ལྷོད་འཛུལ་གི་གཏན་དུ་
 བྲལ་བའི་འཛོལ་བའི་རི་སྤྲོད་འདི་ན། ངས་ད་དུང་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་པ་གཡོ་བའི་ལྷོད་འཛུལ་གི་སྤྲོད་པ་
 བཞིན་གིས་འཛུལ་བཞིན་ཡོད། ད་ནི་ལ་ལྷོད་སྤྲོད་གི་གངས་ཁོད་ནས་སྤྲོད་པའི་རི་སྤྲོད་མོ་དེ་
 མཆན་སྤྲོད་འཛིན་རན་ཟེན། ད་ནི་ལྷོད་འཛུལ་དངས་མས་བསྐྱེད་པའི་འཛོལ་བའི་རྒྱན་ཆང་མང་
 མོ་དེ་བཏུང་མཆན་སྤྲོད་རན། ད་ནི་ཁ་པོ་དང་ལ་རྒྱ་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱ་ལེན་ཞོར་འཛོལ་བའི་ལྷོད་པ་
 ལས་བདེ་སྤྲོད་གི་མི་ལམ་མི་བའང་མཆན་སྤྲོད་རན། ཉི་མའི་འཛུལ་བའི་ལྷོད་པ་ལྷོད་པ་ལྷོད་པ་
 མ་གོ་བའི་ཁ་སང་གི་སྤྲོད་ཏེན་མོ་དེ་རྒྱ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཏེ། ད་ནི་རང་གི་རྒྱ་སྤྲོད་པ་དེ་རང་གི་
 སེམས་པའི་ཐབས་སུ་དུས་ཏེ་རང་ཉིད་ངོ་མ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་འཛོལ་རན། ངས་རྒྱ་དམར་པོ་
 དཔལ་བར་བཅིངས་པ་ང་ཚོའི་ལས་དབང་དེ་ཡིན་ན། ལྷོད་པ་མང་པོ་བཅོས་པའི་དགོད་འཛུལ་
 དང་ལྷོད་པ་སེམས་པའི་ཐབས་སུ་མིད་དགོས་པའང་ང་ཚོའི་ལས་དབང་གཞན་ཞིག་གི་བགོ་
 ལྷོད་པ་ཅི་ལ་མིན། མོད་པོ་གནས་ལ་ལྷོད་པའི་གཞོག་འགྱུར་ལ་ཡིད་སྤྲོད་པོར་བཞིན། ལྷོད་
 ཏེན་གི་མིག་ཆུང་ཐོག་སྤྲོད་པ་དེ་སྤྲོད་པ་ལྷོད་པ་དུས། ངའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་བཞིན་དེ་དག་རབ་རིབ་
 ལས་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། ལས་འབྲས་ཀྱི་ལམ་ནས་རྟེན་པའི་རྒྱ་རྒྱ་རིང་གི་ཁྱེད་རང་།
 གཏན་འདུན་གི་དམ་བཅའ་དང་ལྷོད་པ་ཁོ་བོའི་འཛིན་ཏེན་དུ་ཏོག་ཙམ་བཞག་སྤྲོད་པ་གནང་
 དང་། ཡ་རྫོང་སེམས་ན་ཉར་བའི་དེ་བའི་བྱ་རམ་མངར་མོ། ངས་རང་ཉིད་ཀྱི་དྲངས་གཙང་གི་

སེམས་པ་དང་ལྷན་དུ་བྱོན་ལ་སྤྱོད་མིན། ཁུ་སིམ་སིམ་གྱི་འཆོ་བའི་བྱ་ཁ་འདི་ནས། བདེན་དོན་རྒྱ་འབྲས་
ལ་བཅི་སྤྱད་བྱེད་མཁན་ཆོ། མེ་ཏོག་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་བསྐྱུན་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས། སྤྱི་ཞིག་ལ་རེ་སྤྱུག་
བྱེད་པ་ནང་བཞིན། ང་ཆོའི་སེམས་ཀྱི་པ་ས་རྩོན་མོར་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉི་མ་འབྲེན་འོང། དེ་བས།
ལན་དུའི་མེ་ཏོག་འཛུམ་པའི་བྱེད་ཀྱི་མགོ་བོ་དེའང་དཔེ་ལྷོག་ལྷོག་ཏུ་སྤྱིང་བའི་བྱང་དོས་སྤྱི་རྒྱུང་ཅམ་མལ་
གསོ་མཛོད་དང་། ལོ་དང་རྒྱ་བ་ཅིས་སྤྱི་བཟང་བཞིན་བྱེད་གཏུང་གི་སེམས་ལ་ཉར་བའི་ཁོ་བོའི་གསང་བ་
དེ་བྱེད་ཀྱིས་ཅིས་ཀྱང་རྟོགས་མིན་ལ། ཁེར་རྒྱུ་གི་ཉིན་ཞིག་རེ་རེ་སྤོན་འདུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་
ལྷན་དུ་བྱེད་ཉིད་འཆོལ་བཞིན། དད་ཞེན་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་དོས་སྤྱི་དུངས་ཞེན་དང་ཡང་ཆོའི་གཏམ་རྒྱུད་
རིང་མོ་བྱིས་ནས་ཡོད་པའང་བྱེད་ཀྱིས་གསལ་པོར་ཤེས་མིན། སོ་མར་ཆང་ནས་རྟོལ་བའི་བྱེ་སྤྱུག་རྒྱུང་
རྒྱུང་དང་འདྲ་བའི་སྤྱུག་གྲུ་བྱེད་ཞིག་དེ་ཁོ་བོའི་སྤོས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་བདག་པོར་འགྱུར་མིན།
ཁོ་ཆོ་ནི་དཔེ་ཆེ་སྤྱུག་གི་སྤྱངས་ཐང་ནས་འཁྱུངས་པའི་མེ་ཏོག་ཡིན་པས། ངས་ཟུངས་ཁྲག་གི་རྒྱ་ལམ་མ་
འགག་བར་དུ་ཁོང་ཆོར་རེ་བ་བཅངས་མིན། དུས་དེར། ང་ལ་དོ་སྤོར་དང་རྒྱུ་ལོ་མེ་མཁོ་ནའང་ཐང་། ང་གོ་
ས་དང་འབྱོར་བས་དབྱལ་པོར་འགྱུར་ཡང་མིན། རི་ལྗར་ཡིན་ཡང་། ངས་དུས་གཏན་དུ་ཁོ་ཆོར་བོད་ལྷ་
ཁྱོན་ལུགས་བསྐྱབས་མིན་ལ། ངས་ཁོ་ཆོར་མར་ཅམ་གྱི་ཁ་ཐས་ཞིས་པོ་དེའང་སྤྱོད་མིན།

ད་དུང་། གནའ་སྤྱོད་མོ་སྤྱོད་ཐེར་ནས་བྱིན་ཅན་མ་མས་ང་ལ་བཤད་ཐོང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་དག་
ངས་ཁོ་ཆོར་ཡང་བསྐྱར་བཤད་མིན་ལ། གཅེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོས་དང་ཁྲག་གིས་བསྐྱུན་པའི་རྒྱུང་ལམ་དེའང་
ངས་ཁོ་ཆོར་སྤོན་མིན། དུས་དེར། འབྲོང་གཡག་གི་རྩ་ཅི་ལག་པས་བཟུང་ཐོང་བའི་ཡལ་མེས་དེ་ཆོ་དང་།
མདེུ་ཆར་སེར་དག་ལུས་སྤོས་གིས་འགོག་ཐོང་བའི་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་དག་ དྲངས་གཙང་གི་སེམས་པ་འདིས།
སྤོས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས། ང་དང་དཔེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅིས་ཀྱང་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོད་
ཅིག་ལ། དཔེ་ཆེ་སྤྱུག་གི་སྤྱུག་རྩོན་དཀར་པོ་མཁའ་དབྱིངས་སྤྱི་སྤྱོད་མིན་ལ། ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོད་ཅིག་ལ། དཔེ་
རེ་སྤོན་གྱི་མེ་སྤྱུག་དམར་པོ་དེའང་ལྷན་ལྷན་དུ་འབར་མིན། ངས་རང་ཉིད་ལ་གྲུ་ཡངས་ཐངས་གཅིག་ཀྱང་
གཏོང་མ་ཐོང་བའི་ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ཁོ་བོའི་མིག་རྒྱུ་ལངས་ཡང་ན་དགོད་སྤྱོད་འགྱུར་མིན།
དབྱར་གྱི་མེ་ཏོག་ཁ་ཆེམ་ཆེམ་བཞད་པའི་དུས་ཆོགས་ཤིག་གསལ། སྤོན་གྱི་གནམ་དོ་སྤྱོད་མེར་གནས་
པའི་ཞོགས་པ་ཞིག་ལ། ངས་རང་གི་ཆེ་སྤོས་ལྗར་གཅེས་པའི་སྤྱུག་གྲུ་དེ་ཆོར། ངག་འཇམ་འཇམ་གྱིས་
གཏམ་རྒྱུད་བཤད་བཞིན། ངས་བྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་སྤོན་པའི་དུངས་ཞེན་དྲངས་མས་རང་གི་སེམས་པ་འདི་
གསོ་བཞིན། སྤོས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་སྤྱོད་ཡང་ལོག་མིན།

ངའི་བློ་འགྲུལ་གྱི་འོད་སྣང་ཅུང་ཅུང་།

✎ སློབ་གྲོགས་ཆེ་རིང་ནོར་བུ་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་འཕྲིན་ལྷན་།

མཛེས་བཅའི་ཕྱི་ཐག་རིང་ཞིང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་པོ་འཆོལ་དཔྱད་ལ་དུང་བའི་སློབ་གྲོགས་ལགས། ད་ལྟ་ང་སློབ་འོད་མེད་པའི་བལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་སའི་ཀྲུག་གྱི་གཞི་གི་ལམ་བུ་གང་མང་བརྒྱུད་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱོད་གནས་སུ་སླེབས་སྟབས་ཅམ་བུང་། འོན་ཀྱང་ངའི་སློབ་བདག་དང་ཆོས་གྲོགས་ཆེ་རྒྱལ་ས་ཁྲུང་མེན་དུ་སློབ་འབྲུམ་ལ་ཕྱིན་པས་ངས་མེ་ཉེག་གི་བྱི་བསུང་འཕུལ་བཞེན་པའི་ར་སྟོར་ཅུང་ཅུང་དེ་ནས་ཅུང་ཅམ་ངང་སྐྱུག་བྱས་ནའང་། ཁོང་ཆོ་ད་དུང་མ་སླེབས་པས་ད་གཞོད་ངས་ཁ་ཁུ་སིམ་ཞིང་བློ་སྣང་གི་དཔྱད་པའི་གོ་སྐྱབས་འདི་སྤྱད་དེ་ཁྱོད་ལ་འཕྲིན་ལྷན་ཞིག་འབྲི་མགོ་བཅུམས་པ་ཡིན། སྤྱིར་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ནས་བཤད་ན། གཞན་པན་མ་རྩས་ཀྱང་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ནི་སློབ་དཀར་གཞུང་བློ་ཐོག་གསེར་ལས་དཀོན་པའི་མི་ཆེ་ཆུད་ཆོས་སུ་མི་གཏོང་བར་མེས་པོའི་སློབ་བཟང་རྒྱུན་འབྲུངས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་ཡ་རབས་ཤིག་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཅི་འདྲའི་གལ་ཆེ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། བོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ནས་བཤད་ནའང་། རང་གི་པ་མེས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ནང་བསྟན་རིག་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་། དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཆེན་སྐྱེས་བུ་ཆོས་འཛམ་སྐྱེད་སྤྱོད་དང་། བྱེ་བྲག་ཉི་མ་ལ་ཡི་ཞི་འཇམ་བཏན་བརྒྱུད་གི་འཆོ་གནས་ཆེད་བཞག་པའི་གསེར་འོད་འཕྲོ་བའི་ཞབས་ཤུལ་ལ་ཐེངས་རེར་མཛེས་སྐྱབས། ཇི་འདྲའི་ཡིད་དགའ་ཞིང་། ཞེ་དུངས་པ་ཞིག་རེད་ཨང་། ངས་འདི་ལྟར་བརྗོད་དོན་ནི། གཙོ་བོ་ད་ལྟའི་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་གསལ་ཁ་ཕྱོགས་དང་། དེས་སྤྱོད་པའི་བསམ་སློབ་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་སློབ་ཉེ་བཤད་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁོ་བོར་མཆོན་ན། བཤད་འོས་ཤིང་། རེས་པར་འཆད་དགོས་པའི་གལ་ཆེད་གནས་ལུགས་ཤིག་ཀྱང་རེད་སྟེ། མ་གཞི་སློབ་གསལ་ཟེར་

བ་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་བཅས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནའང་། དེར་ཆད་ལྷན་གྱི་བྱུང་བའི་འབྲུང་མིན་ནི། སློབ་གསོ་གཏོང་མཁན་དང་། སློབ་གསོ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛུགས་ལྟར་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་གསོ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་དགེ་ཆུན་ཆོས་ཡིག་དག་གང་རུང་ནས་སློབ་གསོ་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་གསོའི་ལྟ་བུ་བཟང་དུ་སློབ་གསོའི་བན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་མ་གྱུར་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་དེར་གི་ཆར་མཆོད་ན། སློབ་མ་གང་མང་ཞིག་གི་སེམས་པར་དགེ་ཆུན་གྱིས་བཤད་པའི་སློབ་གསོར་རིན་ཐང་གང་ཡང་ཆོར་གྱི་མེད་ལ། དེས་རྒྱུ་པས་སློབ་གསོའི་དོན་སྤྱོད་རྣམས་དག་ཐོག་ནས་འཆད་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། སློབ་གསོ་མཁན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་བྱ་འགྲུལ་བརྟན་པོ་སྤེལ་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་པར་འོས་འཛིན་ཆོག་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། མཆོམས་འདིར་སྤེལ་བས་དུས། བྱིས་བདག་དང་ཆོས་འོགས་ཆོ་སྤེལ་བས་བྱུང་ལ། ཁོང་ཆོས་ཁྱིམ་གྱི་ཟ་མ་ཅི་ཞིག་ཟ་འདོད་ཅེས་འདྲི་སྐྱབས། ངས་ད་གཞོན་མགོན་པོ་མང་ཞིང་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་ཁོངས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཟ་ཁང་ནས་སྤྱོད་པ་སྤེལ་གས་ཞོ་ཁོག་ཐོས་པ་ཅུང་མང་དགས་པ་ཆོར་བྱུང་།

འོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་པོས་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སློབ་འོགས་རྒྱུང་རྒྱུང་གང་མང་ཞིག་ལ་འཛིན་ཁང་དུ་སློབ་གསོའི་ཆོག་རིས་འགའ་དག་སྒྱུར་བྱེད་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་གསོའི་གོ་དོན་ལག་ལེན་རྒྱུ་འབྱོར་བྱེད་མ་གྱུར་པ་དེས་ཁྱོད་ཆོར་གྱི་ཀྱོག་ཆེ་ཞིང་ལྷན་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤེལ་ཐོ་ཞིག་དང་། སྤྱོད་དཔེར་པའི་འཛིན་རྟེན་མག་མོག་ཅིག་བསྐྱར་པའི་འདས་དོན་གྱི་འཆོ་བའི་གོ་རིམ་ལ་ཞིབ་འདད་བྱེད་ཐེངས་རེད། ཆོས་རྩིས་པ་ཁྱིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་དུ་ཁོངས་ནས་ཡོད་པ་ཐོས་ཀྱིས་བློ་བྱོན་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་ཆོག་གཅིག་བཤད་འདོད་པ་ནི། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་གསེར་ལས་དགོན་པའི་དུས་ཆོད་དང་། སློབ་དམར་ལས་སྤྱོད་ཞིང་མེ་ལོང་ལས་གསལ་བའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཆད་བཀག་བཞེས་པར་དགོངས་པ་མ་ཆོམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ངས་སེམས་པར་རང་ཉིད་ཅི་འདྲའི་མི་ཁྲིལ་མེད་ཅིག་དང་། ཅི་འདྲའི་ཅོལ་རྒྱུད་ཞིག་རེད་ཨང་སྟེ་ལ། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་ཤེས་རབ་ཅན་ཆོར་ལས་སྤྱོད་པའི་དགེ་ཆུན་ཞིག་དང་སྤྱོད་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱོད་པའི་དུངས་སེམས་ཤིག་དང་གཞོང་འགྱུར་ཅིག་འགོགས་མེད་དུ་འཕར་བྱུང་། འདི་ནི་ངས་མ་འོངས་པའི་རིག་གཞུང་གི་སློབ་ཅར་གྱུར་པའི་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་གཞོན་ནུ་ཁག་ཅིག་ལ་བྱིན་པའི་ཁྱོད་གྲུང་ཡིན་ལ། མིའི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་གྱི་འོས་ནས་བཤད་ན། མི་རིགས་ཤིག་ལ་བཞག་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཕམ་ཁ་འོ་མ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ད་དུང་། ཕྱགས་བསམ་གྱིས་སྤྱོད་ཅིང་ཞིབ་དཔྱད་ལ་དུང་བའི་ཁྱོད་ཆོས། རེ་སྤོན་རུམ་གང་ཁྱར་ནས་ཀྱོག་ཀྱོག་དང་འདྲ་འཛི་བྲལ་བའི་དགོན་པའི་ལྷོང་འཇགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལྱང་དུས། ངས་བྱུང་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱམས་བཅའི་རྩ་སྤོབས་འཆད་མ་གྱུར་ལ། བརྟན་ཅིང་བརྟེན་བའི་ནང་པའི་ལྟ་བུ་གྱུར་གྱི་ཟབ་ཆད་སྤོན་མ་རྩ་པར་བརྟེན་སྤོན་གྱི་འཆད་ཁྱིད་བརྟེན་མའི་སྒྲོས་གང་འོག་ནས་གསེར་ལས་དགོན་པའི་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་ན་རྒྱུང་ཆོའི་དུས་ཆོད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་བཏང་བར་སྤྱོད་ནས་དགོངས་དག་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ངས་འདི་ལྟར་བཤད་སྐབས། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་པར་ངས་སྤར་

འཆད་མ་སྤྱོད་པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་འཆད་བཞིན་འདུག་པས་མ་
 མི་རུང་ལ། ད་དུང་། རས་ཁྱོད་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་། བརྟམ་བཅས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་དེ་བས་ཀྱང་བསམ་མི་
 རིགས་ཏེ། རའི་ཡིད་དོགས་སུ་ཁྱོད་རང་དུས་ནས་ཡང་བདེན་དོན་འཆོལ་ཞིབ་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འོད་
 ཆེས་ཆེས་ཀྱིས་འཆར་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་བཟང་བཞིན་ཡོད་ནའང་། སྔོན་ཆད་ཁྱོད་
 ཀྱིས་བདག་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྱིན་ཡིག་དང་། དེ་རིང་སྤྱད་པའི་དབྱེད་བརྗོད་ཅོམ་ཐུང་གཉིས་ཀྱི་བསམ་
 སློབ་ཁ་ཕྱོགས་དང་། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིན་ཆད་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་སྐབས། དེ་རིང་གི་ཁྱོད་ཀྱིས་སུ་ཞིག་གི་བསྐྱོ་
 བྱིད་འོག་ནས། གང་ཞིག་གི་འགལ་རྒྱུན་ཁྱོད་ཁྱོད་ནས། དཔྱད་ཤེས་རྒྱུངས་འབོད་ཀྱི་མགྱོད་དབྱེད་སྤྱོད་
 ཏེ། དོགས་སྤོང་སྤོང་སྤོང་བས་ཀྱི་སྤོང་བས་ཕྱགས་དེས། བགས་ཆགས་དོང་སྤྱགས་ཀྱི་ཞབས་ཐོ་འཁྲབ་བཞིན།
 འཛིག་ཉེན་འདྲིའི་བྱམས་བཅའི་བདག་ཉིད། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་མཛོད། འགྲོ་བྱུག་གི་སྤྱོད་བས་གནས་ཏེ།
 སྔོན་པ་ཤུ་ལྟ་ལྟ་པོ་དང་། ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱོན་པ། ད་དུང་དེས་ཀྱང་ག་ལ་ཆད་
 དེ། དམར་མེར་ལི་ཁྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ས་ལ་འབྱེལ་བ་ལྷ་བུའི་དེ་འཛིན་ཀྱི་སེར་མོ་བའི་ལྷ་ཆོགས། གཞན་ཡང་།
 མཛོད་གྱུར་དང་མཛོད་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཞི་བྱུག་གི་ཆོས་སྤྱང་དང་བཅས་པའི་བྱས་ཉེས་ཀྱིས་མཐོ་སྤང་མི་
 རིགས་འདི་གཏན་དུ་སོངས་ལ་སྤྱར་སོང་ཞེས་དབྱེད་གཏམ་སྤེལ་བའི་ཁྱུང་སྤངས་འདུག་པ་ནི། བདེན་རྒྱུན་
 ཀྱི་རབ་དབྱེ་མ་ཤེས་པར་དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཐབ་མོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱལ་བའི་རང་མཆོང་ཐངས་མར་བསྐྱན་པའམ་བཟང་པོའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་གཏམ་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་
 སྤྱི་བརྟོལ་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བར་ཐད་དོ། །

འོན་ཀྱང་གནའ་དེང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རིགས་པ་སྤྱི་བ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན།
 དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། གསང་བ་སྐྱོག་གྱུར་ཀྱི་ལས་འཁྲབ་མི་བསྐྱོ་བར་ཁས་ལེན་མིན་ཅི་ལྟར་ཡང་།
 དེས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་འཆོལ་བྱིར་གང་ལའང་དོགས་སྤོང་དང་། བཅད་ཞིབ་བྱེད་ཆོག་པ་ནི། རྒྱུད་
 པ་ཀྱང་ཀྱི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་སྤོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་འཛིགས་པའི་དཔྱད་ལྗོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཕྱོར་
 རྒྱུགས་ཆེན་གྱི་སྔོན་པས་མི་ལོ་སྤྱོད་ལྟ་དུ་མའི་ཡར་སྤྱོད་ནས་ཐུགས་བཅེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེལ་བའི་ཤེས་
 རབ་དང་བྱམས་བཅེ་རུང་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱོད་ལམ་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན་པར་སོང་། ད་དུང་...ཡང་ནས་...ཡང་དུ་...
 མཆོ་བསམ་ཐབ་གཏོང་གིས་སྤྱོད་གཞི་འདིར་རིགས་ལམ་ནས་དག་ཐེར་བྱེད་དགོས་པ་ནི། རིགས་སྤྱི་བའི་
 ལས་དབང་ལ་དུང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་གལ་ཆའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཅེས་ཀྱང་བསྐྱགས་བརྗོད་ཡོད་དོ། །

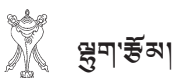
འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ལྟར་སྤྱོགས་པའི་ཅན་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་དམ་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་ལས་སུ་བྱ་བར་
 ནི། གཅེས་པའི་ཆེ་སྐྱོག་ལན་བརྒྱུད་ཤོར་ཡང་གཏན་ནས་འཇུག་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན། ཁ་ནས་འཛམ་
 སྐྱང་ཞི་བདེ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་འཆམ་མཐུན། དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་སོགས་སྤྱི་བརྟོད་རང་དབང་གི་དར་
 ཆ་འཕྱར་ཏེ་བརྒྱ་བཤད་སྤོང་བཤད་ཅི་ཅན་བྱས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་ས་པཌ་ཀྱིས། རྟགས་
 ལ་གནས་པའི་སྤྱུའུ་དག་ སྤྱོད་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཅང་འཛོམས། གསུངས་པའི་དཔེར་སོང་བ་ཡིན་པས་ཅེས་
 ཀྱང་དེ་སྤྱོགས་ཀྱི་གོལ་སར་མི་སྤྱང་བར་ནན་གཞུག་འཆོལ་ཞེས་སྤྱོད་ཁོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུ་དང་།
 སྤྱད་མའི་ཆར་ཡང་བསེལ་ལྟ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་གཉིས་ལ་སྤང་བཞིན་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གཞན་

གཉིས་ལ་སྐྱེན་པའི་དབྱུང་སྒྲིབ་གང་མང་འདོན་གནང་ཡོང་བར་ཡིད་ཆེས་ཟབ་མོ་ཞུ་བ་ལགས། གྲོགས་པོ་
ལགས། ངས་སྐར་ཡང་ཁྱོད་ལ་འཕྲིན་ཐུང་འདི་བརྒྱན་ནས་གང་ཞིག་འཆད་འདོད་པའི་རེ་བ་མཐའ་མ་དེ་ནི།
བསམ་སྒོ་བ་ཞིག་ལ་དེས་པར་མཁོ་བ་ནི་བྱང་བདེན་མང་གཞིར་བྱས་པའི་གྲུ་ཡངས་སྐྱམ་དཀྲུག་གི་རྩ་
དཔྱོད་དང་། སྐབས་བསྐྱེད་གིས་དུས་རབས་སོ་སོའི་ཁྱོད་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་གི་ཡང་དག་
པའི་སྐྱེན་ཐུན་འཆོལ་སྒྲུགས་གིས་ནང་འཕྲེན་བྱེད་པའི་དཔྱོད་ཤེས་གི་སྤྲིང་སྤྲོབས་ངོ་མ་དེ་ཡིན་པས། ཁྱོད་
གིས་སྐྱེ་བ་པོ་བདག་གིས་ད་ལྟའི་གནས་བབས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱན་དུ་བསམ་གཞིགས་ནན་
ཏན་བྱེད་པའི་རེ་སྐྱེལ་སྤྲིང་ནས་བྱེད་བ་ལགས་སོ། །

སྐར་སྐྱེས་པ། རྩ་དཔྱོད་གཤོག་ཐུང་མཐེག་པའི་སྐྱེག་ཐུག་ཁྱོད། ། ངས་གནག་ཞུགས་ཆེན་མཆོ་
ལ་མི་འཇུག་བར། ། མཐའ་བྲལ་ཐུབ་བསྐྱེད་དབྱིངས་སུ་དལ་འཕྱར་དང་། ། སྐལ་ལྷན་མེས་པོའི་བུལ་དེ་ན་
འདུག ། དེ་ལྟར་སྐྱེལ་བའི་དབྱར་གི་རྩ་མོ་ཆེ། ། ལྷག་བསམ་ཡངས་པོའི་མཁའ་ནས་སྤྲིང་བའི་ཆེ། ། གྲོགས་
ཁྱོད་རབ་གསལ་ཡིད་གི་མདོངས་མཐའ་མ། ། སྐར་ཡང་དབྱུང་པའི་གར་ལ་རོལ་བར་མཛོད། །

ཅེས་པའང་ཁྱོད་གི་གྲོགས་མིང་ཙམ་འཛིན་པའི་ཆོས་ལོར་གཉིས་མེད་གི་སྐྱ་ལྟོ་བ་ཨ་འདུས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོར་འཕོད་
བས་མཉམ་མེད་ཐོ་ཆེན་པོ་དང་། བཞིན་པེ་བྱ་ཉི་ཅུས་ཡུན་རིང་དམ་ཆོས་འཆད་ཉན་གི་བྱིན་ཅན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ལྷོ་ཀམ་ལྷོ་ལ་
གཞུག་ཁང་གི་ཉི་གནས་གཞུང་གི་རང་སྤྱིལ་དུ་གར་མར་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

ಆದಿಪುರಾಣ

$\frac{9}{10} \cdot \frac{9}{10} = \frac{81}{100}$

འཇིགས་པ་ལྟོག་པའི་མཁའ་མཁུ་ལྟོག་པའི་

[illegible][illegible]

2070/12/22/ 10:30 ལ་ས་རྒྱ་ནས།

བདེན་དོན་འཆོལ་དཔྱད་ལ་ཕྱིན་པ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷ་མ་གྲུ་རུ་དང་ལྷན་དུ་སྐྱེང་མོལ་བྱས་པ།

ཟིན་ཐོ།

ཉེ་ལམ་ཁོ་བོ་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་ཆོས་དྲུང་དཀར་པོ་ཙོང་མ་སྤེལ་ཁང་གིས་ཆེད་མངགས་བཞིན་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་གི་ལྷ་མ་གྲུ་རུ་དང་ཁོང་གིས་ལོ་མང་རིང་བསྐྱུན་དོན་དུ་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོས་གལ་ཆའི་གསུང་རབ་མང་པོ་དཔེ་བསྐྱུན་གནང་བའི་བྱང་རབས་རྒྱུས་ལོན་ཆེད་ཡང་ལེ་ཤོད་ནས་ཆོ་རྒྱར་བཅར་བ་ཡིན། ངས་དང་པོར་ལྷ་མ་གྲུ་རུ་ལགས་ལ་ཁ་པར་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་སྐོར་ལམ་དུ་ཐུག་རྒྱུ་བྱས། ཅུང་ཙམ་འགོར་རྗེས་ང་མཆོད་རྟེན་སྐོར་ལམ་དུ་སྐྱེབས་པ་ན། ཁོང་གིས་བྱམས་ཆེན་ལྷ་ཁང་གི་སྐོ་འགམ་ནས་ང་སྐྱུག་འདུག་པ་མཐོང་བུང་། དེ་དུས་ཞོགས་པའི་ཆུ་ཆོད་དགུ་བ་མ་ཐེན་ཙམ་རེད། ཁོང་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ཞལ་རས་འཇུག་དཔྱད་ཀྱིས་ཐུག་པས་མཐོང་མ་ཐག་ནས་མི་སྣང་སྤྱིད་ཅིག་དང་ཡ་རབས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་འགོག་མེད་དུ་སྒྲེར། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁོང་གི་ཡ་ཐོད་ན་ཉི་འོད་ཀྱི་བཟླ་མ་མདངས་དང་ལྷན་དུ་འཆང་ཀ་ཤིག་ཤིག་བྱེད་ཀྱིན་པའི་གཉེར་རིས་དག་གིས་ཁོ་བོའི་སེམས་པར་མི་ཆེ་སྤྱི་དོན་དང་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་བསྐངས་པའི་དཀའ་ཆོག་གི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་གསལ་འདོན་བྱེད་འོང་། དེ་ནས་དང་གཉིས་མཆོད་རྟེན་འགམ་གྱི་ཇ་ཁང་ཞིག་དུ་སོང་སྟེ་ཁ་བདུན་པ་བྱས་རྗེས་མཆོད་རྟེན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལམ་ཐུར་བརྒྱུད་དེ་ཁོང་གི་ལས་ཤག་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཁོང་གིས་ལོ་མང་རིང་གསུང་རབ་དཔེ་བསྐྱུན་གྱི་མ་ཡིག་རྣམས་སྒྲིག་སྒྲུབ་དུ་པཔ་པའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ས་སྐྱ་མཐོ་སྟོབ་དུ་སྟོད་སྐབས་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཀྱི་དབྱར་ལན་མང་མཇལ་སྟེང་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་གསེར་ཡིག་གིས་བྲིས་ཡོད་པའི་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་གྲགས་ཅན་དེ་ཡང་རེད། མ་ཟད་ལྷ་མ་གྲུ་རུ་ལགས་ཀྱིས་ང་དོན་རྒྱུད་དོར་གྱིས་མི་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་ཐུག་ལས་གནང་སྟེང་བའི་བཞུགས་ཤིག་ཀྱང་རེད།

དེ་སྔོན་ཁང་པ་དེར་ཡིག་གཏགས་པ་བཞི་ལྔ་ཙམ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱིས་
 མཆོན་པའི་གསུང་རབ་དཀོན་རིགས་པལ་མོ་ཆེ་འབྲུལ་དུ་བཅུགས་ཟིན་པས་ད་ལྟ་མ་གྲུ་བཅེག་པུ་
 ལས་རོགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མི་འདུག ང་ཐོག་མར་ཁོང་གི་ཤག་ཏུ་འཛུལ་སྐབས་སྒོ་ངོར་དབྱིན་ཡིག་
 གིས་ཐ་མག་མ་འཐེན་ཞེས་པའི་བརྒྱུ་ཡིག་ཅིག་སྤྱར་འདུག་པར་གཞིགས་ན། ཁོང་གི་ལས་ཤག་ཏུ་དབྱིན་
 རི་བས་མཆོན་པའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐུ་མགོན་མང་པོ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སླེབས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྤྱད་བཤམ་ན། ཁུམས་
 ར་ནས་ཐད་ཀར་ནང་དུ་འཛུལ་བ་ན་གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཁང་མིག་དང་པོ་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་སྒོག་
 གྲང་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་གཅིག་སྟེགས་ཡིན། ཁང་པའི་གཞི་རྒྱ་དང་ནང་གི་འབྲུལ་རིགས་སོགས་ལོ་མང་
 སྔོན་ཀྱི་ཡིན་པས་དེར་གི་གཞུང་སྒྲེར་གྱི་ལས་ཁུངས་རྣམས་དང་བསྐྱར་ན་ཅུང་ཟེས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་
 མངོན་ཡང་། ད་སྔ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་འབྲས་དང་གཞན་པལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་ནས་སྤྱུག་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་དམིགས་
 ཚད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤམ་ན། མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཅི་མི་སྤྲུམ་པར་རང་དོན་ཁོག་བཅུགས་ཀྱིས་དཔལ་
 འབྱོར་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་དེར་གི་སྤྱི་སྒྲེར་གྱི་ལས་ཁུངས་ཅག་ཅིག་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིའི་ཤུལ་བཞག་གི་རིན་
 ཐང་ལ་བསྐྱར་ཐབས་གཏན་ནས་མེད།

ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྲང་ངོས་སུ་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་བར་ཞིག་དང་། ཡ་སྐབས་མགོན་གོང་མ་རིན་
 པོ་ཆའི་སྐུ་བར་ཆེན་པོ་གཉིས་ཁ་བཏགས་དཀར་གཙང་གིས་མཐའ་ཤུག་བྱས་པ་ཞིག་བཤམས་འདུག། ལས་
 ཤག་ཏུ་དཔེ་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་ད་པན་དཔར་བསྐྱར་ཞུས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་བསྐྱེགས་
 ཡོད་ལ། ལས་ཁུངས་ནང་དུ་སྒྲོག་སྒྲུབ་ཆེད་པ་འགའ་དང་ལག་ཁྲིར་སྒྲོག་སྒྲུབ་གཉིས། ད་དུང་ཟུར་གང་སར་
 རྒྱབ་སྟེགས་བཞག་སྟེ་གཞུང་ལས་ཁང་ཞིག་གི་ཁྲུང་ཆོས་མངོན་པར་བྱས་ཡོད། སྒོ་འགྲམ་དུ་འབྲུལ་དཔར་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་ཡོད། ངས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་ཁྲག་ནས་ལག་ཁྲིར་སྒྲོག་སྒྲུབ་ལེན་བཞིན་སྐྱོ་མ་གྲུ་བུ་ལ་
 ཁྲོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་འདི་ཉ་ཅང་སྤྱིད་ཉམས་ཆེ་ཞེས་སྒྲོ་སྒྲུབ་དང་བཅས་བཤམ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ངས་ཁྱི་བ་
 འདོན་པ་དང་ཁོང་གི་ལན་གནང་བ་རྣམས་རི་མ་རི་བཞིན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བྲིས་ཏེ་དུས་ཚོད་བྱེད་ཙམ་འགོར་
 སྐབས། ཁོང་གིས་ད་དེད་གཉིས་ར་དང་མངར་ཁུ་རེ་འབྲུང་གསུངས་པ་བཞིན་ཁུམས་ཀྱི་གཡམས་ངོས་སུ་
 ཁོང་གི་སྤྱད་གནས་ཡོད་པ་དེར་བྱིན་པ་ཡིན། ཁང་པའི་ནང་དུ་ས་གདན་བྱ་བཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏོང་ཡོད་ལ་
 དེས་ཁོང་གི་བཞུགས་ཤག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མཛེས་ཉམས་ཤིག་བསྐྱར་ཡོད། ང་སྤུ་ཁུང་འགྲམ་དུ་རྒྱབ་
 ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་ནག་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་གོང་མ་དེར་བསྐྱར་དེ་ཁང་པའི་ནང་མིག་གཡེངས་ཤིག་བྱེད་
 སྐབས། འདི་ཟུར་དུ་ཤེལ་གྱི་དཔེ་སྒྲིམ་སྤྱུས་ལེགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཉེ་ཆར་བོད་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱར་
 པའི་ས་དགེ་བཀའ་ཆེད་བོན་དང་བཅས་པའི་རིག་གཞུང་དཔེ་ཆོགས་སྤྱུས་ལེགས་མང་པོ་ཐར་ཆགས་སུ་
 བཀོད་པ་མཛེས་པའི་ངང་ནས་བསྐྱེགས་ཡོད་ལ། དེའི་གཤམ་དུ་རྒྱ་གར་ནས་ལོ་རྒྱ་བ་མཁས་དབང་ཐུབ་
 བསྟན་སྤྱིན་པ་ལགས་ཀྱིས་གཙོ་བསྐྱེགས་གནང་པའི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དེབ་སྟེང་སྤྱོད་ཆོགས་ལེགས་
 པར་བསྐྱེགས་ཡོད་པ་དེས། འདི་མེམས་པར་དེད་དུས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་
 ཞིག་གྲང་འགོགས་མེད་དུ་སྟེར་བྱུང་། གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེལ་སྒྲིམ་ངོས་སུ་ཡ་བཙུང་བཀྲད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་
 ཆའི་སྐུ་བར་རྒྱུང་དུ་ཞིག་བཤམས་ཡོད་པ་དེས་རྗེ་དེར་དམིགས་བསམ་དང་པ་དང་དམ་ཆོག་ཞིག་ཡོད་པ་
 མཆོན་པར་མ་ཐད། ཉིན་དེར་ཁོ་པོས་ཁོང་དང་ལན་སྟེང་ཟད་བྱས་པའི་སྤྱོད་བ་ལྟར་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་

བསམ་སྒྲིག་ཞིབ་མོར་བཏང་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཁོང་དང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་གསང་བ་སྒྲིག་གུར་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་
 གྱུར་མེད་དམ་སྙམ་པའི་ཆོར་སྤང་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཁོ་མོས་བཅར་འདྲི་གྲུབ་རྗེས་སྒྲ་མ་གྱུ་རུ་དང་དེད་གཉིས་ལྟན་དུ་སྒྲིམ་པར་
 ཐོན་གྲུབ་བྱེད་སྐབས། སྒྲིམ་གྲུབ་ཀྱི་ཅིག་ངོས་སུ་ཞིང་ཆད་ཅུང་ཆེ་བའི་ཤེལ་སྒྲིམ་ཞིག་གི་ནང་སྟོན་པ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་
 པའི་ཆོན་ལྟན་རིམ་ཞིག་ཞིབ་དུ་བལྟས་ན་ཡིད་ལ་སྒྲིབ་ཤིང་དབང་མེད་དུ་འདྲེན་པ་ཞིག་བཤམས་ཡོད་པ་དེས། བདག་དང་བདག་
 ལྟ་བུའི་དེད་དུས་ཀྱི་གྲུ་རྒྱུ་འབྲས་པོ་རྣམས་དང་། ལྟན་པར་དུས་རྒྱུན་སྤེལ་པ་པའི་ཁོང་གི་མགོན་པོ་རྣམས་ལ་ནམ་འཆི་ཆ་
 མེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཐབ་མོ་ཞིག་ལྟགས་ཀྱིས་སྒྲིག་བཞིན། རང་བྱུང་དུ་གྱུར་བཞིན། དབང་མེད་དུ་མཛོན་ཀྱིན། ལྟན་སྤེལ་སུ་
 སྤང་བཞིན་ཡོད།

བཅར་འདྲི།

ངེ་བ། སྒྲ་མ་གྱུ་རུ་ལགས། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུས་ཤིག་གནང་ན་འཕྲིག་གས།

ལན། ངའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། མཆན་སྟན་དང་ཐོབ་གོ་གནས་སོགས་གང་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་བསམགས་
 བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་འཕེན་ལྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་དཔལ་ཁྱེར་གྱི་འཕྲོག་སྒྲེའི་ཁྱིམ་ཆང་ཤིག་དུ་སྦྱེས་
 ཤིང་། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བལ་ཡུལ་ལ་སྤྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར་བ་དང་། རང་ལོ་དགུ་ནས་བཙུ་
 རྩ་པར་སློབ་གྲུར་སྐད་ཡིག་གསུམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐྱབས་ཐོབ། དེ་ནས་རང་ལོ་བཅུ་བཞིར་སོན་སྐབས་པ་
 མེས་དང་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བར་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་རྗེ་ལ་བཙུག་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ཆེ་སྟེ་ག་
 ར་ས་གནས་སུ་ལེབས་འབྱོར་སྐབས་གྲུས་པའི་ཁང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་བཀའ་དྲིན་འོག་ལས་ཁུངས་རྗེ་
 ལ་བཙུག་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ཆེ་འོ་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཆོས་སྒྲིམ་ཞུགས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་མི་ལོ་སོ་ལྔའི་
 རིང་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུ་ཅི་སྤང་གྱུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་འོག་འཆོ་བཞིན་པ་འདི་
 ལྟར་ལགས། རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་འདི་གྲུས་པས་དཔར་སྟོན་གྱི་ལས་དོན་ཞིག་ལྟར་ཐག་བཅད་པ་
 བཞིན། དེར་དུས་དང་མཐུན་པར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མིང་ཞིག་དགོས་ཞེས་གྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོགས་སིང་བུར་ཉི་མ་
 རྒྱག་པ་ནས་གསུངས་པར། སྤྱིར་མིང་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་ལས་ཁྱེལ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེ་དུས་ལས་དོན་འདིར་
 གྲུབ་འབྲས་རྗེ་ལྟར་ཡོངས་མིན་བརྗོད་སྟོབས་བྲལ་བས། གྲུས་ཀྱིས་ལམ་འབྲས་རྣམས་ཐར་མཇུག་སྐབས་ས་
 ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས། ལམ་འབྲས་ཞེས་པའི་ཆོས་སྟོན་སྟོན་བཟུང་ཁོན་ལས་སྟོན་ཆད་ཡིག་ཐོག་དུ་མེད་
 གྱུར་ཁོང་ནས་རྣམ་འབྲེལ་བཅུ་གཅིག་གསུངས་ནས་ཡིག་ཐོག་དུ་འཁོད་འདུག དེར་བརྟེན་གྲུས་ཀྱིས་གསུང་
 རབ་དཔེ་སྟོན་རྣམས་སྟོན་བཟུང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཆེས་དགོན་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་དུ་འཁོད་རྒྱུ་ཡིན་པར་
 སོང་། གྲུས་རང་ཉིད་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཞེས་པ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་དང་། ས་ཆེན་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་ས་སྐྱ་བ་ཆེན་
 པོའི་མཆོན་ལས་ལས་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་ལས་འབྲེན་རྒྱལ་འབྲེལ་པའི་ཆེད་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་གོ་རྒྱུ་
 ཡོད། ཕྱིའི་གོ་བ་ནི་ས་ཆེན་ཞེས་པ་གཞི་ས་གཞི་ཡིན། ནང་གི་གོ་བ་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་
 བཅུན་གོང་མ་ལྟེ་གཙོ་བོ་ས་ཆེན་ཀྱན་དགའ་སྦྱང་པོ་ཡིན་སྟེ་ཁོང་གི་མཆོན་ལས་བྱུང་བ་ལགས། གསང་
 བ་ནི་རྗེ་ས་ཆེན་གྱིས་སྟོན་བཟུང་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་གྲུས་ནས་ས་སྐྱ་པའི་མདོ་སྟགས་སྟོན་བཟུང་
 དང་བཅས་པ་དཔལ་བསྟན་ཞུ་བུམ་པ་དང་། དཔལ་བསྟན་ཞུས་ནས་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མས་འཕྲིན་ལས་སྦྱོང་

ཐོགས་མཛད་པ་ལས། གསང་བ་ཁྱིམ་བསྐྱགས་སུ་བྱས་པར་བཀའ་ཆད་མི་ཡོངས་པའི་དགོས་པར་གསོལ་བ་
བཏབ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་མིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡིན།

རྩ་བ། དམིགས་ལུལ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ནས་ཞིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་འདི་མགོ་བཙུགས་པ་
ཡིན་ནམ།

ལན། གུས་པ་རང་ཉིད་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་སྐབས་སྐལ་བ་བཟང་བ་ལ་ནི་སྒྲ་མ་སྟེས་ཆེན་དམ་པ་ལ་སྐབས་རྗེ་ཁྱིམ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྟེས་ཆེན་ཞེ་གཅིག་ནས་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་སྟོད་ཀྱི་རིམ་བཤོད་ན་དབྱངས་མཆོད་
བཟོ་དཀར་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་དབང་ལུང་ཁྱིམ་མཛེས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ཀར་
ཞུས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་དམན་པ་ལ་ནི་གུས་ཀྱི་པ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཀྲོན་
སྐབས་དུས་ལོག་མགོ་འབྱུང་(འདི་སྐབས་ཅུང་གང་མོ་དང་བཅས་)ཞེས་བོད་གངས་ཅན་སྟོངས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ཆབ་
མིན་དང་བཅས་པ་ཅ་སྒྲག་ཏུ་གཏོང་བའི་སྐབས་སྟོག་འགོ་ཐོན་ཅམ་གྱི་འོག་ནས་ལུལ་གྱུར་དུ་སྟེབས་པའི་
སྐབས་སུ་སྟེས་པ་ལས། ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་སུ་ཞལ་སྤངས་སུ་ལེར་གསུང་ཆོས་ཐོབ་ཀྱང་
ཐོབ་པ་ཅམ་ལས་དེར་ལྟ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དེ་དེ་ཅམ་དང་། ཁལ་ས་ནི་མ་དཔེ་དེ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་མ་
རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་སྒྲོ་ཁོ་ན་ལས་ཞུས་པ་ལས་གཞན་གྱི་མ་དཔེ་གང་ཡང་མེད། དཔེ་མཆོན་ཅམ་ཞུས་ན་
རྒྱལ་ཡོངས་འདོན་ཆོས་བསྐྱར་གསོ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྲིས་མ་ཞིག་བསྐྱམ་སྟེ་འདུག་པ་
དེར་གཞི་བཅོལ་གུས་པ་གཙོས་པའི་བྲུ་བཞི་ནས་སོ་སོས་ལག་བསྟར་ནས་བཤུས་ཏེ་སྟོ་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན།
སྐབས་དེ་དུས་འབྲུལ་ཆས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མེད། གལ་སྲིད་ཐོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་གནས་བབས་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བས་ལམ་གྲོན་ཡང་མེད། ཡིན་ཡང་དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཐབས་སྤྱད་ལྟར་འབྲུར་པའི་སྐབས་དང་སྟོན་
པའི་བསྐྱན་པའི་གནས་ཆད་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་འཕྱིན་རྒྱས་པའི་སྐབས་དང་བསྐྱམ་རྗེ་
སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་མཛད་འཕྱིན་ཀྱང་རྒྱས་ཏེ་བྲི་རྒྱལ་ལུལ་གྱུ་ཁག་ཏུ་ཞབས་སོར་འཁོད་པའི་བཀའ་བྲིན་ཆེ་
སྐབས་གུས་ཀྱང་ཞབས་གས་སུ་ཚུད་པའི་མཐོང་རྒྱ་ལས། དེར་དུས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆས་རབ་དང་རིམ་བཤོད་ལྟ་བུ་
ཀམ་བུ་ཀར་ཞེས་པའི་སྟོག་སྤྱད་མཐོང་སྐབས་གུས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྟེ་མི་ཤེས་པའི་དོ་མཆར་བ་
དང་དེར་ཤེས་འདོད་ཀྱི་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་། ཡིན་ཡང་གུས་ནས་རིག་པའི་ཞིབ་དབྱེད་དང་བྲིས་བཅད་
བྱེད་སྐབས་ཀམ་བུ་ཀར་ཞེས་པ་ནི་འབྲུལ་ཆས་ཤིག་ལས་དེ་རང་ཉིད་ལ་སྟག་བསམ་ཅི་ཡང་མེད། དེ་ནི་མེད་
སྟོད་ལེགས་ཉེས་ཅི་ཞིག་ལ་སྟུད་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། དེར་བརྟེན་གུས་པས་འབྲུལ་
ཆས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ལ་ཞབས་ཞུ་དང་། ལྷག་པར་ས་སྐྱ་པའི་དཔེ་བསྐྱེད་ལ་
ཞབས་ཞུ་ཞིག་གྲུབ་ན་སྟེས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཆོས་སྟོབ་གཉེར་སྐབས་དཀའ་ངལ་སྤང་
པའི་དཔེ་བསྐྱེད་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་༡༩༩༥ལོར་གུས་ནས་ཀམ་བུ་ཀར་ལ་སྟོབ་གཉེར་དང་མཉམ་དུ་ལས་
ཁུངས་འདི་ཡང་མགོ་བཙུགས་པ་ཡིན།

རྩ་བ། དང་པོ་ནས་འདི་འདྲའི་ལས་དོན་རྒྱལ་ཡོངས་ཆེན་ཞིག་སྐྱབ་སྟེ་པའི་སྤྱིར་སྟོབས་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་སྟན་སྟེས་སུ་ཡོད་དམ།

ལན། ད་བར་དུ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བསྐྱུན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་གྲུས་ཀྱི་དང་པོའི་དམིགས་ལུལ་བཞག་པའི་ལས་དོན་གྱི་ཆ་
ཤས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་ལུལ་བཞག་རྣམས་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་ལགས། སྤྱི་ཕྱོད་ལས་ལྷན་སྐྱེས་
སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པ་ནི། དཔེ་བསྐྱུན་གྱི་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་རག་ལས་པ་ལས་གྲུས་པར་
སྐྱངས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་མཆིས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཞིག་བརྗོད་ན་གྲུས་པས་སུམ་རྟགས་སློབ་གྲར་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱང་སློ་
འཛིན་ཙམ་ལས་དོན་དག་དེ་ཙམ་ཤེས་མ་ཐུབ། ༡༩༧༡ ལུ་ཕྱི་ལོར་ཡ་སྐབས་མེ་མཆོག་ནས་སྤྱན་སུམ་གཤམ་
ཆེན་ཡིན་པས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གྲུས་གཙོས་པའི་ངོས་གྲུ་བཞིར་
སུམ་རྟགས་ཞིབ་ཁྲིད་བཀའ་འབྲེལ་བསྐྱུངས་བྱུང་བ་དང་། དེ་མཆུངས་དཔེར་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཙམ་ཅི་
རིགས་འབྲི་དགོས་ཞེས་བཀའ་ལེགས་པ་བཞིན་ཉིན་གྲུང་གྲུས་ནས་རང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཏེ་
སུམ་རྟ་པའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ངོས་འཛིན་སྐབས་གྲུས་ལ་ཤོད་ཀྱི་བརྗོད་སྤྱི་ལོ་དང་།
ཡི་གེ་སློལ་བཏོད་པ་པོ་ཐུ་མི་སྤྱོད། དེ་ཡི་ཁྲིད་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་གསུངས་ཐུབ་པའི་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་ཕྱེད་
པའི་དད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུན་ལྷན་ཏེ་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། གནས་མཆོག་ལུ་ཕྱི་
ལྟ་བུ་ལས་བརྗོད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་སུམ་རྟ་པའི་བཀའ་ཁྲིད་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོ་ངོ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁྱེན་བསྐྱབས་ཡིན་
པར་སེམས།

ཟླ་བ། ཁྲིད་ཀྱིས་ད་བར་ས་སྐྱའི་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ལས་གཙོ་གནད་ཙམ་
རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་མཆོད་བྱང་ཙམ་གསུངས་ན་འགྲིག་གས།

ལན། གྲུས་ཀྱིས་དཔེ་བསྐྱུན་གྱི་ཞབས་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་འབྲེད་དགོས། དང་པོ་མཁན་ཆེན་ཨ་
པད་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་བཀའ་དགོངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་ཏུ་དཔར་བསྐྱུན་ཁག དཔེར་ན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱི་
གསུང་ཤོད་ཉེར་དགུ་ལ་སོགས་སྟོན་ཆད་དཔར་བསྐྱུན་མེད་པའི་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་ཁག་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་པོ་དང་གྲངས་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བརྟན་ཙམ་གྲུབ་པ། འདིའི་འགྲོ་སྟོན་ཅི་གནས་མཁན་ཆེན་
ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེས་གནད་བ་དང་། ལས་རིགས་ཆོང་མ་གྲུས་ནས་ཞབས་ཏུ་བྱས། གཉིས་པ་གྲུས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་ཏུས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་སློང་རྩི་སྤྱོད་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་སྟོག་མྱེད་ནང་
བརྟགས་གང་ཐུབ་ཏུས་པ་ལགས་ཀྱང་། ད་བར་གྲུབ་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་ཀུན་བརྟན་ཤོད་སོ་གཉིས། སྐྱབ་ཐབས་
ཀུན་བརྟན་ཤོད་བརྟ་བཞི། ས་སྐྱ་བཀའ་འབྲུམ་ཤོད་བཙུང་ལྷ། ལྷག་མཆོག་གསུང་ཤོད་ཉི་ལྷ་ཅ་བཞི། ཏུ་ཆེན་
བཀའ་འབྲུམ་ཤོད་བརྟ་གཅིག རྩི་ཆེན་གསུང་ཤོད་བཞི། མཁའ་སྤྱོད་ཤོད་བརྟ་ཤོད་གསུམ། དག་ཆོས་ཤོད་
དུག་གསུམ་ཆེན་བཙུང་གྱི་འབྲེལ་བ་མཁན་ཆེན་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེས་སྟོགས་སྟོག་གནད་བ་ལྟར་ཤོད་ལྷ་
བརྟ་ར་བརྒྱད། ལས་འབྲས་གསར་སྟོག་ཤོད་བཞི་བརྟ་ཞེ་གསུམ། ཆག་མེད་རྣམ་བཞི་གཙོས་པའི་ཞལ་འདོན་
གཅེས་བརྟས། བསྟེན་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིད་དཔེ་ཁག་མང་པོ། ས་ངོར་ཆོང་རྩི་བཞིའི་འདོན་ཆོག་ཁག་
གང་མང་དང་། གྲུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་ཚུལ་ལ་གཙོ་གནད་ཆེ་ཤོས་ནི། ཡ་སྐབས་མེ་བཙུང་ཁྲི་ཆེན་རྩི་
རྩི་འཆང་གི་གསུང་ཤོད་གཅིག་དང་། དཔལ་ས་སྐྱའི་ཡ་སྐབས་མཐོན་ཁྲི་འཛིན་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
གཟིགས་དཔེ་ཁག་བཅས་གྲུས་ནས་ད་བར་གྲུབ་པ་ཡིན།

ཇི་བ། ད་ལོར་ཁྱེད་གྱིས་ལམ་འབྲས་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་བཅས་པ་པོད་སྒྲིབ་ཞེ་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་དཔར་དུ་བསྐྱབ་པ་དེར་སྟོན་མེད་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱད་ཆོས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ།

ལན། ལམ་འབྲས་ནི་དཔལ་ལ་སྐྱེ་པའི་ཡབ་མེས་ཀྱི་པ་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། དང་པོ་ལམ་འབྲས་སྐྱབ་བརྒྱད་ཁོ་ན་ལས་ཡིག་ཐོག་དུ་མ་མཆིས་པ་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། དེ་ནས་འཇམ་པས་ཡིག་ཐོག་དུ་འཁོད་པ་རྗེས་སྟེན་ཅིག་ལས། ལམ་འབྲས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་དང་པོ་གསང་བདག་སྒྲོ་གཉེར་དབང་པོས་པོད་བཅུ་བདུན་ཅུ་མ་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་གཞན་བ་དང་དཔར་དུ་བསྐྱབ། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་དཔལ་ལ་སྐྱེའི་ཆོས་སྒྲར་ནས་ལམ་འབྲས་ཆོགས་སྟོབ་གཉིས་ཀ་པོད་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་དཔར་དུ་བསྐྱབ་པར་མཛད། ད་ལམ་གྲུས་ནས་དཔར་སྐྱབ་ཞུས་པ་པོད་གངས་ཞེ་གསུམ་ཡོད་པ་འདྲིའི་བྱད་ཆོས་ནི། གྲུས་རང་ཉིད་ལ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་མཛོད་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱང་ཡསྐབས་རྗེས་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་བཀའ་འདྲིན་ལས་སྟོན་འོག་ལོ་གསུམ་གྱི་སྐབ་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ལས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་སྟོང་ནས་ཡོད་ཁར། གྲུས་ཀྱིས་དཔར་སྐྱབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་པོ་ཡང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔར་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་མཁན་ཆེན་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་དཔར་སྐྱབ་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་ཡང་གྲུས་ནས་ལྷག་བསམ་བཅོས་མིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཐུགས་དགྲེས་ཆེར་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་མི་ལོ་བཙོ་ལྷ་ཅུ་མ་སོང་བ་དང་། དེ་བཞེན་མཁན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་ལྷ་ནས་ལམ་འབྲས་གཉེགས་མ། དཀོན་མཆོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་སྒྲུང་གསུམ་རྒྱུད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་མང་པོ་བཀའ་འདྲིན་བསྐྱངས་པས་ཆོས་གྲུ་དུ་ཚུད་པའི་སྟོབ་མར་ཡང་གྱུར། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་གྲུས་ཀྱིས་ལམ་འབྲས་དཔར་སྐྱབ་ཞུས་པའི་པོད་ཞེ་གསུམ་ཅན་འདྲི་ལམ་སྟོན་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་མཐའ་དག་མཁན་ཆེན་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་འདྲིན་བསྐྱངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལམ་འབྲས་དཔར་བསྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིབ་གསུང་འཕྲིན་གསལ་སྐུལ་ཞུས་པར། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགྲེས་པ་ཆེན་པོས་དེར་མ་གསལ་པའི་ལམ་འབྲས་ཆོས་སྒྲོར་མང་དག་ཅིག་གི་དཔར་རྩ་དང་བཀའ་སྟོབ་གསུང་འཕྲིན་བཅས་བཀའ་འདྲིན་བསྐྱངས་གསལ་བྱུང་ལགས། མདོར་ན་གྲུས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱབ་ཞུས་པའི་ལམ་འབྲས་འདྲིའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱད་ཆོས་ནི། དཔལ་ལ་སྐྱེའི་རྒྱུ་འབྲས་ཞེ་གཅིག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། མཁན་ཆེན་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་ཡོད་རྗེ་ལྷར་ལ་ཁ་སྐོར་རྗེ་སྟེན་ཅིག་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །

ཇི་བ། གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱབ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་སྐབས་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་ཁ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བར་བརྟེན་ཁྱེད་ལ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདྲ་སྟོན་དང་ད་ལྟ་བུར་ཨེ་མྱོང་།

ལན། འདིའི་ལན་ལ་བྱེད་ངོས་སོ་གཙོ་སོར་བརྟེན་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གཅིག་དང་། ནང་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་
 ལྷག་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་དཔང་བཅུགས་ཀྱི་ལན་བཅས་གཉིས་ཡོང་རྒྱུ་ལས། གྲུས་ནི་གཉིས་པ་གཞི་བཟུང་ཞུ་རྒྱུ་
 ལགས། སྤྱི་བཤགས་ལས། གསུང་རབ་ཀྱིས་སྤྲོས་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་ཉོ་ཆོང་བྱས་ཏེ་ལྷོ་
 གོས་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་བར་གསུངས་པ་ནི་གྲུས་པའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་
 ཞིག་ཡིན་པ་སྤྲོས་མེད་ཁར། དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་ངན་སོང་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མ་མཆིས་པར་གསུངས། དེའི་གོ་
 དོན་རྒྱུང་པར་བསམ་སྟེ་གསུང་རབ་དཔེ་སྤྲོད་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྲངས་ན་ཡང་མ་འགྲིགས་པར་མཛོམས། མདོར་ན་ཀུན་
 སྤྱོད་གཙོ་སོ་ཡིན་པ་བསམ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ལས་མགོ་འཇུགས་སྐབས་ཀྱང་མ་རྩ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ད་
 བར་ལོ་ངོ་བཅུ་དྲུག་རིང་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགྲོ་སོང་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་། དཔར་སྤྲོད་ཀྱི་འགྲོ་སོང་སོན་ཆེ་སོང་
 བ་རྣམས་སོང་སོ་སོའི་དབྱེ་ཞབས་སུ་འཁོད་པའི་དད་སྤྲོད་ཁག་གིས་གནང་བ་དང་། ཁོང་རྣམས་ནི་དཔལ་
 ས་སྤྱིའི་ཆོས་རྒྱུད་དང་སྤྲོས་པ་རྣམས་པར་དད་དམ་བཅོས་མེན་ཡོད་པ་ཞེ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་
 མཚུངས་གྲུས་པར་ཡང་ཡིད་ཆེས་གནང་མཁན་ཁོ་ནས། །མ་འོངས་པར་ཡང་བྱད་ཆོས་འདི་གའི་ངང་རྒྱུན་
 འཁྱོངས་བྱ་རྒྱུ་ལས་གསེགས་འཛིག་གྱེད་པ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས། མདོར་ན་བྱད་སོང་ཆང་མ་རྒྱུ་འབྲས་དཔང་
 བཅུགས་ཀྱིས་ཤུག་ཁུ་ཤེས་ཞུས་པ་ལ་གྲུས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་ནས་བསམགས་པའི་སྤྱིག་བསྐྱབས་ཉེས་ལྷུང་བྱི་
 མའི་ཆོགས་རྣམས་གང་སྐབ་དུ་སོང་ཡོད་སྟེ་ལས་པའི་རེ་བ་དང་ཀུན་སྤོང་ལས་གྲུས་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྤྲོས་
 ཐོས་ཡོད་སྟེ་ལས་པའི་ངེས་འབྱུང་མ་མཆིས་སོ། ། མཐའ་དོན་ལས་དོན་འདིར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བསམ་སྤྲོད་ནས་
 ཡང་གཙོ་སོར་མ་བརྟེན་སྤྲོད་དགོས་མཁོ་ཡོད་སྐབས་ཅི་དགོས་སྤྲོད་པ་དང་ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྲང་མས་
 འཕྲིན་ལས་མགོན་སྐབས་འོག་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་སྤྱོད་བས་བྱུབ་པ་ལགས་སོ། །

ཅི་བ། དེར་སངས་སྤོང་སྤྱོད་སོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བསམ་སྤྲོད་ཞིབ་མོ་བཏང་ན། ད་ལྟའི་ས་སྤྱིའི་དགོན་སྡེ་དང་།
 བཤད་གྲྭ་སྤོང་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་བབ་གཞན་གྱི་རྩེ་སུ་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་ཞིག་ཁྱེད་ལ་སྤྱི་
 བཞིན་འདུག་གས།

ལན། ལྷག་པོའི་འོར་ལ་མ་བཟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དཔེ་ལྟར། དུས་ནམ་དུ་ཡང་འགྲན་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྤྲོད་རྒྱུ་
 དགོས། རང་ཉིད་ལ་གང་ཡོད་པ་ཆོག་ཤེས་དགོས་པར་བཤད། ད་ལྟའི་ཆར་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་བཀའ་དག་ཉིད་
 ཐོན་བཅས་ལ་གཞིགས་ན་རྩེ་སུ་འབྱངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བཞེད་བཅས། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་བྱེད་པའི་
 འབྱོར་ཡང་ཞན་པ་སྤྲོས་མེད་ཁར། དཔལ་ས་སྤྱིའི་ཡལ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་
 མདོ་རྒྱུད་མན་དག་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་ཞལ་བཞུགས་སྤྲོད་མ་ཁྲི་འཛིན་རྩི་རྩི་འཆང་
 གཙོས་འཁོན་བརྒྱུད་བར་མ་ཆད་པ་འཆོ་བཞིན་པར་སོང་། གཞན་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འགྲམ་རྩུ་ལྷང་མ་དགོས་
 པར་སེམས་ཤེས་པ་ལྟར་ཡང་འགྲིངས་བཞིན་པ་ལགས། དཔེར་ན་དེང་གི་ཆར་སྤྲོད་པས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་
 འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དང་། ལྷག་དོན་ཆོན་རིག་མཁས་པ་མཉམ་དུ་དབྱང་བ་མཉམ་
 གཤིབ་ཀྱིས་གསུང་དཔང་མཐོ་པོས་སོང་གྱི་རིག་གཞུང་རྩ་ཆེན་ཞེས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་
 སྤྱོད་པ་བཞིན་པ་འདི་ནང་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དོན་རིག་པ་ནི་ས་སྤྱིའི་ཡལ་མེས་རྣམས་
 ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་འགྲན་ནུས་པ་ཉུང་ཤས་ཅི་མོ། །འདི་རྣམས་ནི་འོར་གྱི་མཆོག་གོ། དེ་ལྟར་ན་

འཛམ་གྱི་སྤྱི་དྲུག་དགོན་པ་ནི་གསེར་རམ། ས་ལེ་སྤྲུལ་རི་བཞིན་བསྐྱེད་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་
དབལ་ས་སྤྱི་བའི་ལྷ་བསྐྱེད་སྤྱི་དྲུག་སྤྱི་རྣམས་པར་དག་པ་སྤྱི་མཁན་ནི་ཆེས་ཉུང་ཞིང་དགོན་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་
སམ་ཡོན་ཉན་ནོ། །

རྩི་བ། དེ་ལོ་དགོན་ལྷན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འགས་ཆོག་པ་མེ་ཆུང་མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་རེ་
བཞིན་གྲུ་ཆང་གི་སློབ་སྦྱོང་དང་། འཛིན་སྦྱོང་། སྤྱི་ཆོག་པ་ཞབས་ཞུས་མཆོན་པའི་ལས་དོན་མང་པོར་སྤྱི་ཕྱིར་
བསྟོ་སྦྱང་གི་ཆོག་པ་ཆེན་འཆོག་པ་བཞིན་པར་ཁྱོད་ལ་མཆོན་ན་དགོ་མཆོན་འདུག་བསམ་གྱིན་ཡོད་དམ།

ལན། གྲུ་སྤྱི་རྣམས་དག་ཐོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོལ་གསུམ། འཆད་ཚིང་ཚོམ་གསུམ། འཛིན་སྦྱོང་
སྤྱི་ལ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལམ་སྤྱི་ཆོག་པ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ་དེ་ནི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་
གནད་རུང་རྩིས་སྤྱི་རངས་ཞུ་རྒྱ་དང་། མིག་དཔེ་ཡར་བལྟ་ཡང་དགོས་པ་ལགས། དེ་མིན་ཆོས་ཀྱི་མིང་
ཁུར་ཏེ་རང་དོན་ཁོག་བཅངས་ཀྱིས་དབལ་འབྱོར་འདུ་འབྱོར་དང་། གཏམ་སྤྱི་གསུམ་གསུམ་འཛིན་ཆེད་
མི་དམངས་གཡོ་འགྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཀྱི་ལས་མང་དག་གནད་མཁན་རྩིས་མང་དུ་འབྱོ་བཞིན་པ་མཐོང་གསལ་
ལྟར། དེ་འདྲི་རིགས་ལ་དགོ་མཆོན་དུ་མར་ཞོག་རང་གཞན་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་སྤྱི་རྩིས་ལྷན་ལྷན་
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་སྤྱོད་པ་ཤིག་ཞུ་བ་ལགས།

རྩི་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔར་ཏུ་བསྐྱུན་པ་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་གཟུགས་སུ་བསྐྱུན་འདུག་ལ་མ་འོངས་པར་དཔེ་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུ་
རིགས་རྣམས་དང་རབས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་དཔེ་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་ན་མི་བདེ་ལམ།

ལན། དཔེ་གཟུགས་དང་དཔེ་གཟུགས་གཉིས་ལ་དགོ་སྤྱོད་ཞེས་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན། དཔེ་གཟུགས་ལ་དགོ་དང་
སྤྱོད་ནི། བདག་ཉར་བྱ་སྤྱོད་པ་དགོ་ཡང་། སྤྱོད་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་སུ་མཐུད་གནད་མིར་སྤྱོད་དུ་མཐོང་། གང་
ལགས་ཞུས་ན། ཆད་མ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་དཔེ་ཤོག་གངས་བྱུག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལོ་གཅིག་གི་མཐོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
ཆོན་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་བྱུག་དཔེ་དཔེ་ཆེན་པོ་དེ་ལོ་གཅིག་རིང་འཕུར་མཉེད་ལྷ་ཞེས་བྱེད་སྐབས་ལོ་གཅིག་
མཆོམས་རལ་བ་དང་ཞིག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད། དཔེ་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་ནི། དཔེ་རས་གདོང་དར་
སོགས་བཟོ་དགོས་པས་འགྲོ་སོང་འཕར་མ་སྤྱོད་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་གོང་གི་སྤྱོད་བྱུག་དཔེ་ཉན་རེའི་དཔེ་ཁྱོད་
གང་ཡིན་ཀྱི་ཤོག་གངས་ཁ་ཤས་སྤྱི་རྩིས་སྤྱོད་གནད་སྐབས་བདེ་བས་ལོ་འཁོར་མཆོམས་དཔེ་ཆ་གསར་
བ་རི་བཞིན་གནས། དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཟུངས་འདུས་ལྷ་བྱུར་ཆ་བཞག་ན་ཆོག་པ་ཁང་དུ་དགོ་འདུན་པ་
བརྒྱ་ལ་གཟུངས་འདུས་དག་སྤྱོད་པ་ཞུ་སྐབས་ཤོག་ངོ་བཟམ་སྤྱི་སྤྱོད་ཆ་ཁ་ཤས་ལ་དག་སྤྱོད་པ་གནད་ཐུབ་པ་
དང་། དཔེ་གཟུགས་ཡིན་ན་དེ་ལྷ་བྱའི་འགྲོམ་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་ཤེས་གསལ་ལགས། དེ་བཞིན་དཔེ་གཟུགས་
ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་འདུན་པ་སྤྱི་ཞིང་དཔེ་གཟུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་ཡང་མཆིས། གང་ལྟར་ད་བར་
གྲུས་པས་དཔེ་གཟུགས་གཙོ་བོར་བསྐྱུན་པ་ནི་བཤད་བྱ་དང་དགོན་སྤྱི་བྱ་རྒྱུ་ཆེད་དཔེ་གསུམ་པར་སོང་དཔེ་
གཟུགས་པར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་དབལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱ་བཞུར་ན་དཔེ་གཟུགས་ཀྱང་དཔར་
བསྐྱུན་ཞུ་རྒྱུ་ལགས།

ཁྱེ་བ། མ་འོངས་པར་གསུང་རབ་དཔེ་བསྐྱུན་ཐད་འཆར་གཞི་དང་རེ་བ་གསར་བ་འདྲ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་དམ།

ལན། གུས་པས་གོང་ཁྲིམ་བཞིན་དཔར་བསྐྱུན་ནི་དམིགས་ཡུལ་དང་སོ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ནི་དེང་དུས་འབྲུལ་ཆས་མེད་པའམ་ཡང་ན་ཡོད་ཀྱང་མྱོང་བ་མེད་པའི་སློབ་གཉེར་བ་ཁག་གི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། དེ་མིན་འབྲུལ་ཆས་ཡོད་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སློབ་མྱེད་བརྒྱུད་ནས་ཐད་ཀར་གཞིགས་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་ཆ་རྒྱུན་འོད་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔ་ནི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་མཐའ་དོན་དམིགས་ཡུལ་ནི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ནས་དྲུ་ཆོགས་བརྒྱུད་གཞིགས་ཐུབ་པ་བཅོ་ལྔ་དེ་ལགས། དེར་དགེ་སྦྱོར་དང་སློབ་མྱེད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་འབྲེགས་མིན་སོགས་དཀའ་ངལ་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པར་བརྟེན་དགེ་སྦྱོར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མ་སྦྱང་བར་ད་དུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

ཁྱེ་བ། དུས་དེབ་འདི་བརྒྱུད་ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་མང་བསགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོད་ཀྱི་གཞིན་སྤྱིས་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་དང་རེ་སྤུལ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཨོ་ཡོད།

ལན། རྒྱུ་རྒྱུ་དགེ་བསྐྱུལ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། གུས་སྤྱི་དུས་ཀྱི་དུས་རབས་ནི་འཕོ་འགྲུར་ཅན་གྱི་དུས་རབས་ཡིན་པས་བདེ་སྤྱག་གི་ཉམས་སྤྱོད་ཐད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་ན། དུ་དགོས་པ་སྟོང་དང་བགད་དགོས་པ་བརྒྱ་ལྷག་གི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་གས་སུ་འདུག་སྟེ། གང་ལྟར་མི་ཆེ་ཞེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་དེའི་ལྟོས་གྲུབ་དེ་ནི། ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་། དེ་འདྲའི་ལས་འབྲས་མ་རྟོགས་པའི་ཐོག་དམིགས་ཡུལ་རབ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དོན་ལྡན་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་ཐུབ་པ་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནང་དོན་རིག་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱབས་ཐུབ་པ་ལགས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཀྱང་མི་ལུས་ཅམ་པོ་བའམ་མི་ལུས་བྱུར་པོ་ཆེར་མ་བྱུར་པ་ཞིག་གནང་གལ་ཆེ། མདོར་ན། སྤྱོད་མ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། །ཕྱི་མ་གང་འགྲོ་ད་ལྟའི་ལས་ལ་ལྟོས། །གསུངས་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཆགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མི་དགེ་བརྩེ་གང་བྱུང་དུ་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ངན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་མང་སྤྱོད་ཐུབ་ཐབས་གནང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གཙོས་པའི་རང་སོ་སོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་སྤྱིས་ཆེན་རྣམས་དང་། བ་མ་བཟང་པོའི་བཀའ་སློབ་ཐུགས་ལ་བཅངས་ཏེ་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གནང་རོགས་ཞེས་གུས་པས་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་དུས་དེབ་འདིའི་རྒྱ་ཆའི་སློབ་པ་སོ་རྣམས་ལ་ལན་བརྒྱུད་ལྷུ་བ་ལགས་སོ། །

ཁྱེ་བ། མཐའ་དོན་ང་ཆོ་ཆོས་དྲུང་ཅོ་མ་སྤྱིག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་འབྲུང་འགྲུར་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་ལེགས་འབྲུབ་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན།

ཨ་འདུས་མིག་ཆུ། {ས་ལྷ།}

དགོང་
རྩེ་
འཆར་
སྒྲུང་།

གསེར་རྒྱུ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྤང་བ་ཡལ་ཏེ།
ཟླ་བའི་བཞེན་དཔལ་སྤྲིན་ནག་ཡོལ་བས་བསྐྱབས་དུས།
རེ་བ་འོད་ལ་བཅོལ་བའི་ཉམ་ངའི་བྱ་ང་།
ཐུན་པའི་བཅོན་དོང་འདི་ན་རི་འབྲེའི་སྐྱོ་ཨང་།

མེ་ཏོག་ཉི་དགའ་གཏུང་བའི་མགོ་ལྷོག་ལྷེས་དུས།
ཆུ་ཕྱན་སྐྱོ་བའི་དུ་སྤྲུས་རྒྱ་བ་འགོངས་དུས།
བདེ་སྤང་འཆོ་བ་མེད་པའི་ས་མཐའི་བྱ་ང་།
སྤྲིང་གི་རེ་བ་བཅོལ་སའི་གཞི་ཞིག་མི་འདུག །

གང་རྒྱུང་ངར་ཁ་བཅན་པོས་ལུས་ལ་གཅོས་ཤིང་།
ཁྱི་སྤྲང་དུ་མ་ཐུག་དེ་རྒྱ་མར་གཟུག་དུས།
ཐུན་པའི་འཛིག་ཉེན་སྤྲིང་ཞིང་འཇགས་པ་མེད་པས།
མཆན་མོ་ཉལ་བའི་ལས་ལ་བདེ་སྤང་མི་འདུག །

ཉི་མུག་ཀྱུ་ལམ་འགྲིམས་པའི་གོམ་སྤྲུམ་གཏོམ་པོ།
ཀྱུ་བ་ཀྱི་རི་ཆེ་དེ་ནས་དལ་བྱར་བསྐྱར་དུས།
སེམས་པ་གཏུང་བས་མནར་བའི་བྱ་རྒྱུང་འབྲུམ་པོ།
མིག་གི་ཞགས་ཐག་ཉི་མུག་རྩེས་སུ་ཤོར་སོང་།

ཉི་ཟེར་གྱི་བའི་འོད་ཞགས་ཤར་རིང་འཕང་སྟེ།
ཀྱུ་བ་རི་སྐྱོ་བའི་ཁྱིམ་མ་རིང་དུ་བྱིན་དུས།
བྲན་གཏུང་སེམས་པ་དམར་པོ་དལ་གྱིས་འགྲུལ་བའི།
ས་མཐའི་བྱ་རྒྱུང་སྐྱོ་བའི་མཆི་མ་བསྐྱེལ་བྱུང་།

གདངས་སྤྲིན་ཁྱུ་ལྷ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུང་ལ་བྱེས་ཏེ།
ལྷག་པ་དགའ་བའི་ཉལ་ཆ་བྲག་ལ་བསྐྱབས་དུས།
བྲན་པས་སྤྲིང་ཁ་གཟེར་བའི་བྱ་རྒྱུང་འབྲུམ་པོ།
བདེ་བ་ཟེར་བའི་ཐ་སྤྲང་འཇུག་ས་མ་རེད།

འོད་ཀྱི་སྤང་བ་དབེན་པའི་ཐུན་ནག་གནས་སུ།
སྤྲིན་ལོ་ས་རུ་ཐགས་པའི་ཤག་ཤག་སྤྲུང་།
རྒྱ་བའི་བྱ་ག་དབུལ་ནས་སྤྲིང་ལ་འཇུག་དུས།
ཐག་རིང་ཐག་རིང་ས་ཡི་པ་ལུལ་བྲན་བ།

ཉམ་ལྗོངས་འཆི་མེད། {མ་དགོན་བཤད་བླ།}

གྲུག་མཁྱེན་གྱི་རམས་པ་དང་བཟླགས་པ་སྟོན་འདྲིའམ་ལྟ་ཡི་རྩལ་མོ།

ཐབ་གསར་བརྗོད་བྲལ་དོན་གྱི་འབྲས་ལུ་གང་གི་སྤྲུགས་གྱི་མཆོ་མོར་འབྲིལ།
 རབ་མཛེས་སྐུ་ཡི་འོད་སྟོང་བདག་པོ་མི་འཛེད་ཁམས་འདིར་མདོན་བར་གསལ།
 བྲགས་སྟོང་རྒྱག་འཕྱར་ཆོས་ཀྱན་སྟོན་པའི་གསུང་དབྱངས་དོ་རྩེའི་རུ་བོ་ཆེ།
 བྲངས་མེད་མཁས་པའི་རྒྱ་བར་འཛོམས་པའི་རམས་མཆོན་ཅན་སྤྲུག་གི་ཡུལ།

མ་བསྐུལ་དུས་ཀྱི་གོམ་ཁ་སྟོད་པོ་དལ་གྱིས་བཞུད་པའི་འགྲོས་དང་ལྷན།།
བསེལ་ལྷན་ཁ་བའི་སྒྲ་སྟོག་ངོ་མ་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞིའི་གངས་ཆབ་དེ།།
ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོས་སྟོང་བ་ཅོམ་གྱིས་བསམ་བླུང་ཤེས་རབ་ལོ་འདབ་སྟོལ།།
གཞིན་ནུ་ལོ་དྲུག་གིས་པའི་དུས་ནས་རབ་འབྱས་པ་ཞེས་མཆོད་སྟུན་བཞེས།།

དེ་ཆེ་སྤྱན་ཆོག་པ་དཔལ་གྱིས་བསྟམས་པའི་སྤྱད་ཡུལ་ནོར་འཛིན་སྟེག་མོ་སྟེ།
འདོད་སྤྱིའི་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱིས་སྤྲུག་ཀྱང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རེ་པ་སྤང་།
དེད་དཔོན་མཁས་པ་རྒྱ་མཆོའི་དོགས་སུ་སྤྲོ་ཆོག་པ་ཐབས་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟར།
དབྱུས་གཙང་དམ་ཆོས་ནོར་གྱའི་སྤྱིར་དུ་ཉལ་པ་སྤང་རེ་ཁྲ་འཛིན་པར་བཀོད།

བཅུ་སྟག་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་ཆེན་པོ་འཕགས་ལུལ་ལྟོན་གྱི་དབང་པོ་རུ།
 ལྟོངས་འདིར་སྤུབ་དབང་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་རོང་ལྟོན་ལྟུའི་མཆོན་ཅན་གྱི།
 གཟི་བུ་དང་འབྲུམ་ལྟོན་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲང་བྱེད་དབང་པོས་མཇུག་བྱས།
 ལུས་ཀྱི་འཁྲིལིང་ས་རུ་མཐ་སྡེ་དད་པའི་ལྷ་ཤྲལ་གངས་མེད་བཅེགས།

དེ་སོགས་བརྒྱུ་ཕྱག་མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་དང་པོ་གནས་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས།
བར་དུ་འཆད་ཅོད་ཅོས་པའི་སྤྱོད་བྱངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་མའི་ན་བར་བཅུ།
མཐའ་མར་སྤྱོད་བྱལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ།
གནད་མེད་ཆོག་སྐྱེས་ཁ་ལ་བྱང་བའི་མཁས་ཚོས་ཡིད་ཀྱི་དེགས་པ་བཅོས།

ཐོས་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གསལ་ཚོགས་ལ་ལེགས་པ་བཤད་ལྟ་ཡི་བདུན་ཅི་བྱེན།
སྐལ་ལྷན་སྤྱོད་བྱང་སྤྱོད་མ་དག་ལ་རིམ་གཉིས་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་འཕར་བྱེ།
ལྷ་ལྷུང་རིག་པའི་སྤྱོད་ཆར་ཟེགས་མ་སྤྱོད་འདིའི་ཞིང་སར་འཛོར་བ་ན།
མཁས་མིང་འཛོན་པའི་སྤྱོད་བྱ་འགའ་ཞིག་བར་སྐྱབས་སྤྱོད་པའི་རང་ཚུལ་བསྐྱངས།

ནམ་དཔྱོད་རིགས་པའི་ཐོག་མའད་ཞིག་གིས་ཀྟོ་ལ་ངན་མ་ཚོགས་མཐའ་ལ་སྤྱོད་པས།
བཅེ་ཆེན་རྒྱལ་བསྐྱར་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་བཤད་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཅོས།
འཁྱལ་ཟད་གོང་མའི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མཚོར་བལྟམས་པས་ན།
ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཨེ་ཨྱི་བ་ཡི་རྒྱལ་སར་བསྐྱེག་ལ་ངལ་མེད་གྱུར།

ཤིང་རྟའི་སྤོལ་འབྲེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སོགས་འཕགས་ལུལ་སྤྱོད་ཆེན་ཚོགས་ནམས་དང་།
གངས་སྤྱོད་མཁས་མང་བྱེ་བའི་གཙུག་ཏུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཛེས་ན་ཡང་།
རྒྱལ་ཆེན་བསྐྱར་འགྲེའི་པན་བདེ་སྤྱོད་ལ་བཅོན་པར་མཛད་པའི་ནམ་ཐར་ལ།
ཟུར་ལུད་ལྷ་པའི་སྤྱོད་ཟུང་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་པར་ཅི་ཞིག་གཟིགས་མི་གྱུར།

གང་གི་སྤྱོད་པས་རྗེའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ལེགས་པ་བཤད་ལྟ་ཡི་དེ་བསྐྱང་དེ།
སྤྱོད་བསགས་བསོད་ནམས་རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་འདིས་ཆོ་བས་གདུང་ཞིང་ཉེན་པ་ན།
ཡིད་ཀྱི་འཛོན་མར་བབ་པ་ཅོས་ཀྱིས་ངལ་དུ་བ་གཉིད་ལས་སངས་གྱུར་ཏེ།
སྤྱོད་ཆོག་མཚོན་ཀྱི་ནམ་པར་བཀྱ་བའི་བསྤྱོད་དབྱངས་མཚོད་པའི་མེ་རྟོག་འཛོར།

དེ་ལྟའི་རང་སྤྱོད་ཆུ་འཛོན་འཁྱེད་པའི་གདེངས་ཀ་ལྷ་ལས་ཡངས་པ་ནས།
བསྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆར་སྤྱོད་པོར་བབས་པས་ཡིད་ཀྱི་འཛོན་མ་བརྒྱན་པ་དང་།
ཐག་མེད་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་སར་བསྐྱེག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ།
འཕྲོ་ནམས་བདེ་དགའི་དཔལ་ལ་འགོད་པའི་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་འཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་ཉིད་ལ་དད་པ་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་འཛོན་པས་བྱིས།

བྱམ་བཞུན་རྒྱལ་མཆན། {མ་དགོན་བཤད་ལ།}

བསྟོད་ཆིག་མ་བཅས་རང་མདངས།

མཆན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་ལས་མཆེད་པའི་གངས་ལྗོངས་ལྷ་སྐུ་སྐུ་སྐུ་གཞིན་ཅུའི་སྐྱེ།
སྐུ་དཔལ་སེམས་ཅན་དུ་ཁ་འཛོམས་ཕྱིར་ཡང་ཡང་བསྐྱུགས་པའི་ཞིང་འདྲིར་བྱོན།
དུག་གསུམ་འི་མ་གདོད་ནས་དག་པའི་ཆོས་སྐྱ་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད།
སྐུ་བས་གསུམ་ཀུན་འདུས་མགོན་ཁྱོད་ཞབས་བྱུང་བདག་གི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཀྱར།

ནམ་འཕྲིན་སྟོང་གི་ལན་བརྒྱར་གྱིར་བའི་བྱང་ཕྱོགས་འོག་མིན་གཉིས་པ་བྱ།
མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་ལྷ་རིག་སྐྱ་བའི་ལྷ་ཁྱུག་འཕྲོས་པའི་ཞིང་མཆོག་དེར།
བྱང་ཡུལ་རྒྱལ་མོ་ཉི་བའི་བྱང་ན་ལྷུ་མས་སྤྱ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་སྐུ་དེ།
མཁུན་བཅེ་རུས་ལྷན་རྩི་རྩི་འཆང་དངོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་དེ་རྒྱལ།

སྤྱིགས་མ་ལྷ་བདོ་སྤྱིད་པའི་མཐའ་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས།
གངས་ལྗོངས་རིས་མེད་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ན་མཛོན་པར་འཕགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ།
དཔལ་བོའི་རྒྱང་འཕྱུར་ཕྱོགས་བཅུར་ལྷ་སྐུ་རྒྱལ་བསྐྱུན་སྤྱི་དང་ཁྱེ་བྲག་གི།
ཐུགས་འགན་སྤྱི་མོ་ཐག་ཏུ་བཞེས་ནས་ཞབས་བྱུང་རེ་ཁྱེ་མཛོན་པར་བཀོད།

མོ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ན་ལང་ས་སྤྱིའི་ཁྱི་འཛོན་ཐུགས་འགན་བཞེས།
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཞི་བསེལ་བདེ་བའི་དམ་ཆོས་སྟོན་མེད་འོད་སྣང་སྤྱིན།
སྤྱིག་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་བྱངས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མངའ་གསོལ་བའི།
ས་ཡི་སྟོང་ན་ས་སྟོང་ཆེན་པོ་གོང་མ་ནམ་གཉིས་གང་དེ་རྒྱལ།

ཆེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཆད་མ་བཞི་ལྷན་ཟབ་མོ་ལས་དང་འབྲས་བྱའི་ཆོས།
 སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་གཉིད་ལས་དགོགས་ཕྱིར་སྐྱ་བཞིའི་ས་བོན་ཅིང་བརྟེན།
 སྤྲུགས་མ་ལྷ་བོའི་ཁྱུགས་སོ་འདི་ན་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པའི་རྒྱལ་སར་སྤྲུགས།
 མཁའ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ལྷན་གཅིག་མངའ་བའི་གསུམ་ལྷན་རྩེ་རྩེ་འཛིན་དེ་རྒྱལ།

བསེལ་ལྷོངས་ལུགས་གཉིས་དམར་པོ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་ལ་ཁད་པའི་སྤྲུགས་རྩ་འདིར།
 ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་ཞབས་རྩེས་བསྤྲུགས་ཏེ་རིས་མེད་བསྟན་པའི་དར་ཆེན་བསྐྱེདས།
 གངས་ཅན་ལྷོངས་ཀྱི་མགོན་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཐེན་ལས་གདུགས་དཀར་ཕྱོགས་བརྒྱར་གཡོ།
 ས་བཅུ་ལས་ལྷ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྐལ་ཆེན་པོར་སྤྱིང་ནས་དད།

སྒོ་གསུམ་གྲུས་ཕྱག་ཁྲི་འཕང་བཅུགས་ནས་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་དབྱངས་སུ་འབྱུང།
 མ་དག་དུག་རྒྱངས་མང་ནས་བྱུངས་ཏེ་སྐྱ་བཞིའི་ཞིང་སར་ས་བོན་སྤྲུག།
 ཟབ་གསལ་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཆད་མེད་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཉིས་བཞིན་བསྐྱེད་ནས།
 རྒྱལ་ཡང་མི་འབྲལ་རྩེས་སུ་བབྱང་སྟེ་ཞབས་བད་སྐལ་བརྒྱར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །

དཔལ་ས་སྐྱ་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཤ་གོང་མ་བདག་ཁྲི་ཕེན་པོ་ཆེ་མཆོག་མཁའ་མཉམ་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་མགོན་དབྱང་དམ་པར་མའི་ཤ་
 ཚུགས་སུ་མངོན་པ་པོལ་ནས་དབྱང་གངས་དུག་ཅུ་རེ་དུག་འཁོར་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་བསྟན་
 འགྲོའི་དོན་དུ་སྐྱ་ཆེ་སྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་བཞུགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རང་ཤག་ནས་ཤར་མང་གིས་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་ཅེས་
 པ་འདི་མགོན་པོ་གང་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་མ་དགོན་བཤམ་གྱི་སྐྱོབ་གཉེར་བ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་དུ་འབོད་པས་
 མགོན་པོ་གང་གི་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཁྱེས་ནས་བཟང་བྱ་ལྷ་བཅུར་འཁོར་བའི་དུས་འཛིན་ལ་བཀའ་འདི་རྩེས་འཛོན་ཕྱེད་
 དུ་རང་ཤག་ནས་ཤར་མང་གིས།

ཕྱིར་དྲན་སྒྲིབ་དུ་སྐྱུམ་པའི་འཇུག་ཞལ།

ཁ་བྱང་གི་འགྲེལ། ཟུགས་མེད་རྒྱལ་ཁམས་ལས་བདུས་པའི་ཁ་བའི་འདབ་མ་
དན་རྟོག་གི་སེམས་འགྲུལ་དངས་པའི་དབྱངས་རྟ་རིང་མོ་ཞིག

མཛེས་པའི་སྐྱུ་རྩལ་མ་ལུས་སྦྱང་པའི་དབྱིད། །
གྲེ་འགྱུར་རྒྱད་མངས་སྟོང་གིས་སྐྱུལ་པའི་དབྱངས། །
འགྲོ་ཀྱན་བྲམས་ལྗན་མ་མ་འཇུག་པའི་ཞལ། །
དེང་འདྲིང་ཁོ་བོའི་མགྱིན་པའི་ཁབ་ཏུ་རྟོལ། །
ཐུབ་དབང་ལེགས་སྦྱེས་ཀྱིན་པའི་དུར་སྦྱིག་ཅན། །
བསྐྱན་པའི་སྤྱི་ལྷ་སྐྱབ་པར་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །
དཔལ་ཡོན་ལོ་མཆོ་རྒྱས་པའི་དེང་རབས་སྟ། །
འཕྱོར་ལྗན་དད་ཅན་ཆོགས་རྣམས་མགྲུ་བར་གྱིས། །
བསམ་བཟང་གཞུང་དང་ཅན་གྱི་གདོང་དམར་རྒྱད། །
གཏན་གྱི་བདེ་བར་སྦྲེག་ལ་རིག་པའི་གཞུང། །
ཡབ་རབས་རྣམ་དཔྱོད་བརྩོན་པའི་གདོང་སྟོབས་གྱིས། །
རྒྱས་མཛད་སྦྱང་གི་ཐོགས་ཁྱེད་སེམས་ནས་དྲན། །
རྒྱང་རིང་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་བཅེ་ལྗན་ཐོགས། །
ས་མཐའི་འགྲུལ་བཞུད་འཆོ་བའི་ལས་ཅན་ངས། །
ང་དང་ཁྱེད་གྱི་འདས་པའི་འཆོ་བ་ལ། །
ཕྱིར་དྲན་སེམས་གྱི་རི་མོའི་འཕྲིན་འདི་བསྐྱངས། །
ཁྱེད་གྱི་བཅེ་སེམས་འབྲུ་དཀར་རྩམ་བ་དང་། །
ང་ཡི་དུང་ཞེན་མར་ལོ་སེར་བོ་ཉིད། །

ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཟས་གྱི་ཁྱད་ལོར་ཏེ། །
གཤེས་བཟང་མི་རིགས་འདི་ཡི་རང་གཤེས་ཡིན། །
སེམས་གྱི་སྟོང་ཆོར་སྐྱན་ཆོག་ངག་ལ་སྦྱར། །
སྦྱིད་སྦྱག་དར་རྒྱད་རྒྱབས་གྱི་སྦྲངས་སྦྲབས་རྣམས། །
གང་འདྲིད་སྦྱག་ཅེས་འབྲི་བའི་འབྲུག་འགྲོས་ལ། །
བཅེ་བའི་ཐོགས་ཁྱེད་དགའ་བས་སྟོང་བར་འཆོལ། །
འདས་ཟེན་དྲན་སྦྲང་བརྗོད་ལ་དགོས་མེད་ཀྱང་། །
མི་ཆེ་དངོས་གྱིས་སྤང་བའི་ཆོར་འདུའི་རྒྱབས། །
བསམ་ན་སྦྱིད་སྦྱག་འཆར་བའི་དན་རྟོག་གིས། །
ངང་གིས་བསྐྱལ་བ་བཅན་གྱིས་འགྲོག་ཐབས་བྲལ། །
འདས་སོང་སེམས་གྱི་བ་ས་ཉུལ་བའི་ཆོ། །
གཤེས་བཟང་ཐོགས་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས། །
ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ཏེ་དྲན་འཛིན་མཁའ་དབྱིངས་སྟ། །
བྲི་མེད་མཛེས་བཅེའི་སྦྱིན་ཕུང་འཕོར་ལ་སྟོ། །
བསམ་ཤེས་རྒྱ་ཡན་འཕྲན་པའི་བྱིས་པའི་དུས། །
སྤ་ཆག་ལས་ལ་བྲེལ་དུས་སྦྱག་འདུན་མེད། །
ལེ་ལོ་བག་གཡེང་བྱིས་པས་མདུན་སྟོད་མེད། །
ཉིན་རེའི་སེམས་གྱི་སྦྱོ་སྦྲང་བརྗོད་དུ་མེད། །

འདྲིན་ཏྲ་དབངས་ཀྱི་ཆོ་ག་དག་ནས་སྐྱོར། །
 ཆོགས་ནས་ལུང་སྒྲ་ཆེ་ཡང་ཆོག་གི་དོན། །
 བེ་ཙོས་མ་ནི་བགྲང་བའི་རྣམ་ཐར་ལ། །
 བསམ་ན་སེམས་ཀྱི་ན་ཟུག་ཁྱར་དུ་ལྷོ། །
 འདུལ་བའི་ལྷ་ཁྱིམས་མིན་ཡང་ལུགས་སྒོལ་བཅན། །
 རང་སྤྱུག་མིན་ཡང་མཐོང་རྒྱུད་གཞོན་འཆོ་སྤངས། །
 ཆེ་རྒྱུད་རྒྱལ་པམ་ཚོད་བའི་གཡུལ་ས་རྒྱ། །
 རྣམ་རྟོག་སྒྲོ་ཡིས་ལོག་པའི་ལམ་དུ་བརྒྱངས། །
 ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒོལ་བཟང་ལམ་དུ་ཡང་། །
 གནའ་མི་ཆུན་པོའི་གིབ་གཟུགས་མཐུག་པོ་ཡིས། །
 རི་ཙམ་བསྐྱེད་ལ་བགྲང་དུ་མི་ལོང་ན། །
 ར་རྒྱུད་བྱིས་པའི་སྒོ་ལ་རན་ཁག་ཅེ། །
 བསྐྱེད་ན་ཡིན་ཡིན་འདྲ་བའི་སྒྲོས་གར་འདྲི། །
 བསམ་ན་རང་རང་ས་ན་པམ་ཁ་རེ། །
 དངོས་བྱུང་གཏམ་རྒྱུད་འདི་ཡི་རྒྱབ་སྤྱོད་ས་ན། །
 ར་མཉམ་སྒོ་གསལ་བརྒྱ་ཡི་འགྲོད་སྤང་རེ། །
 དུགས་བསམ་རྟ་མཆོག་ལེ་ལོའི་སྒྲོག་གིས་བཅིངས། །
 ལམ་སྟོན་སྟོན་མེ་བག་འཁུམས་རྒྱུད་བྱས་འཁྱེར། །
 ཤེས་བྱའི་འོད་སྤང་འཆར་བའི་བྱ་ག་འགགས། །
 སྒོ་གསལ་གཞོན་ཅུའི་རེ་སྟོན་སྟོན་ཟད་ཤོད། །
 མེས་པོའི་གཞུང་ཆེན་འཆོལ་ལ་འོད་སྤང་མེད། །
 དེད་དུས་རིག་གསར་འདྲེན་ལ་སྤྱོད་ཁམས་མེད། །
 མེད་ཐུག་སྤྱ་མང་ཁོད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་མེད། །
 རྒྱུད་ཐུག་ན་གཞོན་དུ་མ་ཕྱོགས་མཐར་འཕྱུར། །
 ལེགས་བྱང་ཐུན་པས་ཟ་དུས་དཔའ་པོ་མེད། །
 ཡལ་མེས་པ་ས་བརྒྱས་ལ་འཆོལ་སྟེག་མེད། །

གོ་ལ་འཕོ་འགྱུར་སྤྱར་བར་མཐོང་རྒྱ་མེད། །
 ལར་ཞེན་ལྷག་བསམ་ཅན་ཆོ་གར་དུ་བཞུད། །
 སྟོང་བསམ་ལྷན་པོའི་སྤྱག་པ་ལ་འདྲེགས་ཏེ། །
 བསམ་གཞིག་མིག་རྒྱང་མཐོང་བའི་བརྟེན་བྱང་འདྲི། །
 རི་རྒྱུད་རྒྱུད་ལས་བཏུས་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག། །
 སེམས་ཀྱིས་རྟོན་པར་འབྲི་ལ་སྒྲོབས་པ་མཐོ། །
 གངས་ཅན་ཨ་མའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་དང་གཅིག། །
 ཀ་མད་དབངས་གསལ་ཐ་སྤྱད་ཐུག་དང་གཉིས། །
 ཁོ་བོ་རྣམ་རྟོག་སྒྲོས་ལ་དགའ་དང་གསུམ། །
 འཛོམས་གསུམ་དུས་ལ་བཅེ་འཕྲིན་ཆར་བཞུར། །
 སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཆར་སྟེལ་བའི་བང་ཆེན་འདིས། །
 གང་གི་ཡིད་ལ་དགའ་སྒྲོས་བཟེ་མ་ཐག། །
 རྒྱུ་འཛོན་མངལ་དུ་སྤྱུམ་པའི་དབངས་རྟ་ཞིག། །
 འདྲིར་ཕྱོགས་ཐོལ་གྱིས་སྤྱིང་བར་མ་བསྟེལ་ཨང་། །
 རིག་པའི་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་བཅེ་བའི་ཁྱོགས། །
 མདོ་རྒྱུད་རྒྱུད་བྱངས་མེད་བཀལ་བའི་ཕྱིར། །
 བཅོན་སྟོབས་གཞེངས་ཆེན་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས། །
 ཤེས་བྱའི་པ་མཐར་བཟོད་ལ་ཡུན་གྱིས་སྤྱིངས། །
 བཅེ་བའི་ཁྱོགས་ལ་སྤྱིང་བའི་འཕྲིན་རྒྱུད་འདྲི། །
 རྒྱུད་བཞུད་མངར་སྤྱར་འཆོལ་བའི་ཡུལ་གྱུར་ངས། །
 ཞི་བདེའི་འཕོད་སྤྱོད་སྒྲོགས་པའི་ཁ་གཡང་ཁོད། །
 དབངས་གསལ་སེམས་ཀྱི་དགའ་མར་སྤྱོད་སྤྱུལ། །
 རིན་ཆེན་དང་པོས་བསྐྱེད་དུ་མི་བཟད་པས། །
 རིང་མིན་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་དུས་ཆེགས་ལ། །
 རི་ལུང་ཐང་གསུམ་མཛེས་པའི་པ་ས་རྒྱ། །
 རིན་ཆེན་མི་ལུས་དོན་གོ་ཆོད་པར་ཤོག། །

ཆ་ཡིང་དོན་གྲུབ། {མ་དགོན་བཤད་ལ།}

ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བྲང་སྟོང་དག་གི་རོལ་མོ།

སྲིད་ཞིའི་སྤྱ་སྟན་ཡོངས་ཀྱི་འགྲུང་ཁྱགས་ཀྱན།
 གཅིག་བཏུས་ཆངས་སྤུ་ལྷ་མོའི་རྒྱད་མངས་སྤྱ།
 རོས་པས་དགའ་བ་འབྲུམ་འགྲུང་རབ་འཕེལ་བས།
 སྤང་ཡང་ལན་གཅིག་དགའ་བས་བརྟུང་བར་མཛོད།
 སྤྱིགས་དྲུས་གངས་ཅན་མཁས་པའི་རྣ་བ་བྱ།
 རོས་མེད་འཕགས་པོད་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་།
 ལུན་མོང་རིག་གནས་མཐའ་དག་ཉན་པ་ན།
 ཆོས་རྗེའི་རོས་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟོམ་གསུམ་གསུམ་གྱི།
 ཉམས་ལེན་རིན་ཆེན་ལ་འདེས་ར་གན་དེ།
 བསམ་བློང་ཆོ་ཡིས་སྟོ་འདོགས་ཆེད་པ་ན།
 ཆོས་རྗེའི་བསམ་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 མདོ་རྒྱད་བྱ་མཆོའི་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྟེ།
 ལྷ་བ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ལེགས་བསྟོམས་ཤིང་།
 འགྲུང་མེད་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱིའི་རོར་བརྟེས་བ།
 ཆོས་རྗེའི་སྟོམ་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 སྟོན་ཆེ་པོད་ཀྱི་ཀན་པོས་མ་བསྐྱགས་པའི།
 ཕྱི་ནང་བཅུ་པ་རིག་གནས་འཆད་པ་ལ།
 འདིགས་མེད་གདོང་ལྗེའི་ང་རོ་རྟེད་པ་ན།

ཚེས་མེད་འཆད་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 རྒྱ་གར་མཁས་པས་གདུལ་བར་མ་རྒྱས་པའི།
 བྱེ་རོལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འཕྲོག་བྱེད་བྱ་སྒྲོབ་བཅས།
 གང་གི་ལུང་རིགས་ཟེར་གྲིས་བརྒྱལ་བ་ན།
 ཚེས་མེད་ཚུད་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 འཇམ་གླིང་མཁས་སྤྱན་ཀྱན་གྲིས་གོ་རྒྱས་པའི།
 སྲར་མེད་སྤེལ་སྤྱོད་ཆོག་རྒྱན་གྲིས་སྤྲས་པའི།
 བསྟན་བཅོས་ནོར་བུའི་དོ་ལལ་སྤེལ་བ་ན།
 ཚེས་མེད་ཚུད་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་བསྐྱེད་ཆལ་ཆེན་ལ།
 རྣམ་དཔྱོད་རྟ་བདུན་དབང་པོ་ཉིར་བྲངས་ཏེ།
 གཞུང་དོན་གཤམ་སྤྲོད་པོ་བྲིས་བ་ན།
 ཚེས་མེད་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྲོམ་གསུམ་བསྐྱོལ།
 ཉེས་ལྷུང་འདམ་བྱི་སྤངས་པའི་ཉིར་ལེན་གྲིས།
 སྤོམ་སྤྲུག་བསྐྱང་ཞིས་ཕྱོགས་བཅུར་བྲབ་བ་ན།
 ཚེས་མེད་བཅུན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།
 གངས་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོ་པན་བདེ་ལ་དགོད་བྱིར།
 འཛིགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉིར་གྱི་དམག་དབྱང་རྣམས།
 མཐའ་གླས་བྱམས་པའི་གོ་ཆས་པམ་བྱས་པས།
 ཚེས་མེད་བཟང་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བྲན།

ཅེས་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་བཞིན་ཚེས་མེད་སྤྱིར་གོ་ལ་ཉིལ་པོའི་ཁྱོན་དང་སྒོས་སུ་གངས་ཅན་
 པ་རྣམས་ལ་བཀའ་བྱིན་གྱི་ཏུ་ཆེ་བས་གང་གི་རྣམ་ཐར་གྱི་བསྐྱོད་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་སྟེ་གནས་ལྗེ་
 རིག་པའི་པཎ་ཆེན་རྗེ་བཅུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོའི་དགོངས་རྒྱུ་ཉིན་ཉིན་འབྲེལ་བྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་
 དམིགས་ཏེ་སྤྱོད་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་གྲིས་རང་གནས་འཇམ་དབྱངས་སྤྲོ་མ་དཔྱེས་པའི་ཁང་བཟང་བྱ་
 སྤྱར་བའོ།

དུང་སེམས་ཀྱི་ཞུ་འཕྲིན།

ཕྱན་ཆོག་མ་ཡིག་བཟང་། {ཁོང་དག་ཀྱི་}

ཀྱ་ཡེ་བཅེ་སེམས་མཆོངས་པ་མེད་པའི་ཁོ་བོར་གཅེས་པའི་སྤྱན་ཟླ་ཆོ། །
 ཁ་སང་བྲལ་ནས་དེ་རིང་བར་དུ་བཅེ་འཕྲིན་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་བཟང་ཞིག །
 ག་དུས་སྤེབས་སྤྱུ་མ་དེ་སྤྱུག་ངང་ནས་ཉིན་ཞིག་ལོ་རིང་མང་འདས་ཀྱང་། །
 ང་ཡི་དེ་འབྲས་སྟོང་བར་ཟད་པས་སྤར་ཡང་སྤྱན་དབང་བརྟོ་རུ། །

ཅ་ལེ་ཅེལ་ལེའི་ཆོག་གི་ཞུ་ཕྱིང་ནས་མཁའི་ནོར་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །
 ཆ་གས་ལུས་པ་མེད་པའི་སྟོང་གཏམ་འོད་ཟེར་སྤང་བ་འཕྲོད་བྱུང་ན། །
 ཇ་སྤྱུག་ཞིམ་པའི་སྒྲོལ་མ་སྤྱིང་ནས་འཕྲིན་ལན་དེ་བཟང་བརྟོའི་ངོར། །
 ཉ་གང་ལེ་ལོའི་བར་ཆད་མེད་པར་དེ་བཞོན་སྤྱུགས་ལ་སྤྱར་བར་མཛོད། །

ཏ་ཐ་ག་ཏའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་ཏགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ཁོ་བོ་ནི། །
 ཐ་བྱའི་གནས་འདིར་འཆོ་གོས་ཐོངས་པའི་སྤྱུག་གི་ངལ་བ་ཀུན་ཞི་རུང་། །
 ད་ལྟའི་ཆ་ལ་དེམ་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་བྲན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་གམ་ཞིག །
 བ་བ་མེད་ཀྱང་གཅིག་བཅེགས་གཉིས་བཅེགས་སེམས་སྤྱུག་ཁྱེད་པོ་རྗེ་ཕྱི་དེ། །

བ་སངས་རྒྱ་སྐར་ལ་མགོར་པེབས་ཆེ་སྟོང་བསམ་གཤོག་ཐོག་ཆོད་པོ་ནི། །
 བ་ཡུལ་སྤྱིད་པའི་ལྗོངས་ལ་འཕྱར་ཞིང་སྒྲོབ་སྟོང་གོ་སྐབས་སྟོད་ཤོར་ནས། །
 བ་དེ་བ་དེའི་རྣམ་གཤེད་ཁོད་ནས་དལ་ཉེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདིས། །
 མ་སོགས་དེ་བ་སྤྱུབ་བྱས་བྲལ་ཞིང་རང་ཉིད་ཕུག་བསམ་འཁོར་བར་བྱེད། །

ཅ་རེ་ལ་སོགས་བསེལ་རྟོག་སྟོམས་པའི་གངས་ཅན་པ་ས་བྲལ་ཉིན་ནས། །
 ཆ་རྟོག་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་ཡུལ་འདིར་དེ་སྔ་པན་ཆད་བསྐྱད་ཡུན་རིང་། །
 ར་ལང་སྟོད་པའི་སྒང་སྟོན་འདུལ་བྱིར་དབེན་གནས་ལྷགས་ཀྱི་བརྩུང་ན་ཡང་། །
 ལྷ་སོགས་ཉིན་མོངས་གཡོ་སྦྱུའི་སེམས་ལ་དག་སེམས་ལྷགས་ཀྱི་ཤོར་ཉེ་ཐལ། །

ཞུ་ལུའི་མེ་ཉོག་འདོད་ཡོན་ཆོགས་ལ་སྟོན་གོམས་བག་ཆགས་བརྟམ་པའི་མཐུས། །
 ཟ་བརྟུང་དཔལ་ལ་མཛོན་ཞེན་དགས་སོས་འདོད་ཆགས་རྩ་གཉེར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
 འ་ཅག་སྟོན་པའི་བཀའ་སྟོབ་མ་བློན་བག་མེད་གཡང་སར་མཆོངས་པ་ན། །
 ལ་རབས་དམ་པའི་སྦྱད་བྱར་གྱུར་པའི་མི་དག་བ་ཡི་འདམ་དུ་སྦྱང་། །

ར་རིའི་ཉེས་སྟོན་སྒྲ་མང་བསགས་ནས་ཐར་ལམ་ཉ་གང་རྒྱ་བཞེན་སྟེ། །
 ལ་རྒྱ་རྩེད་པའི་དཔའ་སེམས་ཡོད་ཆད་གཅེས་འཛིན་སྟོག་གིས་དམ་པོར་བཅིངས། །
 ས་ཆ་ཅན་གྱི་གཉིན་ཉིའི་ཆོགས་ལ་པན་མེད་ཐུགས་ཁལ་གཉེར་སྟོན་ངས། །
 ས་སྟེང་འདི་ནས་བཟང་པོའི་ལམ་ཞིག་རྟེན་པའི་བསྐྱལ་བཟང་ཉི་མ་བྱལ། །

ཉ་ཅང་ཅ་ཆེན་སྟོབ་སྟོང་གོ་སྐབས་བག་མེད་ཁལ་སེལ་ཅམ་བྱས་པས། །
 ཨ་ཁ་ད་ནི་འགྲོད་པའི་མེ་ལྷུས་སེམས་ཁམས་བདེ་སྦྱིད་ཟ་འོག་བསྟེགས། །
 གྲེ་མ་གྲེ་རྩུད་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་འཇིག་ལ་རྟོད་པའི་ལུས་རྟེན་འདི། །
 ཆོས་བརྒྱད་བྱ་བའི་བན་ལ་རྩུད་ནས་ད་བར་མི་ཆེ་སྟོང་དུ་ཟད། །

གོང་གསལ་ཀ་མད་སུམ་རུར་གསལ་པའི་བརྟན་འཕྱིན་འཁྲབ་ཆན་གོག་པོ་འདི། །
 བཅེ་ལྷན་སྟུན་རྒྱའི་འབྲེན་བྱེད་ཡུལ་དུ་འབྱལ་བའི་ལེ་ཆན་གཙོ་སྟོང་བ། །
 ལུས་ཐག་རིང་ཡང་སེམས་ཐག་ཉེ་བའི་བརྟེ་ཕུན་ཆོགས་རིག་བཟང་ནས། །
 དགའ་བདེས་ཁུབ་པའི་ས་སྟོབ་སྦྱིང་གི་རང་ཤག་ཞི་བདེར་འཁྲབ་སྟེ་ཕུལ། །

རིགས་པའི་ལང་ཚ། {ས་སྐྱ་མཐོ་སྒྲོབ།}

ངས་ཡང་ཡང་འབོད་སྒྲིང་བའི་ཇེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ།

འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་ལྷ་ཚོགས་ཁོད་ན།
 དད་འདུན་གྱི་སྒྲོན་པ་གཏོར་དུས་མེ་ཏོག་བཞིན།
 བདག་གི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆའ་ན་བཞད་བའི་ཇེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ།
 གྱིན་རྒྱབས་དང་ཐུགས་ཇེའི་སྒྲོང་ནས།
 བྱམས་བཅའི་འཇུག་ཞལ་དེ་ཐེངས་གཅིག་སྟོན་དང་།

རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱི་སྒྲིང་ནས་མཆེད་བའི།
 ཏྲུ་ཡིག་ལྷང་ཁུའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་
 འབྲངས་བའི་ཇེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ།
 ཁྱིད་ཀྱི་ཐུགས་ཇེའི་འདུག་པ་སྦྲར་ཞིང་།
 གྱིན་རྒྱབས་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གྲགས་བས།
 བདག་གྲང་། ཁྱིད་ཀྱི་ཐུགས་ཇེའི་ཐུག་ཟུང་གིས་གཏན་དུ་སྒྲོར་དང་།

ནས་རྒྱན་ནས་རྟོག་གི་འཆར་སྤང་ཁོད་ནས།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོ་ས་ཞིག་ན།
 ཁོར་ཡུག་མཛེས་ས་ཞིག་ན།
 མཁའ་དབྱགས་གཙང་ས་ཞིག་ན།
 འཇུག་དུ་ལེར་བཞུགས་ཡོད་བའི་ཇེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ།
 རོན་ངོ་མར། ཁྱིད་བཞུགས་སའི་གནས་དེ་གང་དུ་ཡོད་དམ།

ང་སྒྲོང་ཐག་གི་སྤྲེལ་ནས་ཐོལ་ཞིང་།
 བེས་ལུག་གི་རྩེས་སུ་ཡོད་དུས་ནས།
 ཨ་མར་ཆག་སྒྲོ་བྱང་དུས། ཨ་པ་སྒྲོ་པ་འཆབ་བྱང་དུས།
 ད་དུང་ང་ལ་འཛིགས་སྒྲག་གི་སྤང་བ་གཞན་དག་བྱང་དུས།
 ངས་སེམས་གཉིང་ནས་ཡང་ཡང་འབོད་སྒྲིང་བའི་རྩེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ།

ཁྱེད་ད་ལྟ་ བདག་གི་ལས་དབང་དང་ཉེ་ས་ཉེ་ས་ཞིག་ན་ཡོད་དམ།
 བདག་གི་ཡབ་མེས་ནས་དད་དམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་བར།
 སྒྲོན་པ་དང་རེ་བའི་ཁྱེད་ན་བཞུགས་པའི་རྩེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ།
 རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བྲག་གི་རེ་སྒྲོན་ཁྱེད་ལ་སྒྲོགས་ཀྱང་།
 དགའ་སྤང་དང་ཉམས་ང་མེད་པ་ཨེ་བདེན།

ཨ་པས་ཇ་མཆོད་འདོན་དུས།
 ཨ་མས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱང་དུས།
 སྤྲིང་དང་རུས་པའི་གཉིང་རུས་ནས་བརྩེད་མ་སྒྲིང་བའི་རྩེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ།
 ང་ཆོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐེན་ཐབས་བྲལ་བའི།
 གསང་བའི་སྒྲུ་འབྲུལ་དང་བྲུགས་རྩེའི་སྒྲིང་ནས།
 བདག་གི་ཆོད་སེམས་དང་སྤྲིང་སྒྲོབས་ཀྱི་ཆེ་སྒྲོག་རེ་རེ་དལ་གྱིས་མཐུད་དང་།

མྱེ་ལས་དང་འདུན་པའི་པ་མཐའ་ནས།
 མགོན་སྐྱབས་སུ་ཡི་གར་འོང་བའི་རྩེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ།
 ཐབ་ཀ་ནས་མཆོད་པའི་མེ་ལྷེའི་ཐོལ་གྱིས།
 བདག་གི་སྒྲིངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྒྲེགས་དང་།
 རུས་ནང་ནས་རྩོལ་བའི་བདུད་རྩིའི་ཐོལ་གྱིས།
 བདག་གི་བྲན་པའི་མེ་ལོང་ཁྲུས་དང་།
 ངས་ནམ་ཡང་ཁྱེད་ལ་ཆེ་སྒྲོག་ལྟ་བུའི་རྩིས་འདངས་ཡོད།

གཙང་ཆབ། {ཚུང་མད།}

གངས་ལུལ་གྱི་མེ་ཉླག

བྱེད་ལ་བྱང་སྤོང་གི་ཡིད་དབང་འགྲུག་པའི་ལང་ཚོ་དང་།
 ཡོད་ཚད་གྱི་གསང་བ་རྒྱ་བའི་འཛོལ་སྤྲེག་མཆིས་པས།
 བྱེད་ནི་ཅ་ཐང་དང་ཞིང་ས་དྲུས་མ་ཞིག་ཏུ་སྤྲེས་པའི།
 མེ་ཉླག་པལ་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
 རྣམ་རིག་ཁྲོག་ལྟར་སྤྱར་བའི་མེས་པོ་ཚོའི་རྩལ་ཐེག་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཉ་དང་།
 ད་ལྟ་ས་སྤང་རིལ་མོ་ན་དལ་གྱིས་གཡོ་བཞེན་པའི་བྱེད་ཀྱི་འདབ་ལོ།
 ད་དྲུང་སྤྲོ་བསམ་བཞེད་མེ་ཤེས་པའི་བྱེད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དང་།
 བཞེད་ཤེས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་མ་གོས་པའི་བྱེད་ཀྱི་མཚར་སྤྲུག །

ཨ་ ཟོལ་མིན་གྱི་བྱིན་ཆེན་ཡ།
 བྱེད་ནམ་ཡང་རྒྱད་མི་རུང་།
 དེ་དག་ནི་ བྱེད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དང་མཛེས་སྤྲུག་ལས་གཞན་སུའི་བྱེད་ཆོས་སུ་འབོད་རུང་།

ཨོ་ ཡིན་དང་ཡིན།
 བྱེད་ལ་ཉེས་སྤྱོན་གྱི་བྱིན་མཆིས་ན་དེ་བས་ཀྱང་།
 དེ་ནི་བསེལ་ཐེར་གྱི་རྒྱ་བ་ལས་ཆ་གདུང་གི་བྱོད་རྒྱུ་བས་བཞེན་མ་ཡིན་ནམ།
 དས་འདི་ལྟར་སྤོང་བ་ཐལ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཡང་།

དོན་དངོས་ཀྱི་འོས་འགན་འདོད་ཇམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་།
 ཉོག་བཏགས་ཀྱིས་སྦྱན་བའི་ལམ་བུ་ཀྱག་གྱོག།
 གྲུ་ཡངས་ཀྱི་བཟོད་ལམ་དུ་རྒྱུ་བའི་མང་པོ་ཞིག་གིས།
 ཁྱེད་ལ་དམོད་ཅིང་ཁྱེད་ལ་སྤང་བ་ག་ལ་ཡིན།
 རེད་དེ་དེ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱི་འབོད་བརྟ་ཞིག་ཀྱང་ག་ལ་ཡིན།

སྤྱིར་ན་མ་འོངས་མཛེས་སྤྱད་གི་ཞིང་ཁམས་བཟོད་བར་ད་ལྟ་མི་ལམ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་མི་དགོས།
 འཕྲལ་ཕྱགས་ལ་རྒྱང་ལྟ་དེ་བས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ན།
 ངས་ནམ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་འདབ་ལོར་བྱེལ་བྱེལ་བྱེད་ཞོར།
 ཁྱེད་ལ་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་གཙང་ཆབ་རེ་འཕྲེན་འདོད།

གསེར་འོད་བསྒྲུབ་འཛིན། {ས་རྒྱ།}

འབྲེང་ཞེན་གྱི་སེམས་པ།

བཙེ་དྲུང་གི་གནས་འོ་རྩལ་དུས།
ངས་ཁྱེད་རང་སློམ་གྱིན་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུ་ཐག་ལ་འཇུས།
བསམ་བསམ་པའི་མཐའ་མ།
འདི་དྲན་ཤེས་གྱི་དབང་རྩ་འགག་ནས་ཅི་ཡང་ཆོར་མེད།

ཁྱེད་རང་བསམ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གྱི་ལེ་ཆོན་མཐུག་བསྐྱས་རྗེས།
ངས་རང་ཉིད་ཁེར་རྒྱུད་ཡིན་པ་གཞི་ནས་ཆོར།
རྣམ་ཤེས་གྱི་གར་སྒྲེགས་སུ་སྒྲུ་རྩལ་གྱི་གར་ལ་རོལ་བའི་སྒྲེག་མོ་དེས་ང་རང་བསྐྱས་ཐེན།

མནར་གཅོད་གྱི་ལག་པ་ལུ་ཐུང་དུ་ཤོང་དཀའ་བས།
ན་ཟུག་གི་འབག་འཆག་བརྒྱབ་བརྒྱབ་པའི་མཐའ་མ།
ཆོ་སློག་གི་མཐུག་མས་དྲར་ཁུང་གི་སློ་སྒྲེགས་རྩུང་གིན་ཁྱེད་རང་ལ་འབྲེང་བཞིན་ཡལ་སོང་།

དོན་ངོ་མ།
འཛིག་རྟེན་སུ་ཞིག་གི་ཆེས་མཐའ་མའི་དྲར་ཁུང་ཡིན།
སྒྲུབ་པ་སུ་ཞིག་གི་མནར་གཅོད་གྱི་སེམས་པ་སྒྲིལ་སའི་གཞོང་པ་ཡིན།

མི་ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ།

སྤུལ་རུས་ཐོར་ཐེན་པའི་དཔུལ་ཁམས་ན།
 བདེན་དོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཚུལ་བའི་ལྷ་སྤྲུལ།
 དེ་དོགས་དང་རང་དོན་གྱི་ཕྱག་མཆན་བོར་ཏེ།
 ཞབས་བྱང་གི་འཁོར་ལོ།
 སྤྱི་མའི་བཞིན་རས་ལ་བཀོད་དེ་མ་བྱོན་ཆོ།
 དཔུལ་ཁམས་གྱི་མི་གཞིས་ལ་གསུམ་ཁོར་ཞིང་།
 དཔུལ་ཁམས་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་མི་གཞིས་ངོ་མ་སྤྱང་བའི་ཁེར་རྒྱུ་གི་དཔལ་བོ་དེ་དག་སྤྱིང་རེ་རྗེ།

དཔུལ་ཁམས་ན།
 ཁྱེད་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་ལག་སྟོབ་བྱེད་ཀྱིན་པའི་སྤྱོད་མོ་བའི་འཆང་ཁ་ཆེ་རུང་།
 དཔུལ་ཁམས་ན་བྱུང་བའི་དྲག་ནད་དེ།
 ཅ་ལམ་གྱི་སྤྱབས་དང་། ཤ་རུས་གྱི་གསེང་། བ་སྤྱའི་བྱ་ཁ་རེ་རེར་བྱུང་བའི་སྤྱོད་མོ་བ་ཏ་ཅང་ཉུང་།
 དཔུལ་ཁམས་ན་ཁྱེད་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཐེན་པའི་སྤྱོད་མོ་བ་ཏ་ཅང་ཉུང་།
 དེའི་ཕྱིར། དཔུལ་ཁམས་ན།
 བདེན་བ་ལས་རྒྱུ་བ་བྱིན།
 ལྷག་བསམ་ལས་གཡོ་སྤྱའི་རིན་ཐང་མཐོ་བས།
 དཔུལ་ཁམས་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་མི་གཞིས་ངོ་མ་སྤྱང་བའི་དཔལ་བོ་དེ་དག་ལ།
 ཁྱེད་ཁོ་ན་མགོན་སྤྱབས་དང་དབྱང་གཉེན་ཡིན།
 ཁྱེད་ཁོ་ན་གཞི་བཞེད་དང་སྤྱབས་བ་ཡིན།
 མི་ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་ལགས།

གཡུ་མེ་མེ། {ས་རྒྱ་མཛོ་སྒྲོབ།}

མེས་པོའི་དུར་མཆོད།

ཆོས་དུང་དཀར་པོ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་བྱུག་འཁོར་བར་ཉེན་འགྲེལ་བྱ།

ཡིད་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་ཆག་སྒོ་ཞིག་གས།
 ལྷེ་བསྐྱར་བསྐྱར་གྱི་སྒོ་སྐྱར་ཞིག་གང་ཡིན་ཀྱང་།
 ཁྱེད་རང་ ཡིག་ཆ་དང་གི་སྒོ་སྤེལ་སྤྱོད་བཞིན་ཅི་གྲུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག

ཁ་ནས་ཁྲག་ཕྱོད་ཞིག་གི་རྩ་རྒྱུ་སྐྱེས་སམ།
 ཁོང་ནས་ཆེ་སྒོ་ཅིག་གི་འཛིག་སྐྱར་གང་ཡིན་ཀྱང་།
 ཁྱེད་རང་ ལོ་རྒྱུ་གྱི་ཐོད་དུ་བཞུགས་པའི་རང་ཤེད་ཆུང་ཆུང་ཞིག
 ལག་པ་བྱུང་བྱང་ལ་འབྱར་ཀྱང་རུང་།
 བེར་གྱི་ཅེ་ས་ལ་ཐག་ཀྱང་རུང་།
 ཁྱེད་རང་ རང་ཆོད་མ་ཟེན་པའི་པོ་ཆོད་ཆུང་ཆུང་ཞིག

ཁྱེད་ཀྱི་མི་ལམ་ནི།
 ལྷུ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་ཆོའི་ལག་ཅེ་ནས་འཐེན་ཏེ།
 ལྷུ་སྐྱེལ་གྱི་བ་གས་མཐོན་པོ་ཞིག་ནས།
 བྱས་ཐེན་པའི་མིག་ཀོང་གི་ཤར་གསོ་ཞིང་།
 གྱི་ཐེན་པའི་སྒྲུ་ལོ་ཡང་སྒྲོན་ཤིང་བཙུགས་ཏེ།
 མེས་པོ་ཆོར་དུར་མཆོད་ཆུང་ཆུང་ཞིག་འབྱུལ་བར་འདོད།

འཁོར་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནི།
 སྐར་ཆོག་སྐར་གྱི་རྩིང་བྱ་བཞིན།
 ཤི་པོ་ཆོའི་སྐལ་ཆོག་ཕྱེད་གསལ་གསལ་ཀྱང་མི་གཏོང་ལ།

གཤམ་པོ་ཚོའི་བྲང་གཞུང་དུ་མ་བྱར་ཡང་དེ་བས་མི་གཏོང་།
 ཁྱོད་ནི་ ལྷོན་པའི་དབྱ་ཅེ་ལ་ཡང་ཡིད་དུད་ཅིང་།
 ལྷོན་པའི་རྩ་བ་ལ་ཡང་སྒྲོ་ཉི་བ་ཁོ་ན་ཡིན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ལང་ཚོའི་གཟུགས་རིས་ལ།
 འགའ་ཞིག་གིས།
 བཤམ་རྒྱུང་པོར་བ་གང་ཟེར་ཡང་རུང་།
 སྒྲིང་མི་དགོས་ ཁྱི་གུ་ཚོའི་ལྟོ་བ་འགྲང་ན་ཆོག
 འགའ་ཞིག་གིས།
 ལྷ་ཉིག་རྟོག་པོ་ཅིག་སྤྲུས་ཀྱང་རུང་།
 འཇུ་མི་དགོས་ མེས་པོ་ཚོའི་སྒྲོ་བ་བདེ་ན་ཆོག
 ལྷ་བ་བྱ་འཇེབས་པའི་དབྱངས་ཏྲ་ནི།
 ཉི་འཁོར་ཐམས་ཅད་འོན་པའམ།
 ཡང་ན་ ཅིང་བརྟ་གཞན་ཞིག་ལ་སེམས་སྤྲན་ཟེན་པས།
 མེས་པོའི་སྤྱ་དབྱངས་ཁོ་ན་གྱིར།
 ད་གཟོད་ བཅེ་བ་ཞིག་གདངས་སྤྱ་བཀུག་ན་ཆོག་མོད།
 ད་ལྟ་ རུས་ཀོང་ནར་མ་སོན་ཅིང་།
 བཞིན་མདངས་སྤྱ་སེང་ངར་གནས་པས།
 མེས་པོའི་དུར་མཆོད་ཁོ་ན་ཡིན།

ལྷོན་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཚོ།
 འདི་ནི་ ཁྱོད་ཀྱི་ཡལ་གཞུ་ནའམ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ འདབ་མ་ཁོ་ནའི་ཆེད།

☞ ཞིབ་ཐྱ་གཤམ་གསལ་ཤོག་ངོས་ ༡༣༡-༡༣༤ བར་གསལ།

ལ་བླགས་མང་མེད་དོན།

CHO DUNG KARPO

(Sakya Literary Magazine) Gongkar Choede monastery
Laldang (Tibetan Colony) Plot Brotiwala, P.O. Vikas Nagar 248198
Dehra Dun, Uttarakhand (India) E-mail: lhokhalosal@yahoo.co.in